

MECSKEI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYAK DOLGOZOINAK HETILAPJA

X. EVFOLYAM, 31. SZAM ARA 40 FILLER KEDD, 1972. AUGUSZTUS 1.

Valamennyi üzemünkben nagy erőfeszítéseket tesznek a III. negyedévi széntermelési terv teljesítéséért

Termelőüzemeinkben meghatározóan foglalkoznak a III. negyedévi program teljesítésével. Július hónapban legtöbb helyen megkészték az erővel dolgozókat a feladatok teljesítése érdekében. Optimizmust kölcsönöz, hogy a kezdeti lemaradást fellüktesse. Augusztusban és általában a III. negyedév termelésére ez döntő kihatással bír. A vállalat életében öt nagyobb üzemünk eredménye jelentős a Mecseki Szénbányák egészére. Ezért kerestük őket, ezért tettük fel a három kérdést:

1. A III. negyedévben mi az üzem napi termelési programja?
2. Július 25-ig miként teljesítették előirányzatukat, mely szocialista brigádok tünnek ki az utóbbi három héliben?
3. Mit tesznek azért, hogy termelési tervüket teljesítsék?

ZOBAK-BÁNYA

Gungl Ferenc üzemvezető: — Szakmai tervünk 160 100 tonna volt, de a vállalat 160 800 tonna szénert kért tőlünk. Más szóval: 240 vagon/nap az előírás.

Július 25-ig az 51 800 tonna havi tervünkkel 39 011 tonna teljesítettünk. Ez 92 százalékos időarányos tervteljesítésnek felel meg. Pontosan számolva: 12 789 tonnát kellene teljesíteni még ahhoz, hogy a VII. havi feladatunknak eleget tehesünk. Előre láthatólag 1700—1800 tonnával kevesebbet tudunk hozni, mint amit a vállalat elvár tőlünk. Ismeretes, hogy a hónap elején bekövetkezett bányatűz 5327 tonnával visszavetett bennünket. Ennek jelentős részét behoztuk. A három hét alatt valamennyi fejtési brigádunk derekasan kivette részét a termelésből. Mind a

nyég fejtési csapatunk teljesítménye emelkedett. Jól helytálltak a szénelővájó brigádok is.

— Komoly erőfeszítést kívánt a tűz miatti termelés kiesés pótlása. Műszaki értekezleten, szocialista brigádvezetők tanácskozásán beszéltek meg a soron következő feladatokat. A hátralévő időszakban jelszökezt határoztuk meg szakmai tervünkkel adódó mennyiségi követelmények teljesítését. Ezen túlmenően arra törekedünk, hogy a minőségi tervünket is teljesítsük. Az I. félévben elért eredményeket (106,3 százalék) tartani akarjuk, sőt fokozni is szeretnénk.

KOSSUTH-BÁNYA

Weisz József üzemvezető: — Napi 3660 tonna a szakmai előirányzatunk. Július 25-ig 94,8%-ot értünk el, így kb. 4000 tonna hátránnyal indultunk augusztusban. Ami a minőséget illeti, az átlagos 29 százalékos hamutartalmú szén bányászaink jó munkáját dicsérik. A termelésben július 1—25 között a következő brigádok tünnek ki: Szilágyi-, a Lovai-, a „Dózsa György”, a Billen-, a Péntek-, a Dánes-, a Mészáros-, a Mattenheim-, a Fulmer- és a Steinmetz-, a Bodnár- és Tibai brigád.

— Megkezdjük a harmadik pajzsos fejtés előkészítését. A régi fejtésből történő kiserelés, továbbá az átszállítás és az új fejtés üzembe helyezése kb. egy hónapot vesz igénybe. A harmadik fejtés tehát szeptember elején indul, attól függően, hogy meddig tartanak a munkálatok. A vágotomlasztások, úgynevezett omega fejtés, a 16-os telepen, új technológiával kidolgozására indul. Légváltó-rendszerünk megkivánt szelvényre való növelése szintén egyik feladatunk.

(Folytatás a 3. oldalon)

Komlón ülésezett a párt-vb

A Mecseki Szénbányák párt-vegrehajtóbizottságának munkaműködéséről tartottak július 27-én, csütörtökön is, amikor a komlói Bányagépjavító Üzemben került sor ülésre. A vegrehajtó bizottság tagjai személyesen tekintették meg a január elsejével megalkult üzem munkahelyeit, majd az ezt követő napirend során meghallgatta azt a tájékoztató jelentést, amelyet Keresztes Ferenc üzemvezető és Cziráki József párttitkár terjesztett a vegrehajtó bizottság elé. A munkában részt vett Cziráki Ferenc az üzem dolgozója, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának tagja is.

cialista brigádok tagjainak, az ifjúmunkásoknak, az üzem valamennyi dolgozójának.

Második napirendi pontként a vegrehajtó bizottság Keszler Ferenc, a pártbizottság osztályvezetője tett javaslatot a vállalati pártbizottság hatásköri listájára, amelyet elfogadtak, majd egyéb szervezeti ügyeket tárgyaltak. Harmadik napirendi pontban Dóri István, a vállalati munkásörög parancsnoka tájékoztatta a vegrehajtó bizottságot a bányász munkások ár-érvédelmi tevékenységéről. A mecseki bányász munkások áldozatkész és önfeláldozó munkájáért a vegrehajtó bizottság köszönetét fejezte ki.

A Schwarz József pártbizottsági titkár elnöklétével ülést tartó vegrehajtó bizottság, a napirend vitáinak összegezésésképpen megállapította, hogy az üzem féléves tevékenysége pozitívnak ítéltető. Az üzemet a cseregép rendszer kialakítása, a javító és gyártó-szerelő tevékenység végzésére szervezték. A féléves munkát vizsgálva megállapították, hogy a gépüzem még nem tett száz százalékosan eleget a tőle elvárt követelményeknek. A második félévben még fokozottabban kell törekedniük: a feladatok maradéktalan teljesítésére, növelni kell külső szolgáltatásaikat olyképpen, hogy az a vállalati érdekeket ne hátráltassa. Nagyobb ütemben és még szervezetesebben kell munkálkodniuk, mint az első félévben. Felhívta a vegrehajtó bizottság a figyelmet a baleseti helyzet további javítására, és ajánlásokat tették a gazdasági és politikai vezetőknek a további üzemkiszervezésre. Eddigi tevékenységükért Schwarz József, a pártbizottsági titkára, a vegrehajtó bizottság elismerését és köszönetét töltsé az üzem gazdasági és politikai vezetőinek, a szocialista brigádvezetőknek, a munkásoknak, az ifjúmunkásoknak, az üzem valamennyi dolgozójának.

— Megkezdjük a harmadik pajzsos fejtés előkészítését. A régi fejtésből történő kiserelés, továbbá az átszállítás és az új fejtés üzembe helyezése kb. egy hónapot vesz igénybe. A harmadik fejtés tehát szeptember elején indul, attól függően, hogy meddig tartanak a munkálatok. A vágotomlasztások, úgynevezett omega fejtés, a 16-os telepen, új technológiával kidolgozására indul. Légváltó-rendszerünk megkivánt szelvényre való növelése szintén egyik feladatunk.

ÉLENJÁRÓINK

KISS ISTVAN

Kőműves a komlói Karbantartó Üzem dolgozója. 1957 óta a Winecker Konrad erőtökös szocialista brigád vezetője, a Kiváló Dolgozó. Kiss István júniusban fejtette be a nyolcvanöt éves életét dolgozó, amely 45 éves munkásságát jelképezi. Rendkívül nagy a példabírási és emellett még munkájának terheltségének is eleget tesz.

KERESZTES ZOLTAN

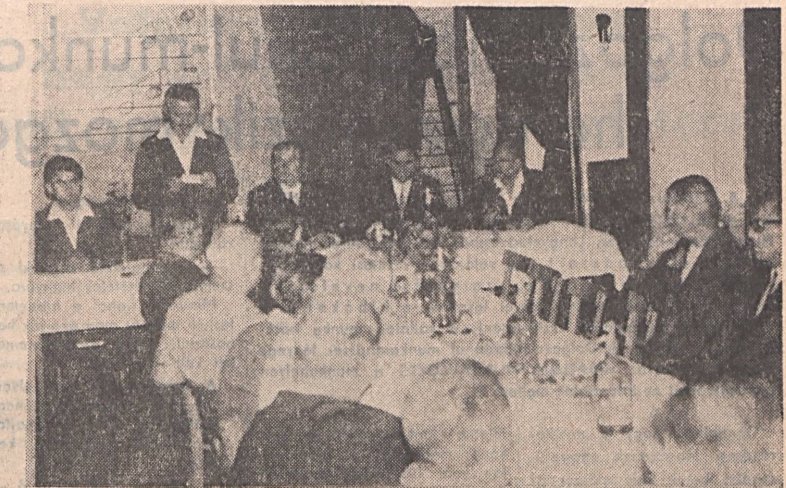
1958 óta kőműves a Karbantartó Üzemnél. Többnyire Kiváló Dolgozó. A Winecker erőtökös szocialista brigád vezetője, a Kiváló Dolgozó. Keresztes Zoltán az M-245 létesítmény vezetője, amely 45 éves munkásságát jelképezi. Rendkívül nagy a példabírási és emellett még munkájának terheltségének is eleget tesz.

FEKETE ISTVAN

Kőműves 1968-tól a komlói Karbantartó Üzem dolgozója, a nevét viselő bronzkörös szocialista kőműves brigád vezetője, a Kiváló Dolgozó. Fekete István az M-245 létesítmény vezetője, amely 45 éves munkásságát jelképezi. Rendkívül nagy a példabírási és emellett még munkájának terheltségének is eleget tesz.

Nyugdíjasok búcsúztatása Kossuthon

A nyugdíjasok búcsúztatásán Petkó Frigyes üzemvezető-helyettes mond ünnepi szavakat

Volt aki botra támaszkodva, de a többség frissen, jókedvűen érkezett Kossuth-bánya kultúrházába. Szinte hihetetlen, hogy ez a kedélyes, fekete bajszú férfi, vagy akivel éppen most koccint, nyugdíjba készül.

Az üzemtől megváló munkatársakat július 28-án délután búcsúztatták Kossuth-bánya gazdasági és társadalmi vezetői. Bán Tibor SZB-titkár megnyitja után Petkó Frigyes üzemvezető-helyettes mondott ünnepi köszöntőt. Ezt követően Weisz József üzemvezető szölt a nyugdíjba vonulókhöz, majd pénztálmakat adott át. Kossuth-bányától búcsúzott: Bacsó István, Bakros Imre, Bótz Imre, Dobos József, Domonkos László, Drescher József, Dukai József, Eckert

József, Farbula Károlyné, Fejes Máttyás, Geisz István, Grünvald Máttyás, Háhn Nándor, Hegedűs László, Hinterschied Henrik, Jernovics József, Király Antal, Kocsis László, Kontár Béla, Kovács József, Kovács Mihály, Lábadi Ádám, Laczkó Károly, Langer József, Lőrincz Menyhért, Máthé Ferenc, Mituk Géza, Nagy János, Nyul János Püspök János, Rizs István, Simon Sándor, Sipos Ernő, Sólalvi Lajosné, Som Józsefné, Strausz János, Szalai Jakab, Teimel József, Tóth Zoltán, Varga János, Varga Zoltán és Vészi János.

Nyugdíjas éveikhez erőt, egészséget és további jószerecsent kívánunk!

A vállalati szb napirendjén:

A nődolgozók helyzete és az üdültetés

A Mecseki Szénbányánál dolgozó nők helyzetének javítása érdekében hozott vállalati szb-határozat a vegrehajtásáról készített jelentést, valamint a dolgozók I. félévi üdültetéséről szóló tájékoztatót tárgyalta meg július 28-án délelőtt Mezesen, a vállalati szakszervezeti bizottsága. Az ülésen megjelent Czirkos Mihályné, az SZMT munkatársa, a vállalati párt-vegrehajtó bizottságát pedig Fulcz Istvánné vb-tag képviselte.

A nődolgozók helyzetének javítása érdekében hozott vállalati szb-határozat vegrehajtásáról készített jelentést Szeke-

res Sándorné elvtársnő terjesztette az ülés elé. A jelentés bevezetőjében elmondta, hogy a vizsgálat tárgya nem annyira a vegrehajtott feladatok felmérése, hanem inkább a hiányszakmák felfedése volt. Elsőként a bér- és munkakörülmények alakulását és a szociális támogatások felmérését tárgyalták az időközben hozott határozatok tükrében.

Ilyen intézkedések voltak: Az 1971-ben a nem ipari kisegítő állományú dolgozók 100 Ft/fő/hó béréfajlesztése. A hűségjutalomban nem részesülő alkalmazottak bányásznap jutalma. Az alacsony fizetésű alkalmazottak 1971. évi bérrendezése. A szakmunkásokkal együtt női szakmunkások 1972. évi béréfajlesztése.

„Mindezen intézkedések után is 145 nődolgozónk van 1300 Ft/hó fizetés alatt. Különösen rossz a helyzet a Karbantartó Üzemnél 29 fő, az Építési Üzemnél 46 fő és a Villamos Üzemnél 21 fő. A többi üzemekben az 1300 Ft alattiak többsége új felvétele dolgozó. Az említett három üzem a létszámához viszonyítva a rendelkezésre álló béréfajlesztési keretből nem tudja megoldani az 1300 forintra való ráállást. Így célszerűnek látjuk a vállalat segítségnyújtását” — állapította meg a jelentés.

A továbbiakban taglalja a jelentés a kollektív szerződés alkalmazását, a nők részvételét a szocialista munkaversenyben, politikai és szakmai továbbképzésük helyzetét, valamint a munkaruhákkal történt ellátásukat.

Befejezésül hétpontos javaslatot tesz, hogy azokat a lehető legrövidebb időn belül valósítsa meg:

1. Az 1972. évből szükséges

lenne 1300 forintra felemelni a havi legalacsonyabb bért, mi vel a BDSZ-határozat alapján az 1975-re 1400 forint alatt nem lehet. 2. Felhívni valamennyi üzem szb-k-a nőket érintő intézkedéseket a terjesztésükkel és helyi intézkedésekkel is segítsék elő a határozat végrehajtását. 3. Az üzem szb-k-a nőket érintő intézkedések előtt kérjék ki a nőbizottság véleményét és javaslatát. 4. A Szénélőkészítő Üzem vezetőjének és szakszervezeti bizottságának figyelmét felhívni, hogy sürgős intézkedéssel szüntessék meg a munkahelyeken meglévő hiányszakmákat. 5. A vállalat munkajogi osztálya véglegesen rendezze és hosszabb távon biztosítsa a megfelelő női munkaruha méret szerinti elosztását. 6. Felhívni az Újhegyi és Szénélőkészítő Üzem vezetőinek és szakszervezeti bizottságainak figyelmét, hogy egy éven belül oldják meg a szakképzéssel nem rendelkező, de betanított és szakmukát ellátó nődolgozók szakképzését. 7. Meg kell oldani a komlói üzemekben — ahol erre igényt tartanak — az előrendeléses vásárlás üzemi lehetőségét.

Második napirendi pontként megtárgyalásra került a dolgozók I. félévi üdültetéséről készített jelentés, amit Suhajda Tibor a vállalati szb munkatársa terjesztett az ülés elé. A jelentés beszámolt az igénybe vehető üdültetési formák felhasználásának fokáról majd összefoglalójában megállapította: „Az I. félév során általában ki tudtuk elégíteni az igényeket, azonban a II. félév főszezonra eső részében jóval több a jelentkező, mint amit ki tudunk elégíteni. Egyébként az I. féléves üdültetési munkánk viszonylag problémamentes volt.”

Dolgozz hibátlanul-munkarendszer, ha úgy tetszik: mozgalom

A Szovjetunióban népszerűen Szarov rendszernek, az NDK-ban és az NSZK-ban Hibamentes munkarendszernek, az USA-ban Nulla hibarendszernek, Lengyelországban Dolgozz jólak nevezik azt a munkarendszert, ami valójában vezetési koncepció, mely műszaki, gazdasági, szervezési, nevelési intézkedések összefüggő rendszerével igyekszik a hibákat és a veszteségeket megelőzni, csökkenteni; a vállalati munka hatékonyságát növelni. A Dolgozz hibátlanul munkarendszer lényege roppant egyszerű: **HIBATLAN MUNKAÉVÉZÉS** a munkahelyen épp úgy, mint az íróasztalok mellett.

Gondolom, hogy a munkarendszer lényegének egyszerűségébe botlik bele először az ember, amikor hallván róla felöltik a kétség: miért kell mozgalmat hirdetni rendszerre avatni a hibátlan munkavégzést, amikor az természetes kell legyen; amikor — legalább is elvileg — nem csupán munkára, de hibátlan munkára szorgodunk el munkaadó gazdákhoz. Azonban — e sorok írójával együtt — tegyük szívünk-re a kezünket, követünk el hibát jócskán, és sok esetben csupán azzal védekezünk, hogy hibát az követ el, aki dolgozik.

A Dolgozz hibátlanul munkarendszert a Szovjetunióban a Szarov Gépgyárban a gyár igazgatójának, Duborikov mérnöknek az irányításával 1955-ben kezdték bevezetni.

A kezdeményezés lényege a következő volt: korábban — mint általában mindent — a minőségellenőrzés, a gyártmányhibák feltárása a MEÓ dolga volt. A jól működő MEÓ által feltárt selejt, hibás termék jelentős gazdasági ráfizetést, határidőcsúszást stb. jelentett a gyárnak. Ez a módszer úgy a gyártást végzők minőségrel kapcsolatos felelősségérzetének kifejlesztésére,

Kettős jubileum

Kettős jubileum alkalmából hívták sajtótájékoztatóra pénteken az SZMT-be Baranya, Tolna, Somogy és Zala megye sajtóinak munkatársait. Balatonyi Dezső, az OTP Baranya megyei igazgatósága nevében köszöntötte a résztvevőket. Kornai Tamás, az OTP osztályigazgatója tartott tájékoztatót a 15. éves lottóról és a 25. éves tótóról. Megjelent Hoffmann József vezérigazgató-helyettes és Szohár Ferenc, a Sportfogadási és Lottóigazgatóság vezetője.

A 15 éves lottójáték népszerűségéről az újságok rendszeresen beszámolnak. Az 1957-ben (március 7-én) alapított lottó 1972. 14. jártékhatán elérte a 7,8 millió darabot. Közkelettségében részes a kisorsolt 150 ezer tárgynyeremény és egyebek között a tv-lottó. Erre a fogadóhétre negyemillió szelvényt küldtek be. Tavaly négy 5-ös volt az országban, egy a pécsi bányászoknak jutott. Szeptemberben ismét lesz a tv-ben közös műsor, szeptember 8-án kezdik meg a rendkívüli szelvények árusítását, és 24-én lesz a nyilvános húzás.

A tóti is jubileumhoz érkezett: 25 éve tippelhetnek a fogadóknak. Európában hatodikként vezették be a tótót. 1947. október 19-én. A tóti 20 ezer darabot indult, és elérte a 2,5 milliót. A posta ebből az alkalomból tóti-émlékvelelőlapot bocsát ki.

mint a hibák tervezési és hatékony megelőzésére alkalmatlan volt. 1955 augusztusában a gyárban elhatározták, hogy a vállalat minőségi helyzetét több egymással összefüggő műszaki, gazdasági, szervezési, nevelési intézkedéssel megváltoztatják. Tudatosan és tervszerűen olyan szemléletet igyekeztek kialakítani, amely nem a hiba elfedését, hanem annak minél korábbi fázisban való felismerését eredményezi, és olyan intézkedéseket hoztak meg, amelyekben a gazdasági eredményt hoztak különböző pénzbebefektetés nélkül, viszonylag rövid idő alatt! (2 év alatt a Szarov Gépgyárban a selejtes termékek egyharmada csökkentek és az összeremes 90 százaléknak — a korábbi 70 százalékkal szemben! — műszaki átadása az első bemutatásnál hiba nélkül megfelelt a követelményeknek.)

A szarovitok tapasztalatait számos szovjet gépipari, villamosipari, nehézszerkezeti és könnyűipari vállalat, valamint kutató és tervező intézet is átvette.

Az USA-ban egy floridai gépgyárban fejlesztették ki 1962-ben a DH munkarendszert, mikoris a vállalat vezetősége — anyagi, de főként lélektani eszközökkel — kivívta a dolgozók támogatását és nagyfokú figyelemmel kísérték a munkát, hogy a meglévő termelési feltételek között emberileg lehetséges legmegfelelőbb gyártmányt biztosítsák (más kérdés az, hogy a gyártmány egy hadi célokat szolgáló Pershing típusú rakéta volt). Az USA-ban ma a DH munkarendszert több ezer vállalat alkalmazza. A DH rendszer világszerte rendkívül gyorsan terjed. A szocialista országok közül az NDK-ban, Lengyelországban, Bulgáriában és Csehszlovákiában jelentős eredményekről adnak számot a DH munkarendszer bevezetése kapcsán. Hazánkban a DH munkarendszer — a Magyar Szabványügyi Hivatal kezdeményezésére és javaslatára — első ízben a Villamoszigitelő és Műanyaggyárban talált kedvező fogadtatásra.

A kezdeményezés követőkre, főképp a kohó- és gépipari területén talált, s így ma már többek között a Salgótarjáni Kohászati Üzemek, az Alumíniumgyár, a Szerszámgépipari Művek, az Egyesült Villamosipari Gépgyár, a Médior Művek hasznos tapasztalatokkal állhatnak a DH munkarendszer bevezetésével kacérkádó vállalatok szolgálatára.

A hibamentes munkarendszer kiinduló tétele a hibák okozat összefüggéseinek megismerésén nyugszik, mivel ezek ismerete nélkül azok el sem háríthatók, és a továbbiakban meg sem előzhető. A hibák felderítésénél elsősorban nem annak megállapítására kell törekedni, hogy ki hibázott, hanem azt kell megkeresni, hogy mi okozta a hibát. Az ez ideig szerzett hazai tapasztalatok — a hibák elemzése nyomán — azt a megállapítást hágozták, hogy a hibák végső soron elemi okokra vezethetők vissza — úgy mint:

— a megfelelő szakmai ismeretek hiányára;

— figyelmetlenségre;

— kellő szemlélet hiányára; valamint

— a megfelelő műszaki és szervezési feltételek hiányára.

Mindenütt, ahol a hibamentes, jó munkát meg akarják hozni, ezeket az alapelemeket kell vizsgálni.

A tapasztalatok hangsúlyozzák, hogy a hibaforrások megszüntetését nem elég elhajtani; akarni, cselekedni kell érte!

Ez utóbbit — és kézenfekvő — megállapítást igazolják a hazai példák, mikor is a DH munkarendszer bevezetését körültekintő, minden részletre kiterjedő előkészítő, szervezőmunka előzte meg. Az előkészítő munkákban minden vállalattal nagy súllyal vettek részt a párt és a szakszervezet szervei, vezetői.

A hibamentes munkarendszerelemt az immáron szakirodalom-rangra emelkedett tapasztalatok a következőkben határozzák meg:

1. Minden hiba végső soron emberek hibája — ebből következően a hibák elkerülésének megvan a lehetősége;

2. A munkához való viszony és a munkamorál növelése, javítása előfeltétele a hibátlan munkának;

3. Mindenki teljes mértékben (avagy előre pontosan meghatározhatón) felel az általa végzett munka minőségéért, hibátlanosságáért,

4. Semminemű eltérést nem szabad megengedni az előírt követelményektől — amihez természetesen az is tartozik, hogy a követelményeket realitás és pontosan kell megfogalmazni.

5. Mindenki gondosan kell ellenőriznie saját munkáját, hogy nem maradt-e benne hiba.

6. A hibátlan munkát, illetve annak meghatározott szintű megközelítését erkölcsi és anyagi ösztönzésekkel támogatni kell.

A DH munkarendszer hazai úttörője, a Villamoszigitelő és Műanyaggyár, meglepő eredményekkel dicsekedhet, amelyeket a DH rendszer alkalmazása járva irnak. 1970 és 1971-ben közel 20 millió Ft-os megtakarítást értek el a veszteségek csökkentése terén (a 20 millió Ft a vállalat 69. évi nyereségének közel 20 százaléka.)

Néhány tétel:

	millió Ft
selejtcsökkentésből	2,1
állásidők csökkentéséből	3,9
anyagköltség-csökkenésből	3,8
reziány-egymegtakarításból	3,9
volt a megtakarítás.	

— a megfelelő szakmai ismeretek hiányára;

A vállalat nyereség 1970-ben 1969-hez viszonyítva 21 százalékkal; 1971-ben 1970-hez viszonyítva 40 százalékkal növekedett — ennek megfelelően a dolgozók keresete 1970-ben 6,3 százalékkal, 1971-ben 7,0 százalékkal növekedett. A példa önmagáért beszél!

Általános jelenség úgy hiszem, hogy jobbra azt kereszük — egy hiba kapcsán —, hogy ki a hibás, és nem azt, hogy mi a HIBA. „Jó” szokásaink közé tartozik azután az is, hogy a hibát vétőn, de nem egyszer azon is, aki a hibát felfedte, elverjük a port — és magát a hibát „békében” hagyjuk. Ugy hiszem ilyen természetű emberi okok miatt hangsúlyozzák a DH rendszer elvei a szemléletváltás szükségességét, mint a hibamentes munkarendszer bevezetésének alapvető feltételeit, a DH rendszer sikerének kulcsát.

Már az eddig leírtakból is kiderül, hogy a hibamentes munkarendszer, a DH mozgalom nem valamiféle beruhasz-igényes technikai fordalom; inkább filléres szervezés, tudatformálás abból a célból, hogy feladatunkat hibamentesen, eredményesen oldjuk meg.

Ami a hibamentes munkarendszer eredményes megvalósítását remélhető, az röviden a következők szerint fogalmazható meg:

— fokozódik a dolgozók tulajdonosi felelősségérzete;

— javul a közérzet, javulnak a munkahelyi emberi kapcsolatok;

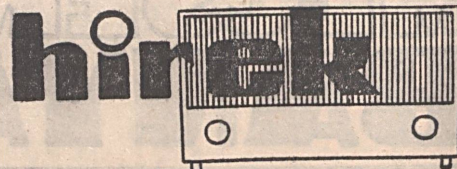
— csökkennek a munkaidő-vesztések, javult a munkaidő-kihasználás;

— csökken a selejt, eredményesebb válik az anyagkarakosság, javul a gépek, berendezések kihasználtsága — végső soron

— növekszik a vállalat eredmény, minek következtében nagyobb ütemben növekedhet a dolgozók jövedelme.

Es még egy dolgot befejezésül: mivel a hiba döntően emberi dolog, azért a Dolgozz hiba nélküli munkarendszer eredményes megvalósítása egy vállalat valamennyi dolgozójának egyaránt feladata, s így mint munkarendszer, a legdemokratikusabb mozgalmak egyike.

Tóth Tibor szervezési osztályvezető

— **VANDORZASZLÓ.** Pécs-Bányászmenő a II. negyedév eredményei alapján a legjobb brigádnak járó vándorzászlót és pénzüjalmat az előkészítőknél Simonovics Ferenc és Tasi János szocialista brigádok a fejtési szocialista brigádoknál Reinhardt Sándor és Jakob Rudolf brigádok, a szállító körletnél a Kovács Péter és Bojtor József szocialista brigádok, a külszíni gépészetnél pedig a Tóth József és a Kis Zoltán brigádok kapták.

— **BÁNYAMENTŐ VIZSGA.** Béta-bányán 26 dolgozó tett sikeres bányamentő vizsgát az elmúlt héten. A jelöltek jó felkészültségről tettek tanúbizonyságot.

— **MOSZAKI TANÁCSKOZÁS.** Vasas-bánya üzemvezetősége július 22-én műszaki tanácskozást tartott a Vasas II. Petőfi Sándor Művelődési Házban. A tanácskozás jelen voltak a szocialista brigádvezetők is. Ungl János sz. titkár értékelte a szocialista brigádmozgalom első féléves eredményét. Szontag József főmérnök-helyettes pedig a félévi gazdasági eredményeket, a fennálló hiányosságokat és az előzetes feladatokat ismertette. Ezt követően Hegedűs József versenyfelelős adott tájékoztatót a szocialista versenymozgalomról.

— **KIRÁNDULÁSOK.** Kossuth-bánya szállító KISZ vezetősége a körlet szocialista brigádvezetősége és a brigád patronálói július 30-án Harkány—Villány útvonalon egésznapos kirándulást szerveztek. A szentesi KISZ és az „Oleg Kosevoj” ifjúsági szocialista brigád július 29-én Tolna—Domboriba 100 résztvevővel kirándult.

— **SÁTORTABOZÁS.** A Kossuth-bányai szállító KISZ-alegység július 29-től augusztus 2-ig ötnapos balatoni sátoztortáborozást vett részt Fonyódligetben.

— **BRIGÁDÉRTÉKELÉS.** A Vasas-bányai értékelő bizottság az elmúlt héten a szocialista brigád munkáját értékelte. Időarányos vállalását nyolc brigád túlteljesítette, 18 maradték nélkül megvalósította, hét pedig nem teljesítette.

— **A II. NEGYEDÉV LEGJOBB BRIGADIJA.** Vasas-bányán a II. negyedév eredményei alapján a szocialista brigádok közül az alábbiak nyerték a vándorzászlót és pénzüjalmat. Bátor Sándor külfejtési szocialista brigád, tervteljesítők 108,1 százaléka, Vigh Sándor előkészítő szocialista brigád, eredményük 134 százaléka, Hernyó István szállítói brigád, valamint Weibl József szocialista brigádok.

— **UTAZÁS DUBROVNIKBA.** A Központi Gépüzem KISZ szervezte nyolcnapos kirándulást szervezte Dubrovnikba. A kirándulás az alapszervezet tagjai közül 16-an vesznek részt.

— **HÉTVEGI VIKEND.** A Villamos Üzem Központi Javítóműhely kiszelei és szakszervezeti csoportja kettőnapos kirándulást szervezett július 15—16-án a Dunakanyar festői tájához. A Meo szocialista ifjúsági brigádja július 29-én harkányi túrát szervezett, melyen a brigád minden tagja és családtagja részt vett.

— „**PANNONIA 72**”. A szövetségi szakemberek harmadik nemzetközi találkozására kerül sor augusztus 13—26-ig Harkányban.

— **A VILLAMOS ÜZEM PÉTER HENRIK KISZ-ALAPSZERVEZETE** a Komló Bányász Sporttelepe szivattyúinak energiatárolóval való ellátás érdekében 84 óra társadalmi munkát végeztek.

— **TÁRSADALMI MUNKA.** A Villamos Üzem Péter Henrik alegységének az elmúlt héten befejezte a szilvási általános iskolai utóóracsapat klubhelyiségének a világítás beszerelését. A munka elvégzésére 16-an 117 óra társadalmi munkát fordítottak.

ESZT TÜZELŐPALA-BANYÁK

Észtországban befejezés előtt áll a világ legnagyobb pala-bányájának építése. A termetest itt teljes egészében automatizálják: a fejtéstől az osztályozásig emberi kéz nem nyúl a közethez.

A tüzelőpala Észtország legfontosabb ásványkincse. Felhasználják energetikai tüzelőanyagként és vegyipari nyersanyagként egyaránt. Tüzelőpala működtető két nagy észt villanyerőmű, mely évente 13 milliárd kilowattóra elektromos energiát termel. Észtország a többi szövetséges közársaság segítségével képes volt bányáiparját ellátni a legkorszerűbb felszerelésekkel.

ÁRVÍZI NAPLÓ

Egy bányász munkásról négy napja

1972. JULIUS 21., PENTEK

„Félségem fél kettőkor elém tette a zöldbablevessal teli tányért, hogy ebédeljek. En pedig, amíg egyik kezemmel a levest kanaloztam a másik kezemben az aznapi Dunántúli Naplót tartottam, és olvastam a drávi árvízről szóló tudósítást... Ekkor kopogtat az ajtón. „Riadó!” — szölt be hozzám az egyik bajtársam. S ami ezután következett, mintha egy előre jól megírt történetet néztem volna végig, mintha nem is én jártottam volna a számomra jól megírt, és tökéletesen betanult szerepet: féltányér leves ott maradt az asztalon, a második fogásnak beígért túltöltött paprikát pedig mintha elvitte volna a rekávirló. Öltözés, rohanás tovább a másik házba, merthát a riadólánc márcsak ilyen... Az üzem udvarán már várta bennünket a tehérgépkocsik mindegyik platóján egy-egy rádiószál.

Fél hétkor indultunk, hogy minden percvesztés nélkül, minél előbb a veszélyeztetett szakaszon legyünk. Csak a gépkocsin jutott eszembe, hogy mit is olvastam az újságban, mert az addig eltelt idő alatt, bizony nem jutott erre időm. Háromnegyed nyolc előtt át percelt érkeztünk meg Drávazabolcsra, és mielőtt még tisztességesen körülnézhettünk volna az első csoportot már be is osztották. Minden per drága volt, így a bevetésre kijelölt első és harmadik szakasz azonnal indult a Dráva és a Fekete-víz össze-

folyásánál lévő háromszög alakban kiképzett gátrendszerhez, ahol két folyó gátrendszere között óráról-órára növekvő vizet kellett visszaterelni a Drávába. Mint a Dózsa-film elszabadult faklyás parasztió siettünk végig a kezün kben vitt fáklyákkal megvilágított, totyogó víz ott tetején. Minden kézre szükség volt. Pillanattal késedelem nélkül végteztük el a gátrobantás előkészületeit. S mi tagadás jól estek a bajai műszaki alakulat katonáinak az ellismerés szavai. A gátátállítás sikerült, így hajnali kettőkor vissza indultunk a gátrol. Drávapalkonyán a régi kocsmában, ma a falu KISZ-klubja, lettünk elszállásolva.

1972. JULIUS 22., SZOMBAT

Hajnali ötkor riasztottak. Ekkor mondták, hogy a Dráva esztörték esté 589 centiméterrel tetőzött Drávazabolcsnál. Ez körántsem nyugtatott meg bennünket. Lábnuk előtt alattomosan acsarkodott a víz, s bár tudtuk, hogy szintje egyre inkább lejjebb száll, félelmetesebb volt mint előtte. Figyeltük a gátak állapotát, hogy megakadályozzuk egy esetleges buzárg kifakadását, s időben jelentesebb az átszivárgásokat. Ugy 10 óra körül egy kristálytisza forrásra lettem a gát peremén. A közeli rádióállással azonnal jelentettem: bővizű szivárgás a gátban. Mire megkérdezték, hogy tiszta-e? Egy pillanatra előntött a vad víz. Még akad olya-

Amit vállaltak — teljesítették!

6 hónap számokban

A Kőmői Szénelőkészítő Üzem terv-statisztikai irodájában mint minden nap, úgy most is, nagy a nyüzsgés. Itt intézik ugyanis a polgári védelmi, a tűzoltói, a munkaversenyi teendőkkel kapcsolatos ügyeket, valamint nem utolsósorban a jogi és a terv-statisztikai munkákat is. Az első félévi üzemi eredményeiről dr. Tarkányi Béla terv-statisztikus tájékoztat:

— A termelésről nem lehet szépeket mondani. Mert e téren nagy a lemaradás, de ez nem is rajtuk múlik. Ennek ellenére a kéltételek részlegünk szénelőkészítési tervét 104,2 százalékkal teljesítette, ami 7000 tonna többlettermelést jelent. A tavalyi időszakban kerekén 20 százalékkal volt az összes nyersszénhez viszonyított meddővesztés. Ebben a félévben ez lecsökkent 13,2 százalékra. Az operatív önköltségi tervünkben egy százalékos önköltségmegtakarítást értünk el. A felémelt árbevétel operatív tervünkhöz viszonyítva pedig tonnánként 20 forinttal többet hoztunk.

— Az első félévben volt olyan három hónapunk, amikor az üzemben nem volt baleset — folytatta a félévi eredményeinek az ismertetését az szb-irodában Mészáros István szak szervezeti titkár. — Elősegítette a balesetek számának a csökkentését egyrészt, hogy a dolgozók ma már jobban el vannak látva védőfelszerelésekkel, másrészt szigorúbbak az üzemi ellenőrzések és magasabb színvonalúak a baleseti oktatások. Dicséret illeti lelkiismeretes munkájukért az üzemi munkavédelmi öröket, valamint Csicsók György biztonságtechnikai megbízottat.

Szép eredményeket értek el az első félévben a szocialista brigádok a társadalmi munkában is. A tíz óra társadalmi órát 2773 óra társadalmi munkóról teljesítették. Vidéki tanácsoknál, a dolgozók lakhelyeiken 882 órát végeztek. Brigádgazdák, sportintézményeknél, munkásországnál, óvodáknál és az üzemnél 2035 órát teljesítettek. Van olyan brigád is, amelyik már az egész évre vállalt 20 óra/fő társadalmi munkát teljesítette. Így például a Május 1 brigád 246 órát, a finomlaboratórium szocialista brigádja pedig már 1111 órát végzett, társadalmi munkában. Igen szép eredményt ért el e téren az üzemi KISZ-szervezet is. Ok minden hónap egy vasárnapján 40—50 darab kiscsillányi meddőt takarítottak ki a bányából kijövő szelvényekből.

Az üzem előtt álló feladatok, mind magasabb szinten való megoldása szükségessé teszi a művel, széleskörű emberek képzetését. Ezért az üzem tavaly

15 dolgozót szervezett a Vegyipari Szakközépiskola elvégzésére, az idén pedig általános iskolába beindítását tervezik.

— Készítettünk az üzemben egy felmérést, amely alapján megállapítottuk, hogy dolgozóinknak mintegy egyharmadrésze nem rendelkezik az általános iskolai nyolc osztályával — mondotta Dobszai József személyzeti vezető. — Ezért legalább 25—30 résztvevővel szeretnénk szeptemberben egy 7—8. osztályt beindítani. A tanítási órákat az üzem kultúrtermében bonyolítanánk le. A tanárokat, a Városi Tanács művelődési osztálya, a technikai feltételeket pedig mi biztosítanánk. Eddig 15-en jelentkeztek.

— Jó ütemben szerveződik az iskola — jegyezte meg Cz-

nik István kultúrfelelős beszélgetésünk során — Ugyanis a múlt évhez viszonyítva, pontosan ez irányban nőtt meg a brigádok érdeklődési köre, aktivitása. Sok segítséget nyújtott e tekintetben a Május 1 Művelődési Házaknak az üzemben szervezett előadásai, rendezvényei, felvilágosító tevékenysége. Külön elismerést érdemel a művelődési házak főmunkatársának, Botár Attilának munkája.

Az első félévben az üzem szocialista brigádjai közül legjobban a Petőfi baktató, a Kossuth vagontöltő, a villamosmunkahely, Kandó Kálmán, a Zrínyi Ilona szőr, a durvalaboratórium Hónán Kató, a finomlaboratórium Zója és a raktár szocialista brigádjai szerepeltek.

Remenyik Ernő

Valamennyi üzemünkben nagy erőfeszítéseket tesznek a III. negyedévi széntermelési terv teljesítéséért

(Folytatás az 1. oldalról)

Gyorsított ütemben végezzük a 10-es és a 8-as szint légszűrőkötésének megteremtését. A 8-as szint K-6, 10-es telephelyen kétkaparós rendszerű védőhálós fejtes meghonosításán dolgozik a Nagy Dezső vezette Béke ifjúsági szocialista brigád. Ettől a fejtési eljárástól a sebesség és a tonnamennyiség növelését várjuk.

VASAS-BANYA

Gergő György főmérnök: — A III. negyedévben a szakmai tervünk 2400 tonna/nap. Kap-

tunk operatív előirányzatot is, ez 2150 tonna.

— Július 25-ig csak 77,9%-ot jelenthettünk. A lemaradás több mint 8 ezer tonna. Számottevő probléma akadályozta munkánkat. Külféjtésben a tartós eső, a táromvelésben pedig a vízbetörés. Az utóbbi vonatkozásában: júliusban több napon keresztül műszakzavart okozott a vízbetörés, 27-én pedig teljesen megbénult a szállítás. Több kisebb és nagyobb teljesítményű szivattyút helyeztünk üzembe. A tárgyidőszakban a legjobb eredményt a Vigh Sándor szocialista elővájsi brigád produkálta, 8—9 métert teljesített naponta. Kiemelkedett a Kuhajda József elővájsi brigád is.

— Tervünk teljesítése érdekében több intézkedést fogantottunk. A mélyszinteken egy 60 méteres terület kialakítása megtörtént, további 90 méteres szakasz bevasalása következik. E fejtési terület minősége kitűnő. Augusztusban 2150 tonna előirányzatunkat tudjuk teljesíteni. A termelőkapacitás ehhez adott, ha vízbetörés vagy más objektív nehézség nem akadályozza bennünket, programunknak eleget teszünk. Azt azonban kiemelem, hogy rendkívül nagy erőfeszítéseket kíván a terv teljesítése, főként a vízbetörés megakadályozása, és az iszap eltávolítása.

BETA-BANYA

Repoli István üzemvezető: — A III. negyedév szakmai terve 82 500 tonna. Naponta 1213 tonnát kell teljesítenünk ahhoz, hogy szakmai előirányzatunknak eleget teheszünk. Itt van azonban az operatív terv, amely a három hónapban 83 800 tonna.

— Július 25-ig 92,8 százaléknál tartunk. Ha nem is hoztuk az elvárt mennyiséget, mégis akad kiemelkedő brigádunk. Így például a harmas fejtes Batári Árpád vezetésével, amely 7,1—7,2 tonna/műszakot teljesített. A végtojtásnál a 20-as elővájsi brigád a Kővári csapat dicséretes elősora. Ez a brigád főként egy új fejtes kialakításánál szorgoskodott. A feltárásnál a 26-os Deckmann Henrik vezette brigád jeleskedett, július 25-ig 80 métert teljesített a négyezres korszalványban.

— A harmadik negyedév programjának teljesítése érdekében a 14/b telephelyen a már megindult fejtes mellé, augusztus közepére, egy újabb fejtest állítottunk üzembe. Az 5. szint 2-es nyugati keresztvágtat koncentrációját a 8-as, a 10-es, a 11-es, és a 13-as telephely műveljük, illetve alakítjuk ki.

PECS-BANYAUZEM

Szirtes Béla főmérnök: — Széchenyi-akna leállításával István-akna terén számottevően emelkedik a III. negyedévben. Ennek érdekében 60 főt áthelyeztek. Ebben az évnyelvében megfelelő munkahelyek állnak rendelkezésünkre. Számolni kell

azonban az átállás nehézségével. Július második dekádjától megfelelő a tervteljesítés.

— Tudjuk, hogy az üzemtől többet várnak. Figyelembe kell azonban venni, hogy 120 fős föld alatti műszakhiánnyal küszködünk. Vegső soron ez determinálja eredményünket. Feltűnő, hogy magas a betegmunkások száma, az eddigi 20—22 százalékhelyett 28 százaléknál tartunk. Kiemelkedően dolgozott a Mészáros-brigád, amelynek havi átlaga elérte a 6,7 tonna/műszakot. A korábban Széchenyi-aknán dolgozó és most István-aknára átkerült Ortlieb-brigád a fémtámasz fejtésben is megfelelő teljesítményt produkált. A Börös István (20.) elővájsi brigád nehéz körülmények közepette is jól oldja meg feladatát.

— Nagy erőfeszítéseket teszünk annak érdekében, hogy végre felzárkózzunk. Az intézkedések egyike, hogy csökkentjük az improduktív munkások számát. A tervteljesítés érdekében megteremtjük a tennivalókat. A verseny nyilvánosságát az eddiginél fokozottabb mértékben juttatjuk érvényre.

Vizhányó Imre

Találkozásunk Valentyina Komarovával

A képen balról jobbra: a Szovjetunió magyarországi nagykövete: V. J. Pavlov, Wágner Károly brigádgazda, Valentyina Komarova, Petkó Frigyes üzemvezető-helyettes, Csábi Pál brigádvezető-helyettes

Régi törekvése a Kossuth-bányai V. Komarov szocialista brigádunk, hogy hős névadójának övégyével, családijával találkozhasson és velük valamiképp a kapcsolatot felvehesse. Brigádunknak ez a régi óhaja teljesült azzal, hogy Komarova a SZOT meghívására Magyarországra látogatott. Ahogy az eseményről értesültünk, azonnal táviratoztunk a szovjet nagykövetségre, azzal a kéréssel, hogy találkozhassunk hazánk vendégével. A nagykövetségi válasz gyorsan megérkezett, amelyben a SZOT nemzetközi osztálya arról értesített bennünket, hogy Valentyina Komarova vendégül látja üzemünk és brigádunk küldöttségét.

A vezetővel azonnal brigádnyelvi hívt össze, ahol nagy izgalommal tárgyaltuk meg, a számunkra igen jelentős eseményt és közösen döntöttünk arról, hogy a kapott lehetőségek megfelelően ki képviseljük brigádunkat. Így jött Csábi Pál brigádvezető-helyettes, Puskás Ede a brigád krónikása és Wágner Károly brigádgazda, valamint Kossuth-bánya üzemvezetőjének képviselőjében Petkó Frigyes üzemvezető-helyettes július 19-én a nagykövetségen tartott fogadásra.

A fogadás egyszerű és kötetlen volt. Mi virágot és egy-két szerény, de kifejező ajándékot vittünk az övégynek. Komarova megragadó egyéniség és igen

nagy hatással volt ránk. Egy Komarovot ábrázoló fénykép kíséretében meglehetősen bejegyelt zést tett a brigádnaplónkba, amelyben üdvözölte a brigádot és sok sikert kívánt további munkájához.

Nem tudjuk elhallgatni, — minthogy küldöttségünk legnagyobb öröme szolgált — hogy Komarova és a szovjet nagykövete, a másfélórás fogadásból, félórát a mi küldöttségünkkel töltött el — a brigádról szóló — igen hangulatos beszélgetés közepett. A brigád küldöttsége, megbízatását teljesítette.

Puskás Ede naplővezető

szívvel, hűvel vár bennünket a parancs Irány az árvíz!

Erre azonban csak este 6 órakor került sor, mikor egy huszonnégy főből álló csoport indult el a hajnali 5-ig tartó figyelő szolgálatra. Látnosak voltunk a rádió jelentését az árvízről, és az óráról-órára kedvezőbb jelentéseket adott számunkra. A folyó mellől visszatérőktől hallottuk, hogy egy nagyobb létszámú könnyűbűvár csoport főállással felszerelve ment át Jugoszláviába, hogy segítsen az ott egyre veszélyesebbé váló gátátviszárgások és buzgárok elhárításán dolgozni.

1972. JÚLIUS 24., HETFO

A veszély elmúlt! — kaptuk a jelentést. 5 ezt a hírt megerősítették azok is, akik a gátakon töltötték az éjszakát. A reggeli után megtartott eligazításon mondták, hogy szedjük rendbe a körtéként használt tornatermet és készüljünk fel a visszavonulásra. Ebből után az eligazításon dicséretet kaptunk, és megköszönték az itt végzett munkánkat és parancsot kaptunk, hogy térjünk vissza Pécsre. Délután 5 órakor már a Steinmetz Miklós munkásör zászlóalj parancsnokának Dári Istvánnak köszönő szavait hallgattuk.

Ekkor gondoltam a munkásör eskü azon részére, hogy: „... Fegyverrel, munkával, felvilágosító szóval, mindig szocialista hazám felvirágzását szolgálom!...” S tudom, hogy ugyanígy gondolkodott valamennyi társam is, akik 75-en voltunk kint védőni a falvakat, és a megművelt területeket, és tudom ugyanígy érzett az a hat rádiós és öt gépkocsivezető is, akiknek szintén soha nem számított, hogy reggel van, vagy este, sőt a nap vagy épp zuhog az eső. Helyt kellett állni, úgy érzem sikerült nekünk is hozzájárulni a sikeres védelmi munkához, nekünk bányászoknak is!”

A naplő lejegyzése, s most közre adja: Kapu László

akinek ilyenkor is van kedve viccelődni... Mondtam egy s más, no de ezt nem from ide. Végül be kellett látnom, mégis neki volt igaza. Hiszen ha tiszta a víz, akkor van szűrése, vagyis a töltés ép, míg ha zavaros, agyagos volna az jelentené az igazi veszélyt.

Délután négy óráig maradtunk szolgálatban, s mivel a „főhadiszállás” már délelőtt átköltözött Siklóra, a mienket váltó tíz fős csoport már onnan indult, hogy éjfélre érje az átszakított gát környékét. Egy másik csoport, amely huszonnégy főből állt ez idő alatt a Tésenta, Gyűrűspuszta, Drávapalkonya, Drávazabolcs védővonalon teljesített figyelő szolgálatot.

Az éjszakai szállást a Siklósi Általános Iskola tornatermében alakítottuk ki. A helyi KISZ-szervezet sietett a segítségünkre. Tőlük kaptunk vaságyakat, matracokat és takarókat. Mi azonban csak a matracokat vettük igénybe. S bár nagyon fáradtak voltunk, s szó szerint értelmezve bőrig ávo nyugtalanul telt el az éjszaka.

1972. JÚLIUS 23., VASARNAP

E napot pihenőként kaptuk. Senki nem ment közülünk a gátokra, csak a rádiósok figyelték készülékeik mellett állandó készségben.

Zsibbadtunk mégsem tudtunk pihenni. Dél felé már a türelmetlenség jelei mutatkoztak a szádon. Ha egyszer itt vagyunk, akkor nem igaz, hogy ne tudnánk tenni valamit! — mondagatták társaim. Volt köztünk, aki ott volt a marost árvíznél, ő beszélt az ott történt dolgokról. Ez nehogy csitította volna az embereket, de egyre inkább sarkallta őket, hogy tegyenek valamit. Ugyanilyen hatást váltott ki a Napló bő tájékoztatója is. Ebédnél a harkányi Bányász Udulóba vitték át bennünket. Bár tudatában voltunk, annak, hogy gyors ütemben apad a Dráva, senkinek nem jutott eszébe az, hogy udulóban vagyunk. Siettünk

Méltón ünnepelték munkatársai

Jegenyés János, vállaltunk műszaki főelőadója 48. éves korában rokkantságra nyugdíjba kényszerül. S amit kevéssé tudnak: közel 20 évtizeden keresztül, minden hétfőn pontosan jelentette lapunk számára a termelési eredményeket. Nem egyszer szerényebb mutatókról tájékoztatt bennünket, de összefoglalója mindig precíz, támadhatatlan volt. Ez lelemte munkáját, amelyre oly büszkék kollégái, barátai. „Lelekiismeretes, munkáját szerető szakembernek ismertük meg Jegenyés elvtársat!” mondotta Drább Gyula, a Mecseki Szénbányák munkügyi osztályának helyettes vezetője, a pénteki búcsúztatáson.

További kedves szavakat tölcácsoltak a többiek is, akik eljöttek arra az eseményre, hogy megköszönjék Jegenyés János hosszú évtizedeken át végzett munkásságát. Dr. Szabolcs Lajos, a tervosztály vezetője, két évtizeden át dolgozott együtt Jegenyés Jánossal. Feltűnő szavakkal mondotta: „Egyre zsugorodik az a társaság, amely a hőskortól kezdve a mai napig együtt dolgozott velünk. A közösségnek olyan tagja lép ki közülünk, aki mindenkor segítőtje volt annak a nagy munkának, amely révén a Mecseki Szénbányák országos rangra tett szert!”

— V —

BANYÁSZ

IFJÚSÁG

A KISZ MECSEKI SZÉN-BÁNYÁK
BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

IFJÚSÁGI FÓRUM

A címben jelzett fogalom nem a kedvelt ifjúságpolitikai módszertani folyóiratot jelzi, hanem a szövegszerű eredeti jelentését: a nyilvános beszélgetést az ifjúságot érintő kérdésekről; milyen gondok foglalkoztatják a fiatalokat, s hogyan lehetne azokon segíteni.

Zobákon már második alkalommal használják ki ezt a lehetőséget. Összehívják úgy harminc-negyen fiatal és az üzemvezető, a párttitkár és a szak szervezeti titkár jelenlétében megkezdődik a véleménycsere. Nem egyéni sérelmeket akarnak itt boncolgatni, habár elkerülhetetlen, hogy egyik-másik felszólaló ne saját gondjainak megoldására keressen választ. De ez a legkevésbé. Legtöbbször közügyekben interpellálnak. Mint ahogy ez történt a legutóbbi, július 26-i ifjúsági fórumon.

Mindjárt az elején két, „örökzöld” problémáról szövegezték: lehetőség van-e lakóudvarok és ifjúsági klub létrehozására? Mert nincs megoldva a zobáki fiatalok sportolási lehetősége, nincs egy olyan helyiség, ahol munkaidő után tartalmasan töltsék el idejüket. Gungl Ferenc üzemvezető azonnal válaszol a két kérdésre: az autóbuszpályaudvar mellett van lehetőség sportpálya létrehozására, ifjúsági klub létrehozására pedig már holnap tud helyiséget biztosítani. De van-e erre igény? Az üzemvezető azt is elmondja, hogy többször előfordult az az eset, hogy komoly anyagi ráfordítással megcsináltak valamilyen létesítményt és amikor elkészült senki sem vette igénybe.

Kialakult a vita, amelyből az derült ki, nem készült ilyen felmérés, az igényeket pedig egyáltalán nem ismerik. Természetesen így csak akkor érdemes belefogni, ha a 200 fős KISZ-tagságnak, legalább a fele rendszeresen használóknak a létrehozott sportpályát és ifjúsági klubot.

Ha másról nem, a két dolog tisztázásáért már érdemes volt összehívni az ifjúsági fórumot. Pedig volt még szó lakókérdésről, bányászok fizetéséről, munkahelyi hiányosságokról, szocialista brigádokról. Hogy mennyiben volt hasznos ez az összejövetel, azt majd a későbbi idők dönti el.

(-)

Titkári találkozó

Bányász iparág KISZ-bizottsága titkáriainak tanácskozási tartották meg július 6-án, 7-én Tatabányán. A tanácskozáson KISZ-bizottságunkat Ujvári István vb-tag képviselte. Részt vett és előadást tartott a Nehézipari Minisztérium munkatársa, a Bányai Dolgozók Szakszervezetének, a KISZ Központi Bizottságának és az Egyesült Magyar Szénbányáknak a képviselője. Megvitatott a bányászati lakóhelyeztetés javítási lehetőségeit, az ifjúsági törvényből eredő feladatokat, valamint időszerű ifjúságpolitikai kérdéseket. Az ülés végén megállapodtak, hogy a jövőben rendszeresen tesszük a bányásziparág KISZ-titkári találkozóját.

Kiszések a tanbányában

Új alapszervezet

Az elmúlt években sok vitát váltott ki a KISZ-tag ipari tanulók hovatartozása. Legtöbb helyen az volt a rendszer, hogy az ilyen fiatalok – mivelhogy az iskola kötelékébe tartoznak – az iskola KISZ-alapszervezetének voltak tagjai. Ez visszás helyzetet teremtett, hiszen iskolában a hét hat napjából csak maximum két napot tartózkodnak, a többi időt a munkahelyen töltik el. A munkahelyen jobban is be tudnának kapcsolódni a szervezeti életbe, hiszen minden szől oda köti őket, nem beszélve arról, hogy felszabadulás után legelőbb ott kezdzi szakmunkás éveit.

A KISZ Mecseki Bizottságának végrehajtó bizottsága határozatot hozott a probléma vizsgálatára és megoldására. Ennek eredménye, hogy szeptembertől új, közvetlenül a vállalati KISZ-bizottsághoz tartozó alapszervezet hoztak létre a tanbányán. Az alapszervezet tagjai főleg a harmadéves tanulókból kerül ki. A titkári teendőket ellátásával megbízták Palotás Jenőt. Kossuth-bányán a Szilágyi Sándor ifjúsági fejtési szocialista brigádban dolgozott vajárként, egyhónapos KISZ-iskolát végzett.

KISZ-hírek

OSZTRAK VENDEG ZOBÁKON

Hazánkba látogatott július elején az Osztrák KISZ KB. titkára, aki július 12-én dr. Bánki Nándorral, az MSZMP Mecseki Szénbányák bizottságának első titkárá, kíséretében Zobák-bányát is megtekintette. Zobákon mintegy félszázan vettek részt azon a tájékoztatón, amelyen az Osztrák KISZ KB. titkára tájékoztató előadás keretében ismertette az Osztrák KP. és a KISZ tevékenységeit. Az előadást szívesen hangú beszélgetés követte, mely során az üzem gazdasági, politikai, és tömegszervezeti vezetői bepillantást nyeltek szomszédaink politikai életébe.

— KISZ VB. KOSSUTHON. A múlt hét csütörtökén tartotta ülését Kossuth-bánya KISZ-szervezetének Végrehajtó Bizottsága. Az ülés napirendjén szerepelt: jelentés a „Ságyári Endre” szállító KISZ-alapszervezet választások óta végzett tevékenységéről, valamint a II. lélekszámú munkaterv megbeszélése és elfogadása.

— TÁRSADALMI MUNKA. Az elmúlt hetekben István-árok külszíni KISZ-alapszervezetének 24 tagja, 96 óra társadalmi munkát teljesített a műhelyek környékének rendbetételén, különböző átalakítások segítése során, valamint az anyavisszamentési akcióba történő bekapcsolódással.

— NAGYMANYOKIAK BAJÁN. A Nagymányoki Brikett-üzem KISZ-alapszervezetének 10 tagja szabad szombaton egéssznapos társadalmi munkaközpontban vett részt a vállalat bajnoki horgászklubjának rendbetételén.

— KLUBCSINOSÍTÁS. A Vilamos Üzem „Ságyári Endre” KISZ-alapszervezet július 25-26-án társadalmi munkaközpontban vett részt az üzem ifjúsági klubjának kerítését javíttatni meg és az ablakokat diszkréncsál látták el. E munkában részt vettek részt. Közülük négyen Máté Károly, Lukács Pál, Bertók József és Repoli László mindkét nap dolgozott a klub csinosításán.

— NYOLCAS NEVADÓ. Kossuth-bánya szünet II. KISZ-alapszervezete nyolc gyermek névadó ünnepséget rendezte meg július 29-én a Komló városi Tanács anyakönyvvezető hivatalában. A szülő, a névadó szülő és a meghívott vendégek ezután a Béke Étteremben koccintottak az apróságok egészségére.

— BANYÁSZOK SZEGEDEN. Az immár hagyományos évről évre megrendezésre kerülő Szegedi Ifjúsági Napokon, amelyre augusztus 4-5-én kerül sor, Kossuth-bányáról 15 fiatal vett részt.

— MUNKAS-PRASZT TALÁLKOZÓ. Kossuth-bánya szünet I. és II. KISZ-alapszervezete közös rendezésében munkás-praszti találkozót szervezett július 22-én Lovászhetyén. A falu fiataljaival megrendezett találkozót kultur- és sportprogram színesítette. A komlóiak közül e találkozón 35-en vettek részt.

— BARACKSZEZÉTES. Kossuth-bánya Üzemegészségének „Dózsa György” KISZ-alapszervezete az elmúlt szombaton és vasárnap közös barackszezétésen vett részt Bikalán a Komló Helyipari Vállalat bedolgozó KISZ-szervezetének tagjaival.

— MEGYEI IFJÚGÁRDAPÁNCSONOK-KEPZŐ tábortartotta meg kapuját július 26-án Sikondán. A hat napos munkatáborban a 110 baranyai ifjúgardista között ott vannak előadást hallgatók a KISZ szervezeti életének jellemzőiről és a nemzetközi életéről.

Hatnapos út a Szovjetunióba

Látogatás cservonográdi fiataloknál

Megkisszorúztuk a lvoivi Lenin-szobrot

(42 fiatal július 7-én felült az EXPRESS Ifjúsági és Diákutazási Iroda piros panoráma buszára és elindult a Szovjetunió felé. Az utat a KISZ-bizottság szervezte, a résztvevők között azok a fiatalok voltak, akik a különböző bizottságokban, alapszervezetekben jól végezték az ifjúsági munkát, első helyezett értek el a cseretéli emléktúrában, valamint azok a külső emberek, akik az elmúlt évben sok segítséget nyújtottak a vállalati KISZ-bizottságnak. Az útvonal első állomása Debrecen volt, majd onnan a szovjet-magyar határállomás és a Kárpátokon keresztül Lvo. Az ukrán nagyvárosból rándultak át egy napra Cservonográdra, ahonnan ugyanezen az útvonalon tértek haza július 14-én.)

A nagy számok országa

Fenn a hegyen, a 112 méteres tv-torony alatt, a valamikori lvoivi vár helyén álmosan, tárdatlan figyeltük az idegenvezető szavait. Fárdtak voltunk, mert a jó párszáz kilométernyi zötyögéshez nem szoktattuk szervezetünket, másrészt nem számítottunk arra, hogy Lvo-ba csak éjjel fél egy körül érkezünk. Az igaz, hogy ezt az időpontot nem a közép-európai időszámítás szerint kell értelmezni, ott két órával előbbre járnak. Ok viszont mindenben ehhez alkalmazkodnak, nekünk pedig valahogy meg kellett szokni ezt az életritmust. A felkeléssel ezért volt baj, ha ránéztünk az órára és belegondoltam abba, hogy ottthon mennyi idő van, egyáltalán nem voltam valami túl vidám és ahogy észrevettem, a többiek sem lelkesedtek.

Azon a napon szép idő volt, a várost napsugár fürdette, a távolban, a vibráló ködfüggőnyit átđódték a gyáróriások kéményei. Valamikor nem volt

itt ipar, nem is lehetett, hiszen hol a lengyelek, hol az osztrákok, hol az ukránok foglalták el, s egyiknek sem volt érdeke a beruházás, inkább a jobbára mezőgazdasággal foglalkozó lakosság adóterheinek a fokozása. A város építésére is rányomta a bélyegét az állandó uralkodóváltás. Minden fel-lelhető itt, egy-egy régi utcácskában szinte valamennyi házról meg lehet állapítani, melyik korban építették, s hogy éppen akkor melyik megszálló csapat tartotta kézben a város igazgatását. A piactér volt a központi Lvo magja, innen terjeszkedett kifelé. Hangulatos kis tér ez, négy sarkán görög istenszobrokkal, közepén egy putián díszítésű építménnyel, a város házával. 44 műemlékhöz található itt, többnyire háromemeletesek, a XVI.—XVIII. században épültek.

A városról 1256-ig nem volt írásos emlék. Nem tudjuk keletkezésének időpontját, az is bizonytalan, akkoriban kik lakhatták. A XVII. század után indult rohamos fejlődésnek, ipara pedig 1939 után, amikor Ukrajna csatlakozott Szovjet-Oroszországhoz. Azen egy kicsit mindenképpen elcsodálkoztunk, hogy má már 630 ezer lakóinak száma, hiszen mi mindnyájan a kis méretekhez vagyunk szokva, Szovjetunióban viszont ez egy közepes városnak számít. A méretek általában meghökkentettek. A térképen végigkövetve utunkat Szovjetunió nagy területéhez viszonyítva alig menünk valamit. Pedig milyen sokland tűnt! Aztán az egyetlen! Csak a műszaki egyetemnek 27 ezer hallgatója van! A városrésznyi kollégiumi településen pedig több mint 40 ezer diák lakik...

Nem csoda, hogy a kőrséta után kissé szédült a fejünk a sok számadattól, a megjegyezhető történelmi emlékek nevel-

től. Annyi bizonyos: nem véletlenül Pécs testvérvárosa. Legelőbb ugyanolyan régi, egyelőbb ugyanolyan kedves és hangulatos, legelőbb ugyanolyan dinamikus fejlődő.

Kevesen tudunk oroszul

Lvoiban több program volt szervezve, amelyből csak a városnézés és az autóbúsgyár-villámlátogatás sikerült. Dühösek voltunk, mert nem tudtunk mit kezdeni magunkkal, a beígért találkozók, amelyre – meg kell vallanom őszintén – igazán nagyon készültünk, sorrendre elmaradtak. Szűdtük az idegenvezetőket, a szervezőt, meg a mosdók hiánya miatt a Vergovina Szállót, a hatodszályú szobákat, a nyirkos szekrényajtót, meg az étkezést. Izletesen főztek, csak „sovány” a koszt, keveset adnak és hamar megéhezett az ember. Még szerencse, hogy hazai téli szalóni-paróciákkal, valahogy egyensúlyban tartottuk szervezetünket.

Sajnos Cservonográdban kevés időt töltöttünk. Hazautat-

Cservonográd lapos területen fekszik, csak az aknatornyokról és a meddőhányokról lehet következtetni a bányászok dására. Az itt lévő bányavállalatnak 20 bányauzeme van, a szénvagyon megközelítőleg 2 milliárd tonna. Az üzemek közül a legnagyobb a 10-es, amely még most van épülőben. Ha elkészül, 2 millió tonna körül lesz a termelése. Ahol járunk a 9-es bányauzeme aránylag fiatal, 1962-ben létesült, tehát ebben az évben ünnepli fennállásának 10. évfordulóját. 1500 bányász dolgozik itt 15 szocialista brigáddal, amelyből 8 ifjúsági szocialista brigád. Sokkal jobb a geológiai viszonyok, nagyobb mértékű a gépesítés is. Az üzem egyik vezetője, aki minderről tájékoztatt bennünket, miközben járunk a felszíni épületeket, azt is elmondja hogy a bányászok átlagkeresete 420 rubel. Itt mindenkit minden érdekelt, de kevesen tudtak oroszul, az idegenvezető-tolmács pedig nem sokat segített. Így azután a nagy érdeklődésből kevés információ született, arra voltunk

A cservonográdi baráti találkozózn Klepach Ottmár köszöntötte a vendéglátókat

zásunk előtti nap utaztunk el a bányászvárosba. Mennyivel más volt ott minden! Mindjárt megérkezésünkkor a városi Komszomol bizottság titkára fogadott bennünket. Amikor megtudta, hogy mi is bányászok vagyunk, felcsillant a szeme. (Megjegyzendő: előre közzölte volt milyen összetételű a küldöttség, s hogy miért akarunk éppen ebbe a városba menni.) A programot úgy állították össze, hogy mindenre jusson idő. Először a városi múzeumba kalauzoltak, majd buszba ültünk és ellátogattunk a 9-es bányauzembe,

hagyatkozva, amit a tájékoztatóban hallottunk.

Este bepótlottuk a lvoivi elmaradt baráti találkozót. Vendéglátóink nem fukarkodtak: a Cservonográd étterem asztala bőségesen meg volt terítve. Ittünk és koccintottunk a szovjet-magyar barátságára, a szovjet-magyar bányászokra, a kapcsolatokra, a komszomol-titkár 25. születésnapjára...

Nem csoda, hogy másnap, az indulás után szinte valamennyien elaludtunk. Kint vigasztaló esett az eső, szomorú volt az időjárás. Talán ez lehetett az oka.

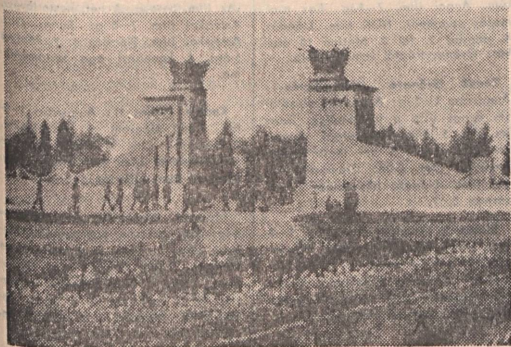
Békéssy Gábor

Fotó: Hartai Ferenc

LVOVI LEPORELLÓ

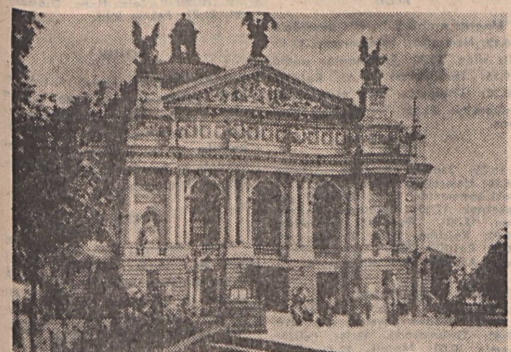
Nagyapánk első világháborús élményei között még úgy szerepel mint Lemberg, ekkor ugyanis 1772-től Galiciával együtt Ausztriához tartozott. Csak hogy a 14. században Lengyel uralom alá került város 1919-ben újra Lengyelország része lett, és ekkor úgy szerepelt mint Lwow. A város régi magja láthatóan magán viseli a lengyel építészeti jeleit. A ma már több mint fél milliós nagyváros azonban csak 1939-től, miután az Ukrán SZSZK része lett, indult el a dinamikus fejlődés útján. Így lett Lvovból nagyforgalmú vasúti csomópont, rohamléptekkel fejlődő iparváros és nem utolsósorban a kultúra és tudomány fellegvára. Egy szóval: ideális testvérvárosa Pécsnek.

A második világháború épp úgy mint a többi szovjet nagyvárost Lvovot is megviselte. 1944-ig német megszállás alatt volt. A megszállás alatt a Lvovi citadellában 15 000 embert végeztek ki, a városon kívül lévő koncentrációs táborban pedig 39 000 zsidó pusztult el. A város 1944. június 27-én szabadult fel. A felszabadító szovjet hadsereg katonája Alekszandr Marcsenko vezette azt a tankot, amely elsőnek hatolt be a városba, és amely harcokba ma is ott látható mementóként a város egyik hangulatos terén. A város felszabadításáért folytatott harcban elesett szovjet katonákat az 1949-ben épült hősök temetőjében helyezték örök nyugalomba. E temetőben nyugszik Nyikolaj Kuznyecov a Nagy Honvédő Háború neves hírszerzője.

A lengyelek Petőfiéjének, Adam Mickiewicznek a szobra díszíti a város egyik patinás terét. Annak a forradalmár költőnek az emlékműve, aki nemcsak a szabadság iránti lángolásával, a népi nyelv irodalmába való felhasználásával, de mint forradalmi ifjúsági vezetőként is a magyar Petőfi Sándor mellé állították. Mickiewiczet 1824-ben Oroszországba száműzték. Ott ismerkedett meg Puskin műveivel, amelyek haláláig nagy hatással voltak rá. Az 1830–31. évi lengyel felkelés leverése után Párizsba költözött és onnan üdvözölte az 1848-as európai forradalmakat az általa szerkesztett Tribune des Peuples c. lap hasábjain. A forradalmár költő végül is Törökországban halt meg, az emlékére emelt oszlop előtt mi is leróttuk tiszteletünket.

Az ukrán város gazdag kulturális élettel rendelkezik. Ott színháza közül talán a legszébb az Iván Frankó Opera és Balett Színház. A színház építésének külön története van: 1900-ban készült el, tervezőjének ez volt az utolsó alkotása, önkényesen vett véget életének. A hagyomány szerint azért végzett magával, mert félt, hogy az épület összedől. A színház alatt ugyanis a várost átszelő, föld alatti csatornába kényszerített Bug folyó rohan. Ebben a színházban tekintettük meg egyik este az Esmeralda című baletet. Kicsi a világ – a színházban a folyosón pécsi orvostanhallgatókkal találkoztunk, akik nyári gyakorlaton vettek részt a Lvovi kórházakban.

KISZ vb-ülés

Szerteágazó munkájukat körültekintően végzik

A KISZ végrehajtó bizottság július 28-i ülésén tárgyalta meg Pécs-Bányász KISZ-bizottságának irányító és ellenőrző munkáját, az alapszervezetek választásait, az alapszervezetek tevékenységét, valamint a KISZ VIII. kongresszusa határozatainak időarányos végrehajtását. Az ülésen részt vett Pécs-Bányász üzem gazdasági, párt- és szak szervezeti vezetői, valamint Nagy Sándor, a KISZ megyei bizottságának munkatársa.

Pécs-Bányász üzem 1971. július 1-én jött létre Széchenyi-akna és István-akna összevonásával. A gazdasági területen végrehajtott összevonás maga után vonta a párt- és tömegszervezetek szervezeti felépítésének átalakítását. A párt- és szak szervezeti választások után a KISZ Bányász megyei Bizottságának jóváhagyásával két hónappal korábban kezdődtek meg az alapszervezeti vezetőségválasztások, mint a vállalat többi üzemében. Augusztus 7-én került sor a KISZ-bizottság választó küldött-értekezletre, ahol 27 tagú KISZ-bizottságot és 11 tagú végrehajtó bizottságot választottak.

Az első végrehajtó bizottsági ülésen szervezési, agitációs és propaganda, termelési, honvédelmi-sport, kulturális, és gazdasági bizottságot hoztak létre. Ekkor határozták el, hogy

egy pár évig, amíg az üzem átveszteli a kezdeti nehézségeket, a termelési segítő tevékenységüket tekintik elsőlélegnek.

A vállalat gazdasági vezetősége Pécs-Bányász üzem termelésének felfuttatását a mélyszintes műveléssel kívánja elérni. Eppen ezért a kiszisták a mélyszintes művelés előkészítése feléledt vődnökséget vállaltak. A vállalatban öt feltáró brigádot támogatnak, melyek közül három ifjúsági szocialista brigád.

A vődnökségvállalás jó ütemben halad. A koordinációs munkák elvégzése érdekében létrehoztak egy bizottságot. Ennek feladata, hogy a feltáró körlet vezetőivel és az érintett brigádokkal közösen összeállítsák az elvégzendő munkák tervezetét, biztosítsák a folyamatos anyagellátást, a zavartalan előkészítést. Az értékelés és jutalmazás brigádszinten történik. Havonként a legjobb eredményt elért brigád oklevelet, negyediként vődnökséget kap. A mozgalomban részt vevő brigádok anyagi jutalmazása az üzem szocialista brigádmozgalmi irányelvei alapján történik. A vődnökség vállalás eredményeként könnyelhetik el, hogy

a beindított ciklus/szak, mozgalomban kimagasló feltárási sebességek születtek. Nem egy napon 6 méteres előrehaladási sebességet értek el, amely vállalati szinten is egyedülálló.

Az üzem termelési eredményét nagyban növelte az évben általuk kezdeményezett kommunista szombat is. 961-en vettek rajta részt, 2800 tonna szénét hozták felszínre. A bevételből 68 ezer forintot kapott a KISZ-bizottság, ebből 10 százelet befizettek a vietnami szolidaritási alapba. Nem állnak rosszul a társadalmi munkaadások szervezésével sem. 1972. első félévében 1063-an vettek részt társadalmi munkában, 8229 munkórát teljesítettek.

Az igények szerint állították össze a kulturális- és sportrendezvényeket. Az alapszervezetek több alkalommal táncos, zenés klubdelután rendeztek. Ezeknek legelőször részt vettek a testvér alapszervezet tagjai is. Kapcsolatban állnak a pécsi Kesztögyár I-es üzemével, a Pedagógiai Főiskola egyik karának hallgatóival, a MAV Adatfeldolgozó alapszervezetével, valamint a pingeczagóság és a Petőfi lakotnya KISZ-ifjúságaival. Családi színházlátogatás céljából az alapszervezetek több színházbejelentet vásároltak. Ezt arra használják fel, hogy a jól dolgozó ifjúkommunistákat megjutalmazzák. Sporttevékenységükben első helyen szerepel a labdarúgó bajnokságok rendezése, vagy a mások által rendezett bajnokságokban való részvétel. Két ifjúsági csapattal részt vesznek az üzemi labdarúgó találkozókon, ugyancsak két csapattal a Buzsáki Imre Kupa küzdelmeiben. A sportmozgalomban elért eredményességüket bizonyítják, hogy az idei cseretűri emléktúrán első és második helyezést értek el.

Az oktatás területén nincs szűkellnivalójuk. A KISZ által szervezett politikai vitakörökön összesen 105-en vettek részt. Három oktatási kör a Kiváló Oktatási Kör címét is versenyzett, A KISZ vezetőségek tagjai közül 11-en végzik a Marxista-

Leninista Esti Egyetemet. Közülük 4 tanuló ebben az évben sikeresen be is fejezte tanulmányait. Aszkamai oktatást a KISZ-bizottság mellett működő fiatal műszaki tanácsa végzte. Neves előadók hívtak meg minden foglalkozásra.

sajnos a látogatottság nem volt kielégítő. Jobb szervezéssel, az érdeklődés felkeltésével, a jövőben talán lehet ezen segíteni.

Lassan egy év telt el a KISZ-bizottság alakulása óta. Jelenlősen nőtt a KISZ tagok létszáma. 47 új fiatal került be az alapszervezetekbe, legtöbb új tagot a választások óta a külszíni alapszervezet vett fel. A jövőben a KISZ építő tevékenységüket a bányatelepeken lakó fiatalokkal próbálják bővíteni. Eredményes munkát végeztek a párttagépités terén is. Eddig 16 fiatal javasoltak párttagfelvételre. Két alapszervezetnél viszont (szénes és a kutatósi osztály) eddig nem történt javaslat. Erdemes volna megvizsgálni: vajon mi ennek az oka?

A KISZ-vb a jelentés alapján megvitatta és értékelte Pécs-Bányász KISZ-bizottságának eddigi tevékenységét. Megállapítást nyert, hogy szerteágazó munkájukat körültekintően végzik. Ezt eredményei is bizonyítják.

A vb-ülés a továbbiakban elfogadta a végrehajtó bizottság második féléves üléstervét, majd meghallgatta Ujvári István tájékoztatóját a bányász iparág KISZ-bizottságok tatabányai táncszokásáról.

Megbízás

Gungl János, a végrehajtó bizottság tagja, a KISZ bizottság titkárhelyettese szep-tembertől megkezdti tanulmányait az egyéves pártiskolán. Távolléte idejére megbízták Lázár Lászlót, a KISZ központi bizottság tagját, a vállalati KISZ bizottság tagját a titkárhelyettesi teendők ellátásával.

Két brigád Gemencen

Hosszú évek óta dolgozunk együtt, egymás mellett Kossuth-bányán mi a „Dózsa György” ifjúsági feltáró szocialista brigád és Szin József által vezetett ifjúsági feltáró brigád. A hosszú évek során nemcsak együtt dolgoztunk, de alaposan meg is ismertük egymást. Így következett be, hogy az egyik brigádgyűlésen elhatároztuk: közös kirándulást szervezünk. Akkor még nem tudtuk, hogy mikor és hová. Ez csak a nyár elején dőlt el, hogy első alkalommal a híres Duna menti Gemenc erdőt nézzük meg.

E kirándulásra pedig július 22-én, szombaton került sor. Reggel hét órakor indult el velünk a busz a komlói Béke Étterem elől, hogy fél kilenckor már Szekszárd utcáit járjuk. Ott három óra alatt megnéztük a város nevezetességeit: a régi templomot, a hajdani városbástyát és az impozáns Babits Mihály Művelődési Házat, és a város más nevezetességeit. Utána a busz kivitt bennünket a város határában lévő Gemenc erdő bejáratát őrző Szaryas Csárdába, ahol jótűzen fogyasztottak el a nagyszerű ebédet. Ebéd után az erdei kisvasúton végigjártuk a rezervátumot, majd a vadászmuzeum agancs-kiállítását tekintettük meg.

Este hazafelé a Sió Csárdában vacsoráztunk, s a szép kirándulás élményeivel telve, jó hangulatban érkeztünk tizenegy órakor Komlóra. Mi tagadás a közös kirándulást első próbánk szántuk, ám meggyőződünk, hogy nemcsak a munkahelyen, de az élet más területein is jó barátokra találunk. S úgy érezzük: ezt egymásnak köszönhetjük.

Molnár György brigádvezető

A szovjet idegenforgalom 1972-ben

1971-ben kétféle-kétszáz-ezer külföldi turista járt a Szovjetunióban. Az idén nyolcszáz-ezerrel többet várnak. Viktor Bojcsenko, az Inturiszt szovjet idegenforgalmi részvénnytársaság elnöke közölte a sajtóval, hogy az új szezonban sok új, érdekes úti célt és szórakozást ajánlanak a vendégeknek: vadászatot, alpinizmust, cserkészést a Volgán és a Dnyeperen, a Fekete- és a Balti-tengeren. Harmincöt városban épülnek új szállodák, motelek, kempingek, bárak, éttermek. Erdékesnek ígérkezik a 15 szovjet szövetséges köztársaság fővárosát sorban érintő utazás, amelyet a Szovjetunió fennállásának ideje 50. évfordulója alkalmából szerveznek.

Nyári alapozás

Még a megszervezettségben, a legjobban működő KISZ-alapszervezetnél is előfordul, hogy programfelborításra kerül sor: aktuális esemény ami ezt szükségessé teszi, esetleges program elmaradása, vagy épp csak a kiszések, ajánlott foglalkozással szemben történt elvennével. És ekkor ott a nagy kérdés: hogy jó-jó, csináljunk valami mást. De mit? Nem jött meg az előadó? És mégis kíváncsiak vagyunk a témára? De, hiszen mindig azt mondtuk: nincsenek pótolhatatlan emberek. Hírdnyűk a zenekar, nincs lemez, vagy film és mégis együtt akarunk maradni? Bizony ember legyen a talpán az a KISZ-titkár, vagy szervezőtűtűtűtű, aki ilyenkor magára vállalja a tagság felkötését. Pedig az ilyen esetekkel mindig számolni kell!

Hogy a fiatal vezetőket ne ériék váratlanul ezek a megjelölések, célszerű, tervezett, előre számított munkával elejét lehet venni. Erre – persze korántsem csak erre – a célra szervezi a megyei KISZ-bizottság minden nyáron a különböző vezetőképző és továbbképző táborokat, ahol a fiatal, mozgalmi munkával és tapasztalattal még kevésbé rendelkező kiszetek továbbképzéséről gondoskodnak.

Téved az, aki arra gondol, hogy jó-jó én is ellébecolnám azt az egy hetet akár a Balatonon, akár a Mecsek valamelyik kedvelt üdülőhelyén... Csak hogy korántsem erőlt a szó. Csak aki már részt vett ezen táborozásokon, az tudja igazán, hogy milyen feszesen szervezett, állandó pontosságú továbbképzés folyik ezen táborokban. Hogy a kötetlen foglalkozások is mennyire részesei az itt folyó nevelő-és tapasztalat-szerző munkának. Mert bizony alapos munkát végeznek a táborok lakói. Ott a napisütőte sátrak alatt és faházak árnyékában dől el, hogy majd ősszel, télen és tavasszal, milyen színvonalon lesz képes feladatát ellátni az az ifjúsági vezető.

Korántsem higgye bárki is, hogy e táborokban csak szórakozás, a tartalmas pihenés, a tartalmas időtöltés formái és elemi jelentik a tananyagot. Szó esik itt – és nem is akar-milyen színvonalon – a gazdasági munkavégzést segítő feladatokról, a politikai ismeretek további szélesítéséről, de még a megfelelő, tartalmas, a tagság összetételétől által megkövetelt évi, félévi programtervek elkészítéséről is.

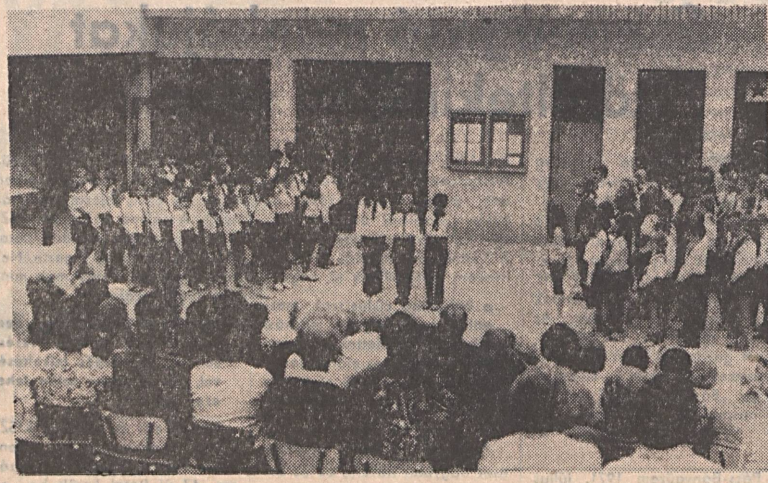
Különösen tartalmas foglalkozásokkal ígérnek idén, a közelmúltban elfogadott ifjúsági törvény és a KISZ VIII. kongresszusának – egy-egy helyen már alkalmazott – pontjainak tökéletes ismertetéséről. Mert ezek ismerete nélkül – és itt hangsúlyozottan kell szólni róla: tökéletes ismerete nélkül – alig-ha képzelhető el a rendeletek helyi viszonyai között történő alkalmazása. A törvények és rendeletek helyességéről, alkalmazhatóságáról már többször meggyőződhetünk. Most már csak az a kérdés, mennyire tudunk banni a felkínált lehetőségekkel. Ezt pedig mindig és mindenkor a megfelelő területen élő és tevékenykedő kisz vezetők felkészültsége, aktivitása és nem utolsósorban lelkesedése dönti el.

S hogy túltegyük magunkat a lelkesedés szelkoptatott, többek által már félreértelmezett tartalmán, hádd elmlitsem meg: e táborok lakói a saját szabad idejüket rövidítik meg, hogy részt vegyenek e továbbképzésben. S tessék ezt mind azért, hogy visszakerülve a mindennapi élet fogaskerekéi közé, megálljorottabbá, gördülke-nyebbé és tartalmasabbá tegyék a szervezeti életet.

— K —
A BANYÁSZ IFJUSÁG OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: GUNGL JÁNOS, SZERKESZTETTE: BÉKESSY GABÓR

Eszperantó úttörőtábor Sikondán

Informacia tendumado de esperantistoj pioniroj (Esperantista úttörők nemzetközi tábora) hirdeti a felirat a csodálatos környezetben épült sikondai úttörőtábor bejáratánál. A nyár közepén tíz napon keresztül 134 cseh, lengyel és magyar gyerek vette birtokba a tábort. Csütörtökön délután szokatlan volt itt a nyüzsgés. A gyerekek vendégeket vártak: az Abaliget Nemzetközi Természetbarát Eszperantó Találkozó résztvevőit. Fél négy körül meg is érkeztek mintegy százán Pallos Istvánné, a Magyar Eszperantó Szövetség 3-as számú Területi Bizottság titkárának vezetésével.

A sikondai tábor

Fotó: Barna

A több országból érkezett eszperantistáknak az úttörők dr. Kiss Ervinné, eszperantó szakvezető irányításával kedves kis műsort mutattak be. Énekszámokat, szavakat adtak elő a cseh, lengyel és magyar úttörők. Láthatunk gyermekjátékot és egy jól sikerült jelenetnek is tapasztaltunk.

A műsor után Pallos Istvánné csokoládéval kedveskedett a gyerekeknek, melyet nagy örömmel fogadtak. A vendégek Kóczán Erzsébet táborvezető irányításával megtekintették a tábort, amelyet 1972. június 13-án avattak fel.

még sátorban laktunk. A közbeeső három tábor Harkányban és Balatonfenyvesen volt — mondja Kóczán Erzsébet.

Az új tábor hat pavilonból áll, egy-egy pavilon sor négy szobát foglal magába. A szobák berendezése meglepően modern és praktikus: zöld színű emeletes reklámok, az ablakokon narancsszínű függöny, falba épített szekrények, és minden szo-

bában asztal, kényelmes székekkel.

A külföldi eszperantisták nem ittkolt csodálattal járták végig a pavilonokat. Figyelmüket semmi sem kerülte el. Egy jügoszlav vendég például a következő kérdéssel fordult Kóczán Erzsébet táborvezetőhöz:

— Az úttörők többségének egyenruháján nem látok rangjelzéseket. Milyen rangot jelent

az ön egyenruháján a fehér parolin?

— Nálunk a megyei úttörő elnökség tagjai viselik a fehér parolint.

Sététedett már, amikor a vendégek elhagyták az úttörőtábort. A gyerekek a tábor bejáratáig kísérték őket és hangos gis revidol köszönéssel búcsúztak.

Barna Teréz

Baráti találkozó

A Karbantartó Üzem MSZBT tagsorgája kezdeményezésére az üzemi KISZ rendezésében a múlt hét keddjén sportversenyyel egybekötött baráti találkozóra került sor Komlón. Az ideiglenesen hazánkban tartózkodó egyik szovjet katonaság fiataljai és a Karbantartó Üzem kizserei először a Komlói Bányász sporttelepen röplabda, illetve labdarúgó-mérkőzés keretében mérték össze tudásukat, majd a munkásszállón közös vacsorán vettek részt.

A sportpályán a vendégeket — Klepach Ottimár és Pintér László társaságában — Szálkai István üzemi párttitkár köszöntötte. Hangsúlyozta, hogy a vállalat politikai vezetői testületi tettek lehetővé, hogy együttműködési szerződést köthetnek. Az erre szóló részletes programot az üzemi MSZBT tagsorga a pártvezetés közösen dolgozta ki.

A mérkőzések (röplabdában 3:0, labdarúgásban 2:0 az üzemi fiatalok javára), jól szolgálták a barátság elmélyítését. Az esztől összejevetelen Czeder János üzemvezető üdvözölte a szovjet katonákat.

Az üdvözlő szavak után ajándékkal kedveskedett, s az első találkozó alkalmából emléklapot nyújtott át. Klepach Ottimár a Mecseki Szénbányák politikai és gazdasági vezetői nevében szólt: — Kapcsolatunk hosszú időre nyúlik vissza. Most újabb barátságok szövődnek, amelyet a kulturális és sporttalálkozóról szóló együttműködési szerződés is megerősít.

A vendégek részéről a parancsnak mondtott köszönetet a szivélyes vendéglátásért és augusztus 13-ra viszontlátogatásra hívta meg a Karbantartó Üzem fiataljait.

MEGVALTOZTAK Komlón a telefonszámok, július 30-tól a komlói távbeszélő állomások négyszámjegyű kapcsolási száma öt jegyre változott. A mostani kapcsolási szám elé egy 8-as számot kell tenni. Ha valakinek a hívószáma pl.: 23-18 volt, ezután 82-318-as lesz.

A 01 — stb. 001-et kell tárcsázni

Értékesíthető anyagok

1963 óta több belső utasítás szabályozta és időközönként módosította a hulladékanyagok, használt betonidomok, használt vezetékek, palahányók és általában csökkent értékű használt anyagok dolgozóink részére történő értékesítését. Az egyetemes eljárás biztosítása érdekében a 23/1972. számú igazgatói utasítás szabályozza a csökkent értékű használt anyagok értékesítésének a lehetőségét.

TÜZEP útján értékesíthető anyagok: Eladni csak olyan csökkent értékű használt anyagot lehet, amelyet minősége és mennyisége miatt egyik üzem sem tud gazdaságosan felhasználni és amely raktári készletre bevételre kerül. Az értékesítés a TÜZEP pécsi, komlói, vagy bonyhádi telepein keresztül bonyolítandó le. Így a: téglák, cserép, ablak és ajtó fából, fűrészáru, szőlőkaró, talpa, parketta, farostlemez, nyervezt lemez, ablak és ajtó vasból, betonozás, vasbetonkerítészlop, betongyanta, vasbeton-alj, kútygúrú, vasb. bélésfest, vasb. gerenda, mozaiklap, mel-láchi, kályhacsépe, burkolócsempé, nádpállo, ac. hullámlemez, acélszövek, ac. tetőfedőpala, kő, üvegtegla, ablakok, vascső, vastartály, vasvédőkorlát, épületszerelvény, fürdőkádn, radiátor, tűzhely, 14 kg-os kisvasút sín. A fentiek közül az alábbiakat fix áruk van. Selejtés bányaidomok 80 Ft/ft, használt vezetékek 1230 Ft/köbméter, fenyőfűrészáru hasznos hulladékok 66,60 Ft/q.

A további anyagok a százelekos használhatóságai foktól függően kerülnek értékesítésre. Erre jön rá még maximum két százalékos TÜZEP-haszon.

A MEH által forgalomba hozott hulladék bizonyos fajta vas-hulladékok és gárgyőzőanyagok is vásárolhatók, de csak az illetékes szakvállalat közbeiktatásával.

A vállalat területén valamennyi villamosmotor gazdája a Villamos Üzem. A felesleges és üzemeltetetlen nem használható villanymotorok a Műszaki Anyag és Gépkereskedelmi Vállalat útján értékesíthetők.

Bizonyos fajta állászközök és fogycsúszók — amelyekre nincs szükség — bizonyos feltételek fennállása esetén szintén értékesíthetők a dolgozók számára. Erre vonatkozóan az üzemek adnak felvilágosítást.

A hulladékok feleslegének értékesítése üzemvezetői hatáskörbe tartozik.

ÉRTEKESITÉSÜL KIZART ANYAGOK

A korábbiaktól eltérően a visszavételre kiküszöbölés érdekében a továbbiakban téglatörmelék, betontörmelék és vas-

betontörmelék címen eladni nem lehet. Palahányók kö ki-termelésére, gyűjtésére a fennálló balesetveszély miatt a bányauzítás vezetői nem adhatnak engedélyt. Palahányók követ sem terítéssel, sem terítés nélkül eladni, illetve kiadni a jövőben nem szabad.

ÉRTEKESITÉS LEBONYOLÍTÁS

A csökkent értékű használt anyagok elsősorban vállalatunk dolgozóinak adhatók el. A jelen utasítás alapján nem adhatunk engedélyt. Palahányók követ sem terítéssel, sem terítés nélkül eladni, illetve kiadni a jövőben nem szabad.

Kérelme vásárolható anyagok: dolgozóink lakásépítkezésének támogatása, valamint az arányosabb elosztás biztosítása érdekében abban az esetben ha vállalatunk dolgozója a jelen utasítás mellékletében felsorolt TÜZEP útján eladásra kerülő anyagra tart igényt, az anyaggyártó osztályon keresztül kérvényez a vállalat igazgatójához benyújthatja. Az építési engedéllyel rendelkező dolgozó személyenként évente legfeljebb 20 tonna betonidomok, 3000 db téglára, és kettő köbméter vezetékre adhat be kérelmet. Az építési engedéllyel nem rendelkező dolgozó személyenként legfeljebb három tonna idomkövet, háromszáz darab téglát, egy köbméter vezetékre kérhet. Az építési engedéllyel kötött építkezések közül az üzemvezetők javaslatától eltekintve a lakásépítkezést részesítik előnyben, a hátréki házak és egyéb építkezések szemben.

Építési engedély nélkül csak házkörüli javítási munkálatokhoz javasolható eladás. Figyelemmel kell lenni arra, ne-hogy különböző neven beadott

kérelmeken szereplő anyagok vásárlása az építési engedély bemutatási kötelezettség kijelzésével egy vagy több személy nyereszékde érdekeit szolgálhassa.

1972. augusztus 1-től a régi kérelem űrlapok nem használhatók, kérelmet ettől az időponttól kezdve csak a jelen utasítás melléklete szerinti űrlapon lehet előterjeszteni.

A kérelmeket az üzemek gyűjtik össze, és küldik be az anyaggyártó osztályhoz további intézkedés céljából. A kérelem jóváhagyása után az üzem megkapja az engedélyt, és intézkedik, hogy az Anyagellátó Üzem állítson ki számlát. A kiállított számlát az üzem visszakapja, befizetési lappal átadja a dolgozónak. A dolgozó a befizetési lappal befizeti az anyag ellenértékét (Pécs, Komló, Bonyhád telepen) a TÜZEP-nél kapott számlával elmegy az üzemhez, és az üzem kiadja az anyagot.

A kiadásnak a raktár munkáideje alatt kell megtörténni.

A régi igazgatói utasítás alapján engedélyezett és a TÜZEP-nél befizetett csökkent értékű építési anyagokat minden üzemből legkésőbb VIII. 11-ig el kell szállítani. A jelen utasítás augusztus 1-én lép hatályba.

SZABADTERI KUPA

Az idei szabadteri játékok alkalmából Szegeden ismét megrendezték (27—30. között) az öklívív Szabadteri Kupát. A Komlói Bányász Farkas Béla edző vezetésével két serdülő és négy ifjúsági versenyző képviselte. Gerencsér Attila a serdülőknél légsúlyban első, az ifjúságiaknál a félnehézsúlyban Turi József szintén első lett. A nagyváltásúban Koranczai Károly a 2. helyen végzett.

moziműsor

Park: Augusztus 1—2-ig: A pap felesége. Olasz film. Előadás 1. 6. Augusztus 3—8-ig: Murphy háborúja. Angol film. Előadás fél 5. Háromnegyed 7. 9. Matiné 6-án, délelőtt 10 órákor: Ofelése, herceg elvtárs.

Kossuth: Augusztus 1-én: Jó estét nyár, jó estét szerelem. Magyar film. 2-án: A pap felesége. Olasz film. Augusztus 3—4-ig: A sirály éjszakája. Japán film. 5—6-ig: Murphy háborúja. Angol film. 7—8-ig: Egy nyomasztó sorompó. Előadás 10, 12. Augusztus 1—2-ig: Kurlalóba pástor. Magyar film. 3—4-ig: Egy nyomasztó sorompó. NDK film. Előadás fél 3. fél 5. Augusztus 1—2-ig: Jó estét nyár, jó estét szerelem. Magyar film. 3—8-ig: A sirály éjszakája. Japán film. Előadás fél 7, fél 9.

Petőfi: Augusztus 1—2-ig: A pap felesége. Olasz film. Előadás fél 5, fél 7, fél 9. 3—6-ig: Murphy háborúja. Angol film. 7—8-ig: Egy nyomasztó sorompó. NDK film. Előadás 4. negyed 7, fél 9. Matiné 10 órákor: Gyöngyvirágtól lombhullásig.

Zengő Gyöngye (Hosszúhetény): Augusztus 1—2-ig: A korona elrablása, avagy újra a bosszúállók. Szovjet film. 5—6-ig: Rabszolgák. Amerikai film. 7-én: A hét mesterlövész. Amerikai film. 8-án: Cromwell. Angol film. Előadás hétköznap 7. vasárnap 5. 7.

Május 1 (Komló): Augusztus 1—2-ig: Szent Péter esernyője. Magyar film. 3—6-ig: A zepplin. Angol film. 7—9-ig: Az ellopott léghajó. Bolgár film. Előadás 4. fél 6, fél 8. Matiné 6-án: Gyávák bandája.

Zinyi (Komló): Augusztus 1—2-ig: Csipkerózsika. NDK film. 3. 4. 6-án: Csárdáskirálynő. Magyar film. 7. 8-ig: Hé barátom, itt van Sobal. Olasz film. Előadás 4. 6.

Fekete Gyémánt (Győrvarás): Augusztus 1-én: Cromwell. Angol film. 3—4-ig: Nyírfölget. Lengyel film. 5—6-ig: Meztelen vagy. Magyar film. 7—8-ig: Sántáni álet. Francia film. Előadás hétköznap 6. vasárnap 4. 6.

Józserencsét (Pécsszabolcs): Augusztus 1-én: Stragor Mihály. Bolgár film. 3—4-ig: Csoda olasz módra. Olasz film. 5—6-ig: Ha nekem puskám lenne. Csehszlovák film. 7—8-ig: Rabszolgák. Amerikai film. Előadás 5. 7. Matiné 6-án, délelőtt 10 órákor: Csipkerózsika.

Rákóczi (Mecsekfalja): Augusztus 1—2-ig: Csoda olasz módra. 3—4-ig: Ha nekem puskám lenne. Csehszlovák film. 5—6-ig: A hét mesterlövész. Amerikai film. 7—8-ig: Funny Girl. Amerikai film. Előadás 5. 7. Matiné 6-án: A kópányi ogo testamur ma.

Kodály (Vasas I): Augusztus 1—2-ig: Ismét átugrom a pocsolyát. Csehszlovák film. 4. 6-án: Eper és vér. Amerikai film. 8-án Hangyaböly. Magyar film. Előadás 6 óra.

Május 1. (Vasas II): Augusztus 3—4-ig: Volt egyszer egy család. Magyar film. 5—6-ig: És hamarosan a sötétség. Angol film. 7—8-ig: Nyírfölget. Lengyel film. Előadás hétköznap fél 6, vasárnap fél 4, fél 6. Matiné 6-án: Aladdin és a családalmá.

tv műsor

MAGYAR TELEVIZIO

KEDD	PÉNTEK
17.33: Hírek. 17.40: Kuckó. 18.00: Séta a berlini Vidámparkban. NDK film. 18.35: Bánki Donát. Dokumentumfilm. 18.55: Sakk-matt. 19.10: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Olimpia előtt... 21.30: Színházi előadás. Nyár. 22.30: Tv-híradó 2. kiadás.	17.28: Hírek. 17.45: Mozart: A dűr zongoraverseny. 18.10: Műsorajánló. 18.35: Rólad van szó. Fialaok önismereti műsora. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Palotai Boris: Mini történetek. 20.40: Jobba Gabi és Márton András műsora. 21.30: A táncdalfejtővel II. előadásának eredményhirdetése. 21.50: Tv-híradó 2. kiadás.
SZERDA 9.30: Delta. 10.00: Magret felügyelő. Ismétlés. 10.50: A srél sok dalt ismer. 18.03: Hírek. 18.10: Beszélgetés az ifjúsággal. 18.25: Krakkói nemzetközi grafika biennálé. 18.45: Szó-mi-szó. Zenésztört. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Tanya a sztyeppen. Magyarul beszélő szovjet film. 21.35: Az én csatornám. Komlós János műsora. 22.10: Tv-híradó 2. kiadás.	SZOMBAT 9.30: Téli. 10.00: A négy páncélos és a kutyá. Ismétlés. 10.35: Rólad van szó. 15.33: Korda kapitány. Csehszlovák film. 17.00: Magyarország—Románia női utánpótlás válogatók kézilabda-mérkőzés. 18.05: Híradó. 18.10: Találkozás néhány év után. 18.50: Portréfilm. Egy József festőművészről. 19.15: Cizaviz. 19.30: Tv-híradó. 20.00: B—21. Tv-film. 21.00: Táncdalfejtő 72. III. előadás. 22.30: Tv-híradó 2. kiadás.
CSÜTÖRTÖK 17.45: Hírek. 17.55: 100 tonna óránként. Lengyel kisfilm. 18.05: Zsebtelek. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: A négy páncélos és a kutyá. 20.55: Szenzorál szanctora. 21.15: Teleszereplő. 22.05: Tv-híradó 2. kiadás.	VASARNAP 9.28: Félidő 0-1. 10.00: Játékos sportéletkép. 11.00: Magyarország—Románia férfi kézilabda-mérkőzés. 14.55: Táncdalfejtővel 72. III. előadás. Ismétlés. 16.30: Mackinpót úr Mágocson. Dokumentumfilm. 17.10: Vígjáték. Magyarul beszélő francia rövidjátékfilm. 17.35: Delta. 18.05: Népművészet — népszokások. 18.23: Kalendárium. 18.40: Esti mese. 19.00: A Hét... 20.00: Hírek. 20.10: B—21. Tv-film II. 21.15: Verdi-est. 22.10: Hírek. 22.30: Jólészakait felöltöttek.

JUGOSZLAV TELEVIZIO

KEDD	PÉNTEK
Magyar nyelvű kulturális panoráma. 16.40: Nemzetközi kajakverseny. 17.40: Kis világ. 18.30: Tudományos stúdió. 19.15: Tartalékok. 19.45: Rajzfilm. 20.30: Válogatás más tv-központok műsoraiból. 21.15: Sheriff New Yorkban.	16.25: Magyar nyelvű tv-krónika. 17.20: Sakk-kommentár. 17.40: Szépművészet — Népszereplő. 19.30: Rajzfilm. 19.45: Rajzfilm. 20.20: Találkozás az Adrián. 21.40: Az autóbusszon — filmsorozat.
SZERDA 16.25: Magyar nyelvű tv-krónika. 16.20: Nemzetközi kajakverseny. 17.20: Sakk-kommentár. 17.40: Rajzfilm gyerekeknek. 17.50: A kalopok országában. 18.30: Reagáló tákoradójó. 19.00: Rajzfilm. 19.15: Dzsessz-zene. 19.45: Rajzfilm. 20.30: A sréks. 22.20: Pula: A filmfesztivál díjkiosztása.	SZOMBAT 17.30: Leskova: Első népművészeti találkozó. 18.15: A Banja Luka-i Gyermekszínház előadása. 19.15: A színész, a színész, a színész. 19.45: Rajzfilm. 20.30: Vaskapu: szórakoztatás zene közvetítés. 22.00: Játékfilm.
CSÜTÖRTÖK 16.45: Magyar nyelvű tv-krónika. 17.40: Gyermekadó. 18.30: Folklor-szemle. 19.00: Mozaik. 19.45: Rajz-	

MECSEKI BANYASSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hatálya Felelős szerkesztő: Csóka Magda Szerkesztőség: Pécs. Dányó a 3. sz. 10. Telefon 26-80 (városi szám). Üzemi telefonok Pécsen: 11-09. 12-06. Komlón: 72-52. Kladó a Baranya megyei Laklaktató Vállalat. Pécs. Hunyadi út 11. Feltöltés: Kladó Braun Károly. — A Laklaktató Vállalat telefonja: 15-32. 15-33. 30-11. Készült a Pécsi Szikra Nyomda Pécs. Munkácsy Mihály utca 10. szám — Felelős vezető: Melles Rezső. Feliratt a Magyar Posta Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozóinak részére az Üzemi bérszámlájuknál Nyugdíjasok és Intézmények előfizethetik Pécsen. Mecseki Szénbányák Igazgatósága pénzügyi osztályán Pécs. I. Komját Alad utca 5. Előfizetés: III a Mecseki Szénbányák dolgozóinak fél évre: 10.— forint, egész évre 20.— forint. Másoknál évt 20 forint 40 fillér.

INDEX: 25 912

Történelmi évfordulók 1973-ban

Jövő évben kulturális életünk, társadalmi feladataink kialakítása sokféle történelmi évforduló megünneplésének előkészítését követeli meg. A gondos előkészület már most, sürgető feladatokat állít valamennyiünk elé. A színvonalas munka, csak abban az esetben lesz biztosítható, ha már most megtervezük a jövő év első napjától esedékes munkát.

Petőfi Sándor 150. éves születési évfordulója, egész éves programot jelent. A felkészülés nagyrészt a kulturális szervekre, és a társadalmi szervezetekre hárul, de az irodalom kedvelői, és legnagyobb költőink tisztelői is méltó megünneplést várnak el.

A költő születésének évfordulója, és az egész év Petőfi szellemében történő eseménysorozatainak előkészítésére, Petőfi Emlékbizottság alakult Losonczy Pál elnöklétével.

Azokban a megyékben ahol Petőfi élt és alkotott, ünnepsorozatot készítenek elő. Múlt, hogy megyékben, is gazdag megemlékezések és színvonalos emlékműsorok tegyék maradó értékűvé Petőfi nevét.

A jövő évben a Petőfi évvel egyidőben, és attól elválaszthatatlanul kerül sor a jobbágyfelszabadítás, és az 1848-as szabadságharc 125. évének évfordulójára.

Ebben a jobbágyfelszabadítás társadalmi hatása, a nemzeti függetlenségi és szabadságharc történelmi jelentősége összefonódik a magyar nép kulturális sikerével, Petőfi költszetének társadalmi hatásával. Mindez a mi számunkra a jelen tanulságainak figyelembe vételét is megköveteli.

Ugyanakkor a jövő évben kerül sor, az államosítások (iskola, és üzem) 25. évfordulójának megünneplésére, ezzel új szocialista életünk megteremtésének történelmi jelentőségű kitéjesedésére is.

Az ünnepsorozat a kulturális munkában, a történelmi emlékek feldolgozásában, honismereti-helytörténeti emlékek gyűjtésében, és tömegmértű pályamunkák készítésében is megnyilvánulhat.

E feladatokra már most fel kell készülnünk. Az érdekelt szervek e munkában csak összefogással, gondos szervezéssel érhetnek el eredményt.

Bánfai József

Ifjúsági brigád az élen

Béta-bányán júliusban több csapat ért el kiemelkedő eredményt. A fejtésiek közül a Papp Lajos vezette 2-es ifjúsági szocialista brigád 103,8 százalékkal teljesítette termelési előirányzatát: napi 545 tonna szén termelt. Kiemelkedően dolgozott a Baranyi András vezette 5-ös szocialista brigád is, 103,6 százalékkal zárták a júliust.

Az elővájsi brigádok közül, legjobb eredménnyel a Pásztor György vezette 15-ös szocialista brigád büszkélkedhet. Havi terüket 107 százalékkal teljesítették, 3,85 folyóméter/nap vágathajtsi sebességet értek el. Nagyszerű teljesítmény fűződik, a Kővári Tibor vezette 20-as ifjúsági szocialista brigád nevéhez is. Havi terüket 107 százalékkal zárták.

A feltárási csapatok legjobbjai, a Jeckel Henrik vezette 26-os szocialista brigád. Július hónapban 122,7 százalékat realizáltak.

A fenntartási munkában, a Takács György vezette 42-es szocialista brigád 103,8 százalékat ért el.

Fodor Tibor
versenyfelelős

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLET

MECSEKI BÁNYÁSZ

A MECSEKI SZÉNBAŊYAK DOLGOZOINAK HETILAPJA

X. EVFOLYAM, 32. SZAM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1972. AUGUSZTUS 8.

Kimagasló eredmények Kossuth-bánya feltáráó körletében

351 ezer forintos megtakarítás

Kossuth-bánya feltáráó körletének 28 szocialista brigádja tartott tanácskozást az üzem kultúrtérképén július 29-én. Nem kevesebb, mint 258 brigádtag ült össze. Kovács József bányamester a féléves eredményeket ismertette, majd a második félév termelési programját vázolta. Pavlicsek József körletvezető, a szocialista brigádmozgalom hármasszava alapján értékelte a csapatok tevékenységét.

Az értékelő bizottság jelentésében az a legpozitívabb vonás, hogy konkrét brigádokra szólóan dicsért és bírál. — Ha változást akarunk elérni — hangsúlyozta Pavlicsek elvtárs —, ha az országos brigádevezetők tanácskozása határozata szellemében akarunk dolgozni, akkor nem nézhetjük el a hibákat. Csak a fogyatékoságok feltárása és megszüntetése hozhatja a szocialista brigádmozgalom tartalmi és minőségi fejlődését. Kérletünk csak így járhat élen üzemünkben.

AZ ELENJÁROK

A félév során a Lovai István vezette szocialista brigád ért el legjobb eredményt: 140,5 százalékkal áll az élen. A további kiemelkedő brigádok: a Litz-, a Molnár-, a Gábor- és a Péntek-brigádok. A második eredmény 129,6, a harmadik 127,4, a negyedik 125,8, az ötödik pedig 119,6 százalék.

A jelentés a továbbiakban kiemeli: a falazó és a bővítő csapatok közül a Kubik-, a Mattheim-, a Szinger-, a Dénes-, és az Oberl-brigádok teljesítménye érdemel még említést, amelyek nehéz munkahelyi körülmények ellenére is végrehajtották feladataikat. Többet vártak viszont a Madács-brigádtól, amely a korábbi időben kiemelkedően dolgozott. Bíralták még a Fodor-, a Hegedűs-, a Mészáros-, a Beke- és a Magyar-brigádokat is.

HIANYZIK A BALESETEK ELEMZÉSE

Az első félévben a 28 brigádnál 35 esetben történt baleset. Ezek közül 24 olyan volt, amely napon túli táppénzes állományt követelt. A brigádok, az állományukat tekintve, a megtűrt százalék alatt vannak, de ha egy-egy brigádra bontjuk a mutatókat, akkor előfordul 2—3, illetve 4—5 baleset is.

Az értékelés során a bizottság megállapította, hogy a brigádok az előfordult balesetek nyomán nem végeztek kellő

elemzést. Másszóval: a megelőzés érdekében keveset tesznek.

A tervek teljesítésével, a minőségi munkával és a balesetmentes munkavégzéssel szorosan összefügg az önköltség csökkentése, az anyagtakarékosság. Körletti szinten éves viszonylatban a brigádok 225 000 forintos megtakarítást vállaltak. A félév végére ezt jóval túltelejtették: elérték a 351 813 forintot.

316-AN TANULNAK

A 393 fős állományból 316-an vállalták, hogy részt vesznek valamilyen oktatási formában. A tanfolyamok az első félévben befejeződtek. A párt és a KISZ-oktatáson való megjelenés jónak mondható. Gyengébbnek értékelhető a szakszervezeti oktatás. Az állami, a társadalmi, a politikai szervek öszi tanfolyamaira is gondoltak: felhívták a brigádevezetőket a feladatokról vállalt kötelezettségek teljesítésére.

A jelentés foglalkozott a társadalmi munkások teljesítésével is. E vonatkozásban lemaradás tapasztalható, hiszen az 1972-re vállalt 6105 órától június végéig csak 2301 órát realizáltak. Kiütköztek a Molnár-, a Dénes-, a Mattheim- és a Kasler-brigádok. A szocialista

öntudat egyik szép megnyilatkozása volt az, amikor 201 bányász vett részt a kommunista szombati termelésben. A KISZ külön emléklapon fejezte ki köszönetét a brigádoknak.

AZ ÜZEMVEZETŐSEG DICSÉRETÉ

A brigádevékenységet értékelő beszámoló után többen nyilvánították véleményét, így Szamor József, Kasler János, Szmur Béla, Dénes Ferenc és Kovács László. Felszólalt és az üzemvezetőség dicséretét tolmácsolta Kincses József termelési főmérnök-helyettes. Elismerően szólt a megjelenésről és a segítőkész hozzászólásokról is. Felhívta a dolgozókat figyelmét, hogy a menetekben felmerülő hiányosságokat nyomban jelentésük és ne várják meg a termelési tanácskozásokat.

A tanácskozás egyik epizódja volt a nyugdíjasok búcsúztatása. Kovács József bányamester méltatta Bakó Ferenc, Kelemen Sándor, Selényi László akná-szok eredményes munkáját és ajándékkal kedveskedett nekik. Bakó Ferenc mondott köszönetet a figyelmességért.

V.

ÉLENJÁRÓINK

RAKOSA ANTAL

Kossuth-bányán elővájsi vágó a Sini József ifjúsági szocialista brigádban. Csilléssámt kezdte vállalatunknál 1953-ban a bányamunkát. Nemsokára vágó lett, majd hatvanötödikben a vágótervezővé lépett át. Háromszoros kiváló dolgozó. Részt vett a szakszervezeti oktatásban. Munkájával hozzájárul ahhoz, hogy brigádjának teljesítménye 112,3 százalék.

CS. FARKAS LAJOS

Fejtési vágó Kossuth-bányán, a Béke aránykörtörű ifjúsági brigádban. Még ötvenhatban került a vállalatba. Jó munkájának elismerésül Kiváló dolgozó kiüntetését kapott és Kiváló bányász miniszteri kiüntetésben részesült. Brigádjának teljesítménye 109,5 százalék. A társadalmi munkában is élenjár: munkavédelmi órák, vöröskereszt aktíva és többszörós vöröslő.

CZUKOR ELEK

Fejtési vágó a Fábrián Béla aránykörtörű ifjúsági brigádban Kossuth-bányán. A brigád teljesítménye 108,7 százalék. A Szénbányánál 1949 óta dolgozik. Készséges Kiváló dolgozó, a Kiváló bányász miniszteri kiüntetés tulajdonosa. Nagymértékben kíváncsi részt a társadalmi munkában: szakszervezeti bizalmi, munkavédelmi és.

MA

ORSZÁGJARÁSON A FORAL-BRIGADDAL

(Jegyzet a 2-es oldalon)

MOZDONYDOKTOROK

(Riport a 3-as oldalon)

AZ UJHEGYI RHEWUM-PROGRAM

(Interjú a 4-es oldalon)

A SZASZVARIÁK BIZAKODNAK

(Interjú az 5-ös oldalon)

Pécs-Bányaüzem az élen

Vállalatunk termelési tervelésítésére a júliusi hónapban 98 százalékkal, az adósság 5944 tonna. Pécs-Bányaüzem jó eredményben nagy szerepet játszott a III-as, a VII-es, a XI-es fejtési koncentráció: ebben a hónapban hozták először azt az eredményt, amit már régóta vártak tőlük.

A mennyiségi széntermelés alapján az üzemek rangsora:

1. Pécs-Bányaüzem 105,4%
2. Vasas-bánya 96,9%
3. Zobák-bánya 96,7%

4. Kossuth-bánya 94,9%
  5. Béta-bánya 92,8%
  6. Eszák-bányaüzem 81,6%
  - Tanbánya 110,1
- százalékat ért el.

A minőségi mutatók tényszámai:

Szűchenyi-akna	40,7%
István-akna	35,8%
Vasas-bánya	41,1%
Kossuth-bánya	28,7%
Béta-bánya	37,5%
Zobák-bánya	36,8%
Tanbánya	36,3%
Szászvár	40,7%

Bétraiak Lengyelországban

23 400 FORINTOT A KISZ-ALAPSZERVEZET FIZETETT

Béta-bányaüzem „Kállai Eva” KISZ-alszervezete június 22—28. között lengyelországi kirándulást bonyolított le az üzem dolgozóinak részvételével. A jelentkezés során előnyben részesültek a kommunista szombati műszakot teljesített dolgozóink.

A túra útvonala: Komló — Budapest — Vác — Parassapuszta — Zólyom — Besztercebánya — Arva-vára — Krakó — Wieliczka — Zakopane — Horny Smokovec — Besztercebánya — Komló.

A 30 tagú kirándulócsoporthoz megismertkedtek Krakó nevezettségével: a „Wawel” királyi várral, melyben kivételesen megnézhetők azokat a sötétakat és fegyvereket is melyeket 1796-ban Bécs ostromzár alól való felszabadítása után százmunkát Sobieski János a töröktől, Ugyanakkor felelevenedtek előttük a közös történel-

mi múlt eseményei: Nagy Lajos és leánya, Hedvig szerepe a lengyel történelemben, Báthory István királyának emléket pedig külön terem őrizi. A Mária templom fából faragott oltárát is megnézték, majd a Nemzeti Múzeum festményeiben gyönyörködhetünk.

A wieliczki sóbányában leledhetetlen élményt nyújtottak számunkra a sókristályokból készített csillárok és a kőből faragott szobrok, Zakopane környékéből a rossz időjárás miatt keveset láthatunk, de így is megnéztük az 1968. évi síugró világbajnokság színhelyét, siklóval felmentünk a „Gubalowa” hegycsúcsra, melyről igen szép látványt nyújtottak a „Magas-Túra” hídfetei csúcsai.

Javórinánál léptük át a 6. napra a lengyel—csehszlovák határt, itt készült az alábbi csoportképfotó. Horny Smokovecbe érkezünk, elfoglaltuk szálláshelyünket.

Utolsó napon felmentünk az 1970. évi sívilágbajnokság síugrócsúcsra, majd a Csorbató festői környezetének látványát nyújtotta el bennünk.

Egy órák érkezünk meg Komlóra fáradtan, de élményekben gazdagon. A kirándulás részvételi díja összesen: 49 300 Ft volt, melyből 23 400 Ft-t a KISZ-alszervezet fizetett.

Papp István
geológus mérnök

3 millió
forint

A Gépkocsi Üzem a társadalmi feladatok teljesítésére, idegen fuvarozási tevékenysége az első félévben 3 millió 13 ezer forintot. Er a tevékenység július hónapban 545 ezer forint, az a Gépkocsi Üzem részéről az idegenfuvarozási tevékenységet teljesítette.

Országjáráson a Forál-brigáddal

Az István-aknai Forál Andor vezette fejtes-előkészítő vállalat Kiváló Brigádjának több éves hagyománya van a kulturális vállalatok között az országjárásnak. E vállalatuknak tettek eleget július 29—30-án 60 brigádtaggal és hozzátartozókkal, amikor elindultunk a festői környezetben fekvő Esztergom, Visegrád és Budapest szépségeinek és történelmi nevezetességeinek megtekintésére és megismerésére.

Nem azért fogtam tollat, hogy azt az élményt írjam meg, amiben a résztvevőkkel együtt részesültem, hanem azért, hogy az országjárás tanulságaira felhívjam azon szocialista brigádok figyelmét, akik a jövőben kívánnak hasonlókat szervezni.

Teszem ezt először azért, mert igen jónak és hasznosnak tartom a brigádok tevékenységének szempontjából, másodszor, mert a brigád egy egész évi takarékosággal összegyűjtött pénzt használta fel — 23 000 Ft-ot — és harmadszor, mert úgy láttam, hogy a Pécsi IBUSZ és a 12-es Autóközlekedési Vállalat nem adta meg a brigádoknak azt, amit a brigád pénzéért jogosan elvárhatott volna.

Érthetetlen számomra az IBUSZ-nak az az erőszakossága, hogy egy csoporthoz 2 nap alatt 3—4 óras tájékoztatást miért kényszerítenek a brigádokra két IBUSZ-vezetőt, ami csak a költséget emelte, de nem a színvonalasabb tájékoztatást. Az igaz, hogy a kezdőknek is be kell gyakorolni, de ha már kettő kell belőle, a brigád jogosan elvárhatta volna, hogy az egyik olyan legyen, aki a program-megfelelően a helyszínrre vizsgál a csoportot, megfelelő tájékoztatást ad és nem Pilis-szentkereszten veszi észre, hogy nem Visegrádon van.

A 12-es AKOV már a helyi közlekedésből is kivont régi, elavult, kényelmetlen, még a bányabeli munkahelyek zaját is felülmúló, de a benzinszágot folyamatosan biztosító buszokat adott a több mint 600 kilométeres útra.

Láttam a résztvevők sóvárgó tekintetét, amikor elhaladt mellettünk egy normálisnak nevezett igazi országjáró, nem is beszélve a panoráma autóbuszokról. Mennyivel hasznosabban tudtuk volna eltölteni az autóbuszban a több mint 14 órát, ha értettük volna egymás hangját és nem azt a látszatot keltette volna, mintha nagyot hallók részére lett volna szervezve az országjárás.

E hiányosságok nélkül is el tudtuk volna képzelni azt az igazán szép és élményekben gazdag program megvalósítását.

Feltétlenül az elismerés hangján kell szólni a résztvevők valamennyiének — amely kifejezi a brigád egységét nemcsak a munkában, hanem a magánéletben és a szórakozásban is — hogy olyan hangulatot tudtak teremteni, ami könnyebben elviselhetővé tette a zavaró tényezőket és biztosította az országjárás céljának elérését.

Nyílt bírálatot kívánom elősegíteni, hogy ilyen és hasonló esetek ne legyenek akadályozói a szocialista brigádok igen hasznos kezdeményezéseinek, mert még az IBUSZ-tól és az AKOV-tól is el lehet várni, hogy a tudásuk gyarapítását kívánó emberek ehhez kulturálisan segítsék hozzá.

Végül megköszönöm a brigád valamennyi tagjának, hogy meghívással lehetővé tették számomra is az addig ismeretlen Duna-kanyar szépségeinek és történelmi nevezetességeinek megtekintését.

FABIÁN BELA
vállalati szb. közigazd.
biz. vezetője

Eltemették Énekes Jenőt

Mély részvétellel temették el a múlt héten Énekes Jenőt, a munkásmozgalom veteránját, a Mecseki Szénbányák nyugdíjasát. A ravatalnál a hozzátartozók, tisztelők jelenlétében Schwarcz József, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának titkára búcsúztatta Énekes elvtársat. Kiemelte: forradalmi harccal volt tele az életút, amelyet a budapesti születésű, hétygermekes pedagógus fiaként, 66 életéve alatt megtett. Sokszor volt göröngyökkel, kemény, szivós harcokkal teli az út, amely nemegyszer hónapokig a pusztára lért indította harcba, máskor a munkások nagy ügyéért, a szocialista eszméért.

Együttműködés

Lengyelország és Csehszlovákia gazdasági, tudományos és műszaki együttműködése több mint 20 esztendő múltra tekinthet vissza. Napjainkban egyre inkább mélyül az együttműködés, különösen mióta aláírták az 1975-ig terjedő lengyel-cseh áruforgalmi és fizetési egyezményt. Ennek értelmében a két ország kereskedelmi forgalmának értéke 73 százalékkal lesz magasabb az elmúlt öt esztendő szintjénél. A növekedés főképpen a gépek és berendezések forgalmában lesz számottevő.

A gépiparban, a bányászatban, a fémkohászatban már hagyományos az együttműködés, és ezt a két fél most más ágazatokra is kiterjeszti, többek között az élelmiszeriparra, az építőanyagiparra és a feldolgozó iparra. Fejlesztik a különféle fagyaszti cikkek árucseréjét is. Csehszlovákia nagyobb mértékben veszi igénybe a lengyel tengeri szállítási szolgáltatásokat, a lengyel építőipar pedig továbbra is vállalja egyes csehszlovákiai beruházások megvalósítását. 1972-ben a lengyel építőipari dolgozók igen jelentős gyáregységeket építettek Csehszlovákiában. Közülük tartozik a Tsumice II. erőmű, a szavai üvegutva, a Melyik környéki duzzasztógát az Elbán, a Tesla-Orava művek bővítése Szlovákiában és a Karkonosze hegységi útépités.

Bétán történt

Érdekes üzemi eseményekről kaptunk jelentést Béta-bányáról az elmúlt héten:

Augusztus 4-én reggel az öt legnagyobb szocialista brigád vezetőjét hívták meg beszélgetésre. Rapoll István üzemvezető, Nagy Béla pártcsücskítők, Szalai András szb-titkár, és Hallner Henrik főmérnök társaságában az exponált brigádvezetőkkel arról folyt a beszélgetés: miként lehetne jobban dolgozni. Kikérték a brigádvezetők véleményét, akik ezúttal sem fukarkodtak a bírálatnál. Sok hasznos javaslatot mondtak el, amit az üzem vezetősége rövid időn belül érvényesít.

Július 31-én az üzem KISZ-szervezete gyűlést tartott a Juhász Gyula klubban. Az első féléves KISZ-munka értékelésére került sor.

A párt- és szakszervezet, valamint az üzem gazdasági vezetői fokozott figyelmet szentelnek a termelés növelésére. Több bányajáráson vesznek részt, hogy a helyszínen láthatóak és hallhatóak a problémákat. Összehívták a brigádvezetőket, a párt-, a szakszervezetet és a KISZ-bizalmiakat is. Ismertették, hogy mit vár a vállalat vezetősége Béta-bányától.

Kérték, hogy az elvárásnak megfelelően teljesítsék minőségi és mennyiségi területeket. Arra is felhívták a figyelmet, hogy fokozottabban ügyeljenek az anyagtakarékoságra. Szóeset a munkafegyelméről is. Különben az üzemben több intézkedést foganatosítottak a munka-

fegyelem megszilárdítása érdekében. Például csökkentik a T-1-es műszakokat. A baleset vonatkozásában a technológiai fegyelem betartására intették a bányászokat.

Bányászportré:

Hosszú éveken keresztül csak a nevével ismertem. Az István-aknai felolvasóban félragasztott színes plakátokról, amelyeken a hónap legjobb brigádjainak teljesítményét hirdették a bányá dolgozóinak, na és a szocialista munkaverseny állásáról szóló híradásainkban. Csak ritkán fordult elő az utóbbi három év során, hogy Reichardt Sándor neve ne szerepelt volna a legjobbak között. S ami még ennél is többet árult el róla: a a nevé követő számok legtöbbször háromjegyűek voltak. Pedig ugyanott kellett nekik is helytállniuk, mint a többi csapatnak, sőt néha talán még rosszabb körülmények között. S aki némileg is tájékozott abban, hogy Pécs-Bányaüzemben mit jelent egy több mint száz fős fejtes brigád 100 százalékos feletti teljesítési tervét, annak elengedhetetlenül feltehetőleg agyában a kérdés: hogyan?

Tizenhat éve vagyok bányász, s bár én is csillésként kezdem, s jutottam el a csapatvezetői beosztásig, életutam mégis sok mindenben különbözik a hagyományos bányászorsótól. A katonaság után felnőtt fejtel kerültem a bányába, s szerencsére? de úgy hiszem szerencsére egy kislét-

A Lovai-brigádról

A Kossuth-szinyai Lovai István vezette ifjúsági feltáró szocialista brigád január hónapban versenyfelhívást tett közzé. A versenyfelhívásban vállalták, hogy a KISZ megalakulásának 15. éves évfordulója tiszteletére ebben az évben 1000 folyó-méter vágatot hajtanak ki.

A körletbizottság némi időt ült tartott és értékelte a brigád féléves munkáját.

Az értékelés szerint első féléves tervüket 140,5 százalékra teljesítették.

561,3 folyó-méter vágatot hajtottak ki, 12 négyzetméteres szelvényben.

A technológiai fegyelem megsértéséből balesetük nem volt. Védnökséget vállaltak a munkahelyi szerszámok és berendezések felett, — az értékelés megállapítása: jól vigyáztak a munkahelyi felszerelésekre, ebből nem adódott probléma. A kommunista szombaton a tóppén-

Három nap Nyugat-Magyarországon

A Mecseki Szénbányák CSEB intézőbizottságának pécsi csoportja háromnapos nyugat-magyarországi túrára vitte július 29—30—31-én kilencven tagját. A háromnapos autóbusz kirándulás során a résztvevők megismerkedhettek e történelmi és kulturális hagyományokban gazdag országrésszel. Többek között megtekintették a tihanyi apátságot, a fertői Eszterházy kastélyt, a fertőrákosi kőfejtőt, valamint Sopron, Kőszeg, Szombathely történelmi nevezetességeit. Hazafelé pedig útbójították a két híres fürdő- és nyaralóhelyeket. Hévízt és Keszthelyt. A számtalan élményt nyújtó kirándulás után a CSEB intézőbizottságának pécsi csoportja 100 SZUR-jeggyel kedveskedett tagjainak a vasárnap délelőtt a Pécsi VSK sporttelepén megrendezett Színészek—Újságírók műsoros találkozására.

hírek

— PART VB. A Mecseki Szénbányák párt-vegrehajtóbizottsága augusztus 10-én, csütörtökön délelőtt Pécsen ülést tart. Napirenden szerepel a vállalat területén folyó gazdaságpolitikai agitációs munka tapasztalatairól szóló tájékoztató, valamint a második félév politikai évfordulóinak megünnepléséről készült tervezet.

— PARTITKARI ERTEKEZLET. Ma reggel 8 órakor Pécsen a vállalat központjában értekezletet tartanak a vállalati pártbizottsághoz tartozó titkárok részére. Napirenden a Mecseki Szénbányák 1972. év eddigi eltelt időszak gazdasági tevékenységének értékelése és a további feladatok meghatározása szerepel.

— ÜLESEZET AZ OPERATÍV BIZOTTSÁG. Az elmúlt héten Pécsen ülésezett a bányásznapot előkészítő vállalati operatív bizottság Suhajda Tibornak, a szakszervezeti bizottság munkatársának vezetésével. Megvitatott az idei bányásznap vállalati és üzemi szervezési feladatait.

Családlátogatás

Régi gyakorlat már a zobákiak részéről, hogy a szocialista brigádok érvait patronálnak. Kapcsolatot elmélyítse, gondoskodik sok-sok változó mellett figyelmet érdemel az üzemvezetőség és a szakszervezet kezdeményezése is. Baranyajenőfi Kokasdi, Hosszúhetényi Nagymenykig sorba járják azokat a családokat, ohonnan — talán nem is olyan rég — utolsó műszakra jött el a szerető édesapja.

S a mostani családlátogatás egy-egy ajándékcsomag átadásával jár. Ebben a figyelmességet kibeszélő látogatásban a szakszervezet népszerűsége vállal magára fontos szerepet.

Igazán szép, emberi megnyilatkozás ez.

számu csapatra. Így könnyebb volt az ismertetés, a barátkozás a bányával és a bányászokkal. Hogy miért tartom ezt fontosnak? Vas megyei születésű vagyok, vagy ahogy születésű vagyok szőlősdóndással: vajmgyeji gyerek vagyok... Ott pedig, legalábbis jelenleg egyetlen bányá van üzemben, az pedig a felsőcsatári talkum

bánya. Így rámtört és megkapott a bányá hagyománya és hangulata. Hosszú éveig az előkészítőknél dolgoztam, majd amikor Béke-akna megszűnt, átkerültem Istvánra, s szinte vele egyidőben a fejtesre.

— Lényegében ekkor kerültem ki a meglégházból. Nézz: próbáljon csak meg egyszeris igazságot tenni egy olyan vitában, ahol egy előkészítő és egy fejtesí vajúr a vitapartner. Ha sikerül hát... Valahogy így jártam én is. Mikor átkerültem a fejtesre, leszállásor a kasban megszólított a csapatvezetőm: „No gyerek, most mutasd meg mit tudsz!” Akkor úgy éreztem, ő a legnagyobb ellenségem. Mit mondtak? Meg kellett fogni alaposan a részét. Aztán csakhamar megválasztottak szakszervezeti bizalmi- nak, s mit ad isten, alig múlt el néhány hónap, én voltam a leghévíbb segítőtje. Aztán 1965-ben megválasztottak brigádvezetőnek, és rá két évre, miután csapatvezetőm egy baleset után más munkahelyre került, én lettem a csapatvezető.

— Hogy nehéz-e több mint százfős csapat vezetésének lenni? Persze hogy nehéz. Hiszen mi vagyunk az ütközéspontok a körletbe járó aknásszal együtt, ahol a felülről jövő rendelkezéseket koponyánként szereposztásra kell bontani, míg az alulról jövő kérelmek, kívánások mérlegelése után fölfelé továbbítani. Hogy vannak-e ellenségeim? Biztosan vannak. De szeretném a helyembe ültetni őket, vajon mit tennének ők? Korántsem higgye, hogy öntelt vagyok, dehogyan, csak ember, aki a rábízott munkát szeretné a lehető legkevesebb hibával ellátni. Hogy e munka során kitől és honnan kapunk, illetve kaphatunk segítséget? Elsősorban a realis, felmért, körültekintően megfogalmazott tervekkel, és mellette természetesen fegyelmzett, jó kollektívájú munkatársaktól. Persze ez utóbbira nem panaszkodhatok. Mégha néhanapján ki is borul az ember, s ha meg bétteg nem is voltam, erről talán a felesleges és a lánym tudna többet mondani...

A bányászszakszervezet elnökségi ülése

Július 25-én a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezetének elnöksége ülést tartott. A Nehézipari Minisztérium távlati fejlesztési és beruházási fősztábnak jelentése alapján megvitatták, miként hasznosítják azt az 1,3 milliárd forintos állami támogatást amelyre tavaly októberben hozott határozatot a Minisztérium. Ezt a jelentés összegét 1975-ig használják fel, elsődlegesen a szénvagyon-

növelés költségeit, majd pedig a műszaki fejlesztés költségeinek egy részét fedezik vele. A legnagyobb összeget a szénvagyon bővítésére a dunántúli eocén kori szénbányák kapták. Valamennyi szénbánya részeseült a műszaki fejlesztésre szánt összegből: ezzel elsősorban a komplex gépesítést kell megvalósítani. Több mint 38 millió forintot fordítanak a bányabiztonságra és a munka-

védelemre. A jelentős állami támogatáshoz az érintett vállalatoknak hozzá kell tenniük ugyanilyen nagyságú összeget, így az állami támogatás 2,6 milliárd forint értékű beruházást jelent.

A Bányaiipari Dolgozók Szakszervezetének elnöksége elfogadta a Nehézipari Minisztérium jelentését.

Mozdonydoktorok

„Ha valaki azt hiszi, hogy a gépeknek nincs lelke az a nagyot téved, mert igenis van nekik. Mert ugye ha egy ember vastűdött, vagy neadj isten új szívet kap attól még ő marad, és épp ilyen a gép is. Nekünk már csak elhíheti: a gépnek is van lelke, csak tudni kell vele bánni. Itt vannak a mozdonyok, tudja mennyit érnek ezek papíron? No üljön le, vagy kapaszkodjon meg jó erősen! Semmit. Semmit, érti egy nagy nulát. Persze csak papíron, mert addig-addig pofoztuk őket, amíg meg nem tanultak újra járni. Igaz: nagyon kevés az az alkatrészt bennük, amit még a gyári készítőjük rakott beléjük, no de nem ez a lényeg... A lényeg az, hogy nagy szükség van itt rájuk Vasason, még akkor is ha a kartonon ird és mond csak száz forint van rájuk kanyarítva. Mindezek ellenére, — hogy gyorsan lekopogjuk; másfél éve itt Petőfi-aknán mozdonyállás miatt nem volt termelés! — No hát, így járunk mi hozzá az üzem tereljesítéséhez.”

kihúzzák a sárból. Vállalják azt még akkor is ha a rossz nyelvek szerint a meglévő nyolc mozdony közül, határt csak a MEH-nél adnának valamit...

gyobb felújításokat és alkatrészcsereket szabad szombaton és vasárnapokon készítenek el. De könnyen „lóra ültethető” az egész brigád, akár hétköznap éjszaka is. Es ez értendő

A vasasi mozdonydoktorok

Ok tudják, hogy mi minden van ezekben a mozdonyokban: és itt korántsem csak a fél országból összefuvarozott alkatrészekre gondolok, de arra a tízéves tapasztalatra is, ami a brigád kollektívája szakma- és munkaszeretében kiötlött. Hogy hány újítást nyújtottak eddig? Ki tudná azt mind számon tartani? Hisz nem kevesebb mint nyolc éve gyártják szinte fűtőszalagon a jobbna jobb újításokat. Most éppen három dolgot török a fejüket, mégpedig: a hajtókarcsapágy-fűrés, a BND 30-as sebességváltó kapcsolóprész és a mozdonyokra felcsapolható emelőtökéletesítésén.

mindkét értelemben; kilencük közül hatuknak gépkocsija, háromuknak pedig motorja van, így hamar mozgósíthatók, de legálább ilyen mozgékonyak ha valamelyiküket kedvre kell deríteni... Nem mennek öltöztetni a szomszéd asztalos műhelybe, azaz ez egyszer mégis megtörtént: az egyik újoncukat átküldték valamelyik Fatér vezetőnek, a fatérre és ott kereste a Kovácsot. Bár jó régen történt van mit hallgatni még most is.

Rájuk mindig lehet számítani. Bár a brigád zöme délelőtti dolgozik és délután csak egy ügyelő marad, még soha nem fordult elő, hogy akárcsak félóra is akadályozta volna a termelést a meghibásodott mozdony. A kisebb javításokat, szinte menetközben, míg a na-

De nemcsak a mozdonyok javításával és egymás ugratásával foglalkoznak, márcsak azért sem, mivel szerelőkön kívül találunk közöttük közművest, de még vízvezetékészlelőt is. A többféle foglalkozású emberek pedig több mindenen akad nek a szemük, így esett az is, hogy látva az anyagmozgatók nehéz munkáját; tárgontat szerkesztettek nekik. Ez pedig nem kis mulatság, márcsak azért sem, mivel egy-egy ilyen tárgoneva 70-75 ezer forintot ér. Csak néha figyelmeztetik a tanulót: „Ügy vigyázz rá mint a szeméd világra!”

Sátrak körforgása

A tavalyi évben tartott kommunista szombaton összegyűjtött pénzből több üzemünk KISZ-bizottsága sátrakat, gumimatracokat és bográcsokat vásárolt, hogy azokat díjmentesen, az üzem dolgozóinak rendelkezésére bocsájtsák. Pécs-Bányauzem KISZ-bizottsága hét sátor teljes felszerelésével rendelkezik, ám mint azt megtudtuk Müller Gyula KISZ-titkártól: ha kétszer ennyi sátrunk és felszerelésük lenne, az sem lenne elég. Mert amit tavaly csak elvélve volt rájuk jelentkezni, idén minden sátorra két jelentkezési is akad. Így aztán ugyancsak szoros adminisztráció kell vezetni, hogy egy-egy sátor kint meddig maradjon. A hónap végére azonban már nem fogadnak el jelentkezéseket mivel az üzem ifjúsárgárdistái háromnapos táborozásra készülnek.

Mert egyben azért nagyon meglepőnek: valóságosan szerelmesei a szép öltöknak, s mint ez ilyenkor lenni szokott, gyűjtik őket ha máshogy nem hát folyóiratokból kivágva, felragasztva őket a szerelőszina falára. Természetesen mindegyik karosszériájának megfelelően kap egy-egy társat a gyengébb nem képviselője közül. S mi tagadás: nem kell zűlések miatt szegyenkeznünk! „Dehát Istenem, nekünk is lehet valami gyöngénk! — mondják mentegetődzve, — Aztán még mindig jobb ha rá-luk tud az asszony, mint valaki másokról!” Ehhez pedig mit lehet szólni? Ezt bizonygatták a feleségek is.

Persze van azért nekik más jó oldaluk és vannak nekik más jó barátai is. Hosszú idő óta szoros kapcsolatot építettek ki az István-aknai mozdonyoszerelő brigáddal, s mint azt legutóbbi vállalatuk bizonyítja ott lesznek az NB III-ba került Vasas II. Bányász labdarugóinak pályaeépítésénél is. Ami pedig az üzem termelésének javulását illeti: ok vállalják, hogy akár kétszeresen is elszállítják karbantartott mozdonyaik a jelenlegi kitermelési szénmennyiségnek.

A Kollár-brigád rangjához méltóan dolgozott

Előző héten az üzemvezetői, most pedig a brigádvezetői kérdést: Mit tesznek azért, hogy termelési területtel teljesítsék?

Kollár Dénes válaszolt: — Amikor a sikeres félév (105,4 százalék) után július elején bányatűz miatt egy hétnél tovább maradt 139 fős csapatom, kiadtuk a jelszót: „Behozni a lemaradást!” Az üzem vezetői számunkra, 17 munkanapra, 17 200 tonna szén kitermelését tűzték ki célul. Ha ez nem is sikerült teljesen, nem kell szégyenkezni. Nem egészen ezer tonnával maradtunk le, de normál teljesítményünk így is 109,5 százalék lett. Például júliusban, a második dekádban 6,8 tonna/műszak volt a terv és átlagban elértük a 7,6 tonnát. Volt olyan nap, amikor tíz tonna felüli teljesítményt értünk el.

széntermelésének 50 százalékát. Sok példamutató bányász dolgozik ebben a brigádban. Kollár Dénes az idén május elején vehette át a Munka Erdemrend arany fokozatát. (Az üzemben még ketten büszkélkedhetnek ilyen magas kitüntetéssel: Gungl Ferenc üzemvezető és Földes György vajúár.)

A Kollár-csapat a tavalyi munkája alapján az idén a vállalat Kiváló brigádja címet érdemelte ki. 126 bányász kapta meg a kitüntető jelvényt és a velejáró 1500 forint jutalmat. Ma is többen kiemelkedően végzik munkájukat. Például az I. szakban: Halla Imre szakvezető vajúár, Kalka Máttyás, Hirschmann Ádám, Guilyás Mihály, Adorján István, Kelemen Lajos, Setre Fülgyes vajúárok; a II. szakban: Tégyény Béla szakvezető vajúár, Eszenyi József, Kovács László, Wurst József, Seres István, Frischl József vajúárok és Kele Lajos segédvajúár; a III. szakban: Kollár Dénes brigádvezető, Szabó József, Kósa József, Szabó Antal vajúárok, Soós Pál, Kreicz Márton és Huczek Mihály segédvajúárok.

— Nagy erő rejlik a brigádban — jellemezte Szűcs István. — A csapatvezető rendkívül sokat törődik a brigád tagjainak ügyes-bajos dolgaival. Köztisztelőnek örvendő. Jól irányítja a brigádvezetőiséget, amelynek olyan segítői vannak, mint Palotás Antal műszaki patronáló, Halla Imre, Tégyény Béla, Mike Attila vagy Huczek Mihály.

A brigádvezető az üzemi segítségem emeli ki: a számonkérés nagyban előrelendítette a brigádmozgalmat, így a Kollár brigád munkáját is.

Jó a Kollár-kollektíva — mondják az üzemben. Felelősséget éreznek egymás munkája iránt. Tudnak egymás sikereinek örülni, ha pedig úgy adja: együtt szórakozni, ünnepelni. Az egymás iránti felelősség egyik jele, hogy legtöbbször a megtört baleseti mutatón belül maradnak. A második negyedév végén a Kosztolányi Péter vezette 601-es fejtési brigád mögött a 2. helyen végeztek. Jutulmul 3200 forintot kaptak.

„Bár munkaeszközeikkel is így tudnának bánni. Sajnos, kevés gondot fordítanak a gépek megőrzésére, jöllehet erre védnökséget vállaltak brigádszervezősükben” — mondotta Szilágyi György üzemviteli technikus.

Van még egy szép vonása brigádeletüknek: az árva-patronálás. A bányászerecséltenséget ért Szűcs Antal-Márta nevű kislányát segítik. A családban három árva maradt Szűcs-gyerek közül a középsőt patronálják.

— Minden évben kétszer is meglátogatjuk — meséli a brigádvezető. — 1966-tól két alkalommal üdültettük. Elhatároztuk: amíg férjhez nem megy patronáljuk. Az idei bányásznapon is meglátogatjuk. Tavaly kétezer forintot vittünk. Most, július 28-án volt a kislány ballagása: a Bonyhádi Cipőgyár szakmunkása lett. Egy csokor virággal kedveskedtünk és a jelenü bizonyítványért 500 forint jutalmat adtunk át. Amikor a ballagás után együtt ünnepeltünk a majsai kis családdal, rádöbentünk: a faluban milyen nagy figyelemmel kísérik kapcsolatotunkat. Számítanak ránk, s mi ezt továbbra is vállaljuk.

Vizhányó Imre

Béla és Vietnam

Azt hittem, hogy kisgyerek. Nagyon fiatalnak látszott mandulavágásos szemével, mosolygós arcával, alacsony termetével. — Találád ki, hány éves vagyok — kuncogott pajkosan. — Bizony már huszonegy... Menyasszonyom? Majd ha sokáig otthon leszek... — Béla vietnámi fiú. Három évig Magyarországon dolgozott. Szombat helyen tanulta ki a műszerész szakmát. Amikor odaérkezett a társaival, megrendezték a „névadót”. — Te Béla, te Jóska, te László... leszel! Összekevernek őket a gyárban, a nevüket, az igazit pedig nehéz megjegyezni. — Megszoktuk hamar a magyar szót és azt, hogy magunk is kicsit magyarul váltunk.

Ukrájában robogott a vonatunk. A fülkénkbe egyenként szállingóztak be ültársaink. Lányok, fiúk, fekete hajfonatúak, kedvesek. — Két hélig utazunk Hanoi-ba — mesélték. Nekünk addigra lejárt a szabadságunk mire ok hazatértek. Persze Moszkvában is várók a csoportot. A komzomolástok ugyanazt érezték, amit mi. Félteni, ézni kell ezeket a törékeny „emberkéket”. Csak külsőleg azok. Emberileg hatalmasok, tiszteltetelműek és legyőzhetetlenek. Moszkvában Szegejnek, vagy Szászának nevezték őket, Lengyelországban Woczeknek, a németeknél Walternak... Mindegyikre hallgattak, mert tudták, hogy barátok között vannak.

Szólanul kutattam az arcukat, a mozdulatukat, amikor az otthonukról beszéltek. — Két hélig utazunk Hanoi-ba — mesélték. Nekünk addigra lejárt a szabadságunk mire ok hazatértek. Persze Moszkvában is várók a csoportot. A komzomolástok ugyanazt érezték, amit mi. Félteni, ézni kell ezeket a törékeny „emberkéket”. Csak külsőleg azok. Emberileg hatalmasok, tiszteltetelműek és legyőzhetetlenek. Moszkvában Szegejnek, vagy Szászának nevezték őket, Lengyelországban Woczeknek, a németeknél Walternak... Mindegyikre hallgattak, mert tudták, hogy barátok között vannak. Szólanul kutattam az arcukat, a mozdulatukat, amikor az otthonukról beszéltek.

— Ha majd dolgozom, akkor házat építünk. A szüleimmel élünk és lesz helye a gyermekeimnek is, ha megvőszülök... Tervezünk. Természetesen vaszik, hogy a harcuk, a küzdelemük átmenet. Közel tíz éve az... — Egyszer nyugalom és béke lesz nálunk is. Az életnek nem szabad magállni — mondták meggyőződéssel és meggyőzően. A napokban egy kétfelaplat hozott a postás. Az aláírás: Béla. A másik nevet nem tudtam elolvasni. A második... — Távoli országból érkezett — magyarázta a kis öreg „levélhordónk”. — Bizony messziről, de hozzánk közel álló országból — válaszoltam. — Az asztalon feküdt az újság, Nixon rendkívüli sajtóértekezleten nyilatkozta: „lehelőség, hogy gátakat is árt a bomba, de ezek csupán véletlen esetek voltak.” Felháborodtam. Fájit is.

Az ilyen „véletlenek” minden békeszerető embernek, kommunistának el kell itélnie! Csatlakozni kell a párizsi értekezlet felhívásához, amely kimondja: „Cselekedjünk együtt, hogy véget vessünk a Vietnámban folyó népgyilkosságnak! Ne hagyjunk ki az akcióból egyetlen embert sem, akinek helyén van a szíve!” — tutott ismét végig a szemem a tudósításon. Az újság mellé tettem Béla képeplapját. „Szeretettel üdvözöllek hazomból.” Féltem Bétát, Jósikát és magyar nyelvet nem is viselő barátaimat!

Házy Zsuzsa

Kapu László

A KGST segítsége

A szocialista országok az elmúlt két év folyamán mintegy kétmilliárd rubel hitelt nyújtottak Algéria, Sziria, India, Guineá, Mali, Marokkó, Egyiptom, Szomália, Nepál és más fejlődő ország számára. A hitelek felhasználásához és vegyüzetek, villanyerőművek és más ipari objektumok építését szolgálják.

Patronálók az óvodáért

Onzetlen segítség

— Irénke, próbálgon meg vékony drátból karikákat csinálni! Néhány óra múlva kezdődik az évszázó, és tíz karika hiányzik!

Irénke, a dadus, elmosolyodott. Hiszen a hiányzó karikák krepp-papírral bevonva ott álltak a falhoz támasztva. Pár perccel ezelőtt hozta János János, a Villamos Üzem pécsi légszűrő ezüstkoszorús szocialista brigád vezetője. Múlt héten, egyik beszélgetésük alkalmával említette Tóth Józsefné vezető óvodónő a karika-problémát. Erre a meglepetésre azonban nem számított.

A tizenkét tagú brigád ebben az évben kezdte el patronálni a szabolicsfalui óvodát. Az ide járó negyvenhárom apróságból harminchat bányászszülők gyermeke. A három cigánygyerek is szépen beilleszkedett a többiek közé. Az osztatlan óvodában nehéz a helyzet, mivel csak egyetlen terem áll a gyermekek rendelkezésére.

— Az óvodai nevelési program lényeges alapköve a gyermekek szabadban való foglalkoztatása, hogyan segítettek ennek megvalósításában a patronálók?

— Nagyon jó kapcsolat alakult ki a brigád és a szülői munkaközösség között. A brigád 350 óra társadalmi munkát végzett az óvodában. De ez a számadat nem fejezi ki az onzetlen segítőkészséget, szeretetet. Nagy részük van abban, hogy szeptembertől lehetővé válik az új program bevezetése. A gyerekek készségének fejlesztését segítik azok az eszközök, amelyeket a légszűrők készítették — mondja Tóth Józsefné.

— Júniusban készítette el a brigád az udvari fedett színt, milyen célt szolgál?

— Kora tavasztól késő őszig a gyerekek szabadban való foglalkoztatását oldja meg. Ez a legnagyobb jelentőségű ajándéka a brigádnak. Nagyon örülünk a napozó hintának is, egyszerre nyolc gyerek tud hintáztatni rajta. Készítették egy agyagozó tólat is, amely több célt szolgál. Tervezték egy súlyozott tartóval ellátott festőasztalkát is. A kis tárna, melynek mélyen csillét tal egy bányász, nagyon tetszett a gyerekeknek. Még a kislányok is falkiáltottak: „Ovónéni, én is bányász leszek!”

A lelkiismeretes kollektíva tanulmányozza az óvodai nevelési programot.

Könyvolvasók figyelmébe

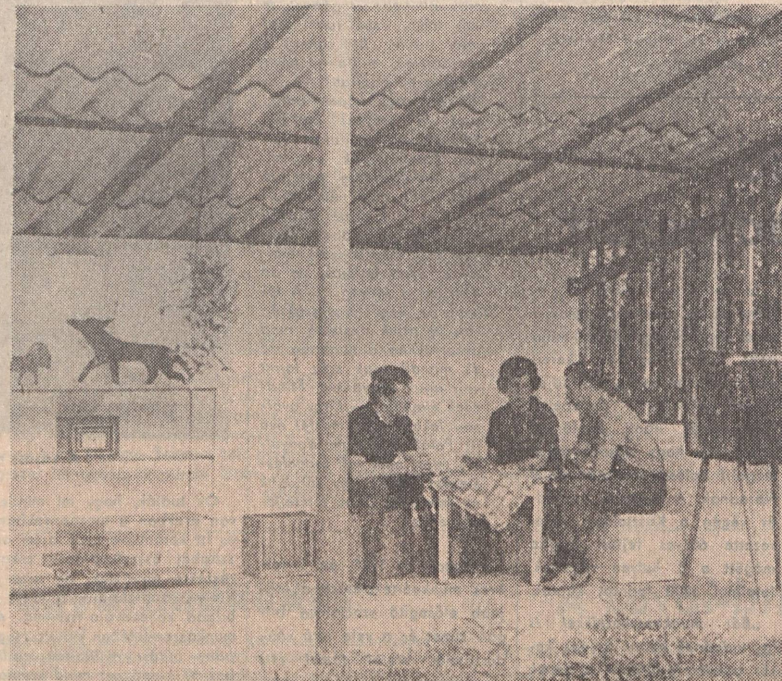
A Bányai Dolgozók Szakszervezete Körzeti Könyvtára értesíti kedves olvasóit, hogy a komlói „József Attila” könyvtár (Komló, Kossuth Lajos u. 115. szám alatt) augusztus 10—20-ig között leltározás miatt zárva lesz.

A BDSZ Körzeti Könyvtár értesíti olvasóit, hogy a pécsi újhegyi „Buzsáki Imre” könyvtár Pécsi Újhegyen a Sportházból a Pécsi Bányász sporttelep újságjába költözött.

A szülői munkaközösség és a brigád képviselői április tizenötödikén szabad szombaton Siófokra látogattak. Találkoztak Siófok óvodái patronáló szocialista brigádok képviselőivel.

A Villamos Üzem pécsi légszűrő ezüstkoszorús brigád hatannyalban alakult. Ebben az évben szeretnék kiemelni az aranykoszorús jelvényt. Feladatuk Pécs-Bányaüzem ter-

levégővel üzemeltetett gépek és szellőztetők javításait, revízióit úgy elvégezni, hogy termelési kiesés az ő hibájukból ne legyen. Elmondhatja János János, Buzsáki Ádám, Baksi Károly, Ba-

A palatétóval fedett színt az óvoda udvarán. A képen balról jobbra: János János, Tóth Józsefné és Zsírmon Valér

Három óvodát látogattak meg, összegezve az óvodák patronáló módszereit.

léséhez szükséges sűrített levegő és a bányászok biztonságának biztosítása; valamint a sűrített

rabas József, Boda György, Kovacsik József, Németh József, Neuber Ottó, Péterfalvi Ferenc, Stumpf Árpád és Zsírmon Valér, hogy az első félévben ez maradjon a sikerük. Eddig hatvanháromezer forint értékű hulladékanyagot adtak le, hozzájárulva ezzel önkéntességük csökkentéséhez. A Villamos Üzem egyedül brigádja, amely a hetvenkettes évre vállalt társadalmi munkát már teljesítette.

Most ismét szeretnék megjelenni az óvodásokat. Lanczner Ferenc műszaki patronáló íróasztalán már elkészült egy új játék terve.

Barna Teréz

100 százalék felett

Július hónap, azaz a második félév első hónapjának legjobb brigádjai — akik 100 százalék felett teljesítették tervüket — Pécs-Bányaüzemben a következők voltak: Nagy István vezette előkészítő szocialista brigádja 112,4 százalékra, Vukmann Imre vezette előkészítő szocialista brigádja 112 százalékra, „Kell-

ler János” Kaszler János által vezetett előkészítő szocialista brigádja szintén 112 százalékra teljesítette havi tervét.

A fejéti brigádok között Otlib Károly brigádja 106,6 százalékra, Kozmann Lajos brigádja pedig 103,4 százalékra, míg Faral Andor fejéti előválogató brigádja 106 százalékra teljesítette július havi tervét.

Az aranyfokozatért küzdenek a vagonöltők

A Komlói Szénelőkészítő Üzemben az első félévben mindhárom vagonöltő brigád szépen szerepelt. Tőlük kerül a szén közvetlenül a megrendelőhöz. Az üzem zavartalan működésében nekik is nagy szerepük van. Az idejében kitöltött szén elősegíti, hogy a bányából kijövő csilléket zavartalanul lehessen üríteni. A félévben különösen jó eredményt ért el a Kossuth ifjúsági brigád. Az elmúlt hónapban is mintegy 10 ezer tonnával többet szállítottak a másik két brigádnál. A féléves értékelés során a többi jól dolgozó brigádok között szerepelt az ő nevük is. Az szb-titkár meg is jegyezte róluk: „Ha időben akarnánk kifejezni a teljesítményüket, akkor úgy is mondhatnánk, hogy egy hónappal többet dolgoztak terven felül”. Pedig alapbrikük nem több mint más brigádoknál lévőké. Igaz, hogy a kitűzött plusz prémiumokat rendre ők viszik el, de külön meg is dolgoznak ezért.

Azon brigádok közé tartoznak, akikről az üzemvezetőség egybehangzó véleménye: „rájuk mindig lehet számítani.” Ezért kérdeztük meg tőlük: milyen segítséget nyújtanak a vállalati féléves tervmaradás bebotlásához.

— Munkánk jellemzőjeként említeném — mondja Nagy Mihály brigádvezető, akit a vagonöltők melegedőjében találak — eredményeink mögött. Ami szemet feldolgozunk az osztályozón az következetesen elszállítjuk. Persze ez nem megy mindig könnyen, gond nélkül...

Több nehézséget sorol fel, ami akadályozhatja a munkát. Körtük említi, hogy most is ketten betegek, egy társuk katona és szabadságon is

vannak, ami nem csekélység, hisz az állományuk 14. Ennek ellenére az elmúlt hónapban önkéntes elvonulástól megőrizték az üzemvezetőség plusz prémiumát is. Ez azt jelenti, hogy ebben az időszakban sikerült elérniük az egy főre jutó 40 tonna/óra rekordási teljesítményt.

— A legutóbbi termelési tanácskozáson — jegyzi meg az egyik brigádtag — valaki azt mondta, hogy ő nem tudja hogyan értünk el ilyen eredményeket. Megmondtuk neki, nagyon egyszerűen: dolgozunk!

A jó munkavégzést elősegíti még az is, hogy a brigádon belül egészséges versenyszellem alakult ki. Appel István KISZ titkár a jó munkaszervezésre esküszik: — Itt nincs olyan, hogy dolgozatunk, hanem mindenki becsülettel letölti a nyolc órát.

— Lehetne-e még kicsivel eredményesebben? — Igen, lehetne — volt az egybehangzó válaszuk. — Mert igaz ugyan, hogy eddig is szép eredményeket értünk el, de ha van szén, vagon és megfelelő létszám, akkor a jó teljesítmények állandósulhatnak.

A brigád tisztában van az üzem előtt álló feladatokkal. Céluul tűzték maguk elé az elkövetkezendő időszakban, hogy saját területükön ezeket minél gyorsabban, jobban végezhessék. Ebben az évben az aranyfokozat elnyeréséért küzdenek. A brigád tagjai: Nagy Mihály, Bajzath János, Borsók László, Harangozó József, Kovacsik József, Sziebert József, Vicze István, Németh Miklós, Soós János, Király Sándor, Pálffy Lajosné, Galambos János.

Reményik

Az újhegyi Rheum-program

Tavaly júliusban helyezték üzembe Újhegy Üzemünkben a Rheum-szítákat. Az új technológiai eljárás tapasztalatairól, a jelenlegi helyzetről kértünk tájékoztatást Kárpáti Ferenc üzemvezetőtől.

— A Rheum-szítának az volt a feladata, hogy az izsáppa kerülő apró széndarabokat száraz állapotban leválassza. A beinduláskor csak egy feladórendszeren tudták a port leszedni, de már akkor is az volt a terv, hogy a későbbiek folyamán két osztályozószítát fognak működtetni. Ahhoz azonban, hogy a második is üzembe tudják helyezni még meg kellett volna rendelni 2 darab Rheum-szítát. Ez jelentős beruházás, hiszen a szítákat külföldről kell importálni. Több hónapos működés alapján megismerve a szita „képességét” javaslattal fordultunk a vállalat vezetéséhez. Ebben leírtuk, hogy — tekintettel a szűk beruházási keretekre — nem tartunk igényt a két új Rheum-szítára, mert a meglévőket használjuk fel az osztályozószítáknál. Mindegyikhez kerül egy-egy Rheum-megpedig úgy, hogy befogatják, merőleges lesz az osztályozószítára. Ezzel elérjük azt, hogy tökéletesebbé válik az alapanyag elosztása, a szita teljes felületében leterhelhető.

A felújítás megkezdése előtt a 3-as rendszert kellett átalakítani, hogy alkalmas legyen mind az 1-es, mind a 2-es rendszer rekonstrukciójára a nyers kokszzsén feladására a ciklonosító részére. Amikor a 3-as és a 2-es rendszer átalakítása megtörtént (Rheum-szita befogatása, szalagok, bemosócsatornák átalakítása) adott volt a feltétel az 1-es rendszer leállításához. Ez után került sor az új tartóerendék pódiumok, csatornák, surrantók elkészítésére. Az osztályozószítát 28,5-es szintre emeltük fel, a Rheum-szítákat beszereltük az új helyre, felszereltük a nyerszénszalagokat. Vagyis hasonló átalakításokat végeztünk, mint a 2-es rendszerrel.

Ezzel egyidőben került sor az 1971-es évben elmaradt 1-es nyerszén feladórendszer felújítására. Ez talán még nehezebb munka, mint a rekonstrukció. Az elevator például 1962-ben épült, a rendszeres, nagy figyelemmel végzett karbantartási munkának köszönhető, hogy eddig üzemben tudták tartani. A jelenleg is folyó felújítási munkáknak többek között az is a célja, hogy feldolgozásra továbbra is kaphassunk szárazvíri szenet, mert ezzel jelentős megtakarítást érünk el. A gépkocsik visszafelé nem mennek üresen, mert a Rheum által kiválasztott aprószén — ami egyébként az izsáppa került volna — szállítják a nagymányoki brikettüzembe. Mindehhez hozzá szeretnénk tenni, hogy a berendezés a szénrészecskék leválasztására kiválóan alkalmas, azonban működése attól függ, milyen szénipart kapunk a bányászattól. A szita jó hatással a 4—5 százalékos nyerszénben dolgozik. A jelenlegi nedvességtartalom — ami lehet, hogy a kiadás eszénének a következménye — egyáltalán nem alkalmas arra, hogy az elvárnaknak megfelelő eredményeket érjünk el.

A teljes befejezés szívaion vett határideje augusztus 15. A szocialista brigádok szorgalmas tevékenysége, a művezetés összehangolt munkája, az előrelátás a műszaki feltételek megerősítésében olyan alapot teremtett, hogy az augusztus 2-i értékelés alapján azt merem ígérni, hogy az eredeti határidő augusztus 7-re hozzuk előre. Eppen ezért én köszönetet mondok a fizikai dolgozóknak, a műszaki vezetőknek, az üzemvasút és az izsáppa azon munkásainak, akik önként jelentek meg a nagy munka elvégzésére. Dicséret illeti a mosó dolgozóit is, hiszen a rekonstrukciós munka mellett a folyamatos üzemeltetést is biztosították!

Új ipari létesítmények

Az elmúlt öt éves tervidőszak folyamán több mint 30 ipari nagyvállalatot helyeztek üzembe Moldáviában. A Magyarországnál csaknem háromszor kisebb, 33,7 négyzetkilométer területű köztársaság új hőerőművének teljesítménye elérte az 1 millió 400 ezer kilowattot. Kausani és Prut egy-egy nagy konzervgyárat kapott. Még egy, az előbbieknél is nagyobb konzervgyár épül Kagul városban. Ez a gyár évente több mint 100 millió konzervt gyárt majd. Ezenkívül megkezdtek egy sor új konzervgyár építését is.

A 13. nemrég üzembeállított új bórüzem több mint 90 ezer tonna szőlőt dolgoz fel. A két új dohányfermentáló üzem teljesítménye szezononként 20 ezer tonna. Ezenkívül nagyszámú vaj-, kenyér- és más élelmiszeripari gyár is épült Moldáviában.

A moldvai könnyűipar is sokat fejlődött. Ribnyica városban nagy kötöttáru- és felsőruházati gyár épült. Dubosszariiban konfekcióüzem, Kisinyovban pedig egy bőrárnyalógyár. Ezenkívül jelentős mértékben bővítették számos textil- és egyéb gyárat. Moldávia új öt éves tervének legnagyobb beruházásaként Tyraspolban megkezdtek az új textilkombinát építését.

A köztársaság iparosítása jelentős lakás- és kommunális építkezésekkel párosul.

Az Észti égőpala

A szovjethatalom éveiben, Észtország jelentős égőpala kitermelővé vált. A múlt évben itt több mint 20 millió tonna égőpala bányásztak ki. Mint fűtanyagot a baltikumi és az észtrországi hőerőművekben hasznosítják. A helyi vegyipari üzemek ötféle, különböző anyagot állítanak elő belőle. Értékes alapanyaga a műtrágyának, melynek a lett, litván és

Leningrád-környéki mezőgazdaságban használnak fel.

Az észti palabányákat általában korszerűsítik. Ebben jelentős részt vállalnak a szovjet köztársaságok üzemei. A közel-múltban Ukrajnából 35 köbméteres pultronyú ekvátorok érkeztek. A doneyei bányászok a legújabb konstrukciójú szénkom-bájokkal, ismertetik meg észti kollégáikat.

A szászváriak bizakodnak

Méterenként változnak a dőlésszögek

Szászváron hetek óta vigasztalanul esik az eső. Hol délelőtt, hol délután megnyílik az ég alja, eső áztatja az erdővel borított alacsony hegyoldalakat, a kis patak vad zúgással, sárga örvénylással rohan le a völgybe. Szomorú az időjárás.

Az emberek viszont bizakodók. Pedig lenne okuk az elkeseredésre. Az elmúlt hónapokban alig érték el terveljesítésben a 80 százalékot. Pedig a régi gárdá dolgozik itt, azok, akik több éven keresztül sikeresen végrehajtották az elvárásokat. A számok alapján azt lehetne hinni, hogy az első félévben valami oknál fogva csökkent a munkalendület. De nem ez volt a baj. Az optimista hangulat sem az eredmények alapján uralkodó — mert arra igazán nem lehetnek büszkéek —, hanem az elkövetkező negyedévek lehetőségei alapján.

Pap István, az üzem főmérnöke gondterhelt. Egyre-másra veszi elő a különböző fizetéseket, olvassa belőle a tavalyi és az idei termelési eredményeket, különböző feljegyzéseket, jelentéseket.

— Az igazság az, hogy a jelenlegi termelési visszaesésünk oka az elmúlt években kérésendő. Idézek Gyorsok István üzemvezető nyilatkozatából, amely a tavaly októberi Mécsesi Bányaszabványteljesítésre az operatív jelentésére van reményünk, de ez a teljesítés a jövő évi felkészülést hátrányosan befolyásolja. Várhatóan nem nő, hanem csökken ugyanis a termelés egyik legfőbb feltétele, a fejtesre kész szénvagyton, nem javul a szükséges mértékben a bányavágatok állapota és vele együtt a bányaklíma sem. Vagyis mi már akkor tudtuk, hogy ha nem készítünk elő új munkahelyeket, a régi kimerülése miatt nem tudjuk hozni az előirt mennyiséget. Ez be is következett 1972. első félévében. A mélypontot júniusban és júliusban érték el. Ekkor ugyanis szinte valamennyi fejtes munkahely kimerült, az újakat pedig még nem lehetett elkezdni. Minden valószínűség szerint már a harmadik negyedévben kilábalunk ebből a hullámvölgyből.

— Tehát jól állnak az előkészületekkel?

— Erre alapozom az előbbi kijelentésemet. A munkahelyek ugyan nincsenek beindítva, de az előzetes tervek szerint folyik az előkészítés, augusztusban, szeptemberben már nagyjából be tudjuk hozni a lemaradást. Ezzel egyidőben végezzük az V. szint feltárást is.

— Melyik szinteken dolgoznak jelenleg?

A főmérnök az iroda falán függő térkép felé fordul. Azon van rajta a bánya helyrajza.

— A bánya középső telepén, a Francisán a III. szint felett vagyunk. Az Alkotmány-telepén a IV. szint felett, a Borbála-telep pedig a IV. szintig le van fejtve. Tehát csak a Francisán és az Alkotmányon dolgozunk. Ezek még a jövő év első félévéig biztosítják a munkahelyeket, a tervek szerint 1973 második félévében kezdenék el az V. szint fejtesét. Sajnos nálunk nem lehet beindítani a frontfejtes, mert méterenként változnak a dőlésszögek. A régi, kamrásfejtes pedig nem a legjobb, kiugró eredményeket hoz munkahely.

A főmérnök tájékoztatás szerint tehát a második félévre megtették az előkészületeket, beindulnak az új fejtesek, lesz terveljesítés. A műszaki feltételek biztosítása azonban csak szükséges, de nem elégséges e nagy munkák elvégzéséhez. Elképzelhetetlen, hogy

az emberek hangulatára ne nyomta volna rá a bélyeget az első félév igen rossz termelési eredményei. Ha másért nem, a keresetek csökkenése miatt.

— Valóban volt egy kis elkeseredés — mondja Braun János, a 14-es fejtes socialista brigád vezetője —, de ehhez azt is hozzá kell tennem, hogy szinte valamennyien láttuk: nincsenek előkészített munkahelyek, nincsenek fejtesek, amiből lehetne termelni.

— Ma már viszont bizakodó a hangulat — kapcsolódik az előbb elmondottakhoz Jauch Jakab, az 1-es elővájsi ifjúsági socialista brigád vezetője. — Ha megvannak a műszaki feltételek, lehet dolgozni. A harmadik negyedévtől már úgy kezdjük, hogy belépnek az új munkahelyek, elkészülünk a fejtesekkel. Ismerem az embeimeit, nem kell őket noszogtatni...

Szászváron mindket brigád a legjobbak közé tartozik. A sokszor lehetetlen körülmények ellenére az első félévben is igyekeztek elvégezni a brigádszerződésben lefektetett követeleményeket. A brigáddértékelés szerint egyetlen pont van, amit nem tudtak maradéktalanul végrehajtani, s az a termelés.

Miksa Henrik, a 20-as feltárási socialista brigád vezetője és Ziegenheim Mátys, a 19-es fejtes socialista brigád vezetője egyetért azzal, amit a munkatársai mondanak. Ok is bíznak abban, hogy a jól előkészített második félév meg hozza majd a gyümölcsét. Azt hozzátesszik: a lemaradást feltétlenül be kell hozni, mert csak abban az esetben tartják meg jelenlegi helyüket a brigádranglétrán, vagy csak

abban az esetben léphetnek feljebb. Ez pedig egyetlen brigádtagnak sem közömbös...

Szászváron mindenki a második félévben bízik. Úgy néz ki, hogy erre meg is van minden alapjuk. A gazdaságvezetés, az üzemi párt- és szakszervezet vezetőség most azon fáradozik, hogy a következő három hónap zökkenőmentes munkával teljen el. Van itt azonban még egy dolog, amiről beszélni kell. Már tavaly is arra panaszokadtak a gazdasági vezetők, hogy a szabad szombatos termelésnél — amikor 33 százalékos pótbért fizetnek, sokkal nagyobb a felszínre hozott szénmennyiség, mint a rendes munkanapokon. Pedig szinte ugyanazok az emberek dolgoznak akkor is. A heizet azóta sem változott. Márpedig ha ebben előrehaladást tudtak volna elérni, az év első hat hónapjának termelési mutatószámai sem 70 százalék körül lennének.

Békéssy Gábor

Szénhidrogén Endrőd határában

A békási medence északi peremén Endrőd körzetében, jelentős készlettel kecsgeztető szénhidrogénmezőt találtak a Nagyalföldi Kutató- és Feltárási Üzem bányászai. Az Alföldnek ebben a térségében, Endrődtől nyugatra, az első kutatófúrás 1959-ben fejezték be. Az akkor leemélyített kút meddőnek bizonyult.

A geológusok folytatták a felszíni geofizikai, szeizmikus méréseket, s 1971-ben megkezdték a 11-es számú endrői fúrást, amelyet kétezernyolcszázhuszonöt méterre mélyítették le. A kettős számú kút durva, törmelék, miocén kőzetből áll, a kétezernyolcszázötvenhárom méter mélységben levő homokkőből pedig gázbeáramlást „kaptak”. A kivizsgálást folytatják: annyi azonban máris megállapítható, hogy a békási mező északi peremén jelentősebb szénhidrogén készlet van.

A föld aranyának további feltáráására még az idén újabb kút mélyítését kezdik meg, jövőre pedig további három-négy kutatófúrásra kerül sor.

Egyéni verseny Pécs-Bányáüzemben

A bányásznap tiszteletére indított egyéni fejtes munkaversenybe tízenyolcan vettek be Pécs-Bányáüzemben. A verseny magas színvonalát bizonyítja az a tény is, hogy a jelenlegi tabella 18. helyezetteje is 142 százalékos teljesítménnyel dicsekedhet.

Az élcsoport állása: 1. Berez Lajos 205,7 százalékkal, 2. Baumann György 189,6 százalékkal, 3. Máté István (8.) 186,0 százalékkal, 4. Somogyi József 184,5 és 5. Asztalos István (2.) 176,7 százalékkal.

Szakmai ismeret

A szakmai ismeret növelése érdekében, érdekes kezdeményezést tett közösen a zóbaki Zsigmond Vilmos socialista brigád. Arra hívják fel az üzem socialista brigádjainak figyelmét, hogy a második félévben a gyűléseken, ütemezéseken be különböző témájú ismeret oktatásokat. Témaválasztásot is összehíltak, előadóval megjelölve.

Hogy milyen témák szerepelnek? Például: bányaszellőztetés, tűzvédelem (Kárpáti Jenő, Csomaj Károly); műszaki fejlesztési kérdések (Tiszai László); gázlevegővesztély problémái (Varga Lajos, Nagy Miklós); a kollektív szerződés előírásai (Deák János); a Munka Törvénykönyve ismertetése (Szikai Géza); nemzetközi események (Hágedorn József); szakszervezeti témák (Dr. Hamvas Antal); gazdasági, politikai kérdések (Pál István).

Az érdeklőt brigádok, Balás László főmérnökhelyettesel beszél meg az oktatási programot.

A Paréj-brigád az aranyfokozatért

Aknaszállítóknál Zóbakon

A zóbaki Szigeti Mátys aknavjár brigád-gyűlésére igyekezünk. A folyosón hangzavar, hozzafelé induló emberek.

— Mi történt? — érdeklődünk Szűcs István üzemvezető helyettesétől.

— A patronáló elvtárs betegsége miatt Szigetiáknél elmarad a brigádgyűlés — mondja.

— De tessék egy kicsit várni, rögtön körülnézek. Pár perc múlva visszajön.

— Most lesznek a II. negyedéves beszámoló, úgyhogy több kollektiva is ülésezik ma. Talán meglátogathatná a Paréj József vezette aknászállító brigádot, ők szintén kitétek magukért. 1971-ben érték el az ezüsfokozatot, most az aranyért küzdenek.

Paréj József brigádvezető már az elmúlt negyedév eredményeit taglalja.

— Ami a legfontosabb: a megadott tervszámot teljesítettük. A gépek felett védnökséget vállaltunk, s ezek üzemeltetésével nem is volt probléma. A mozdonykarbantartás rendben megy. A rossz csillék elszállítása, valamint a hulladéka összeszedése és eltávolítása a munkahelyen megtörtént. A márká és népszállítási

rend kielégítő. A szakmai, politikai és ismeretterjesztő előadásokon brigádatagjaink megfelelő számban vesznek részt. 192 óra társadalmi munkát végeztünk: sokan dolgoztak szabadszombaton és vasárnap is. Vérdózsák teljesítettük a vállalást, főleg Kalcsu János és Tamás István bácsit illeti dicséret. Igéretünkhöz hűven dolgozunk egy újításon, mely hasznára válik majd üzemünknek és brigádunknak egyaránt. Kiváncsi — bár ezt még megbeszéljük — augusztus végén Harkányba mennénk. Mindezzel a harmadik helyet vívtuk ki, de az elkövetkező időszakban feltétlenül megpályázzuk a verseny megnyerését, ezzel együtt az aranyfokozat elérését.

Fő vonalakban ennyi a beszámoló, melyet élénk vita követ. Kis Papp Viktor, Fodor János és a többiek kérdéseire a brigád patronálója, Bánfi László válaszol. Kiemelten hangsúlyozza, hogy a hármas jelszó jegyében összehangolt, céltudatos tevékenységgel valóban nem csak álom lehet ama bizonyos első helyezés elérése.

Kerekasztal beszélgetésünkkor Tamás István és Kalcsu János szerényen hallgat a véradásról, így a brigádvezető szót:

— Pista bácsi év közben nem vállalta a véradást, de aztán meggondolta magát és a legtöbb vért adta. János pedig már két ízben adott, s a félévűszaki munkaidőkezdéskor egyszer sem vette igénybe.

— Nagyon szép a brigádnapló!

— Ezt én csinálom — szólal meg most Kalcsu János. Azt mondják, hogy szépen írok, meg aztán szeretek többféleképpen dolgozni. Csak a kezem érzem már nehezként...

Kis Papp Viktor új dolgozó a brigádban:

— Körülbelül egy hónapja kerültem ide. Örülök, mert nagyon jó a kollektiva, valóban megérett, segíteni akaró emberek között dolgozhatom. Viszonyképpen rám is számíthatnak, legyen bármiről szó.

— Említtette, hogy segítőkész munkatársakkal van körülveve. Miben nyilvánul meg ez a segítség?

— Ha probléma adódik, megbeszéljük és együtt oldjuk meg — mondja Paréj József brigádvezető. — Beteg társainkat mindig meglátogatjuk és ajándékokkal — kedveskedünk. Így például többször jártunk Mácsart Ferencnél, Páva Józsefnél, Hulyák Jánosnál és Erdős

Ferencnél. Ezenkívül bevezettük azt, hogy a brigádasszából kölcsönt adunk, akár ezer forintot is...

— Patronálnak valakit?

— Balogh József munkatársunk két éve szerencsétlenül járt a bányában és három arvája maradt. Volt már eset, hogy egy egész autó rakományt hordtunk össze a családnak.

Ugyazólván mindent teljesítették a vállalásból. A tervszám, védnökség, patronálás, társadalmi munka, kirándulás, családi est, politikai oktatás, véradás mind-mind maradéktalanul rendezve vannak. Mégis, miért csak a harmadik helyre elegendő ez a nagylók aktivitás?

— A baleseti mutató — hangzik szinte kórusban a válasz. Nyolc balesetünk volt, s egész évre mindössze tíz a megengedett. Emiatl vagyunk a harmadik helyen.

Talán nem stilszerű, hogy negatívummal fejezzük be a beszámolót. De legyen a sok jó után — figyelmeztetésképpen — egy felkiáltó. Ha érvőgen nem kell egy másik ilyen jelet az interjú után tenni, akkor Paréj József aknászállító brigádja a boldog első hely és az aranyjelvény tulajdonosa lehet!

V. T.

A. Kossuth Könyvkiadó újdonságai

1. Terényi Imre: Mit kell tudni az olimpiáról? Az olimpiák rövid történetén kívül bő ismertető ad a müncheni olimpia programjáról, az olimpiák jövőjéről. Ára 10 forint.
2. Crichton: Az Androméda törzs. A tudomány-fantasztikus regény a pusztító veszedelemmel szembeálló tudósok harcát a vernei és a welsi hagyományok izgalmaival meséli el. Ára 27 forint.
3. Zubov: Feliks Dzerzinszkij. Az olvasó közelről megismerkedhet a legendás történelmi személyiséggel, a Cseka megteremtőjével, a sokszor krimiszzerűen izgalmas eseményekkel. Ára 30 forint.

4. Dr. Bertus-dr. Kilényi: Mindenki jogi kézikönyve. Amilyen „háziügyvéd”, népszerűen, közérthetően megírt jogszabálygyűjtemény. Ára 28 forint.

5. Faragó: A keserű méz szigetén. Az Ország-Világ sorozatban megjelent kété Szardínia életét mutatja be, gazdag képanyaggal. Ára 28 forint.

6. Battaglia: A második világháború. Az olasz marxista történész könyve immár 3. kiadásban jelent meg. Ára 40 forint.

7. Jaszunski: A démon évei. A démon évei — Joseph Mc Carthy wisconsinai szenátor évei voltak. A szerző hatalmas könyv- és sajtóanyag, valamint közvetlen élményei alapján írta meg a macCarthyizmus áldozatai történetét.

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem az alábbi könyveket. Kérem, hogy — utánvétel — befizetési lappal az alábbi címre megküldeni sziveskedjék.

Cím: .....

Olvasható aláírás: .....

A könyv sorszáma: ..... példány:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

"KÉT KERÉKEN" CÍMŰ SPORTKEDVELOKÉRT ERDEKLO KÖNYV

Szabó László és Máthé Sándor ismert versenyzők, évek óta járnak Európa híres verseny pályáit. Zsolt Róbert, a kiváló sportújságíró az ő elbeszéléseik alapján vezeti be olvasóját 188 oldalán a tőle megszokott kitűnő stílusban, a motorsport rejtelmeibe és izalmaiba.

A könyv végigkíséri Önt a motorkerékpározás történetén, bemutatja a versenyágakat, a világ legismertebb versenyző-egységiséit, ízelítőt ad a világbajnoki futamok sajátos légköréből, feleleveníti a legizgalmasabb, legnagyobb tétre menő versenyeket, a márkák közötti adóz harcot. Helyet kap a motorkerékpáros sport többi, kuriózumnak számító versenye is: salakmotorozás, hegyi versenyek, jégmotorozás, stb.

A kiváló versenyző nem arról ismert, hogy a véletlenszerű károk miatt, hanem arról, hogy reálisan fel tudja mérni, mire képes ő maga, mire képes a motora. Ez az ismeret, magas vezetői tudással párosulva a biztonságos közlekedésnek is előfeltétele.

A motorosok nagy tábora részére hasznos, mindenki más részére igen szórakoztató olvasmány.

SEFORT

Atlétikai bajnokság

A megyei serdülő atlétikai bajnokság színhelye Pécs volt. A PVSZ-pályán rendezett seregszemlén népes mezőnyök gyűltek össze és több jó eredmény született.

A Komlói Bányász versenyzői várakozásuk megfelelően szerepeltek. Eredményeik, (lányok) 1959-es korosztály: Ács Éva magasugrásban (141 cm) és távolugrásban (445 cm) bajnok lett. A 80 méter (14,5 mp) és a 60 méter (8,6 mp) a második helyen végzett. Az 1958-as születésűeknél Gulácsy Ibolya magasugrásban 141 centivel lett győztes. Súlylökésben (952 cm) a második, távolugrásban (425) harmadik helyen végzett.

Vadász Mária a gerelyvetésben biztosan nyert, eredménye 24,70 m. Az 1957-eseknél Juhász Jolán a súlylökésben bajnokot nyert 941 cm-rel. Gerelyhajításban szintén ő került elő a dobogó legmagasabb fokára, 34,10 m-rel. A diszkoszvetésben 19,41-es eredményével a 2. Somogyi Edit gerelyben 2. (23,70 m), Leber Erzsébet 100 méterben szintén 2. (14,4-gyel), míg Major Erzsébet 600 m-en biztosított magának a 2. helyet 1:52,8-cal.

Fűk: 1959-eseknél Brechler Zoltán 150 cm-rel nyerte a magasugrást. 100-on 3. (14,3), a 80 méter pedig 2. lett (13,6). Ottó György a magasugrásban 2. (145), Retter Tamás tá-

volugrásban szintén 2. (469), a 100 méteres síklfutásban 13,5 mp-vel a 3. Kozma Jenő győzött a 100 méterben 13,3 mp-vel.

Az 1958-osoknál Lerch Imre gerelyhajításban (44,22), súlylökésben (9,78), 80 méteres gáton (12,2), diszkoszvetésben (32,18) és magasugrásban (150) nyert bajnokságot. Czukor János súlylökésben a 2. (9,20), gerelyhajításban (41,22), 80 méter (14,1), diszkoszvetésben (30,82) harmadik helyen végzett. Schiffer László 100 méterben (13,2) 2., távolugrásban (493) 1., diszkoszvetésben (31,8) 2., Jankó Ferenc 100 méterben (12,8) első, távolugrásban (490) 2., 300-on (42,3) 3., Kéhl Ede 1500-on (4:42,7) bajnokságot nyert.

Az 1957-eseknél Kárpáti József 100 méterben (12,5), 400-on (56,5), 100 gáton (17,0) és magasugrásban (150) nyert bajnokságot. Tóth Mihály 1500-on (4:22,8) és 3000 méterben (9:35,8) győzött. Talált Gyula 800-on (2:14,9) lett bajnok, 1500-on (4:28,9) pedig második.

Az 1956-osoknál Maglódi Csaba győzött magasugrásban 171 cm-rel, 100 méterben (12,5) és 110 gáton (18,6) második. Nemes József 110 gáton (18,3) lett győztes. Czahsz Márton 1500-on (4:24,4) és 3000 méterben nyert bajnokságot (9:34,8). Illés Ferenc 400-on (55,6) 3., 800-on (2:09,8) második. Vörös József nyerte a súlylökést 11,26-tal, míg a diszkoszvetésben 30,72 méterrel hódította el a bajnoki címet.

A Kaposváron megrendezett területi ifjúsági bajnokságon a Komlói Bányász részéről Sztankovits Agnes gerelyhajításban lett bajnok 35 méterrel. A fiúk közül Horváth István 400-on (55,6) 3.-ként végzett. Herai Mihály kalapácsvetésben (49,20) bajnokságot szerzett. Dörnyösi Ferenc 1500-on (4:15,8) 3., 3000 méterben (9:26,0) 2. Farpák János súlylökésben 11,36-cal, 3. lett.

Különjárat Fehérvárra

A Komlói Bányász labdarúgói július 27. és augusztus 3-á között találkoztak, hogy megkezdjék felkészülését a szeptember 17-i bajnoki rajtra. A 16-os keretben találjuk a most igazolt Telleit és Karost. Az első csapat keretében van Tresch és Orsós is, ők azonban augusztus végéig még katonai szolgálatot teljesítenek.

Míg a labdarúgók szorgalmasan dolgoznak, addig a szökevények a felkészülési program összeállításán fáradoznak. A héten, szombaton tartja a csapat első kétköpus edzőmérkőzését: a tartalék gárda lesz az ellenfél. Augusztus 13-án Kisdor-

pon játszik a csapat hivorá mérkőzést. A Jugoszláviában készülő kolombiai olimpiai válogatott — hazánkban átutazva — Komlón rendezni egy mérkőzést. Augusztus 20-án lenne a találkozó. Ebben a kérdésben a héten döntenek.

A Komlói Valán Iroda az idén több idegenbeli mérkőzésre szervez különjáratot. Az első fordulóra Székesfehérvárról indul a vonat, s erre máris meghirdették a programot. Részvételi díj belépővel és ebéddel együtt: 120 forint. Előzetes jelentkezéseket is elfogadnak. A legkésőbbi befizetés szeptember 15-én 15 óra.

Indul a kézilabda-idény

Szombaton délután Budapesten a Híradótechnikai elleni mérkőzéssel elkezdődött a kézilabdásoknak megkezdődik az őszi idény. A pécsi újságírói lányok jól használták ki a nyári szünetet, s bár állandóan gondot jelentett számukra a megfelelő edzőpartner megtalálása, siker reményével vehetik fel a küzdelmet a fővárosi együttes ellenében. Az elmúlt héten kétszer léptek pályára lányaink és mind a Dunaujvárosi Kohász, mind a Mertyűl-klubban győztesen hagyták el a pályát. Bár hétfőn ellenfelet csak két helyen van feljebb a bajnok tabellán, a nyári utapatolókozók során

ellenük elért két biztos győzelem birtoka lehet számunkra. Ugyancsak most kezdődik a bajnokság az NB I. B-ben szereplő Komlói Bányász férfi együttesének, akik — a miskolciak pályaválasztása miatt — Egerben mérkőznek meg a Miskolci Bányással. Bár a komlói gárdából ezúttal — visszavonulás miatt — hiányzik Kitti János, a két-hétférkes pontot, vagy pontokat rabolhatnak. A Pécsi Bányász NB I-es férfi együttese a válogatott olimpiai szereplése miatt csak szeptember 17-én kezd az őszi idényt.

Asztalitenisz

Szombaton Dunaujvárosban évadnyitó ifjúsági asztalitenisz-versenyt rendeztek. A Komlói Bányász három képviselője, az alábbiakban részvételre jelentkeztek. A négyes döntőbe két székesfehérvári és két komlói fiú került. A helyezéseket megosztották. A komlói Berta Zoltán lett az első, míg Rajnai József a harmadik. Az országos ifjúsági kupán is ki-

tűnően helytálltak a komlói asztaliteniszeseink. Az egyesület történetében először, bevezették magukat a hatos döntőbe. Míg az előmérkőzéseken minden párost megnyerték a komlói fiúk, addig a döntőben már nem sikerült ilyen jól. A Csepeltől 3:4 arányú vereséget szenvedtek s így meg kellett elégedniük az 5. hellyel.

Nyolcas névadó Kossuth-bányán

Kedves ünnepség zajlott le július 29-én a komlói tanács anyakönyvvezetői hivatalában. Kossuth-bánya stenos II. KISZ-alapítványt fiataljai nyolc gyermek névadóját tartották. Schmidt Józsefné anyakönyvvezető, a szülők és a hozzátartozók jelenlétében ünnepélyes keretek között adott nevet: Andá Anita-nak, Bari András-nak, Kraincz Beatrix-nek, Kraincz Mária-nak, Kovács Zsuzsán-nak, Márkus Tamás-nak, Matcz Péter-nek és Takács Edit-nek. Az ünnepeltnek a KISZ-szervezet ajándékkal kedveskedett.

moziműsor

Park: Augusztus 8-9-ig: Egy nyomorúság sorompói. NDK film. 10-16-ig: Mackenna aranya. Amerikai film. Előadás fél 5, fél 7, fél 9. Matiné 13-án, délelőtt 10 órakor: Kályk.

Zrinyi (Komló): Augusztus 8-11-ig: Hé barátom, itt van Sabátol. Olasz film. 10, 11, 13-án: Ha kedv van akkor ez Belgium. Amerikai film. 14-15-ig: Mesés milliók. NDK film. Előadás 4, 6.

Kossuth: Augusztus 8-án: Egy nyomorúság sorompói. NDK film. 9-án: Híntőnjáró szerelem. Magyar film. 10-én: Dollárpapa. Magyar film. 11-14-ig: Mackenna aranya. Amerikai film. 15-én: Meglepő fordulat. Szovjet film. 16-án: Allami Aruház. Magyar film. Előadás 10, 12. Augusztus 8-9-ig: Híntőnjáró szerelem. Magyar film. 10-13-ig: Meglepő fordulat. Szovjet film. 14-15-ig: Allami Aruház. Magyar film. Előadás fél 3, fél 5. Augusztus 8-9-ig: A sírlyé éjszakája. Japán film. 10-13-ig: Dollárpapa. Magyar film. 14-15-ig: Meglepő fordulat. Szovjet film. Előadás fél 7, fél 9.

Fekete Gyémánt (Győr): Augusztus 10-11-ig: A kétélű ember. Szovjet film. 12-13-ig: Idegen a cowboyok között. Amerikai film. 14-15-ig: Csak rá kell nézni. Olasz film. Előadás 5, 7. Matiné 13-án, délelőtt 10 órakor: A három nővér.

Petőfi: Augusztus 8-9-ig: Murphy háborúja. Angol film. Előadás fél 5, háromnegyed 7, 9, 10-15-ig: Mackenna aranya. Amerikai film. Előadás fél 4, 6, háromnegyed 9. Matiné 13-án, délelőtt 10 órakor: A beszélő köntös.

Jósterencsét (Pécs): Augusztus 8-9-ig: Funny Girl. Amerikai film. 10-11-ig: Aki dalol, rossz ember nem lehet. Jugoszláv film. 12-13-ig: Japán feleség. Olasz film. 14-15-ig: Osceola. NDK film. Előadás 5, 7. Matiné 13-án, délelőtt 10 órakor: Az utolsó betűr.

Zenő Gyöngye (Hosszúhetény): Augusztus 8-9-ig: Cromwell. Angol film. 12-13-ig: Vestetek és győztesek. Jugoszláv film. 15-én: Fogd a pénzt és fuss. Amerikai film. Előadás hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

Keddy (Vasas I): Augusztus 8-9-ig: Hangyaboly. Magyar film. 11, 13-án: Ritka látogatás. Lengyel film. 15-én: A nagy szákmány. Francia film. Előadás 6.

Május 1. (Komló): Augusztus 8-9-ig: Az ellopott léghajó. Bolgár film. 10-13-ig: Csak rá kell nézni. Olasz film. 14-15-ig: Átutazásban. Magyar film. Előadás fél 4, fél 6, fél 8. Matiné 13-án, délelőtt 10 órakor: Folytassa doktor.

Méjus 1. (Vasas II): Augusztus 10-11-ig: Szinbáb. Magyar film. 12-13-ig: Az éveztes hét menyasszonya. Szovjet film. 14-15-ig: Idegen a cowboyok között. Amerikai film. Előadás hétköznap fél 6, vasárnap fél 4, fél 6. Matiné 13-án: Vidám emberek és állatok.

Méjus 1. (Komló): Augusztus 9-án: A nagy szákmány. Francia film. Előadás hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

Mesekezdés: Augusztus 9-án: Ha nekem puskám lenne. Cseh-jugoszláv film. 12-13-ig: A pap felesége. Olasz film. Előadás hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

tv műsor

MAGYAR TELEVIZIO

KEDD

17.48: Hírek. 17.55: Találkozás a kamera előtt... Kalmár György műsora. 18.15: Egyedül a tengerrel... Stúdióhangverseny Bartók Béla műveiből. 18.45: Belépés csak tv-nézőknek. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Hét tenger... Olasz dokumentumfilm-sorozat. Az Atlanti-óceán. 20.50: Világirodalmi magazin. 22.20: Tv-híradó — 2. kiadás. 22.30: Sakk-matt. Beszámoló a Fischer-Spasszki világbajnoki döntőről.

18.05: Műsorainkat ajánljuk. 18.30: Radar. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Reginald Rose. Téli-gedea a telepen, tv-játék. 20.50: Organomuzika. 21.25: Párizsi baranyából — 2. kiadás. 22.10: Erdélyi mélyhírdetés. A Táncafélesztival — 2. előadástöröl. 22.30: Tv-híradó — 2. kiadás. 22.40: Sakk-matt. Fischer-Spasszki világbajnoki döntőről.

SZERDA

9.30: Delta. 9.55: Maigret felügyelő (ismétlés). 10.15: Ki a legjobbj? Riportfilm. 17.48: Hírek. 17.55: Kompozíció '72. 18.35: Gáz van? Dokumentumfilm. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Önök kértek. A Televízió kívánságműsora. 21.30: Pogány. Egy falu Baranyából. I. rész. 22.05: Tv-híradó — 2. kiadás.

SZOMBAT

9.00: Korunk fő tartalma. A Tv politikai tanfolyamának adása a honvédség részére. 9.30: A négy pám-céls és a kutya (ismétlés). 10.30: Radar. 11.00: Quertur csocsósok. NDK film. 14.25: Tenisz Európa-bajnokság. 17.25: Hírek. 17.35: Hazai tájakon. 18.15: Csillabérc felalatt... 19.15: Ciacivivi. 19.30: Téli-gedea. 20.00: Közünk maradjon. Téli-gedea. 20.05: Liza Minnelli a prízli Olympia színpadán. 21.00: Érszaki előadás. Edes élet. Olasz film.

CSÜTÖRTÖK

17.38: Hírek. 17.45: Tizen Tülsök Torsósága. 18.15: Reklámőrös. 18.25: Ki ellenőrizi az FBI-t? Dokumentumfilm. 18.45: Fél óra a családról. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: A négy pám-céls és a kutya. 21.00: Rónai Róbert: ritmusrevü. 21.30: Yves Chatlin: Tűz. Tjelvénelt. 21.55: Tv-híradó — 2. kiadás. 22.05: Magyarországon messzire van. Bálint András műsora.

VASÁRNAP

9.30: Félidő o.i. Kisfilm. 10.00: Ki lesz a győztes? Játékos sportvetés. 10.45: Nótások. 14.30: Tenisz Európa-bajnokság. 16.10: Világjárók. Francia rövidjátékfilm. 16.40: Döntés előtt... A Táncafélesztival — 2. előadástöröl. 17.20: Jébe jutott dalok ismertetése. 17.20: Delta. 17.45: Kell a jó könyv. 18.45: Esti mese. 19.00: A Hét... Hírek. 20.10: Beumarchais: Figoró házassága. A József Attila Színház 22.15: Telesorozat. 22.45: Jó éjszaka! Felhőtlen. Casanova kontra Kékszakáll.

PENKTE

17.28: Hírek. 17.35: A kisfilmek kedvelőinek. 17.55: Tíz perc meteor-

JUGOSZLAV TELEVIZIO

KEDD

17.15: Magyar nyelvű kulturális panoráma. 17.40: Távcso. 18.30: Tudományos stúdió. 19.15: Tartalékok. 19.45: Rajzfilm. 20.30: Válogatás más tv-körpantek műsoraiból. 21.15: Sheriff New Yorkban

16.45: Magyar nyelvű tv-kronika. 17.40: Vidám tobagón gyermekszórót. 19.45: Rajzfilm. 20.30: A Popovic: Bora Snajder fejlődési útja. 21.40: Zenai és zenés portrék.

SZERDA

16.25: Magyar nyelvű tv-kronika. 17.20: Braslav Reber sakk-kommentárja. 17.40: Rajzfilm. 17.50: A ló-lappok országában. 18.30: Riport. 19.00: Rajzfilm. 19.15 Aklordok. 19.45: Rajzfilm. 20.30: Székés — szovjet játékfilm

16.25: Magyar nyelvű tv-kronika. 17.20: Sakk-kommentár. 17.40: Gyermekfestivál. 18.30: Az élet hírei. 19.00: Napi muzika. 19.30: Rajzfilm. 20.30: Téli-gedea és Adrian. 21.00: Az autóbussen.

SZOMBAT

16.30: Első szerbiai népművészeti seregszemle. 17.00: Vrnjacka Banja: Vrnjacko merkecs kévtetés. 22.00: Forrásg. Amerikai film.

Kossuth Könyvkiadó megyei kirendeltsége. Bélyeg helye. P é c s. Rákóczi út 39/a.

MECSEKI BANYASZ. A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hitvallása. Felelős szerkesztő: Csaba Magda. Szerkesztőség: Pécs, Dérnyai u. 9. fax: 10. Telefon: 26-80 (városi szám). Jemi telefonok Pécs: 11-60, 12-96. Komló: 72-52. Kladó a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat, Pécs. Nyomdai út 11. Felelős kiadó: Braun Károly. — A Lapkiadó Vállalat telefonai: 15-32, 15-33, 60-11. Készít a Pécsi Szikra Nyomda Pécs. Munkácsy Mihály utca 10. szám. — Felelős vezető: Melles Rózsa. Terjeszt a Magyar Posta. Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozóinak részére az Országos bányászati társaság. Nyugdíjutasok és Intézmények előfizethetnek Pécs: Mecseki Szénbányák Igazgatósága pénzügyi osztályán Pécs. I. Komlói Aladár utca 5. Előfizetés: III. a. Mecseki Szénbányák dolgozóinak fél óra. 10.- forint, egész óra 20.- forint. Másoknak évi 30 forint 40 fillér. INDEX: 25 912

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYAK DOLGOZOINAK HETILAPJA

X. ÉVFOLYAM, 33. SZAM

ÁRA: 40 FILLER

KEDD, 1972. AUGUSZTUS 15.

Az alkotmány napja — az új kenyér ünnepe

Gazdagnak ígérkező, és nehéznek bizonyult aratás sodrában az alkotmány napjának és az új kenyér ünnepének előkészületi munkáit éljük. Augusztus 20-án összefonódik népünk életében az államilapítás eseményeivel, a szocialista alkotmány törvénybeiktatásával, és a szocialista demokráziával, az állami életben való tevékeny közreműködéssel.

Népünk életében ez az ünnepség új elemeket is hordoz magában: a munkás-paraszt szövetség, a szocialista nemzeti egység, a nemzeti összefogás, a szocializmus teljes felépítése mind a távlati feladatokat, mind napjaink gyakorlati tennivalóit jelenti.

Evek óta egyesülnek az ünnep az aratási munkálatok befejezésével, és ez hagyományosan az új kenyér ünnepségét is jelenti.

Augusztus 20. éppen ezért a legsajátosabban a népfront szellem kifejezője, nemzeti ünnepeink sodrában jelentős helyet foglal el. Mindazok az elvek gyakorlati megvalósulásban jelentkeznek, amelyek pártunk vezetésével, a szocializmus teljes felépítése érdekében mindenkitől szorosabb együttműködést, és szocialista követelmények teljesítését követeli meg.

Az ünnepségekre a Hazafias Népfront választott testületi körülmények között készülnek. Feladatot jelent ez a tanácsokra, a szakszervezetekre és más tömegszervezetekre, társadalmi mozgalmakra nézve is. Az ünnepség elvei sokféle lehetőséget jelentenek a két alapvető társadalmi osztály, a munkások és a parasztság összefogásának, elért eredményeinek bemutatására, megvalósított életük demonstrálására, a két osztály együttműködésében kialakult gyakorlat megvizsgálására, életük megváltozott körülményeinek jobb, egymás számára történő bemutatására is.

A munkás-paraszt találkozók ünnepessége helyett a hétköznapi élet, a gyakorlati munka követelményei, az igazi barátság találkozásai kapnak egyre inkább helyet és a munkás-paraszt szövetség igazi értékei további erősítésének feladatai kerülnek előtérbe.

Az előkészületek, a politikai találkozók így válnak új eredmények alapjává, további sikerek kiindulópontjaivá.

Bánfal József

Párt-vb Meszesen

A Mecseki Szénbányák pártbizottságának végrehajtó bizottsága július 10-én, csütörtökön Meszesen ülést tartott. Schwarz József titkár elnöklétével a végrehajtó bizottság megvitatta a vállalatnál folyó gazdaságpolitikai agitációs tevékenység tapasztalatait és a feladatokat. Majd a végrehajtó bizottság jóváhagyta az 1972. második félévi politikai évfordulók megünneplésének tervezetét. Az ülés munkájában részt vett Foki Jenő, a Megyei Pártbizottság gazdaságpolitikai osztályának képviselőjében.

Parkot építettek a szocialista brigádok

Az Anyagellátó Üzem szocialista brigádjai, a Köknyös nyugati városnegyed lakóival karöltve, alig két hónap alatt, gyönyörű parkot, korszerű játszótérrel, a Gorkij utca 5-7, és a Petőfi tér melletti térségben. A kezdeményezés Vukicsécsics Géza közéleti tanácsjog nevéhez fűződik.

Amikor meghirdették, a kis pénzből nagy munkát csinálni — társadalmi összefogással — jelszót megmozdult mindenki. Szakipari munkások és háziasszonyok, gépkocsizók és adminisztrátorok, nyugdíjasok és fiatalok sorakoztak fel, hogy ki-ki a maga módján segítsen.

Segített is! A tervezett ötezer forintost tanácsjagi alpból 4338 forintot használtak fel és 90—100 ezer forint értékű munkát adtak át a héten.

A munka dandárját az Anyagellátó Üzem Petőfi Sándor brigádja végezte. Rédler Márton brigádvezető és Nagy Antal műszaki vezető irányításával 36 400 forintérték hoztak létre. A Gépkocsi Üzem Kun Béla brigádja 300, az Orosz Gyula szocialista brigád 260 órát jegyezhetett naplójába. Segítettek a fatelepi és az

Béta-bánya a termelési terv élén

Vállalatunk 90 százalékra teljesítette a termelési tervét augusztus 1-től 11-ig terjedő időszakban. A lemaradás 12 807 tonna. A termelésben első helyen Béta-bánya áll 114,6 százalékkal. A többi üzem teljesítése 90 százaléktól van, egyedül Vasas-bánya teljesítménye 71,4 százalékos.

A mennyiségi széntermelés alapján az üzemek rangsora a következő:

1. Béta-bánya 114,6%
2. Zobák-bánya 95,3%
3. Pécs-Bánya 91,4%
4. Eszaki bányászati üzem 90,3%
5. Vasas-bánya 71,4%
6. Tanbánya 125,8%

A minőségi mutatók teljesítésével a következőképpen állnak az egyes üzemek:

	terv	tény
Széchenyi-akna	40%	39,7%
István-akna	37,7%	36,1%
Vasas	38,0%	39,8%
Kossuth	33,0%	29,3%
Béta	36,0%	37,4%
Zobák	34,0%	34,4%
Tanbánya	—	37,1%

„Arra kell figyelni, nehogy elakadjon a csille”

Komlói körbuktató brigádok

Az első félévben kijuttatott a gondokból a komló Szentelőkészítő Üzem körbuktató brigádjának is. Ugyanis a csilledöntő szerkezetek közül kettő felújítást nemrég fejezték be, egyet pedig augusztus 20-án ígrik. Nem beszélve arról, hogy állandó problémát jelent a csillékbe beragadt vízes szén és a hétrétegére háromnegyed részig nagy kővel megtelt csillék ürítése is.

A Petőfi Sándor brigád újításokkal ötletekkel próbál a fenálló nehézségeken segíteni. Varga István ténylegesen a csillékakarítással kapcsolatban nyújtott be figyelemre méltó javaslatot. Fintor Imre brigádvezető helyettes pedig a szénrel jövő fahulladékok eltávolítására dolgozott ki egy ügyes eljárást, amit azóta már meg is valósítottak. A problémák sokasodásával a Petőfi brigádnak is sokszor lehetett számítani. Hogy miért? Mind a mennyiség, mind a minőség tekintetében jól dolgoznak. Kommunista és termelő szombatonként mindig részt vesznek. Az első félévben a brigád teljesítette vállalásait. Figyelmi vétség például egyáltalában nem fordult elő náluk.

A brigád feladata, a bányákban csillékben kijövő szén körbuktatókon keresztül való

Béta-bányán a 2-es aranykoszorús szocialista brigád délelőtti sztrájkban mérete vágják a biztosításhoz szükséges ácsolatfát. Fotó: Barne

szakszervezeti bizalmja meg is indokolja, hogy miért nem. — A munkaruhák szabása nem megfelelő. Tölen egyáltalán nem véd a hideg ellen. A porszűrővel pedig azért nem vagyunk megelégedve, mert a nő dolgozóink többnyire olyan helyen dolgoznak, ahol nagy a porkepződés, a porlevisztás viszont nincs megoldva. Példáknak említhetném a nyugdíj körbuktatónál levők helyzetét.

Elmondják azonban még azt is, hogy mindenki nagyon szeret a brigádnál dolgozni. Jó a hangulat, segítik egymás munkáját. Többen akartak már a brigádjukhoz járni, a jó kollektív szellem miatt. „Olyanok vagyunk mint egy nagy család” — jegyezte meg az egyik brigádtag. Ezt példázata a legutóbbi csalódástul meggett, síklósi... harkányi... máriagyúdi kirándulásuk is.

Szívesen gondolkodnak vissza még arra az esetre is, amikor az üzemben végzett társadalmi munka után közösen elmentek a Kossuth-klubba és fehér asztal mellett beszéltek meg gondjaikat bajokaikat. A történethez tartozik, hogy a 26 brigádtagból 24-en jelentek meg a társadalmi munkán. Volt olyan társuk is, aki ez alkalomból szabadságát félbeszakítva jött be dolgozni. Az éves 600 óra társadalmi munkavállalásukból eddig 551 órát teljesítettek. Társadalmi munkát végeztek a városi úttörőháznál, a könyvtárnál, az üzemknél, és a „Tíz óra társadalmi munkát Komlóért” mozgalom keretén belül. A BDS városi könyvtárral kötött szerződésük alapján több alkalommal részt vettek kulturális rendezvényeken, előadásokon. Kedves ünnepségen emlékeztek meg névadójuk születésének 150. évfordulójáról, ahol a brigádtagok gyermekei mondtak verseket.

Nem feledkeznek meg a nyugdíjban élő társuk elbúcsúztatásáról sem. Es az elkövetkező időkben is meghívják őket rendezvényeikre, közös szórakozásukra.

— Igazi brigádelet folyik náluk — mondotta rájuk a felváltó áttelőkészítő Mészáros István szb. titkár. — Ezideig vállalkásuknak megfelelően dolgoztak, és ha az elkövetkező időszakban is hasonló eredményeket produkálnak, akkor sikerül majd a kitűzött cél, az aranyplakett megszerzése!

Remenyik Ernő

irodai szocialista brigádok, csakúgy mint a Városgazdálkodási Vállalat és a Cementipari Vállalat dolgozóit.

Gyermekrajzkiállítás

Baranya megye és Pécs város állami és társadalmi szervezeteiből alakított bizottság bírálta el az ország minden részéből beérkezett gyermekrajzokat, amelyekből szombaton augusztus 19-én délután 16 órakor nyílik kiállítás a Pécsi Állatkertben. A természetvédelmi gyermekrajzkiállítást Várady Géza, Pécs megye város Tanácsa VB Művelődésügyi Osztályának művelődési csoportvezetője nyitja meg és adja át a díjakat a legjobb pályaműveket beküldött fiataloknak.

ÉLENJÁRÓINK

GERNER NÁNDOR

fejlesztési vójár 1962-től, a vójáriskola elvégzése óta dolgozik Béta-bányán. Az 5-ös csoport erőtlen szocialista brigád kiemelkedő eredményt elért tagja. A brigád teljesítménye 6,5 tonna/műszak, Gerner Nándor egyéni teljesítménye 7,4 tonna/műszak, tehát 0,9 tonna/óra 1972-ben az átlagnál. A társadalmi munkából is kiváló részt: munkavédelmi ór. Régebben a Wáner-brigádban dolgozott, de amikor Wáner János megköszöntötte Zebák, ő azt csoportja „anyja” szerettem Bétát, hogy itt maradok... ”

PAPP LAJOS

fejlesztési csoportvezető vójár a stráti-zenyeg tagja 2-es aranykoszorús ifjúsági brigádban. A brigád ebben az évben a „Vállalat kiváló brigádja” cím elnyerését tüsté ki célul. Papp Lajos tizenegyszeres Kiváló dolgozó. Hatvanegyben a Bányászati Munkarésztelési miniszteri kitüntetésben részesült. Megkapta a Szocialista Munkáért érdeméremet, a Kiváló bányász kitüntetését. Ebben az évben igazgatói díjszerűen részesült. Társadalmi munkára is sokat fordított. A szenas pártalapszervezet vezetőségi tagja és a szakszervezeti tanács tagja.

PÁSZTOR GYÖRGY

elővárosi csoportvezető vójár Béta-bányán. A kollektív, amelyben dolgozik, a 15-ös hétszeres szocialista brigád a közel egyik legjobb felváltó brigádja. Hatvanban végezte el a vójárisoklat, azóta a Mecseki Szénbányák dolgozója. A Bányászati Szolgálati Eredmény bronzfokozatának tulajdonosa. Hatvanegyben igazgatói díjszerűen részesült. Brigádjának teljesítménye: 107,2 százalékos. Rendszeresen részt vesz a pártoktatáson, szakszervezeti bizalmi.

„Pannonia '72”

Szövetkezeti szakemberek nemzetközi találkozója

A szövetkezeti szakemberek nemzetközi találkozására augusztus 13-tól 20-ig került sor Harkányban. A Pannonia rendezvényeket ezeltől három éve Pécsen indították el. A Pannonia '72 tudományos ismeretterjesztő fórum, szövetkezeti fórum, ahol az ország különböző tájegységeinek képviselői vesznek részt.

A Pannonia '72-n, amelyet az összszövetkezeti gondolat eszméje, illetve az egységes szövetkezeti gondok ápolása jegyében rendeznek meg, 130-an vesznek részt. A hazai érdeklődők mellett lengyel, csehszlovák, NDK, finn, nyugatnémet és osztrák vendégek jelentek meg.

A szövetkezeti szakemberek III. nemzetközi találkozásának ünnepélyes megnyitójára augusztus 14-én hétfőn délelőtt 10 órakor került sor a síklósi vár kongresszusi termében. A megnyitót előadást Szabó István az Országos Szövetkezeti Tanács és a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának elnöke tartotta.

Pannonia '72 előadásain, szekcióüléseiben és gyakorlati bemutatóin az állandó résztvevőknél kívül megjelenhetnek az egyes témák iránt érdeklődő szakemberek is. Ehhez azonban előzőleg meghívót kell igényelni a III-nál.

Olasz szakszervezeti vezető István-aknán

A Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa vendégeként, az elmúlt héten Pécsen, az SZOT üdülőszállóban töltötte szabadságát Massucci Alfredo, a CGIL titkárságának tagja és felesége. A vendégek augusztus 7-én délelőtt Bogár Józsefnek, az SZMT vezető titkárnak kíséretében ellátogattak Meszresre a Mecseki Szénbányák központjába, ahol Markvart Károly a vállalat szakszervezeti bizottságának titkára fogadta őket és adott tájékoztatást a tizenhat ezer dolgozót foglalkoztató bányavállalat gazdasági tevékenységéről és szervezeti életéről. Ezután a vendégek megtekintették a régi meszresi szénbányakolóniát és a közvetlen szomszédságban épült új bányászlakásokat, majd István-aknára látogattak, ahol Gyöző Jenő, Pécs-Bányász-üzem üzemvezető-helyettese és Glock József személyné vezető fogadta a legnagyobb olasz szakszervezeti szövetség, a mintegy két és fél millió szervezett dolgozót egyesítő Olasz Általános Szakszervezeti Szövetség titkárságának tagját és feleségét.

Massucci Alfredo és felesége

kahelyeit és lakásaikat, ahol élnek. Ez mind-mind nagy élményt jelent számunkra és csak erősítette a szocialista országokkal szembeni szimpátiát — mondotta Massucci Alfredo.

A beszélgetés befejezésekor olasz vendégeink úgy búcsúztak el az üzem vezetőitől, hogy úgy az országunk és népének, mint szűkebb hazánk Baranyának és Pécsnek is élő propagandistái lesznek Olaszországban.

K. L.

Három nap a bétaiakkal

Útirány: Kaposvár—Sopron—Tapolca

Szép, napsütéses reggel köszöntötte az 50 fős kollektívát augusztus 5-én. A csoport összetétele brigádtagokból és feleségekből állt. Pontosan fél hatkor megindult a Béta szállólól a kényelmes panorámbusz, Gránitz Gyula sofőr vezetésével.

Mindenki jó hangulatban volt, hiszen sütött a nap, s ez már fél siker a kiránduláshoz. Az első megálló Kaposváron volt. Közös reggelizés után indultunk tovább Balatonmárián és Sárváron keresztül Sopronba. Nagycenken megtekintettük Széchenyi István szobrát, továbbá a Széchenyi család mauzóleumát. Utunk következő állomása a fertői Eszterházy kastély.

Sopronba érve, mintegy háromórás szabadprogram keretében városnézés volt. Folytatva útunkat Kőszegen a várat, a múzeumot és templomokat tekintettük meg. A délutáni órák-

ban pedig Szombathely nevezettségével ismerkedtünk. Esténként a cellőmölki sághegyi turisztaszállóban töltöttük. A harmadik napon, megnéztük Sümeg várat, valamint Tapolcán a tavas barlangot. Este 6 órakor indultunk haza. Három olyan napot töltöttem együtt a brigád kollektívájával, amely számomra élményben gazdag, kulturált kirándulás emléket hagyta. A kirándulás sikeréhez nagyban hozzájárult a komlói IBUSZ idegenvezetője és Papp Lajos szocialista brigádvezető, akik önzetlenül azon fáradoztak, hogy a brigád minden tagja jól érezze magát. Ezúton is megköszönöm a 2-es szocialista brigád meghívását.

Szalai András

Béta-bánya szb-titkára

Fotópályázat

September 3-án az idei bányásznap tiszteletére, a Pécs—Vasas II. Petőfi Sándor Művelődési Ház fotókiállítását rendez. Ebből az alkalomból, pályázatot hirdetünk Baranya fotósakkörrel részvételével.

Pályázni lehet bányász témájú képekkel, amelyek a bányászok életét, munkájuk egyes mozzanatait örökítik meg. A beküldendő képek legkisebb mérete 18x24 cm lehet. Az értékelést szakzsűri végzi, a legjobb képek szerzői értékes díjazásban részesülnek.

A pályamunkákat a következő címre kérjük beküldeni: Petőfi Sándor Művelődési Ház, Pécs-Vasas II.

Beküldési határidőt aug. 25-ig meghosszabbítottuk. A beküldött fotókat szept. 15-ig a szerzőknek visszaküldjük.

Petőfi Sándor Művelődési Ház vezetősége

Vizhányó Imre

Továbbra is legnagyobb vásárlóink: a Dunai Vasmű, a Pécsi Hőerőmű, a MÁV és a TŰZÉP

Az értékesítés mindig izgalmas téma! Amig a szén a bányából az osztályozón át eljut a fagyasztóhoz, nagy utat tesz meg. Sok fázisra, körülményre van szükség, jó üzletkötés révén értékesül. Vajon a Mecseki Szénbányák hogyan gazdálkodnak, miként vizsgálunk partnereink előtt, milyen igény mutatkozik a mostani félévben. Erről a kérdéscsoportról beszélgettünk Arató Vilmossal, a Mecseki Szénbányák értékesítési osztályának csoportvezetőjével.

elégíteni. Az adósság, július 31-ig, 33 ezer tonna volt. A rekonstrukció befejeződött, így a készlet felszedésének és az erőműhöz való átszállításának minden akadálya elhárult.

— A MÁV-val történt szerződés kötésünknek eleget tettünk?

— Az első félévben 11 ezer tonna komlói kokszszén szállításával maradtunk le a MÁV esetében. Ezt az év végéig szintén be kell pótolnunk, a rendes tervterjesztés mellett, ami 183 700 tonna szén.

— A díselesítési program mennyiben érint bennünket?

— A Diesel-vontatás egyre nagyobb tért hódít a MÁV-nál. Evről évre kevesebb szénét vásárolnak tőlünk. A jövő évben,

kb. 100 ezer tonnával lesz kevesebb, amit számunkra eljuttatunk.

— A belkereskedelem miként lett kielégítve?

— E tekintetben állunk a legjobban. A TŰZÉP-ek részére, az igényeknek megfelelően tettünk eleget. A második félévben 171 000 tonna szénét kell adnunk. További 117 ezer tonna brikettet várnak tőlünk, a nagyvárnyoki üzemünkből.

A következőzés nem nehéz. Sok az adósságunk, amit feltételül pótolnunk kell. A másik: a mecseki szénnek van piaca, mind a nagyüzemek, mind pedig a háztartások szívesen vásárolják termékeinket. Elni kell a lehetőségge!

Vizhányó Imre

Zárfoglalkozás

A napokban tartotta zárófoglalkozását a Kossuth-bányai Hunyadi János MHSZ tartalékos klub. A kötelező géppisztoly lövészet az üzemi lőtérén zajlott le — Kerekes Márton főtitvis vezetésével. A katonák biztosították a kellekeket is, s mindez együttvéve eredményezte az átlagon felüli lövészet sikereket.

Szarka János ért el leg több körégséget, öt lövésből 50 pontot gyűjtött. A második helyen Dániel András végzett 49 körégséggel. Kiváló lövéreményre büszkélkedhet Nikolai János is. A legjobbak között végzett még: Donka Mihály, dr. Háros László, Farkas Károly, Bán Tibor, Simon Géza, Gunszt Jenő és Kocsis Sándor.

A foglalkozás értékelésén részt vett az MHSZ üzemi csücsitkára, Almási László, az MHSZ városi központja képviselőjében Farkas Károly. A Kossuth-bányai szakszervezeti bizottságot, Bán Tibor szb-titkár képviselte. Dr. Háros László, a klub titkára elismerően szölt a résztvevők teljesítményeiről. Megköszönte a katonák segítségét is. A legjobb lövő számára értékes versenydíjakat osztottak ki.

A program második felében, a családtagokkal együtt kirándulást tettek lgalba, majd Bélatelepen közös ebéd vártá őket.

Vizhányó

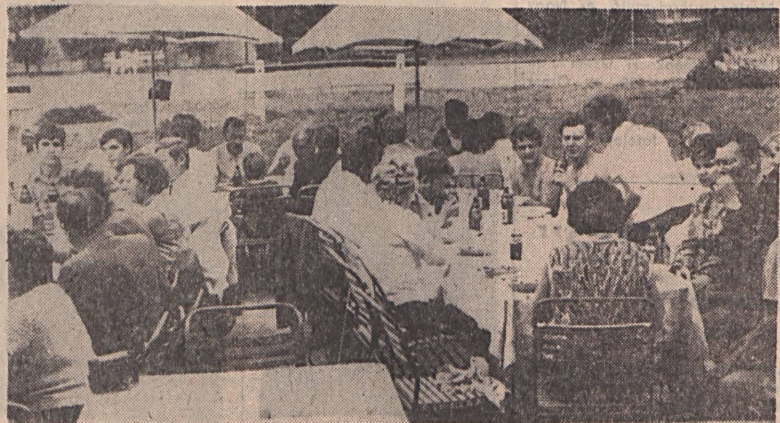
— A legközelebbi időszakban milyen kötelezettségünk van a Dunai Vasmű iránt?

— Augusztus 1-től az év végéig 262 300 tonnát kell adnunk Komlóra, 78 800 tonnát pedig Pécsre. A komlói kokszszén 5640, a vasasi és az István-aknáj szénét 6850 kalóriás fűtőértékben várják. Mindjárt hozzá kell tennem: az üzemek számára megadott hamutervet mindenütt be kell tartani, mert másként sem az újhegyi mosó, sem a komlói szénelőkészítő nem képes előállítani a szerződésben rögzített minőséget.

— Mi a helyzet a Pécsi Hőerőmű vonatkozásában?

— Részben a termeléslemondás, részben az újhegyi szénmosóban történt rekonstrukció, részben pedig a nem teljes szállítókapacitás miatt a hőerőmű igényét sem tudtuk ki-

Ünnepi brigádgyűlés

A családtagokkal közösen tartotta ünnepi brigádgyűlését a vasasi Hernyó István vezette Gagarin szállítási szocialista brigád

Fotó: Ifj. Peti

Vasasbányán a fél éves értékelésor a Hernyó István vezette Gagarin szállítási szocialista brigád nyerte el a legjobb szállítóbrigádok járó vándorzását. Ok kapták a 2000 forint jutalmat is. Ugy határozta: családok rendezvényre fordítják a pénzt.

Augusztus 5-én ünnepi brigádgyűlésre került sor a Méré-csárdában. Erre az alkalomra meghívták az üzem társadalmi vezetőit is. Dicséret illeti a brigád vezetőit és Stenczer Róbert mű-

szaki patronát, akik az egésznapos programot jól állították össze.

— A rendezvény is bizonyította, hogy jó termelési eredményeket csak igazán jól összehangolt munkahelyi kollektíva képes produkálni és így a Gagarin-brigád eredményei sem véletlenek.

Frank Emil, a külszíni pártszervezet titkára

hírek

— EGYÉNI MUNKAVERSENY. Pécs-Bányászattal az augusztus 20. és a bányásznap tiszteletére rendezett egyéni munkaverseny állta augusztus 14-ével bezárólag a következő képpen alakult: Elő Berecz Lajos 2, 204,4 százalékkal, 2. Bauman György 193,8, 3. Somogyi József 183,5, 4. Asztalos István 2., 181,8, 5. Gerencsér János 3., 181,3 százalékkal ért el. A verseny színvonalára jellemző, hogy a lista utolsó helyezettje is aki szám szerint a 18. 146 százalékos eredménnyel büszkélkedhet.

— FÜVŐSZENEKAR BELATELEPEN. A Mecseki Szénbányák központi fűvőszekara augusztus 12- és 13-án a vállalatunk alsó-bélatelepi üdülőjében nagy sikerrel szerepelt.

— KIRÁNDULÁSOK. Zobák-bányán a 604-a. Kollár Dénes vezette felkészítő szocialista brigád a múlt hét szombaton Tapolca kirándulásra szólított körlet Jankai Béla szocialista brigádjáé pedig Dunajvárosba látogatott augusztus 12-én.

— VIKEND SIKONDÁN. Pécs-Bányászattal a keleti bányamező előkészítő KISZ-állásvezetője az elmúlt hét szombaton Sikondán szervezett kirándulást. A hétvégi vikend 15-en vettek részt.

— SZOCIALISTA SZERZŐDÉS. A zobáki Zsigmond Vilmos műszaki szocialista brigád szerződést kötött a második félére az üzemi gépészeti szocialista brigádjával a termelékenység és a munkahelyi körülmények megjavítása érdekében.

— LENGYEL EGYETEMI LÁTOGATÓK. A Krakkói Nehézipari Egyetem tanulói akik Magyarországra a Miskolci Nehézipari Egyetem meghívására jöttek, augusztus 8-án Zobák-bányára látogattak. Nagy érdeklődéssel tekintették meg az üzem külszíni gépi felszerelését.

— ANYAGMEGTAKARITÁS. Kossuth-bányán a július hónapban a Szilágyi Sándor vezette feljárt szocialista brigád 19 744 forint, a Dénes Ferenc bővítő brigád 2004 forint, a Hegedűs József falazó szocialista brigád 4147 forint, a Mészáros László bővítő szocialista brigád 7311 forint, a Szén József és a Nagy János előváltó szocialista brigád 4788 forint, Fulmer Ádám falazó brigád 9086 forint, a Dávid István bővítő brigád 5732 forint, az Obert József szocialista brigád 8752 forint, a Szinger András falazó szocialista brigád 7028 forint, a Bodnár István brigád 16 467 forint, a föld alatti lszapolás 3059 forint, a Kasler János szocialista brigád 9064 forint, a Klesch Nándor szocialista brigád 4554 forint, a Kubik Lajos brigád 3183 forint, Magyar József bővítő brigád 8799 forint, a Mattenhelm József falazó brigád 3696 forint megtakarítást értek el.

— KOVETENDŐ KEZDEMÉNYEZÉS. A zobáki Zsigmond Vilmos műszaki szocialista brigád a II. félévben az üzem szocialista brigádjainak gyűléseire különböző témákra előadásokat javasolt. Így például a bányászati létesítés, tűzvédelem, műszaki fejlesztési kérdések, a gázkibevesszály problémái, a kollektív szerződés előirányzatai, a munkatörvénykönyv ismerete, nemzetközi események, szakszervezeti kérdések témáiban. A brigád ezzel is első kívánja segíteni az üzemi brigádgyűlések tartalmasabbá tételét.

— KIÁLLÍTÁSOK. A Mecseki Szénbányák Művelődési Igazgatósága a bányásznap tiszteletére a Puskini Művelődési Házban Horváth Dénes festőművész, az Erzsébet-telepi művelődési otthonban Erdy Győző festőművész képeinek, a vasasi művelődési házban fotóalkotások kiállítását szervezi meg.

Rangsoroljuk a munkákat: első helyen a termelés álljon!

Interjú Garamvölgyi Jánossal, a Mecseki Szénbányák igazgatójával

Évközben nem volt olyan tanácskozás, értekezlet vagy ülés, amelynek napirendjén ne hangsúlyoztán beszéltek volna a szénbányászati fontosságáról. Mig országos és megyei szinteken egyértelműen állást foglaltak a jövőt illetően, itt a Mecsekben kemény erőfeszítéseket kellett tenni a tervek teljesítéséért. Vajon mit mutat 1972 első félévének mérlege, sikerült-e megvalósítani azokat az elképzeléseket, amelyek az év elején megfogalmazódtak és rögzítésre kerültek? Válaszra Garamvölgyi Jánost, a Mecseki Szénbányák igazgatóját kérjük fel.

— Vállalatunk jelenlegi helyzetéről a következőket tudom elmondani: az 1972-es évi tervünk tulajdonképpen a szüntartást célozta. Szintartásra törekedtünk termelési szinten, az elmúlt évihez hasonló nyereségtömeg megteremtését tűztük célul és mindezek alapján kívántuk biztosítani dolgozóinknak a szociális és kulturális javakat. Elképzeléseinket három tényező befolyásolta évközben. Kettő vállalatunkon kívüli ok, egy szénbányászati vállalat belüli tényező.

Az első, hogy lényegesen kevesebb szénre volt szükség a fogyasztóknak az enyhe téli mintáknál a korábbi években. Másrészt iparági érdekből bizonyos szén feleségek szállítást más szénbányáknak adták át. A fogyasztói lemondások így mintegy 100 ezer tonnás termelés-csökkenést eredményeztek éves szinten. A harmadik, és adottságinktól függő tényező, hogy ezen lecsökkentett terveknek sem teljesítettük! Vállalatunk az első félévben 24 millió nyereségtömeget teljesített az előírt 32 millióval szemben. Júliusban tovább növeltük termelési adósságunkat. Mindezek figyelembe vételével úgy ítélem meg helyzetünket, hogy nem annyira vállalatunk első féléves tevékenységével volt baj, hanem a július befolyásolta elnyertelenül a munkánk. De ezentúl a helyzet felmérésében, gondolok itt a százezreken alul teljesítő üzemi eredményekre, szerepet játszott a vállalat dolgozóinak körében eluralkodó lezserység, nemtörődömség, a termeléssel való laza törődés. A bírálókat, biztatókat a kevés kivételnek, vállalatunk valamennyi dolgozója vonatkozik. Alapvető változásnak kell bekövetkeznie a jövőben! Hangsúlyozom a Mecsek nincs olyan rossz helyzetben, mint amilyen a százezresek számaink mutatnak. Véleményem és meggyőződésem, hogy üzemünk rendelkeznek azokkal a kapacitással, azaz az erővel, amely helyrebillentheti az egyensúlyt. Július első két dekádjában 2000-rel több munkásszámunk volt, mint amennyi a szakmai tervünkben szerepelt. A munkásszámunkunk is 25–30 fővel volt magasabb mint a korábbi hónapokban. Ezért érthetően az ellentétes tendencia, hogy a műszakszám nő, a létszám nem csökken, ugyanakkor a termelés mégsem emelkedik. Ez egy olyan példa, hogy rávilágít arra, hogy lehet kiút a helyzetből, ha okosan gazdálkodunk!

Garamvölgyi János: ... egy kicsivel többet tegyen mindenki, mint amennyit eddig tett!

fenntartom mindaddig, amíg a helyzet nem változik. Tűrhettek lennének tartom ugyanis, hogy egyes műszaki beosztású dolgozóknak, vagy éppen vezetőknél, csupán négy-öt bányajárásra van egy hónapban, mert egyéb elfoglaltságra hivatkozva erre nincs elég idejük! Szakítani kell és sürgősen, azaz a hibás gyakorlatot, hogy az üzemi riportok lassan már egész délelőtt tartanak. Tudomásom van arról, hogy nem egyszer felelős beosztású műszaki dolgozók fél tízkor száll-

rint nem olyan rossz a helyzet, hogy ne lehetne a mostani állapotot megfordítani. Műszaki beosztású vezetők is ellenőrzik a munkahelyeket, helyszínen adjanak utasítást a termelés-szervezésre, beszélgetnek el a dolgozókkal és hasznos kezdeményezéseiket karolják fel. Mindaddig amíg a helyzet nem változik, egyetlen üzem vezetője se keressen meg jutalmak, vagy egyéb kedvezmények ügyében, mert mindez csak a munka derekos elvégzése után tűzhető napirendre. Sok a feladatunk. De ezeket is rangsorolni kell, és első helyen a termelés legyen minden területen!

— A vállalat pénzügyi politikáját is határozottabban kívánjuk érvényesíteni a jövőben. Felülvizsgálva vállalati készleteket a közeljövőre vonatkozóan az összes beszerzést leállítottam. Ugyanis olyan hatalmas anyagkészletekkel rendelkezünk, hogy véleményem szerint az igények új beszerzések nélkül is kielégíthetők. Különben sem engedhet meg, hogy 70 százalékos üzemi teljesítések mellett százezresek az anyagbeszerzés engedélyzzünk. Ha ezt a folyamatot időben nem állítjuk meg tovább romolhat a helyzet. Ami a létszámot illeti, valamennyi területen javuló tendenciáról számolhatok be. Erre tehát nem hivatkozhatunk az üzemekben. Mit várok augusztus hónapától? Hogy valamennyi üzemünkben intézkedésekkel lendületet adjanak a termelő munkának! Véleményem szerint Vasasbánya kivételével valamennyi széntermelő üzem megfelelő munkahelyi kapacitással rendelkezik. A nem széntermelő üzemektől a munkák határidős elvégzését követelem és ragaszkodom az év elején rögzített végrehajtásához. Augusztus hónapot minden vezetőnek fel kell használni a hiányosságok kiküszöbölésére, egy hónapon túl semmiféle kifogást nem fogadok el a termelési helyzet romlásának meggyőződéséről. A széntermelő üzemeknél a frontfejti teljesítmény növelésére kell törekedni, valamint az összüzemi teljesítmények és a baleseti mutatók további javítására. Javasolom,

hogy az üzemek gazdasági vezetői az eddiginél jobban támaszkodjanak a szocialista brigádokra. Nyíltan, őszintén és főleg röviden vitassák meg velük a problémákat! A politikai szerveket pedig arra kérem, hogy tevékenységükkel a fenti célokat segítsék elő. Hangsúlyozom a Mecseki Szénbányák nem áll a csőd szélén, de a jobb eredmények kialakítása alapvető feladatunk. Elnézést kérek, ha esetlegesen erősebb kifejezéseket használtam, azonban rá akarom bízni mindenkit arra, hogy az 1972-es éven áll vagy bukik vállalatunk negyedik öt-éves tervének teljesítése is. Július eredményekkel pedig nem segítjük, hanem hátráltatjuk a tervek teljesítését. Valamennyi területen arra kell törekedni, hogy összhangot teremtsünk az egyén, a vállalat, a csoport és a népgazdaság érdekei között. Nem könnyű feladat, tudom, de az kell, hogy mindenki a saját munkaterületén elvégezze amit bízott. Akik becsülettel dolgoznak azokat dicsérik meg! Sokat beszélünk manapság a vezetői tekintélyről. Bocsánat a kifejezésért, de tekintélyt nem követhet magának az a vezető, aki üzemében csak 80 százalékos termelésre képes. Ha pedig valaki képtelen feladat elvégzésére, az nem való a vezetői posztra. Ugy összegezném, egy kicsivel többet tegyen mindenki, mint amennyit eddig tett! A döntések meghozatala után már csak a munka kivitelezésén lehet vitatkozni, és a végrehajtás elmaradása miatt már csak a felelősségvadás következhet! A sok kemény szó, a sok gond mellett mégis azt mondom, szép munka, szép feladat áll előttünk. Bár nagyon sokat kell dolgozunk a második félévben. Azért is felhívom eredményeink javítására a figyelmet, mert nem lenne ildomos szakmai ünnepünket, az idei bányásznapot, százezreken aluli eredményekkel köszönteni. Bizom a vállalat kollektívájában és várom aktív részvételüket az év végi feladataink végrehajtásához, — fejezte be kérdésünkre adott választ Garamvölgyi János, a Mecseki Szénbányák igazgatója.

Csöke Magda

Nyugdíjas-búcsúztató

Ladbafski Ferenc bányamérő 66. születésnapján 44 éves szolgálati idő után búcsúzott el a pécs-bányászati mérnökök szocialista brigád tagjaitól és a bányamérési osztály dolgozóitól, az igazgatóság nagyteremben rendezett családi esten. A képen balról Ladbafski Ferenc és Békés Lajos mérnökös-vezető

Brigáderedmények

Kossuth-bányán a júliusi hónapban a fejtesek közül a Béke (Nagy Dező) vezette szocialista brigád 114 százalékos, a Szilágyi Sándor szocialista brigád 109 százalékos, az Oleg Kásevoj szocialista brigád 104,5 százalékos, a Balogh László vezette szocialista brigád 102,4 százalékos teljesítményt ért el. Az előző szocialista brigádoknál a Billen György brigád 108,8, a Dékány József 102,8, a Litz József brigád 130,7 a

Lovai István brigád 135,4, a Madács Mihály brigád 106,4, a Dózsa György szocialista brigád 122,7, a Nagy István ifjúsági brigád 120,4, a Páncs László brigád 119,7, a Szin József szocialista brigád 106,5, a Nagy János brigád 102,2 százalékos eredményt produkált.

A bővítő szocialista brigádoknál a Dénes Ferenc brigád 101,4, a Mészáros László brigád 100, teljesítményt ért el. A falazó brigádok közül szerepelt a Hegedűs József szocialista brigád 101,1 százalékos, a Kasler János szocialista brigád, a Kubik Lajos szocialista brigád 102,2 százalékos, a Mattenheim József brigád 104,3 százalékos, az Ulmer Adám brigád 102 százalékos teljesítménnyel. Említésre méltó még a Molnár Sándor aknaszállító brigád 103,2 százalékos eredménye.

Képviselői fogadónap

Komló város országgyűlési képviselője Jazbinsek Vilmos, augusztus 17-én, csütörtökön, délután 14 órakor Komlón a tanács elnökelésben fogadóórát tart. Ez úton is meghívja választóit fogadónapjára.

A gépkocsizók versenye

A Gépkocsi Üzem komló-i telepén dolgozó Orosz Gyula nevével Ellenberger szocialista brigád legutóbbi országos és eddigi munkáról adott jelentést. Sáfár Miklós vont mérleget, és bemutatta az újonnan felvett brigádatokat.

A brigád tagjai elhatározták, hogy november 7. tiszteletére versenyre hívják ki a Kléber Ottó vezette Kun Béla gépkocsivezető brigádot. A versenykiírási szempontjai:

- 1) Társadalmi munkával biztosítják a kökönyösi gyermekjászóter rendbentartását és a városi tanács részére szükséges munkákat szintén társadalmi munkában teljesítik.
  - 2) A Gépkocsi Üzem területén havonta nagytakarítást rendeznek, szintén társadalmi munkában.
  - 3) Az újonnan felvett dolgozókat bevezetik a szakmába és beszerzik a közös brigádmunkába.
  - 4) Egy közös családi kirándulást szerveznek.
- A Kléber- és Ellenberger-brigád eddig is kitűnően megoldotta feladatát, az újabb versenypontra teljesítése csak fokozza a brigádvállalás értékét.

— V —

„Tiszelt Címzett!

Tegnap, azaz augusztus 4-én a tévéadásban ti, a hirdetésben reklámozták Önök a hamarosan „megjelenő” mini mányoki brikettet. Nagyon szeretném tudni, tényleg lesz-e belőle valami? Főleg arra vagyok kíváncsi, hogy mi itt Kaposvárot is kapunk-e, vagy csak a pestieknek szól a reklám? Nem lehet az, hogy ha jó szemet akarunk, akkor Pestre kell mennünk? Kérem hozzánk is küldjenek mielőbb, ne kelljen oly sokszor tüzhelyet kormolni, tisztítani!

Tisztelettel Horváth Jánosné Kaposvár, Gyár u. 48.”

A fennem idézett levél címzettje nem más, mint a Nagymányoki Brikettüzem vezetősége, s hol feketete máshol, mint Schlett László főmérnök asztalán. Ugy látszik az új fűtőanyagról szóló tudósítás, híradás már most a meleg nyári napokban is érdeklő a vezetőket. S bár a minibrikett-tervezés csak augusztus elsőjével indult Nagymányokon — hála a megfelelő reklámnak és híradásnak —, máris nagy érdeklődés mutatkozik meg iránta.

— Bocsánat, hogy közbeszólok — állít meg az üzem főmérnöke —, de nem egészen pontos a fogalmazás. A mini-

A mecseki minibrikett

brikettet mi — igaz csak kapacitásunk töredékében — már két éve piacra dobtuk. Lényegében a kísérletnek és piackutatásnak tudható be, hogy a háromhónapos üzem felújítás és korszerűsítés után teljesen átállunk a minibrikett gyártására. Igaz egyelőre csak három présrel, mivel a másik kettőt a diógyőri vállalat nem szállította. Így most naponta 600 tonna szén termelünk, am teljes kapacitással az a mennyiség napi 1000 tonnára emelkedhet.

— Milyen jó tulajdonságokkal rendelkezik a 20–25 grammos brikett, a régi majd háromszoros súlyú briketttel szemben?

— Elsősorban a tökéletesebb égése. Ugyanis a régi nagybriketttel szemben, amely 60 grammos volt, többször érkeztet ki fogás a vásárlóktól, hogy nem tökéletes az égése, és nagyon sokszor összesül. Ekkor csökkentettük a brikett súlyát 36 grammra. Am a kísérletre két megérte sem fejtjük be.

Még tökéletesebb égésű, és még jobb tulajdonságú tüzelőt kívántunk előállítani. Így jutottunk el a 20–25 grammos briketthez. De összetételében is változtattunk, mégpedig közepedunántúli barnaszén hozzákeverésével. Ugyanis a fekete színűnek van egy tulajdonsága — ami egyben koksizáltságot is eredményez —, hogy összesül. Ezt a tulajdonságát már régebben is felfedeztük, így már jóval előbb 73:25 arányban fekete- és barnaszén keverékből állítottuk elő. Csak hogy a barnaszén beszerzése és szállítása költségessé teszi a brikett előállítását, épp ezért kedvezőbb nekünk is és nemcsak a vásárlóknak a minibrikett, mivel ez új terméknek csak a 10–15 százaléka barnaszén.

— A vásárlót nagyon sokszor panaszkodtak, hogy a TUZEP-telepeken nagyon poros brikettel kapunk. Vajon, hogy kisebb lett, nem áll-e fenn az a veszély, hogy még jobban töredezik és porosodik szállítás és rakodás közben?

— Állandóan vizsgáljuk termékeink tulajdonságát különböző fizikai ráhatások közben. Vagyis próbáljuk kitapasztalni azon ráhatások: rakodás, szállítás következményeit, amelyek termékünk az előállítástól a fogyasztóig végigmegy. Vagyis dobzilárdasági próbákra vetjük alá. Ez nem más, mint egy vaslapokkal szelektare határolt forgódob, amelyben a brikett kettőszázszoros megforgatása jelenti az anyag túrési fokát. Pontosabban azt, hogy a berakott készlet hány százaléka marad éb. A minibrikett zilárdaságának túrési határa 51 százalék. Az eddigi mérések ennél sokkal jobb, 81, 72 és 83 százalékos eredmények adtak. E jó eredmények alakulásában nagy része van annak, hogy a régebben Zalából kapott kötőanyagot a rugalmasabb szénnyel cseréltük fel.

— Tudna-e még valami jó tanácsot mondani a minibrikettel fűtő háziasszonyoknak?

— Még a múlt évben történt, hogy itt Nagymányokon megkérdezték a feleségemtől, hogy mivel fűt? Azt válaszolta: természetesen brikettel. Na és tökéletesen elég? — kérdezték tőle. Igen — válaszolta. És hogyan gyűjt be? Ugy, hogy tele rakam a CALOR-kályhát és felülről gyűjtök be. A kérdező összezsápta a kezét, és csodálkozott: felülről. Ugyanis a brikettnak van egy érdekes tulajdonsága: tökéletes égés esetén kétszer éb el, ha megfelelően fűtünk vele. És ez teljes mértékben vonatkozik a mecseki minibriketthez is.

S hogy az idézett levél se maradjon megválaszolatlanul, megkérdeztem Druszler József szállítási vezetőt, hogy jelen pillanatban hova szállítanak a most piacra kerülő minibrikett? S mint az a válaszból kiderült: levélírónk akár már most beszerezheti téli tüzelőjét, ugyanis a hónap végén már nemcsak Pécssett. Szegeden, Békéscsabán és Szombathelyen lesz kapható a mecseki minibrikett, hanem Kaposvár TUZEP-telepein is.

Kapu László

— Az eddigi szemléletmódon változtatni elsőrendű kötelessége a vezető beosztású dolgozóinknak. Utasítást nem elég csak kiadni, azt következetesen ellenőrizni is kell, és szisztematikusan minden területen. Eddig is napvilágot láttak intézkedések, de ellenőrzésükre már kevesebb gondot fordítottak az illetékesek. A lezserség felszámolása mellett a munkafegyelmeg legszigorúbb betartása és betartatása alapvető fontosságú. Ezért követelem meg vezető beosztású dolgozóinktól is, hogy munkaidő alatt nem vehetnek részt külső rendezvényeken és az intézkedésemet

TÁJÉKOZTATÓ

A MECSEKI SZÉNÁNYÁK IGAZGATÓSÁGA MŰSZAKI-GAZDASÁGI-SZERVEZÉSI TÁJÉKOZTATÓJA

V. EVFOLYAM

7-8.

SZÁM

A kilencedik KGST-tagállam

Kilence bővült a KGST munkájában résztvevő országok száma. Ezzel a szervezett vonzási köre 3 világrészre terjed ki: Európára, Ázsiára, és Latin-Amerikára. Kuba közeledése a KGST-hez nem újkélt. A távoli szocialista ország évek óta képviselőt küldött a különböző szakbizottságokba és részt vett a közös munkában. A mostani lépés egyesítését tehát egy korábban megkezdett szakasznak, Kuba a forradalom győzelmét után monokulturális gazdaságát, minden területen az USA-tól való függőséget örökölt és később a gazdasági blokkot nehezítette helyzetét. A szigetország ennek ellenére rohamosan fejlődött. Az elektromosenergia-termelés kapacitása például ma már 930 000 kilowatt, 19 erőmű dolgozik az országban. Jó eredményeket ért el a mezőgazdaság, 7,5 millió szarvasmarhát számlál az állatállomány. A termelés négyeszeresére, a tojástermelés kilenceszeresére, a halászat nyolcszorosára növekedett a forradalom előtti időszakhoz képest.

Az elmúlt másfél évtizedben a Szovjetunióval az ország árucseréjéért 6,5-szeresére nőtt, s hasonlóan magas a külkereskedelmi forgalom emelkedési üteme más szocialista országokhoz is.

A további gyorsított fejlődés fenntartása szükségessé tette, hogy az eddigi kétérdő kapcsolatokat megtartsa és to-

vábbfejlesztése mellett a sokoldalú együttműködés irányába is lépéseket tegyen. A KGST-tagországokkal a gazdasági kapcsolatok szorosabbra fűzése kölcsönösen nagy előnyöket rejt magában. A szigetország rendelkezik például a világ leggazdagabb réz-, nikkel- és krómkészleteivel, érdekelt nemcsak az ércbányászat növelésében, hanem az önálló feldolgozó ipar megteremtésében is. Ez pedig saját erőből nehezen valósítható meg. A szocialista gazdasági közösségre támaszkodva viszont olyan tartalék-erőforrásokhoz jut, amely a tervek megvalósítását lehetővé teszi. A gazdasági kincsekkel perspektívában a többi ország is részesedik majd.

Természetesen nehézségekkel is számolni kell a nagy szállítási távolságok áthidalása, az elszámolási kérdések megoldása rendezésére vár. A tervezés területén az együttműködés szintén problémát okoz, mert a szigetországnak eddig nem volt közép- vagy hosszúlejárattú terve. Mindezek kisebb zökkenőket jelenthetnek, de minden bizonnyal közös erővel megoldhatók.

A Kubai Köztársaság gazdasági életében minőségileg új szakasz kezdődik. A hatékonyabb segítségnyújtással a gazdasági élet még gyorsabb ütemben fejlődik tovább.

P. B.

A méterrendszer diadalútja

Az utóbbi 20 év technikai forradalmából, az elektronikus számológépek és az űrkutatás korszakából, a létfontosságú gazdasági érdekek kölcsönös összefonódásából fakadó nemzetközi munkamegosztás és nemzetközi műszaki-gazdasági együttműködés, az elért eredmények egyértelmű értelmezése és összehasonlítása, a közvélemény világméretű tájékoztatása egységes mérési fogalmakat, terminológiát, egységes méretjelölést és méretértékeket követel. Ennek hiányában bizony nagy nehézségekbe ütközhetnek a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok, az iparfejlesztés és termelés, a közlekedés és hírszolgáltatás nemzetközi összehangolására foganatosított intézkedések és fúrádások.

Mindezek figyelembevételével a 10. Nemzetközi Súly és Mértékügyi Konferencia 1960-ban elfogadta az EGYESÉGES NEMZETKÖZI MERTEKRENDSZERT (rövidítve SI = Systeme International d'Unites)

A SI-rendszer létrehozása óta viszonylag rövid idő telt el, de kedvező hatásai máris megmutatkoznak. Sok állam — főleg Európában — máris áttért a régi CGS (centiméter, gramm, secundum) — rendszerrel az új SI-mértékrendszerre, amely 6 bázisegységben foglalja össze a mértékegységeket, ezek: méter, kilogramm, secundum, amper, Kelvin-fok, candella (candella — a fényerősség egysége).

Az európai országok közül utolsónak Anglia tér át a SI-rendszerre, s előreláthatólag 1975-ig kívánja az átállást befejezni, Anglia példáját követve, az Amerikai Egyesült Államok sem akar már sokáig a nemzetközi áramlattal szembe úszni, s felkészül, hogy mérték- és súlyegységeivel még időben az egész világon használatos metrikus rendszerhez igazodjék.

A metrikus rendszerre való áttéréshez szükséges megfelelő törvénytervezeteket már beterveztették a kongresszusnak, s így már nem lehet messze az a nap, amikor a font, a gallon, a pint maradtalanul és visszavonhatatlanul megadja magát a metrikus mértékegységeknek, a kilogrammnak, méternek, liternek.

Az USA után a metrikus mértékrendszerre még át nem tért államok közé tartoznak: Trinidad és Tobago szigetek, Malávia, Ghana, Maskat és Oman, Sierre Leone, Tonga-szigetek, Gambia, Burma, Barbados-szi-

gete, Jamaika-szigete, Libéria és Dél-Jemen. Ezek legújabban Afrikában és az Arab-félszigeten fekszik, s ipari, kereskedelmi, avagy politikai súlya jelentéktelen.

Ezekben az országokban, de főleg az USA-ban már ma is nagyon sok területen, s a régi angol mértékegységekkel legálább egyenrangúan alkalmazták a metrikus mértékegységeket. Ilyen területek például a gyógyszeripar, a fényképezési és optikai ipar és a csapágyipar, de ezen túlmenően alkalmazásra kerülnek a méterrendszer egységei az exportra kerülő termékek méretfeltüntetésénél, uszodákban és más sportlétesítményeknél, amelyek nemzetközi sportolókörök és versenyek lebonyolítására alkalmasak. Az USA Urhajózási Hivatala közben szintén áttért a metrikus mértékrendszer alkalmazására annál is inkább, mivel a CGS-mértékrendszert tulajdonképpen már 1866 óta engedélyezték, habár ezidig nem alkalmazták. Mindamellett az Egyesült Államok azon államok közé tartozik, amelyek 1875-ben aláírták a nemzetközi méterkonvenciót. Franciaország már 1793-ban bevezette a metrikus mértékrendszert.

Mivel a fiatal Amerika kereskedelmének legnagyobb részét Angliával bonyolította le, megmaradt az angol eredetű mértékegységek — mindmáig. Most azonban Anglia — mindenképp előtérrel a Európai Gazdasági Közösségbe — a Közös Piacba való belépésére — kénytelen mértékegységeivel is a kontinensen uralkodó viszonyokhoz igazodni.

Pénzrendszerével Anglia már korábban áttért a tízes számrendszerre.

Ilyképpen tehát a mértékrendszer diadalútja Anglián keresztül eléri az Egyesült Államokat is.

Illetékes amerikai szakértők úgy vélekednek, hogy a metrikus mértékrendszer bevezetésének halogatásával, azaz az elavult, régi angol mértékegységek alkalmazásával az USA évente 10—25 milliárd dollárt veszít külkereskedelmi tevékenységében. A tízes számrendszerre való áttérés költségeit a korábbi 6,2—14,3 milliárd dollárba becsüli, melyek azonban több évre oszlanak fel, s egyrészt esetleg azáltal is kompenzálható, hogy a termelési folyamatban a normák jobb, ill. pontosabb kihasználása révén az ipar nemzetközileg versenyképesebbé válik.

Az áttérés elképzelései szerint egy megközelítően 10 évet felélelő időszakban főleg az ifjú amerikaiak meg kell tanuljanak „metrikusan gondolkodni”. Amennyiben a méter megfelel — nagyjában véve — a föld egyenlítője negyvenmilliomodik részének,

úgy a régi angol mértékegységek többségükben logikailag, önkényesek, s meghatározásuk változó mérték (láb, hüvely) bázisán történik.

Igy például 12 inch (coll, ill. hüvely = 25,4 mm) ad, egy lábat (láb = 30,48 cm), három láb pedig ad egy yardot (yard = 91,44 cm), 5280 lábból áll egy százföldi mérföld (1 mérföld = 1,6 km). A súlyegységek: 16 uncia (0,454 kg) 16 uncia (1 uncia = 28,35 gr) és egy kis angol tonnára (shortton = 907,18 kg) 2000 font esik. Létezik azonban egy nagy angol tonna is, a longton, amely 1016,05 kg-ból áll. De léteznek olyan mértékegységek is, mint tenyérzsúlyosság (4 hüvelyk), angol hold, az acre, amely egyenlő 0,46 hektárral, a pint — 0,568 liter —, a gallon — 4,543 liter —, a quart (negyedgallon = 1,136 liter), a bushel — véka = 36,35 liter, a peck — negyedveka = 9,087 liter —, a súlyegységben a stone — kő = 6,35 kg = 10 font —, a hossz mértékben az angol öl, a fathom, amelyek hossza 6 láb, ill. 1,829 m, s ezeken kívül még egy szám más „kerekített” és „sántított” mértékegység.

Ezen mértékegységeknek csaknem mindegyike meglehetősen a véletlen szüleményének köszönheti létrejöttét, így például az inch (coll, hüvelyk) hosszát három, (hosszában egymás mellé fektetett) árpaszem hosszából állapították meg. A yard hossza pedig — ha lehet — még furcsább „bázison” alapszik: az egyik angol király orrhegye és lábó karjának ujhegyei közötti távolságot vették egy yardnak, amely öfelségénél 91,44 cm-t mutatott.

Bizonyára mindenki előtt világos, hogy a tudomány és a technika mai világában az ilyen „mértékegységek” felépített egyenletek és képletek már nem felelnek meg a követelményeknek, a világméretű kooperációnak.

Az új SI-rendszer kiküszöböli a régi angol mértékegységek átváltásából származó pontatlanságokat, megszünteti a mértékegységeknél mindazoknál ennél is nagyobb eltéréseket.

Az új, Egységes NEMZETKÖZI MERTEKRENDSZER egy egységben összefoglalja a különböző mértékegységekből eddig szétszórt egységeket, s a gyakorlatra legalkalmasabb bázis egységeket bocsátotta a gyakorlati szakember és a pedagógus rendelkezésére, amivel részben megkönnyíti és hatékonyabbá teszi azok munkáját, másrészt tevékenyen elősegíti a kölcsönös megértést a különböző országok között a tudományos, műszaki és kereskedelmi kapcsolatok továbbfejlesztésében.

Ginál András
Szervezési Osztály

Az emberközpontú vállalatról

Az emberi magatartás mindig és minden emberi vonatkozásban jelen van, de erre csak az utóbbi években figyeltek fel. És ma az emberi magatartás jobb megismerése a vállalati vezetés egyik fontos teendője.

A vezetés feladata annak eldöntése mit tegyen, hogyan tegye, mint bírja rá az embereket a feladat sikeres elvégzésére.

Az embernek a hatékonyságot változtatás eszközökkel lehet elérni: tekintélyvel, erőszakkal, vagy motivációval. A motiváció komoly szerepet játszik a mai nagyvállalat eredményeinek elérésében. A motiválás fogalmának a szakirodalom számos meghatározását adja. A legegyszerűbb definíció talán ez: motiváció a munkára való rábírás. A motiválás koncepciója az ipartörténet korai szakaszában viszonylag egyszerű volt. A főnök volt a tekintély és a félelem a motivátor. A vezetés azonban rájött, hogy ez a módszer nem mindig hozza meg a kívánt eredményt. Világossá lett, hogy nagyobb eredményért többet kell nyújtani. A motiválás igen összetett probléma. Bonyolultabb és sokrétűbb az a tény teszi, hogy embereket és magatartásokat nem ugyanúgy, mint a munkahelyet és szabad idejüket ugyanúgy. Munkahelyükre naponta magukkal viszik viselkedésüket, érzelmeiket, előítéleteiket, feszültségeiket. Ezért a munkára való motiválós érdekben meg kell teremteni a megfelelő környezetet, munkafeltételeket.

A motiváció több fogalmat fed, így a szükségletet, az ösztönzést, a várakozást, a belátást, a sikerélményt és ha ezek valamilyen megvalósulást, rábírhatják, hogy helyesen cselekedjék, hogy akarjan jobban tenni valamit. Ezeknek a rugóknak a felhasználásával a dolgozók arra motiválhatók, hogy vessék be teljes erejüket. A motiválás céljából tanulmányozni kell az embereket, meg kell érteni őket, meg kell ismerni vágyaikat, szükségleteiket, motiválásuk módját. Ott, ahol a művezető több időt fordít a munkásokkal való érintkezésre, az oktatásra, a kérések és panaszok meghallgatására, csökken a kilépések száma és emelkedik a termelékenység. Kedvező eredmények találhatók ott, ahol a termelési-központú vezetés módszert felcserélik az emberre orientált munkafelügyelettel. Itt a munkásokat bevonják a döntési megbeszélésekbe, méltatják teljesítményeiket, előmozdítják elképzeléseiket és jó viszonyt alakítanak ki a műhely és az iroda között.

Nem érdektelen az embereket motiváló szükségletek számbavétele. A felsorolás az alapvető szükségletekkel indul és fokozatosan halad a szellemi és erkölcsi értékek felé, az alábbiak szerint:

- fizikaiak: táplálék, ruházatkódás, lakás stb., biztonságok: biztos állás és kereset, az ezt segítő képzés stb.,
- szociálisok: a társadalomhoz való tartozás tudata és az abból folyó kollektív igények,
- az egyéni vonatkozások: pozíció, tekintély, elismerés, tisztelt, önkifejezés: előrehaladás, alkotási lehetőség és képesség,
- először természetesen az alapvető szükségletek kell kielégíteni, mielőtt a magasabb fokú motiválhatók lennének. Különböző tényezők megváltoztathatják a szükségletek fenti sorrendjét. A legmagasabb rendű szükségletek, az igazi motiválók annyira mindent átölelnek, hogy munkáikat erőfeszítéseink legnagyobb részét lekötik, anélkül, hogy teljesen ki lennének elégítve.

A gazdasági élet egyre ösztönösebbé, sokrétűbbé válik és

ez megnehezíti a tájékozódást. A bonyolult viszonyok között könnyen elveszülhet az érzékünk, rosszul ítéljük meg képességeinket és lehetőségeinket. Ebben a helyzetben egyre inkább szükséges a vállalati életben egy új felfogás kialakítása, melyet emberközpontú szemléletnek nevezünk. A jelek szerint olyan korszak felé haladunk, amelynek igényeit egy alsóbbrendű koncepció már nem tudja kielégíteni. Az elmúlt években világszerte sok intézet és vállalat folytatott jövőkutatót. Vizsgálódásaik megegyeznek abban, hogy századunk harmadik harmadában az emberi értékek nagyobb hangsúlyt fognak kapni, mert a hatékonyság, bár fontosságát még megőrzi, elveszti elsőbbségét és egyre inkább átadja helyét a humanisztikus értékeknek. Ebből következik, hogy belépünk az új humán-jellegű korszakba. Tehát csak helyeselné lehet, ha tanulmányozzák, miként alkalmazódik egy szervezet célszerűen a környezetéhez.

Egy vállalatot két környezeti szint vesz körül. Az első a közvetlen környezet, a vállalatot körülölelő terület, amelyvel a vállalat közvetlen és állandó összeköttetésben áll. A második az a tágabb környezet, amely a kultúra műszaki, ideológiai és társadalmi jelenségeiből tevődik össze. Egy vállalkozásnak biztosítania kell, hosszú távon, a gazdasági egyensúlyt, a környezethez alkalmazkodó változás és növekedés egyensúlyát, mégpedig az előbb említett két környezeti szint viszonylatában.

Az emberközpontú szemlélet nem egyéni érdekeket elől ki, hanem a korszaknak megfelelően a társadalmi szükségleteket az egyéni érdekek elé helyezi. A jelek szerint az emberközpontú szemlélet felfogását valló vállalatok figyelemük, erőforrásaikat és energiáikat az emberi igények kielégítésére fordítják. Az ilyen vállalat arra törekszik, hogy alkalmazottait továbbképezze, fejlődésüket, jólétüket előmozdítsa. Azt a gyakorlatot folytatja, amely a munkások önmegvalósító szándékaival, tetszésével találkozó munkafeladatok teremtésében jut kifejezésre. Egyre világosabban látja, ahhoz, hogy a munka örömet okozzon az anyagiakon túlmenően elismerésre, megbecsülésre is szükség van.

Jelentős a vállalatnak a közvetlen környezetéhez, a fogyasztókhöz, versenytársakhoz, szállítókhöz való viszonya is. Ugyanis a humanisztikus felfogás szerint egy vállalatnak a társadalom „piacán” való jelenléte legalább olyan fontosságú lesz, mint a hagyományos piacon történő szereplése. A társadalmi „piac” az ember beteljesülését, tökéletesedését jelenti.

Az új szemléletmódra való áttérés nem egy vállalattól jelentős szervezeti és operatív változtatásokat követel meg. A közös nevező a próbálkozások során a kölcsönös megértés. Szükséges, hogy az emberek a célokat minden szinten megértés és ki kell fejleszteni az elkötelezettség érzetét a célok elérésére.

Az új felfogás, az emberközpontú vállalati filozófia megvalósítása nem kínál könnyű megoldást. Mégis, közérdek az olyan szervezet, amelyben helye van a jó emberi kapcsolatoknak, az olyan kapcsolatoknak, melyek összehangban vannak a technológiával és a vállalati viszonyokkal. Az a közeg, melyben ezeket a feltételeket megteremtik, emelkedni fog.

Az eredményekért pedig megjár az elismerés.

Dr. Pusztai Béla
Szervezési Osztály

Műszaki újdonságok

A SZOVJETUNIOBAN SZENBANYÁSZAT SZÁMARA most készítették először 1250-2000 kW kapacitású, sűjtőlég-biztos kivételű aszinkron-elektro-

motorokat. Az elektromotorok a VAO szériához tartoznak, s rendeltetésük, hogy 50 herz frekvencián 6000 volt névleges feszültségű váltóáramú hálózat-

ról táplálkozva folyamatos üzeme-
melést biztosítsanak gáz- és porvezélyes szénbányákban. Az elektromotor RV-4V fokozatú sűjtőlégbiztos védettséggel rendelkezik.

A VAO szériához tartozó villanymotorok, szivattyúk, ventilátorok, kompresszorok és más gépek meghajtására szolgálóknak olyan viszonyokban, ahol az üzemi hőmérséklet nem haladja meg a -40° és +40°C közötti értéket, s a levegő relatív páratartalma nem haladja meg +35°C-nál a 97%-ot.

A motorok hűtése léghűtéssel történik; az aktív géprészekben keletkezett hő sugár- és ellenirányú légáramlással vezetik el. Az ilyen kapacitású villanymotoroknál most először készült a forgórész rövide zárt tekercse alumíniumöntvényből.

Ezeket a villanymotorokat üzemszerű termelés céljából a Donyec-, a Kuznyeci és a Karagandai medencékbe szállítoták.

*

A SZOVJETUNIOBAN A DNYEPROPETROVSKI BANYÁSZATI TUDOMÁNYOS KUTATÓINTÉZET a tüzzel sűjtött bányatérsegek (legátolt térsegek) levegője oxigéntartalmának közvetlen távolellenőrzésére kifejlesztette a folyamatos üzeme-
melésű automata AKD-1 készüléket, amely egy adóegységből, egy vevőegységből és híradóvezetékkel áll. Az adóegység villamoskapcsolásának minden eleme egy sűjtőlégbiztos kivételű tokban nyer elhelyezést, amelyet egy válaszfal két részre oszt. Az egyik részben található a pneumatikus egység és az automata-nyomás-kompenzáló, a másikban pedig a villamoskapcsolás elemei. A vevőegység elemei a félretolható fedelű tok műszerlapján vannak elhelyezve. Az adóegység súlya 3,5 kg, a vevőegységé pedig 2 kg. Az AKD-1 készülék mintapéldányai a Donyec-medencében állták ki sikeres üzemi próbájukat.

(UGOLY, 1972/6)

*

ANGLIABAN SŰJTŐLÉGBIZTOS KIVITELŰ kézi villamoslámpát fejlesztettek ki sűjtőlégrobbanás-veszélyes környezetben való üzeme-
melésre. A villanylámpa táplálása 6 voltos szárazselemmel történik. A cserélhető lencsék lehetővé teszik a fénynyaláb szögének a párhuzamosítást a 110°-os szögig terjedő könszerű nyolcágú való szabályozását. Az új bányalámpa fókuszta 450 m hosszú nyaláb kibocsátására képes. A fényforrás kapacitása 40 000 gyertyafény. A lámpa méretei: hossza 200 mm, keresztmetszete 133x133 mm. Súlya elem nélkül 1,1 kg.

(UGOLY, 1972/7. sz.) G. A.

Szakember-utánpótlás 1966—70

Ad. 1. A személyzeti munka feladata az elmúlt ötéves tervidőszakban az volt, hogy a szakember-utánpótlást intézményesen és tervszerűen biztosítsa. Ezt a célt szolgálta a nem nagy számokra, hanem a differenciált szükségletre bontott egyetemi, főiskolai és technikumai beiskoláztatás. Az egyetemi beiskolázás számai tartalmazták a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemet vezetőket is. A számok bizonyítják, hogy az utánpótlás biztosított és növekedett a politikai képzettség megszerzésére való törekvés.

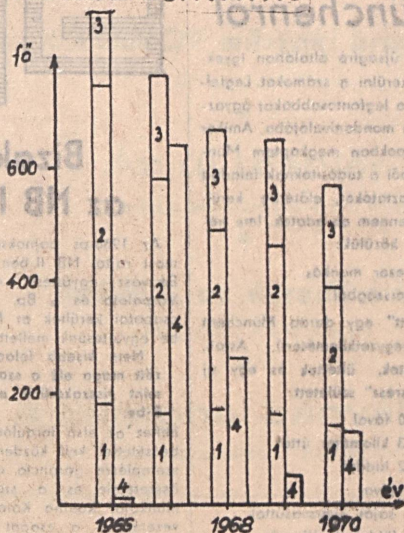
A továbbképzés három területre összpontosult: 1. a mérnök-továbbképzés tervszerű irányítása, 2. a technikus továbbképzés szervezett feltételeinek biztosítása, 3. idegen nyelvet tanulására való ösztönzés.

Ad. 2. A vizsgált időszakban sikerült biztosítani a vállalat szükségleteinek megfelelő szakmunkásokat — a vajtárolók kivételével. A szakmunkásokat intézeti képzéssel, üzemi tanfolyami képzéssel és más területről közvetlen felvételekkel biztosította a vállalat. A vajtár szakmunkások képzését — intézeti úton — egy sor, többnyire közismert nehézség hátráltatta. A nehézségek elhárítására a következő intézkedéseket hozták: pályaválasztási-toborzási munkákat végzett a vállalat, a vajtárolókkal — országosan először — tanulmányi szerződést kötöttek, anyagát ösztönzéssel segítették a létszámnövekedést, a sajtó, rádió, TV nyilvánosságát felhasználva, valamint a vállalatnál készített filmmel, írásos anyaggal igyekeztek támogatni a beiskolázást. A vajtárolók létszáma 1967-ben érte el mélypontját, ezért növelték az üzemi tanfolyami vajtárképzést.

Ad. 3. A vállalati tanfolyami képzésnél a rajzban kiemelve tüntettük fel a segédvajtárolók, valamint a bányamunkás képzésének alakulását. Az egyéb tanfolyami képzés tartalmazza a frontmesteri, robbantómesteri, fűrészmesteri, gépkezelői, por-mérő, stb. tanfolyamok létszámát. Külön meg kell említeni, hogy 1966-tól 1970-ig 22 005 fő vett részt munkavédelmi-balesetelhárítási tanfolyamon. Ugyanezen időszak alatt az adminisztratív jellegű tanfolyamokon 1245 fő vett részt és tett eredményes vizsgát.

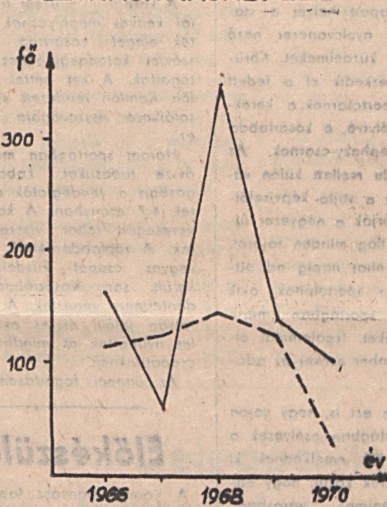
Csethe András
tervezőtálya

1. ÁLLAMI OKTATÁS

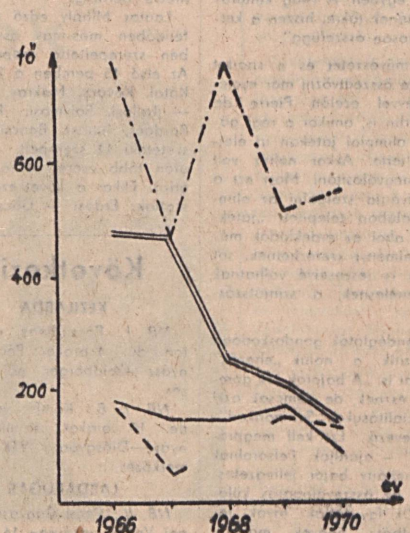
1 Egyetem, főiskola
2 Középiskola
3 Ált. iskola
4 Továbbképzés

2. SZAKMUNKÁSKÉPZÉS

— Vajtár
--- Egyéb összesen

3. VÁLL. TANFOLYAMI KÉPZÉS

— S. vajtár
--- B. mentő
-.-.- Egyéb összesen
= Összes továbbképzés

Gazdasági eredmény:

7 millió 900 ezer Ft

VALLALATUNKHOZ

JULIUS HÓNAPBAN BENYÚJTOTT JAVASLATOK

1439.	Berta József Gábor Domonkos	Atlas-Copó fűrókalapács forgatóvezető-persely készítése.
834.	Varga Lajos	Félaautomatikus csillétlítő berendezés.
2159.	Fuszta Árpád Horváth József	Gumiheveder védelem magasabbal üzemelő szállítószalagoknál.
2160.	Schwartz Tibor Kárpáti László	A Wedag-szita felsőtermékével elmerő hibás szemek visszanyerése.
426.	Modri István Mari János	Kábeltartó a pajzsféjteshez.
427.	Schmidt János Bauman József	Az 1000/334. Pálfalvi gumiszalag meghajtófejeének átalakítása.
428.	Horzsa Pál Hipp Lajos	Kaparószalagok lánckerekeinek javítása.
429.	Kapuvári László	Tűzveszélyes béléanyagok gépi úton történő bevonása finom betonnal.
176.	Schild Mihály	Bélelő anyag méretének megváltoztatása.
177.	Nagy Antal	Automatikus ingafűrés.
178.	Talált János Pálfalvi Zoltán	Tátra vontató kompresszor módosítása.
179.	Csoknyai István	Sífkésző gyártása kézi éleztetőgéphez.
4987.	Sebestyén Béla Fábián István Németh József Radó Aladár Mester József	Hidrosztatikus hajtómű.
JULIUS HÓNAPBAN ELFOGADOTT ÚJÍTÁSOK		
1431.	Béhi Tibor Póth János	Fűrógép meghajtó csont.
153.	Török Sándor	Porlekötő berendezés kis átmérőjű, levegőöblítéssel történő lyukfűréshez.
112.	Koncsag Imre	Új típusú kaparó végállomás.
167.	Csoknyai István Nagy Antal Szabó Zoltán	DRCA—1100-as szalagfűrészhöz rönkemelő szerkezet.
171.	László István	Keretfűrés adagoló henger-ütőkő módosítása.
172.	Talált János Jáhn Dezső	A PICCO szállítótargonca módosítása.
4925.	Radó Aladár	Lángzár. (Üveggyölys.)
4799/a	Kurucz Lajos Szontag József	Vasasi szállítóaknai motorok beépítése.
4984.	Szekerés László Csuma János Arató József Takács György	Zebák diagonál-aknai aknatorony vasszerkezeti beemlése.

Július hónapban elért gazdasági eredmény: 7,965 911,— Ft.
Kifizetett díjak összege: 130 455,— Ft.

A barnaszén az NDK első számú energiaforrása

A Német Demokratikus Köztársaságban az előző évben 260 millió tonna barnaszén termelt, minek következtében még inkább túlszámnyalja a többi országot, beleértve a Szovjetuniót is. Az eredmény annál is inkább figyelemre méltó, mivel a külfejlesztések száma az utóbbi négy évben 41-ről 32-re csökkent, úgy, hogy jelenleg egy-egy barnaszén-kielvezésre átlagban 8,12 millió tonna esik évente.

A legújabb becslések szerint az NDK megkutatott barnaszénkészlete eléri a 40 milliárd tonnát, bár a technika mai állása szerint ebből csak 25 milliárd tonnát tartanak gazdaságosan lemelhetőnek. Az NDK-ban a barnaszénnek, mint energiaforrásnak a jelentősége továbbra is igen nagy. A köolaj fokozott felhasználása ellenére a barnaszénnek — mint energiaforrásnak — a részaránya az ország energiaszükségletének fedezésében az 1960. évi 82,5%-ról 1970-ben csupán 76,7%-ra esett vissza. Az 1980. évi helyzetre vonatkozóan még mindig egy 55,6%-os részarányra számolnak, habár az akkor felhasználásra kerülő barnaszénmennyiség tonnában nem lesz kevesebb a mostaninál.

A Német Demokratikus Köztársaság barnaszén-bányászataiban jelenleg 100 000 főt foglalkoztatnak.

(Bergbau, 1971./10. szám)

Az USA mélyművelést szorgalmaz

Az USA-ban a mélyművelést termelt szén 1 tonnájá 5 dollárba kerül (1 USA-dollár = 0,90 rubel), a kielvezésben termelt széné pedig 2,5 dollárba. Ennek ellenére a jövőbeni művelésnél a mélyművelést részesítik előnyben, mivel a külműveléssel elérhető szénmennyiség korlátozott. Az új irányzatban az a törekvés, hogy a mélyművelésből származó szén önköltségét a kielvezésre szorítsák le. Számos szakértő az USA-ban azon a véleményen van, hogy a probléma megoldásának útja a hosszú frontfejtési rendszer bevezetése a kis- és közepmélységben települő szénkő-lejtésére, — a nagy mélységben fekvő telepek lejtésére pedig a hidraulikus javulástervvezésnél a mélyművelést részesítik előnyben, mivel a külműveléssel elérhető szénmennyiség korlátozott. Az új irányzatban az a törekvés, hogy a mélyművelésből származó szén önköltségét a kielvezésre szorítsák le. Számos szakértő az USA-ban azon a véleményen van, hogy a probléma megoldásának útja a hosszú frontfejtési rendszer bevezetése a kis- és közepmélységben települő szénkő-lejtésére, — a nagy mélységben fekvő telepek lejtésére pedig a hidraulikus javulástervvezésnél a mélyművelést részesítik előnyben, mivel a külműveléssel elérhető szénmennyiség korlátozott.

(UGOLY, 1972/1. sz.) G. A.

A Műszaki Tájékoztató július-augusztusi számát összeállította a szervezési osztály

Előzetes Münchenről

Az újságíró általában igyekszik kerülni a számkat. Legfeljebb a legfontosabbakat ágyazza be mondanivalójába. Amikor a napokban megkaptam Münchenből a tudósítónak feladott tájékoztatókat, előtérbe kerültek bennem az adatok. Ime néhány közülük:

- 15 ezer munkás
- 18 országból
- „fogott” egy darab Münchent (3 négyzetkilométert). Astak, építettek, ültettek és egy új „városrész” született:
- 4750 fával
- 43 kilométer úttal
- 32 hiddal
- egy tóval
- egy saját gyorsvasúttal
- egy földalatti állomással.

Elkészült az olimpiai park az 1972. évi játékok számára. Ennyi az adatokból.

Előttem fekszik az olimpiai park térképe is. Valószínű, hogy ott nehezebb lesz tájékozódni, mint a színes prospektusban. Ezen világosan látszik — mint ha repülőgépről tekintenénk le — az elrendezés. A park közepén kapott helyet a stadion, ahol nyolcvanezer néző élvezheti a küzdelmeket. Körülötte helyezkedik el a fedett uszoda, a sportszarnok, a kerékpár, az ökölvívó, a kosárlabda és a gyeptenyiszak. Az olimpiai falu mellett külön városka épült a sajtó képviselőinek. Ide várják a négyezer újságírót a világ minden tájáról. A falu tizenhat napig ad otthont tizenhet sportolóknak, akik huszonegy sportágban mérkőznek össze erejüket, izgalommal olvasva az ember ezeket az adatokat.

Latolgatja azt is, hogy vajon melyik sportágban esélyesek a „miénk”? Kik emelkednek ki majd az ezrek közül, hogy ebben a hatalmas „városban” magasra küszhasson a magyar lobogó.

A tájékoztató könyv bevezetőjét a XX. Olimpiai rendezőbizottságának elnöke Willi Daume írta. Vidám arccal nézett fényképezésre „szemébe”, kezében szivarral, szája megelégedett mosolyra nyílt.

Őt idézem: „Az olimpia nemcsak a világ kiváló sportolójának találkozási, hanem túlszórja körében. A világ kulturális életének tükré, hiszen a két ország szorosan összefügg”.

A művészetet és a sportot tervezte összevetőzni már nyolcvan évvel ezelőtt Pierre de Coubertin is, amikor a régi görögök olimpiai játékeit új életre keltette. Akkor nehéz volt megvalósítani. Most ezt a célt kívánja szolgálni az olimpiai faluban telepített „játékutca”, ahol az érdeklődők művészi élményt szereshetnek, sőt maguk is részt vehetnek a zenélésnek, a színjátásnak.

A vendéglátók gondoskodóan előkészítik a náluk „éhezők” gyomráit is. „A bajorok sok gömböcöt esznek, de nemcsak azt! A speciálisukat „Schmankerl”-nek nevezik. Ezt kell megpróbálni” — ajánlják. Felsőrolnak még néhány bajor jellegzetesét. Az összevágatás különös. Ok így látják: tavak, fehérek kolbász, hegyek, májsájt, parasztudvarok, bórindrások, sör, kastélyok”.

Előzetesen elfogadjuk és köszönjük a tájékoztatót.

Házy Zsuzsa

SPORT

Bizakodó hangulat az NB II-es nyitás előtt

Az 1966-os bajnokság után most rajtolt NB II-ben a Pécsi Bányász együttese. Akkor a Várpalota és a Bp. Autóbusz csapatai kerültek az NB I. B-be együttesünk mellett.

Nem kisebb feladatot tűzött maga elé a szakvezetés, mint visszakerülni az NB I. B-be.

Ehhez az első fordulóig végig becsülettel kell küzdeni. A jó szereplésre garancia a csapat összetétele és a szakvezetés munkája. Komtha Károly edző vezetésével a csapat szerdán az újhegyi pályán tartja a főpróbát. A megyei első osztályban szereplő Kesztölygyár lesz az ellenfél, a kezdés 16 óra.

Az előjelék kedvezőek. A hét végén az MNK első fordulójában Baranyahídvégen mutatkozott be együttesünk. A megyei II. osztályban játszó vendéglátó csapat ellen 9:0-ra nyert a Pécsi Bányász. Palkovics (3), Bartal (2), Fiox, Peres, Maklári, Zsolt volt a gólszerző.

A következő játékosok: Bánk — Kelemen, Nagy, Fickó (Fiox), Györkö, Kosár, Csordás, Maklári, Palkovics (Zsolt), Bartal, Peres.

A vasárnapi rajt alkalmával a szakvezetés számított még Bogay, Mérei és Gerstmar játékosára.

Appelschöffer sérült.

Az NB II. nyugati csoportjában lényegében három bajnokjelölt próbál szerencsét. Az Ércbányász és a Győri Dózsa a legesélyesebb a Pécsi Bányász mellett. Az Ércbányász elleni rangadó Pécsújhegyen lesz szeptember 17-én. A másik rivális, a Győri Dózsa november 5-én a Rába-parti városban fogadja csapatunkat.

déglátó csapat ellen 9:0-ra nyert a Pécsi Bányász. Palkovics (3), Bartal (2), Fiox, Peres, Maklári, Zsolt volt a gólszerző.

A következő játékosok: Bánk — Kelemen, Nagy, Fickó (Fiox), Györkö, Kosár, Csordás, Maklári, Palkovics (Zsolt), Bartal, Peres.

A vasárnapi rajt alkalmával a szakvezetés számított még Bogay, Mérei és Gerstmar játékosára.

Appelschöffer sérült.

Az NB II. nyugati csoportjában lényegében három bajnokjelölt próbál szerencsét. Az Ércbányász és a Győri Dózsa a legesélyesebb a Pécsi Bányász mellett. Az Ércbányász elleni rangadó Pécsújhegyen lesz szeptember 17-én. A másik rivális, a Győri Dózsa november 5-én a Rába-parti városban fogadja csapatunkat.

Jubileum jegyében

A karban — üzem fiataljai kedves meghívásnak tekintik eléget vasárnap. Egy szovjet katonaegetységhez látogattak. A két héttel ezelőtt Komlón rendezett sporttalálkozó visszavágója volt ez.

Három sportágban mérték össze tudásukat. Labdarúgásban a vendéglátók nyertek 4:2 arányban. A komlói vereséget tehát visszavágták. A röplabdázókhoz két egyes csapat küzdelméi kerültek sor. Kosárlabdában döntetlenre végződött. A barátság jelűlű diszes oklevelet nyújtották át mindhárom csapatunknak.

Az ünnepi fogadáson a katonaparancsnok mondott pohárkésztőt. Reményét fejezte ki, hogy az eddigi kapcsolat további tartalommal bővül.

Klepah Ottmár, vállaltunk KISZ-bizottságának titkára a Mecseki Szénbányák képviseletében szölt. Elismerését fejezte ki a vendéglátásért. Szálka István párttitkár a karbantartó üzem meghívását talomszolta. A katonák elfogadták a meghívást. Így a legközelebbi találkozásuk már jóval túlnő a sportverseny jellegén. Az üzemlátogatás inkább a katonák és a munkások találkozója lesz — a Szovjetunió 50 éves jubileuma jegyében.

Előkészületi mérkőzések

A Komlói Bányász labdarúgói kedden, vagyis ma délután 4 órakor az NB II-es Pécsi Ércbányász ellen játszott harmadik előkészületi mérkőzésüket. Szombaton volt az első edzőmérkőzés, a tartalékok ellen 1:1-re alakult az eredmény.

Vasárnap a Tolna megyei Kisderogi MEDOSZ csapata fogadta együttesünket. A hírvér mérkőzésen a kék-fehér gárda 1:0-ás félidő után 2:1-re nyert.

A gólszerzők: Juhász, Bordács, illetve Berning.

Lantos Mihály edző mindkét félidőben más-más összetételben szerepeltette csapatunkat. Az első 45 percben a Buus — Kótai, Kovács, Makray, Tihanyi — Tallósi, Solyomsi, Pál — Bordács, Juhász, Bencsik ösztéttel 11 szerepelt. Szünet után jobb cserét eszközölt az edző. Ekkor a következők játszottak: Erdősi — Göcsei, Kovács, Pál, Csordás — Bordács, Tallósi — Keller, Karasz, Solyomsi, Bencsik (Tihanyi).

A két összeállítás jól érzékelteti, hogy az előkészületi találkozó a csapatkeresés jegyében zajlanak.

— Az edzőmérkőzésen dől el, hogy milyen összetételben rajtolunk — mondta Lantos edző.

— Szeretnénk valami újat hozni! Szeptember elejéig a minőség munka kerül előtérbe. Nagy gondot fordítunk a csapatjátékra.

A legközelebbi jövőt illetően még csak sejtetni lehet az összeállítást. A Tallósi, Solyomsi, Pál ösztéttel 11 középpályás hármas látszik a legvalószínűbbnek. A kérdőjelek: Horváth mikor lesz teljes harcértékű, s a két katonafüti, Tresch és Orsós mikor szerel le.

Horváth mandulaműtéten esett át, szombaton azonban már elhagyta a kórházat. Lantos Mihály is létegetást tett nála, több játékos társaságában.

A tegnapi délelőtti laprúgók még ismeretlen volt, hogy mi lesz az augusztus 20-ra tervezett mérkőzés sorsa. A fegyelmezésűben, hogy elmarad a columbiak vendégjátéka.

LABDARUGAS
NB. II. Pécsi Bányász — Pápai Vasas, vasárnap 16.30.
NB. III. Pécsi BTC — Vasas II Bányász, Kaposvári Vasas — Móra-Szászvári Bányász, Nagymányki Brikett — Volán, Megyei I. osztály: István-aknai Bányász — Szederkény,

Kettős vereség kézilabdában

Mint derült égből a villámcsapás — úgy érte kézilabdázóinkat az őszi szezon első fordulójában elszenvedett vereség. Igaz, mind a Pécsi Bányász NB I-es női, mind a Komlói Bányász NB I. B-s férfi kézilabdázói idegenben — és nem is esélytelen csapatokkal vették fel a küzdelmet, mégis számítottunk pontszerzésre.

Az őszi rajt előtt mindkét edző úgy nyilatkozott, hogy sikerült kihasználni a nyári szünetet.

Vagyis az erőnléttel nincs baj, hogy mégis miért történt a kislaklás, minden valószínűség szerint tudják vagy vizsgálják, és le fogják vonni belőle a következtetéseket, mert bizony nagyon kar lenne egy becsülettel végiggázdott felkészüléssel ellátott nyár után saját magunk által eddobbalt banánhéjon elcsúszni.

Javításra, már most a hét végén van lehetőség, mivel a Ránysz-lányok szombaton délután négy órakor Pécsújhegyen a nagyszerű formába lendült Goldberget, míg a komlói kék-fehérek vasárnap délelőtti 10 órakor a kökönyösi pályán a Diósgyőrt fogadják.

Hiradótechnika—Pécsi Bányász 12:9 (6:4)

Budapest, NB. I-es női mérkőzés. V.: Hajdú, Nálász
A hozsók a Pécsről elkerült Simon vezérletével végig kezükben tartották a mérkőzést, s megérdemelten avyzték le a Pálvágyinét nélkülöző és két szerülttel felálló lányainkat. Góllövők: Lakiné 7, Tóth és dr. Várnainé.

- A NŐI NB. I. ÁLLASA**
1. Vasas 14 13 — 1 173-90 26
  2. FTC 14 12 1 169-80 25
  3. Bekony V. 14 11 — 3 132-97 22
  4. Goldberger 14 9 2 3 129-87 20
  5. Pécsi B. 14 6 3 5 146-143 15
  6. Tatabánya 14 6 2 6 135-117 14
  7. Hírudat 14 7 — 7 110-134 14
  8. Ozd 14 6 1 7 116-161 13
  9. Csepel 14 5 1 8 149-147 11
  10. Győri T. 14 4 3 7 126-132 11
  11. Bp. Spart. 14 5 1 8 150-157 11
  12. Cserna 14 3 2 9 106-165 8
  13. OGC 14 2 — 12 112-188 4
  14. BVSC 14 1 — 13 105-160 2

Miskolci Bányász—Komlói Bányász 27:13 (13:7)

Eger, NB. I. B-s férfi mérkőzés.

A pályaeltiltás miatt Egerben sorakerült találkozó a kiesés réméről fenyegetett miskolciakkal való találkozással a nagy meglepetéssel, fegyelmezetlenül és lélek nélkül játszó komlóiakat. L. d.: Merz 4, Csatári 4.

Teke-győzelem

A Komlói Bányász tekecsapata az őszi fordulójában két mérkőzést játszott. Ilthon a Kaposvári Spartacus, a bajnokcsap legjobban csapatát verte meg 4:2-re. Idegenben a Pécsi Volánt győzte le szintén 4:2-re. Az első mérkőzés legjobb dobói: Vincze 422, Papp 416, Mátyás 409 fát dobott. A második mérkőzés legeredményesebb versenyzői: Takács 427, Papp 423, Vincze 416.

moziműsor

Park: Augusztus 15—16-ig: Mackenna aranya. Amerikai film. Előadás fél 3, negyed 6, 8 óra. 17—20-ig: Fennakadva a fán. Francia film. 21—22-ig: Vizontlatásra a pokolban. Amerikai film. Előadás 6, 8. Matiné 20-án, délelőtti 10 órakor: A bosszúállók újabb kalandjai.

Kossuth: Augusztus 15-én: Meglepő fordulat. Szovjet film. 16-án: Alami Aruház. Magyar film. 17-én: Hogyan fogtam el a drágyagyomrot? NDK-film. 18—19-ig: Fennakadva a fán. Francia film. 20—21-ig: Vizontlatásra a pokolban. Amerikai film. 22-én: Finom kis háború. Román film. 10. 12. Augusztus 15—16-ig: Alami Aruház. Magyar film. 17—20-ig: Fennakadva a fán. Francia film. 21—22-ig: Finom kis háború. Román film. Előadás fél 3, fél 5. Augusztus 15—16-ig: Meglepő fordulat. Szovjet film. 17—20-ig: Hogyan fogtam el az érdragomat. NDK film. 21—22-ig: A harmadik. Előadás fél 7, fél 9.

Petőfi: Augusztus 15—16-ig: Mackenna aranya. Amerikai film. 17—20-ig: Vizontlatásra a pokolban. Amerikai film. 21—22-ig: Fennakadva a fán. Francia film. Előadás fél 4, fél 7, 9. Matiné 20-án, délelőtti 10 órakor: Huszárkisasszony.

Zengő Gyöngye (Hosszúhetény): Augusztus 15—16-ig: Föld a pénzért és fasz. Amerikai film. 19—20-ig: A Huszárkisasszony. Magyar film. 21—22-ig: Angol film. 22-én: Kockázatos akció. Szovjet film. Előadás hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

Május 1. (Komlói): Augusztus 15—16-ig: Atutazóban Moszkovban. Szovjet film. 17—20-ig: Jefferson utolsó menete. Amerikai film. 21—22-ig: Forrájei. Jugoszláv film. Előadás fél 4, fél 6, fél 8. Matiné 20-án, délelőtti 10 órakor: Az emir kincse.

Zrínyi (Komlói): Augusztus 15—16-ig: Messz milliók. NDK film. 17. 18. 20-án: Vihar délen. Amerika film. 21—22-ig: Mazitárb a parkban. Amerikai film. Előadás fél 4, fél 6.

Fekete Gyémánt (Gyáróváros): Augusztus 17—18-ig: Csernemb. Szovjet film. 19—20-ig: Tűz a Monte Floron. Olasz film. 21—22-ig: A hekus és azok a hőlgyek. Francia film. Előadás hétköznap 6, vasárnap 4, 6.

Jászberényi (Pécsszabolcs): Augusztus 17—18-ig: A sipólk macskakő. Magyar film. 19—20-ig: Fekete fej. Jugoszláv film. 21—22-ig: Dorelik, jóni Olasz film. Előadás 5, 7. Matiné 20-án: A bosszúállók.

Rákész (Mecsekfalja): Augusztus 15—16-ig: Oceaola. NDK film. 17—18-ig: Tűz a Monte Floron. Olasz film. 19—20-ig: A hekus és azok a hőlgyek. Francia film. 21—22-ig: Játémm látam, láttem. Olasz film. Előadás 5, 7. Matiné 20-án: Rita, a vadvnyagot réme.

Keddy (Vasas I): Augusztus 15—16-ig: A nagy szokmány. Francia film. 18. 20-án: A csendőr nyugdíjba megy. Francia film. 22-én: Jenyidő. Magyar film. Előadás 6.

Május 1. (Vasas II): Augusztus 17—18-ig: A hekus és azok a hőlgyek. Francia film. 19—20-ig: A sipólk macskakő. Magyar film. 21—22-ig: A betyárak bosszúja. Román film. Előadás hétköznap 6, vasárnap 4, fél 6. Matiné 20-án: Az inkák kincse.

Mecseknyúlás: Augusztus 16-án: Meglepő fordulat. Szovjet film. 19—20-ig: Murphy háborúja. Angol film. Előadás hétköznap 7, vasárnap 5, 7.

tv műsor

MAGYAR TELEVIZIO

KEDD
17.33: Hírek 17.40: Mémémlékvédelem. 18.15: Tallinn. 17. 1850: India szabadságára ébred. Dokumentumműsor. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-hírudat. 20.00: A filatelista halála. Szovjet film. 21.15: Pogány, III. (Egy falu Baranyahídvén). 22.05: Tv-hírudat — 2. kiadás. 22.15: Sakk-mat. Beszámoló a világbajnoki döntőről.

SZERDA
9.30: Delta. 9.55: Tanya a stryepenn. Szovjet film (ismétlés). 17.20: Hírek. 17.35: Prizma. 18.15: Johannes Brahms. Emlékműsor halálának 75. évfordulóján. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-hírudat. 20.00: Dobozi Imre: A tizedes meg a többiek. Vigjáték két részben. 21.45: Régi lengyel muzsika. 22.00: Tv-hírudat — 2. kiadás.

CSUTORTOK
17.48: Hírek. 17.55: Elektra '72. 18.15: Téli. 18.55: Esti mese. 19.05: Parabola. 19.30: Tv-hírudat. 20.00: A négy páncélos és a kuty. 20.55: Kodály: Háry János. Szvit. 21.15: Pogány, IV. rész. 22.05: Tv-hírudat — 2. kiadás. 22.15: Fejünkre nének a gyerekek.

PENTEK
17.28: Hírek. 17.35: Örmöt az embereknek. 18.10: Kitiltás Szekszárdon. 18.40: Műsorainkat ajánljuk. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-hírudat. 20.00: Bibi Lajos két novellájának

JUGOSZLAV TELEVIZIO
KEDD
17.00: Magyar nyelvű kulturális panoráma. 17.40: Kis világ. 18.30: Tudományos stúdió. 19.15: Tartalékok — humoros adás. 19.45: Rajzfilm. 20.30: Válogatás más tévésportok műsorából. 21.15: Sheriff New York-ban.

SZERDA
16.25: Magyar nyelvű tv-krónika. 17.20: Sakk-kommentár. 17.40: Gyermekmekkák. 17.50: A kápopok országában — gyermekfilmorozat. 19.00: Rajzfilm. 20.30: Székés — szovjet film.

CSUTORTOK
16.45: Magyar nyelvű tv-krónika. 17.40: Gyermekműsor. 18.30: Népi muzsika. 19.00: A kultúra ma 19.45:

tv-válogata. 20.45: Wegnar: Festivál-hausz-nitány. 21.00: Tánccaléltatás. 21.15: Mindenki kizárkodik. 22.15: Világjárók. 18.10: Ki látta már Ilyett? Riportfilm. 15.55: Az olimpiai események rövidei. 16.20: A beszélgetés. 16.25: Magyar film. 17.35: Hírek. 18.10: Az ezerezer Fehérvár. 18.15: Röpül páva-körök találkozási. 19.15: Cicavirág. 19.30: Tv-hírudat. 20.00: Tv-bérlés. Kodály: Háry János. 20.30: Súlyos László: Fekete macska. Magyar film. 21.20: Tv-hírudat — 2. kiadás. 21.30: Isten hozta érmagy úr. Magyar film.

SZOMBAT
9.30: Téli (ismétlés). 10.00: A négy páncélos és a kuty (ismétlés). 10.55: Mindenki kizárkodik. 14.40: Világjárók. 15.10: Ki látta már Ilyett? Riportfilm. 15.55: Az olimpiai események rövidei. 16.20: A beszélgetés. 16.25: Magyar film. 17.35: Hírek. 18.10: Az ezerezer Fehérvár. 18.15: Röpül páva-körök találkozási. 19.15: Cicavirág. 19.30: Tv-hírudat. 20.00: Tv-bérlés. Kodály: Háry János. 20.30: Súlyos László: Fekete macska. Magyar film. 21.20: Tv-hírudat — 2. kiadás. 21.30: Isten hozta érmagy úr. Magyar film.

VASARNAP
8.58: Röpül páva-körök találkozási. 10.00: Alkotmányunk ünnepe. 10.30: Onnapi műsorok közvetítése. 14.23: Pajtás Kupa, labdarúgás. 15.45: Földi 0:1. 16.15: Eger. Magyar rádiófilm. 16.25: Lillimil. Magyar film. 18.10: Összeállítás Strauss. Le'ár és Kálmán műveiből. 18.10: Fénylő búzatáplék körött. 19.10: Esti mese. 19.30: Tv-hírudat. 20.00: Röpül páva-körök találkozási. 20.40: Kavár és lenesse. Vigjáték három felvonásban. 22.50: Hírek. 22.55: Jó éjszaka! felvétel.

JUGOSZLAV TELEVIZIO
KEDD
17.00: Magyar nyelvű kulturális panoráma. 17.40: Kis világ. 18.30: Tudományos stúdió. 19.15: Tartalékok — humoros adás. 19.45: Rajzfilm. 20.30: Válogatás más tévésportok műsorából. 21.15: Sheriff New York-ban.

SZERDA
16.25: Magyar nyelvű tv-krónika. 17.20: Sakk-kommentár. 17.40: Gyermekmekkák. 17.50: A kápopok országában — gyermekfilmorozat. 19.00: Rajzfilm. 20.30: Székés — szovjet film.

CSUTORTOK
16.45: Magyar nyelvű tv-krónika. 17.40: Gyermekműsor. 18.30: Népi muzsika. 19.00: A kultúra ma 19.45:

SZOMBAT
9.30: Téli (ismétlés). 10.00: A négy páncélos és a kuty (ismétlés). 10.55: Mindenki kizárkodik. 14.40: Világjárók. 15.10: Ki látta már Ilyett? Riportfilm. 15.55: Az olimpiai események rövidei. 16.20: A beszélgetés. 16.25: Magyar film. 17.35: Hírek. 18.10: Az ezerezer Fehérvár. 18.15: Röpül páva-körök találkozási. 19.15: Cicavirág. 19.30: Tv-hírudat. 20.00: Tv-bérlés. Kodály: Háry János. 20.30: Súlyos László: Fekete macska. Magyar film. 21.20: Tv-hírudat — 2. kiadás. 21.30: Isten hozta érmagy úr. Magyar film.

MECSEKI Bányász

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja Felelős szerkesztő: Csóko Magd a Szerkesztőség: Pécs, Dérné u. 9. fax: 11. Telefon: 26-50 (városi szám) Orsz. telefonok Pécszati: 11-69, 12-96. Közlöny: 72-52. Kiadó: Baranya megyei Lapkiadó Vállalat, Pécs, Hunyvádi út 11. Felelős kiadó: Braun Károly — A Lapkiadó Vállalat telefonja: 15-32, 15-33, 50-11.

Készült a Pécsi Szakra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám — Felelős vezető: Matyas Rózsa
Terjesztő a Magyar Posta Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozó részére az üzemek bérelőbizottságjánál. Nyugdíjasok és intézmények előfizethetnek Pécsen. Mecseki Szénbányák Igazgatósága pénzügyi osztályán. Pécs, L. Komlói Alad utca 5. Előfizetés díj a Mecseki Szénbányák dolgozóinak fél évről 10,— forint, egész évre 20,— forint. Másoknak évi 20 forint 40 fillér.

INDEX: 25 912

A szovjet bányászok ünnepe

Ugy negyven évvel ezelőtt Ukrajna keleti részében, a történelmi várostól Lvóvtól nem messze csendes egyhangúsággal teltek a napok. Mezőgazdasági terület volt ez a rész mindig, parasztok termelték a kukoricát, a búzát, a napraforgót, a síkság képe csak tavasszal és ősszel változott, amikor a végtelen mezők kizöldültek és amikor észlelhetően terményektől sárgállottak. Aztán geológusok jöttek, földmérők, finom műszerekkel tapogatták a földet, próbafúrásokat végeztek, mert gyanították, nem hazudhat az a régi feljegyzés, miszerint ezen a részen szénnek kell lenni. A mérések valóban igazolták a feltevést, kiterjedt szénmezőkre bukkantak, amelyek megközelítő mennyisége körülbelül 2 milliárd tonna.

A Szovjetunióknak akkor nagy szüksége volt az energiahordozóra, a nagyarányú iparosítás, a vas- és acélgyártás, a villamosítási program jó minőségű és nagymennyiségű szénét követelt, a feltárást tehát gyorsított ütemben kellett végrehajtani. Az itt talált mennyiség és minőség minden tekintetben megfelelt a követelményeknek, érdemes volt tehát megkezdni a bányászatot. Megváltozott a táj képe, óriás gépek lepték el az egykori szántóföldeket, aknatornyok emelkedtek a magasba, emberek jöttek ide dolgozni az ország minden tájáról. A háskor szinte szóról szóra megegyezik Komló városá fejlődésével; gyorsan kellett építkezni, a toborzott munkásoknak lakást adni, nem volt idő a korszerű infrastrukturális berendezések elkészítésére, akadózott a vízellátás, az emberek az utcákon dagasztották a sarrat, s akiknek nem volt családjuk sokáig barakkokban zsúfolódtak. Termelni kellett gyorsan és minél többet, nem lehetett mindenben figyelembe venni a kényelmet.

Cservonográd, a valamikori kis falu közepes városá szerveződött. Az évek folyamán próbálták felszámolni a hiányosságokat, bővítették az üzemeltetőket, gyorsították a lakásépítés ütemét, de hiába, az évente átadott 1500 lakás még a felét sem fedezi a kielégítetlen igényeknek; bizony sokat kell még ahhoz tenni, hogy a dinamikus fejlődéssel járó egyenletlenségeket leküzdjék.

Ma 20 bányüzemben folyik itt a termelés, több bányüzem megnyitása és bővítése folyamatban van. Nagyarányú gépesítéssel emelték a munkatermelékenységet, javították a szociális-egészségügyi helyzetet. Hozzá kell ehhez tenni, hogy sokkal könnyebb a gépesítés, mint nálunk, mert jobbák a geológiai viszonyok, az 50-250 cm vastagságú telepeknek nincs vetődése.

A cservonográdi szénbányászokhoz már régóta baráti szálak fűzik vállalatunk dolgozóit. Több üzemünk, brigádunk áll kapcsolatban ottani üzemekkel, brigádokkal, kölcsönösen meglátogatják egymást. Szakemberek tapasztalatszerelésére került sor, vizsgálva lehetőségeket, milyen technikai megoldással lehetne emelni a termelékenységet.

Augusztus utolsó vasárnapján ünneplik a Szovjetunióban a bányászokat. Vállalatunk dolgozóinak nevében köszöntjük mi is őket, bányászköszöntéssel: Jó szerencsét!

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLTETEK

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYÁK DOLGOZOINAK HETILAPJA

X. EVFOLYAM, 34. SZAM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1972. AUGUSZTUS 22.

Ünnepi tanácsülés Komlón

Új nevek kerültek a dicsőségkönyvbe
Oklevél és pénzjutalom a legjobbaknak

A Komló Városi Tanács nagytermében augusztus 18-án ünnepi tanácsülés megtartására került sor. A tanácsülés délután 4 órakor augusztus 20-ra való megemlékezés jegyében Horváth István, a Hazafias Népfőrtitkára nyitotta meg. Az ünnepségen részt vett Neubauer József, az MSZMP Komló városi bizottsága titkára.

— Augusztus 20. — pirosbetűs ünnep ma is mint régen, de 1949 óta megváltozott jelleggel ünnepelünk: alkotmányunkra emlékezünk, — mondotta többek között Jazbinszky Vilmos országgyűlési képviselő, alkotmányünnepi megemlékezésében. Az ünnepi beszéd után került sor kitüntetések átadására, majd az öt hónappal ezelőtt indított Tíz óra társadalmi munka Komlóért mozgalom értékelésére.

A város dicsőségkönyvében dr. Símek Árpád neve került bejegyzésre, 1953-tól 1967-ig volt a Városi Tanács elnöke és azóta is rendszeresen részt vesz a végrehajtó bizottság munkájában. A tanács végrehajtó bizottság elismerő oklevelét Róth Keresztély, Kerner József, Bajzák Péter, Kovács Imréné, Bodnár Rezső és Vukisevic Géza kapták meg.

— 1972 tavaszától széleskörű társadalmi munka bontakozott ki a város szépitése érdekében, a Tíz óra társadalmi munka Komlóért mozgalom keretében — mondotta Gallusz József, a városi tanács elnöke. — Komlóért tenni mindannyiunk szent ügye. Csupán öt hónap telt el a felhívás óta és ha most mérlegre tesszük a végzett munkát, akkor elmondhatjuk nem kell szégyenkezni. A város szinte minden pontján találkozhatunk a társadalmi munka eredményeivel. Mindenhol látszik, hogy igazi nemes versengés volt, olyan, amelyikben nincsen vesztes, mert eredményeit mindenki élvezi. Munkások, iskolások, pedagógusok, bányászok szárai galgáltak a jubileumi park, a bányászpark, és a síkkonduktó környékének szébbé tételére.

Gallusz József, a társadalmi munkák értékelése után átadta a kiemelkedő teljesítményekért járó díjakat. Az üzemek és vállalatok közötti versenyben legjobb eredményt 5655 órával a Mecseki Szénbányák Központi Gépüzeme érte el. E kiváló teljesítményével elnyerte a Komló városi Tanácsa által alapított vándorserleget. A szocialista brigádok közül a legjobb eredményt a Kossuth-bányüzem Donovál József vezette November 7. szocialista brigád érte el 765 óra teljesítménnyel. A brigád munkája elismerésül a Tanács és a Hazafias Népfőrtitkára városi bizottsága vándorzászlóját vehette át.

Kiváló teljesítményekért dicséretben részesültek még a Béta-bánya Vosztok, és a komló Szénelőkészítő Üzem Hámán Kató szocialista brigádok is. Az iskolák és az úttörőcsapatok közül az első díjat, 10 ezer forint értékű vásárlási utalványt a MOM 501-es ipartanuló Intézet nyerte el,ők 14 500 óra társadalmi munkát végeztek. Második helyet 4400 óra társadalmi munkával az Alkotmány úti általános iskola, a harmadik pedig 3065 órával a Steinmetz Miklós szakközépiskola szerezte meg. A tanácsügyi körzetek közül a 78-as kör-

zet 4949 óra társadalmi munkával lett az első 25 ezer forint értékű jutalomban részesültek. Kiváló munkaszervezést Tíz óra társadalmi munka Komlóért oklevél arany fokozatát a Városi Tanács elnöke Pál Lajosnak, a 76-os tanács körület tanácsostagjának adta át.

A Városi Tanács elnöke vezette a tanácsülés nevében köszönetet mondott mindazoknak, akik áldozatos munkájukkal hozzájárultak Komló város szebbételeésért a társadalmi munka-akció sikeréért.

(Reményik)

Átlagban tíz tonna napi tervteljesítés

Kossuth-bányán a Szilágyi Sándor által vezetett „Fabian” szocialista brigád az elmúlt het napjaiban a kilenc tonnás napi tervteljesítést tíz tonna feletti teljesítéssel. A fejtés, ahol a szép eredményeket elérték egy hidraulikus Thyssen-támokkal biztosított kísérleti fényképezőgéppel, amelyet a KBF itt engedélyezett először. A kiváló termelési teljesítmények mellett ők végzik a szállító és a légváltó TH-ról fűző történő kiváltását és az itt felszabadított TH-vasak, valamint kötőelemek kiszállítását is, amit korábban külön a szállító és külön a légváltóknál hat-hat ember végzett.

Ezt a többletmunkát mindig a műszak befejezésekor, illetve állásidőben végzik. Eredményeik jellemzőjeként kell még elmondani: nem lehet őket megelőzni leszálláskor. A munkahelyen ég, folyik az előző szak tevékenysége, amikor a következő szak már megjelenik. A csapatvezető „beosztási” megelőzően megkezdik a munkát. Az előírt technológiai felügyelet betartják. A brigád szűpen, 105,8 százalékkal zárta az első félét. Jelenlegi teljesítmények alapján 107,9 százaléka állnak. Az ezüstkoszorús szocialista brigád ebben az évben az aranyért küzd.

(R.)

Élenjáróink

BERECS LAJOS

fejtési vajúr Pécs-Bányászaton, a Molnár Zoltán vezette aranykoszorús szocialista brigádban. Hatszor kiváló Dolgozó, üzemvezetői díjnyertes is részesült. A XXIII. bányásznap tisztelőre indított egyéni versenyben augusztus 15-ig bezárólag első helyen állt 201,8 százalékos teljesítménnyel.

VARGA JÁNOS 27.

elővárosi csapatvezető vajúr Pécs-Bányászaton. 1951 óta dolgozik a Mecseki Szénbányákban. Munkájával elégedett az üzem vezetősége. Megkapta a Kiváló Bányász miniszteri kitüntetést, kétszeres Kiváló Dolgozó, Munkavédelmi Éri. Brigádjának teljesítménye 110,9 százalék.

VUKMANN IMRE

előkészítő csapatvezető vajúr a nevét viselő erőtlenített szocialista brigádban, Pécs-Bányászaton. 1958 óta a Mecseki Szénbányák dolgozója. Munkájának elismerésül többször részesült Kiváló Dolgozó kitüntetésben. Brigádjának teljesítménye 112 százalék.

MA:

A VOLKOV műszaki brigád

(Cikk a 2-es oldalon)

Az új testvér

(Tudósítás a petőci-üzemből a 3-as oldalon)

Szibéria, az ébredő óriás

(Osszeállítás a 4-es oldalon)

A camphai bányában

(Vietnami tudósítás az 5-ös oldalon)

Termelési jelentés

Béta-bánya az élen

Vállalatunk a mennyiségi széntermelési tervét augusztus 1-től 19-ével bezárólag 85,2 százalékra teljesítette. Az adósság jelentős: 31 662 tonna.

A nagyobb termelő üzeink közül egyedül Béta-bánya ért el 100 százalékos feletti eredményt, a többi üzem még a 90 százalékot sem tudta produkálni.

Üzeink rangsora a mennyiségi széntermelés alapján:

1. Béta-bánya	107,4%
2. Pécs-Bányászatom	86,6%
3. Északi Bányászatom	86,4%
4. Zóbak-bánya	86,3%

5. Kossuth-bánya	85,3%
6. Vasas-bánya	69,2%
Tanbánya	98,9%

Az ismét termelő Nagymányoki Brikketüzem 45,6 százalékot ért el.

Az abszolút számok tekintetében következő a sorrend:

Béta-bánya	+ 1 384 t
Tanbánya	— 12 t
Északi-bányászatom	— 918 t
Zóbak-bánya	— 4 948 t
Kossuth-bánya	— 8 062 t
Pécs-Bányászatom	— 8 248 t
Nagym. Brikketüzem	— 8 357 t
Vasas-bánya	— 10 858 t

Delegációk, tapasztalatszerések

A vállalatunkkal kapcsolatban álló szovjet cservonográdi szénbányáknál augusztus 27-én tartják a bányásznapot. Az ünnepségekre utazik Garamvölgyi János igazgató, dr. Bánki Nándor, a vállalati pártbizottság első titkára, Markvart Zoltán, a vállalati szakszervezeti

bizottság titkára, Tárnoki Ferenc osztályvezető, valamint Kis József tolmács.

A Szovjetunióba Donyeckbe és Moszkvába utaznak szeptember 10-20-a között Magyarországi László (Zóbak-bánya), Vizsgálják a por-koncentráció mérési módszereit, tanulmányozzák a por elleni harc legújabb módszereit.

Szeptember folyamán, később meghatározandó időpontban a lengyelországi Katowicéba utaznak: Szedlák József (Kutatási osztály), Csomai János (Zóbak-bánya). Vizsgálják a por-koncentráció mérési módszereit, tanulmányozzák a por elleni harc legújabb módszereit.

A csehszlovákiai Karlov Varyban október 11-13-ig vendélik meg a szénporrobbanás veszélyének kérdésével foglalkozó nemzetközi szimpóziumot. Vállalatunkat Bánhegyi Mihály (Kutatási osztály) képviseli.

A csehszlovákiai Ostrava-Karminai szénbányákhoz utazik később meghatározandó időpontban Tiszai László (Zóbak-bánya). Tapasztalatszerést folytat a korszerű irányítási és szervezési eszközökről, s arról, hogyan lehet azokat alkalmazni a bányászterületeken.

A bányászati világtanulmányozást szeptember 3-án rendezik meg Románia fővárosában, Bukarestben. Vállalatunk részéről a kongresszuson részt vesz Garamvölgyi János igazgató és Tóth Tibor szervezési osztályvezető.

hírek

Az olvasómozgalomról

A művelődés alapvető, legfontosabb, és leghatásosabb területe elismerten az olvasás. Az olvasni szerető ember éntevékeny, maga is közvetlenül részt vesz saját egységiségének formálásában. Szabadidejét önművelésre, tehát egységiségnek, személyiségének megújítására, képességének gazdagítására, politikai és gazdasági értelemben pedig szellemi kapacitásának bővített újratemelésére használja fel.

Ez azt jelenti, hogy fáradságát kipihenni, erejét újratemeli, de szellemi gazdagodása jó érzést vált ki, és a megnövekedett feladatokra is felkészült. Ez a pihe-egyhény és társadalmi szempontból egyaránt a leghasznosabb tevékenységnek minősül.

Az „Olvasó néperő mozgalom” éppen e célok felismeréséből következett. Ez a mozgalom megérdemli, hogy minden társadalmi szervtől a legnagyobb támogatást, és célkitűzéseinek teljesítésében a legsokoldalúbb segítséget kapja meg.

Az elmúlt évi, 1971-es esztendő könyvtári, olvasási statisztikájából megállapítható, hogy Baranya megyében a közművelődési könyvtárhálózatban (amibe a tanodái és a szakszervezeti könyvtárak eredményei tartoznak) jelentős eredmények következtek be.

A lakosság számára mérten a könyvtári intézmények mennyiségét tekintve a megyék sorrendjében a második helyet foglaljuk el. Ugyancsak a lakosság számához viszonyítva a könyvtári olvasók arányát tekintve a harmadik helyen állunk. A könyvtári olvasók aránya elérte, és meghaladja a büvös 25%-ot, amelyért olyan sok szervezeti munkát végeztünk. További lehetőségek állnak előttünk.

A feladatok abban mutatkoznak, hogy a könyvtári könyvek állománya már csak a 9. helyet biztosítja meggyneknek. Ez arra vall, hogy a könyvtárak számára nagyobb mértékben kell új könyveket beszerezni. Nagy részt a könnyeménységől függ, hogy a beiratkozott olvasóink a kölcsönzések mennyiségében is csak a 9. helyet érik el.

A feladatok ebből világosan következnek: növelni a könyvtárba beiratkozottak számát, gyarapítani a könyvtárak könyveit, és aktívabb, nagyobb arányú olvasásra buzdítani a beiratkozott olvasókat. Ezzel meggynek művelődését segíthetjük, és minden vonatkozásban megalkozhatjuk a Baranya dolgozóinak kulturáliságban elért szép eredményeit.

Bánfai József

Pártaktívák Béta-bányán

Az üzemi párt szervezet csúcsetelege, figyelembe véve a vállalat pártbizottságának gazdasági, műszaki vezetőinek az üzemek tevékenységéről elhangzott értékelését, úgy határozott, hogy az eddig hozott üzemi intézkedéseken túl, e fontos kérdést kibővített pártaktíva elé terjeszt.

Augusztus 16-án délután a Juhász Gyula munkás klubban szocialista brigádvezetők, pártcsoport-bizalmiak, alapszervi párt-, KISZ-, szakszervezeti vezetőségi tagok, bizalmiak, műszaki közép-kaderek, valamint az üzem műszaki-gazdasági vezetőségének képviselői hallgatták meg Ropoli István üzemvezető tájékoztatóját az elmúlt féléves tevékenységükről, különös tekintettel a június, július és augusztus hónapok értékelését, valamint további feladatainkat üzemünk tevékenységét illetően.

Az aktívaülésen elnöklő Nagy Béla csúsztitkár, az üzemvezető tájékoztatója után Kovács Árpád vezetőkönyvelőnek adott szót, aki az üzemvezető elvtársat kiegészítve az aktívaértekezlet résztvevőit a gazdaságosságra, az anyagtakarékoságra, az ésszerűbb gazdálkodásra intette.

Az aktívaértekezleten több értékes javaslat hangzott el, amelyekkel kapcsolatosan az üzemvezető elvtárs már intézkedéseket is eszközölt, azonban az aktívaértekezlet megbízta az üzemi párt szervezet csúcsetelegét, hogy az elhangzott beszámolókat, javaslatokat és véleményeket alapján segítse, irányítsa az üzem tevékenységét, mozgósítsa az üzem kommunisztái, teremtse olyan légkört, amely biztosítékot jelent üzemünk előtt álló feladatok megoldására; a párt szervezet csúcsetelege az év végi beszámoló taggyűlésen térjen ki az aktívaülésen elhangzottak értékelésére is.

Rostás László
agit. prop. felelős

Munkásőreink helytállása

A múlt hét végén háromnapos koncentrált kiképzést tartottak munkásőreink. Pénteken délelőtt még leszálltak a bányába, délután pedig már a lövelőkészítésen vettek részt. Szombaton fél 6 órakor volt a gyülekező és Kisvászara indultak éleslövészetre.

A Szarka János vezette munkásőrszázad erős jó átlagot ért el. Ez annál inkább dicséretes, mert pisztoly, géppisztoly, golyósóró, géppuska és éles kézigránát dobás követelményeit teljesítették. A megjelent parancsnokok, politikai vezetők, elismerően szólhattak a fegyvelőiről, és a rekkenő hőszégen végrehajtott gyakorlatról. A lövészetben ott volt Kovács János, Kossuth-bánya pártbizottságának titkára is, aki helynyelvalón szölt munkásőreink helytállásáról.

A harmadik napon Varga-pusztán összevont karhatalmi harcászati foglalkozásra került sor, a Steinmetz zászlóalj második századával. L. Kovács András századparancsnok alegysége is kitünőre vizsgázott a hatórás foglalkozáson. Nem volt könnyű a gyakorlat, hiszen teljes felszerelésben, többek között, műszaki munka végzése is feladatként szerepelt.

Mehlmann Ferenc századparancsnok külön is megdicsérelhető alegységét, hiszen fegyvelmezeten, lelkiismeretesen hajtották végre a gyakorlatot, mint ahogy a többiek is helytálltak. Dóri István zászlóaljparancsnok, Boda János zászlóaljparancsnok-helyettes és Szilvec János kiképzési vezető a háromnapos foglalkozásról igen jó értékelést adhatott.

OLVASÓINK FIGYELMEBE!

KÖZOLJUK KEDVES OLVASÓINKKAL, HOGY A MECSEKI BANYASZ, BANYASZ-NAP ELŐTTI, UNNEPI SZAMA AUGUSZTUS 29-ÉN, KEDDEN JELNIK MEG 12 OLDALON.

Nyugdíjasokkal találkoztak

A Karbantartó Üzem párt-, szakszervezete és gazdaságvetése egy korábbi időben közösen határozott arról, hogy rendszeresen megartják a nyugdíjasokkal való találkozását. Ezt most, augusztus 12-én egy jól szervezett szigetvári kirándulással váltották valóra. A program lebonyolításában a szakszervezet vállalt fő szerepet — Kusz Lajos szb-titkár vezetésével.

A szigetvári látogatáson az üzem több aktív, élenjáró dolgozója is ott volt. Ezúttal mégis a nyugdíjasok álltak az érdeklődés középpontjában. Az idős emberek hozzátartozóikkal együtt kapták a meghívót. A nyugdíjasok között voltak, akik már nem olyan frissek és nem vállalták az utazást, de örömeiket fejezték ki azért, hogy rájuk is gondoltak az üzemiek.

Az egésznapos program keztében közösen tekintették meg a várat, a múzeumot, majd együtt szórakoztak a strandon. A szakszervezet látta vendégül a részvevőket. Olyan rendezvény volt ez, amely alkalmasnak bizonyult az egykori és a mai munkatársak egyszerű találkozására.

— V —

A Volkov műszaki brigád

Céljuk: a fejtési előrehaladási sebesség növelése

A Kossuth-bányai szocialista brigádok az első félévben az anyagmegtakarítás területén szép eredményeket értek el és mintegy egymillió 740 ezer 808 forintot takarítottak meg. Éves vállalkásuk 1226 000 forint volt. A legjobb eredményt a fejtési szocialista brigádok közül a Szilágyi Sándor brigád érte el 65 788 forinttal, ami munkásoknak tíz forint megtakarítást jelent. Az egyéb csapatok közül a Mészáros László bővítő szocialista brigád lett az első. A brigád munkásoknak 34 forintos megtakarítást ért el. Az anyagmegtakarítási és az újítási mozgalom egy célt szolgál, az üzemi önköltség csökkentését.

Az anyagmegtakarítás szép eredményei mellett az újítás területén már többször előfordult, hogy egy hasznos, a munkafolyamatot meggyorsító, a gazdaságosságát elősegítő ötlet nem jutott el a megvalósításig. Legtöbb esetben még addig sem, hogy felfedezze bekopogtatott volna vele az üzemi műszaki fejlesztési csoport. Felvetődik a kérdés, hogy mégis miért kallódnak el e használható, jó kezdeményezések? E kérdésre az üzemek műszaki fejlesztési csoportjainál általában hasonló választ kaphatnánk, mert:

bármilyen jó is legyen egy ötlet, ahhoz, hogy újításként lehessen beadni, szükséges az elképzelés műszaki leírása, gazdasági számítás arról, hogy milyen eredmény várható az új eljárás bevezeté-

sétől, például mennyi forintmegtakarítást érhető el azáltal.

Azonkívül több esetben még műszaki rajz készítése is nélkülözhetetlen. Ezek elkészítéséhez legtöbb esetben szüksége van az újítónak segítségére, hiszen nem mindig rendelkezik az illető műszaki képzettséggel. Eről beszélt az elmúlt év legutolsó brigádvezetői gyűlésén Radnai József, a Kossuth-bányai műszaki szocialista brigád vezetője is. Többek között kijelentette: „A mi brigádunk vállalja, hogy segítségét nyújt az újítások elkészítéséhez”.

— Eredetileg az ötletet én is egy Szovjetunió című lapból vettem — mondja a műszaki brigád egyik irodájában. — E cikk Munkás-mémok újítók cím alatt jelent meg, és arról szölt, hogy egy munkás és egy mér-

nök között kialakult jó kapcsolatot eredményeként az üzemben milyen értékes újítások születtek.

Berczik Zoltán brigádtag még hozzátézi: „Az ember szinte kötelességének érzi, hogy ha egy jó műszaki megoldást lát, azt segítse”.

A Volkov-műszaki szocialista brigád az év elején vállalásai közé felvette, hogy támogatja a fizikai dolgozókat az újítások megvalósításában. Vállalkozásuk máris kézzelfogható eredményei vannak. Ilyen például Dezső Károly lakatos újítása, akit szintén a műszaki brigád patronált. Az új eljárás bevezetésével nyugati importból beszerzett — évente mintegy 300-350 darab — fűrókorona száma lecsökkent 50-re. Ez a szám többek között azért is jelentős, mert egy darab fűrókorona értéke 750 forint. Jelenleg is közösen „munkálkodnak” az egyik fizikai dolgozóval. „Ugy néz ki mondja Berczik Zoltán, ha sikerül megvalósítani e mostani elképzelést, akkor ezt már nem is az újítási, hanem a találmányi kategóriába sorolhatjuk majd be.”

Az első félévben több jelentős újítást dolgoztak ki, a Volkov-brigád tagjai is.

A legsikeresebbek között említhetjük a magonyomású gumitömők helyettesítését a hazai gyártmányú vascsővel. Itt szintén nyugati importárt takarítottak meg. Gazdasági számítások szerint mintegy évi 600 ezer forintot.

Kéthete folyik a kétkaparós védőhálósz fejtés bevezetésének a kísérlete is. Az újítás lényege, hogy a pásztafóvesztésnél és a főve szén omlasztásánál két kaparó üzemel egyidőben.

Végző céljuk a fejtési előrehaladási sebesség növelése. Ettől az újítástól megfelelő területen komoly eredményt várhatunk — mondotta a brigádvezető.

A Volkov-brigád tagjai aranykorszakosok. Zömében mérnökök, technikusok. A brigád tagjai közül kerülnek ki a járó, segédjáró tanfolyamok oktatói is. Annak érdekében, hogy az üzemben egyetlen egy hasznos újításra történő javaslat se vesszen kárba, legfőbb feladatuknak tekintik a jó kapcsolatok kialakítását a többi brigáddal. Az idén célul a vállalat kiváló brigádja cím megszerzését tűzték ki.

Remenyik Ernő

KISZ-vb

KISZ-vb ülést tartottak augusztus 15-én. Meghallgatták az 1972. év első féléves költségvetéséről és a tagdíjmunkáról szóló és a módosított hatásköri listáról szóló jelentést.

A legközelebbi KISZ-végrehajtó bizottsági ülésén, augusztus 22-én megvitatják Újhegy Üzem csúcsetelegeinek választások óta végzett tevékenységét, valamint a Gépkecsi Üzem alapszervezetének munkáját értékelik. A vb-ülés nairendjén szerepel a vállalat KISZ-bizottság 1973. évi költségvetésének vitája.

Vízbetörés Vasason

Nagy erejű víz- és izsapbetörés történt augusztus 17-én, csütörtökön reggel 8.55-kor Vasasbányán az I. szinti 3. déli segédvágattól délre a 11-es telepi fejtés 38. süvegőrájánál. A harmincnyolc fohos doléslú fejtésben Hankisz József szocialista brigádja dolgozott, mikor a nagy mennyiségű víz és izsap átszakította a fedőt és egymásorát dobálva a szállító csúszdát közel egy méteres mély árkot vágva a talpban, bezúdult a fejtésbe.

A bányaműszaki felügyelőség megállapítása szerint egy

régi fejtésben összegyűlelt víz és izsap nyomult az acélbiztosítású frontfejtésbe, ahol akkor harmincan dolgoztak. A bányászok nem vesztették el lélekjelenlétüket és ennek köszönhető, hogy valamennyien időben elhagyták a veszélyes munkahelyet. Tizenketten könynyebb sérülést szenvedtek, közülük hetet a Honvédkórházba szállítottak.

A víz- és izsaputánfolyás egybeként egy óra alatt megszünt a bányában, így még aznap hozzakerdíthettek az izsap eltakarításához, a fejtés

rendbehozásához. A Honvédkórházból a sérülteket elsősegélynyújtás után hazaengedték.

Hétfőn délelőtt a következőket mondta Gergő György az üzem főmérnöke a csütörtöki vízbetörésről: — Mem ért teljesen váratlanul bennünket ez a vízbetörés. Már napok óta kerestük, fűrtük a fátét, de nem találtuk ezt a régi vágatot, amelyről feltételeztük, hogy tele van vízzel. Jól folynak a helyreállítási munkák, s ha nem jön valami közbe, szerdán ismét termelni tudunk a 11-esen.

Mielőtt a bányázemekből javításra érkezett munkások a Villamos Üzem má helyeibe kerülnek, megtisztítják őket. A képen: Lengyel Sándor motormosás közben. Foto: Barna

Bányajárás István-aknán a 3-as, 7-es, 11-es fejtésekben

Termeljük ma több szénét, mint tegnap!

Az év slágere minden bizonnyal az idei táncdalfesztivál győztes száma, az „Add már uram az esőt!” lesz. István-aknán azonban egészen más slágerrel beszélnek mostanában. Mégpedig arról, hogy hosszú évek után úgy néz ki szén, s nem is keveset fog termelni a bánya. A sláger azonban — néhány kivétellel — elműlik, átadja helyét az újnak, a másikkak, a szabócsü üzembem pedig épp elenkezőleg azt szeretnék ha e sok küzdelem után kiverekedett stén minél tovább tartana. Kovács Kati dalát máris kikézdte az idő, hisz ha ő hozta ránk az idei nyár özönvizét, aligha fog megélni a slágerpiaccon, legföljebb nagy szárazságok idején veszik majd elő, István-aknán azonban állandósítani szeretnék ezt a sláger: termeljük ma több szénét mint tegnap!

Egy éve kezdődött el István-aknán a mélyszinti bánya kiaknázása. Az összevont üzem minden energiájára szükség volt, hogy az e területen nagyon is rövid időnek számító tizenkét hónap alatt új bányát építsenek. Munkahelyi átcsopontosítások, csapatátisztervezések, munkaköri átirányítások mind-mind számtalan, néha már szinte megoldhatatlan feladatot elé állította az üzem vezetőit és az üzem dolgozóit. A nagy nekirbuldolás végülis sikerült, épp ezért most egymást követő három héten meglatogatták a bánya három nagy fejtését.

A 3-as telep év elején még csak álom volt, ma valóság. A második szintről a negyedikig már szénmezőben ma egy-egy méterenként felszáz ember részese az omlasztja a szén. A beadó szinten irgalmatlanul nagy a szén, vágja az ember szemébe a szénport, mint télen hóvirág estén a havat. Pallók és szénkék tömkelege, hiába éten embert ellátni nem kis munka. Eppenséggel nem mond-

hatom, hogy örülnek itt lenni a látogatóknak, dehát igazuk van.

— Most mindenki úgy jár ide, mint valami csodatévő helyre. Pedig megtettük volna mi ezt már előbb is, persze ha lett volna rá módunk. Most egyszerű nem tudják elképzelni, hogy itt szén is lehet termelni. — mondja Horváth János szocialista brigádvezető, akit Molnár Zoltánék hívtak ki páros versenyre. A felajánlás napi 1250 csillére szót, hát tehetnek arról, hogy kéthete a hétfői napon, csak a reggeli szak 910 csillérel töltsék?

Molnárék csak a második negyedév elején jöttek vissza a fejtésbe, előtte ők is előkészítéssel dolgoztak. Így elképzelhető, hogy örömmel álltak itt munkába és hívták ki párosversenyre Horváthékat, na és Pécs-Bányai üzem fejtési körlete szocialista brigádjainak valamennyi tagját. A visszhang nem is maradt el: valamennyi fejtési brigád csatlakozott hozzájuk, míg az egyéni versenyre huszan iratkoztak fel. Itt a 3-as telepi fejtésben pedig az itt dolgozó hat szocialista brigád: Bakucz János, Bokor József, Hartmann János, Horváth János, Molnár Zoltán és Papp Gábor által vezetett csapatok egyetlen hatalmas munkabrigáddá egyesültek.

A fejtésen jelen pillanatban csend van, a hidraulikus tömőkkel biztosított fejtés mint valami fekete márvánnyal barított földalatti folyosó nyúlik le a mélybe. A csordultig tett kaparó mellett ereszkedünk egyre lejjebb, szinte kísérve a kézzől-kézre vándorló beszélőnyagot. Egyre inkább érzem Molnárék igazát: a fejtésbe történt vizsztatérésüket csakis munkaverseny felhívással lehetett megünnepelni.

Csak most látni igazán, hogy mire képes az ember ha azt teheti amit szeret. Mit jelent egy fejtésben dolgozó vajárnak ha a réselőgépe nyomán leomló széntől sírni, nyöszörögni

kezd a kaparó, amíg vonszolja, húzza lefelé a terhet. Hisz a gép panaszkodása is lehet öröm, no persze elég egy húszperces üzemzavar, hogy az öröm örömmé változzék. Pedig hát ez is előfordul. Epp ezért kell a szerelőknak állandó ügyeletet tartaniok...

A fejtés közepén járva találkoztunk Berecz Lajossal az egyéni verseny pillanatnyi tabella vezetőjével:

— Ami az első helyemet illeti, aligha hiszem, hogy sikerül valakinek is befogni. Több mint öt százalékkal vezetek a második előt és pedig itt lenn nagyon nagy előnynek számít.

— On a Horváth-brigádban dolgozik, viszont az őht követő négy helyen épp a nagy ellenfél csapatának Molnárék négy tagja: Baumann György, Somogyi József, Gerencsér János és Asztalos István következik. Segíti a munkába és hívták ki párosversenyre Horváthékat, na és Pécs-Bányai üzem fejtési körlete szocialista brigádjainak valamennyi tagját. A visszhang nem is maradt el: valamennyi fejtési brigád csatlakozott hozzájuk, míg az egyéni versenyre huszan iratkoztak fel. Itt a 3-as telepi fejtésben pedig az itt dolgozó hat szocialista brigád: Bakucz János, Bokor József, Hartmann János, Horváth János, Molnár Zoltán és Papp Gábor által vezetett csapatok egyetlen hatalmas munkabrigáddá egyesültek.

— Nem hinném, hogy bárki is igénybe venné az ilyen segítséget, így én sem. Az egyéni munkaversenynek épp az a lényege, hogy tiszta körülmények között helytállva teljesítse mindenki azt amit tud. Biztos vagyok benne, hogy az engem követők is így gondolkodnak.

S, hogy mennyire komolyan gondolja azt amit mondott Berecz Lajos mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az elmúlt héten volt olyan nap mikor 17 vasat teljesített!

Mint végeláthatatlan fasorban kaptatunk lefelé az egymást követő fémtámok között. Mert bizony van belőlük néhány. Most, hogy az újabb harminc méteres szakasz is hozzá kapcsolódik, több mint kétszáz sort számolhatunk meg. Mire leérünk a vágat aljára ismét meggládul a kaparó, s mint valami szívet melengető, kedvedreli szifónia felharsan a réselőgép zenekar.

K. L.

Az üzemi büfében

Jól esik egy kis frissítő leállás előtt a Béta-bányai büfében. A feltáró csapatok itt kapják meg a védőételt is. Fotó: Berné

Az új testvér

Társüzemi gondolatok a petőci üzem avatása előtt

— No, hogy tetszik az új testvérked, Petike?

— Ronda! Hát igen. A régi kedvenc feltékeny az újszülöttre.

Jómagam (testvérüzemi dolgozó) ilyesfajta érzésekkel indultam látogatásra Középmagyarország egyik legmodernebb és legmélyebb csecsemőjéhez, a IV. üzemhez. Vegül is meg kellett állapítanom, hogy — néhány pörösenstől eltekintve — az újszülött szép. De menjünk sorjában. Az üzemudvar kemény harc árán szoríthatott helyet magának az erdőben. A fák úgy állják körül, hogy tenyérynél fölösleges helyet sem engednek át neki.

Legjellemzőbb az aknatorony, amely a főépület fölé felhőkarcoként magasodik, noha az utóbbi is háromemeletes.

A névadó a bányásznapon lesz. Érthető hát, hogy a beruházók teljes gőzzel dolgoznak. Folyik az udvar rendezése, szépitése is. Emellett azonban ter-

mel a bánya. A megszünt I. üzem utolsó bányászrészelei is átjöttek már. Dolgozóit adják az új üzem létszámának 80 százalékát. A főépületben minden megtalálható: öltözők, fürdők, fűtőlvsó, lámpakamra, a körlet és a különféle irodák. A bejártnál hatalmas hall van, olyan portászekkarral, mint a Waldorf Astoriáé. Az ember önkéntelenül is keresi a feliratot, amely jelzi, hogy hány nyelven beszélnek itt. A lépcsőház széles, mint a Metróé, csak nem mozog. Úgy érzem magamat, mint a szegény rokon, aki feljött Pestre, hogy megnézzé a sógorék új lakását.

Van mit nézni.

A körletirodákban beépített szekrények, beépített virágtartó oszlopok egy kertészeti nő napi ünneppsz indulókészlete számára. Új bútorok mindenütt. A külső fal csupa üveg. És fűtenek. A fűtőberendezés kifogástalan, s a kazánfűtők érték a dolgozókat. Jó ez ebben a 35 fokos hőségben, mert a trópusi levegő csak így tűnik hűvösnek.

A főbányamesteri irodában hatalmas helikopter-légszavarok kavarják a forró levegőt, hogy oda ne kózmáljon. Peti elvtárs (ki ne ismerné?) a reggeli eligazítást fejezi be, aztán hív a bányába. A négyosztos kis puhán siklik velünk néhány száz méternyit a legfelsőbb szintig. Megtudom, hogy a szállítás teljesen automatizált. A csillék betolását a külszínről irányítják. Csak egy csatlós van a szinten, az is azért, hogy ellenőrizze a szállítás folyamatát.

A bányában nem lehet fát látni. A csillemarkát is fémlemezkből kellett elkészíttetni, mert eleinte a csapatok egyik dolgozója mást sem csinált a műszakban, mint fát keresett a márkakészítéshez. Egyetlen kocsi fát látom csupán. Két dolgozó toltja. Amikor már harmadszor találkoztunk velük, értettem meg, miről lehet szó: e két improduktív feladatra, hogy ébren tartás a jövőjében a bányafa emléket. A legendás vastagtelepi munkahelyeket is megnéztém. Bennük TH-támpillérek sora, s a pisai ferde tornyot léptető kombinált pillérek. Olyan az egész, mint egy katedrális egy süllődő homjón. Mély benyomást tett rám a tömedékelés terve is. A csaknem befejezett nagyszabású berendezés annak az elszánt-

ságnak szimbóluma, amellyel az Ember költséget nem kimélve oldja meg a legbonyolultabb problémákat is.

A bányában — a külszínen és a hiedelmekkel ellentétben — friss, hűvös, kellemes levegő.

Erdeklődöm a kiemelkedő brigádok és vezetők után.

A 21. csapat Tancsa József vezetésével, napi 5-6 méteres teljesítménnyel az üzem legfontosabb feltáró munkáit végzi.

Legnagyobb riválisuk a 9. csapat. Vezetőjük László Lajos.

A 37. csapat Horváth István vezetésével a vastagtelepi kiserületi munkákon dolgozik. A 26. csapat már az I. üzemenél élenjáró brigád volt. Vezetője, Biri János aktív közéleti tevékenységéről közzismert.

A kiszállásnál újabb meglepetés: automata, vízbőlítéses csizmazsák. Az ebédnél elismeréssel néztem szét az üzemi étkezdében. Ha baj lesz az időjárással, a kispályás bajnokságot itt is megrendezhetik. Emellett a „tisza asztal, rendezés” mozgalomba is bevezethetnek. Ebéd után megnéztük a gépműhely befejezése előtt álló építkezését. Ez a munka kollektív a szó minden értelmében. Az üzem dolgozóit 2500 társadalmi munkával végezték el az alapozást, s 2100 műszakkal a falazást, il-lingszerelést.

A II. üzem a lanovka-pálya szerelésének vállalásával tehermentesítette a szolgáltató üzemet, amely teljes kapacitással dolgozik most a szerelvényeken. A lényeg, hogy a műhely (valóságos kis gepgyárnak ígérkezik), amelyet most egy ócskavastelepi lemezűdő helylettesít, bányásznapra már dolgozni fog.

Búcsúzás után tündőbe halogtam a buszmegállóra. Lóni, nincs itt baj semmi.

Reccs! Nézem: a vasrólát vége leszukította a zsebetem. Csak kissé hajlították le a vascső-hegekkel fogazott végét. Úgy fest így, mint egy kaján kutyalaklyék. És látszik a pófáján, hogy nem ez az első munkája.

Szóval van hiba mégis. De a hiba az én zsebetemben van.

Dr. Tóth Ferenc,
a Mecseki Erőbányászati Vállalat dolgozója

Ár után

Milyen hamar felejt az ember. Egy hete még ezek és ezek töltötték a raktár magasra a homokszárazakat, fonták a sövény, terítették a földet, ragasztogatták fölülakkal a mállalozó géteket, forró napsütésben, zuhogó esőben, éjszakai alkonyban, hogy gőtjaik közt tartásd a folyót. Ma hangos énekészával, szabad szombati és vasárnapi társadalmi munkában, szocialista brigádok és kiszesek szákokat ürítettek, mosák őket a megújuló folyóban, teregetik felük tele mindkét partot.

Az árvízről megszabadult folyók félégzethez jutva álmodhatnak, lakóik erőt gyűlnek a megmaradt termékek betárolásához. Csak a megfektetett, elsárgult teraszok fölött leng ramegve náha-náha meglekítve az árvíz itt maradt látkyacsokának meggyújtása utáni füstjével, amikor talán a Jancsó hímekebb elregett kacsaringókkal és kőzserével fiatal csoportok kaptatnak, míg vonulnak

énekszóval az egyik munkahelyről a másikra.

A víztől, iszaptól megsárgult partoldalakon sötét és világos foltjaival szikkad, szárad a végeláthatatlan székvészonszőnyeg. S mint hívóba megvilágított fényképpapírokon megfektethető betűsorokat és figurákat csál elő tájuk az irgalmas napfény. Napbarnított testek szárai hajladoznak, mint aratáskor a marokszedők, mint szénakaszálás után a szénaforgatók és gyújtogatók, fordítják, lengelik a szákokat, egyszerre mintegy vlogatva is a még használhatókat, külön választva a szakadozottaktól, a rongyit, hogy egy esetleges újra felhasználáskor ne kelljen hiábaválót munkát, lálóslésleges mozdulatokat végezni. Bányászok, közművesek, autós és buszvezetők, diákok és gyári munkások Baranya minden területéről, egymást váltva, egymás nyomába lépve takaragatják, költözik az oly nehezen hegédő töltéseket.

Bákheti a talpakat a sárterelő, támadhatnak millió nyilaikkal a szunyograjok, testhaj-

latokban patakban folyhat a veríték: ez már a győzelem. Csak náha-náha szisszennek fel, mikor meghazudtolva az árvíz alatti szeszítálmát éles sörös-, boros- és pálinkásüveg csónakok talál a véstelen talp. Ép üvegekben is tisztességes kollektió gyűlik össze, mire délre hajlik az idő, árából épp telik egy liter asztali fehéré. Rozsdásodó konzervdobozok, hangyáktól ellapelt tuskók, a vízbe fült állatok tetemei röpködnek az elkeskenyedett és elkevetlenedett folyóba: ha márr hoztad, vidd is őket tengerbe! — mondat-törédekét kíséretében.

Keskény elatójú Zetarak vágatnak végig lélegzetelállító manőverezéssel a csata utáni harcérhez hasonló partperemen, hogy megrakva a száraz szákokkal ha lehet még ést vasszitóbb gyorsasággal szágladjanak rakományukkal a gyűjtőhely felé. Közel egymillió kisebb és nagyobb szák került az elmúlt két hét alatt a partokra, most ha fele visszakerül, akkor az már jó begyűjtésnek mondható. A kárt még felbecsülni alig-

ha lehet, ám az mindenki előtt látható és egyértelműen elfogadható, hogy ha a gabonafülek megleketedve, a kukoricák és répek sárgulva is megmenekültek.

Délután közepére lassul a munkatempó, több idő marad a vicselődésre, az ugratásra; s KOJALL tilalma ide, vagy oda, fűrésd kerekedik, s ha akad olyan, aki kivonná magát ebből, hát rosszul számított, mert csakhamar kezét, lábát fogva lóbalják a víz fölött, hogy néhány pillanat múlva terült békaként loccsanjon a medar mélyen iszkoló vízben. S hogy cipő, zokni és még nadrág is volt rajta? Hát istenem... Pechje volt.

Esteládik, kétülni kezd tálval a Tenkes-hegy és a tálvalabbi Dráva parti erdő. Rajokba gyűlnek az emberék, s jóllehet addig iszólt az ének a parthosszban elnyúló csatárláncokan, most kórosok alakulnak, hogy bototóvén e munka-vasárnapot, győzedelmi dalt énekeljenek az emberrel szemben vereséget szenvedő ár felett.

— kapu —

50 éves a Szovjetunió

Szibéria, az ébredő óriás

A Szovjetunió hosszú távú terveiben Szibéria fejlesztése döntő fontosságú tényező. Ez a hatalmas terület, amely az Uraltól a Csendes-óceánig terjed, a maga 11,5 millió km² területével a föld összes szárazulatának több mint 8 százalékát teszi ki.

Szibéria az a terület, amely talán nem is hosszú idő múlva, de mindenesetre hosszú időn keresztül alapvetően befolyásolhatja a világ nyersanyagtermelésének alakulását. Ez az előrejelzés a terület roppant gazdagságának még részleges ismeretében is reálisnak minősíthető.

Az már régebben tudott, hogy a világ szénkészletének jelentős hányada ezen a területen található, ismertté váltak hatalmas kőolaj- és földgázkészletei és most már a legkülönbözőbb ásvány- és ércelőfordulások rendkívüli gazdagsága is, amelyek közül a vas-, réz-, ólom- és cinkércsek a legnépszerűesebbek.

Szibéria nagy részén az éghajlat igen zord és közlekedési hálózatja sem fejlett, lakóinak száma pedig mindössze 26 millió, az az ország egész népességének csak 10 százaléka. Nem kétséges, hogy a népesség számának növekedése elsőrendű kívánalom mind politikai, mind gazdasági szempontból.

A legújabb becslés szerint 1964-től 1980-ig 40 milliárd dollárral egyenértékű összeget fognak a nyugat-szibériai ásványkincsek kitermelésének előmozdítására fordítani.

Más források szerint a Szovjetunió kőolajtermelése 1970-ben 353 millió t. volt, amely mennyiség a világ kőolajtermelésének kerekén 15 százaléka. Ennek csak valamivel kevesebb, mint 10 százaléka, 31,4 millió t. származott Szibériából. 1975-ig — tehát még a jelenlegi ötvenes terv folyamán — a Szovjetunió kőolajtermelését 490 millió tonnára kívánják emelni, amelyből viszont Szibéria már 25 százalékkal részesedne, és ez nem kevesebb, mint 120—125 millió tonnás évi termelést jelent. Ezt a rohamos növekedést elsősorban az utóbbi 10 évben végzett rendkívül eredményes kőolaj- és földgázkutatókások biztosítják elsősorban Tjumen és Tobolszk környékén, továbbá Urangoj Nadim és Szalehard körzetében az Ob alsó szakasza mentén messze északon. Ezzel kapcsolatban figyelmet érdemel néhány szakértő véleménye, akik szerint a szovjet sarkvidék potenciálisan a világ leggazdagabb kőolajtartományja.

A Párt XXIV. kongresszusán Koszigin miniszterelnök azt mondta, hogy a Szovjetunió ismét földgázkészlete az 1966. évi 3000 milliárd m³-ról 1970-ig

16 000 milliárd m³-re növekedett, főleg a kazahsztáni és részben a szibériai kutatások eredményeképpen. Nagyvonalú tervek készültek a szibériai gáz szállítására és exportjára mind keleti, mind nyugati irányba, tehát Európa és Japán felé.

Szibéria szénkészletét 3500 milliárd tonnára becsülik, és ez a föld teljes szénkészletének 40 százaléka. Ennek a szénvagyonnak nagyobb része az észak-szibériai Tungusz- és Tajmir-medencében található, bár ezek a területek még nincsenek teljesen megkutatóva, míg a másik óriási szénbázis a kuznyercki-medence. Ennek a területnek szénvagyonát 1000 milliárd ton-

Szibéria gazdaságának jelentős forrásai a vasérctelepek, amelyek elég nagyok ahhoz, hogy önálló acélipar bázisul szolgáljanak. A nagy Novokuznyeck-i acélmű mellett fontos üzemek vannak a távolkeleten Petrovszk—Zabajkalszkijban és Komszomolszkban is.

A jelentős acéliparon kívül a kuznyercki-medence színesfém-, elsősorban cinktermelés érdemel említést. A közelében épült meg az új Szajan-i vízierőmű 6,4 millió kW kapacitással. Ez nemcsak a kuznyercki iparvidék energiaigényét elégíti ki, de egy nagy alumíniumkombinát, továbbá a sorai molibdénmű energiaüzemét is.

400 000 t év finomított réz előállítására lesz képes.

Igen jó minőségű, hatalmas réz-nikkelérc-előfordulásokról érkeztek jelentések, amelyet Szibériai északi részén a Jenyiszej folyó alsó szakasza mentén fekvő Norilsk város közelében tártak fel. Norilsk máris a legjelentősebb nikkeltermelő terület a Szovjetunióban és valószínűleg igen fontos réztermelő is válik. Jelenték szerint már a harmadik nagy rézfinomító építése van folyamatban.

A Bajkáltól messze kelet felé fekszik a viszonylag kismértékben megkutatott ún. távolkeleti és ásványtartomány. Itt ugyancsak nagyon jelentékeny színesfém-, arany- és szénelő-

Új lakóházak Novosibirszkben

nára becsülik, amelyből legalább 30 százalék kokszolható, és kis mélységben települt, kővetkezőképp kifejlesztés művelésre is alkalmas. A kuznyercki szénekre nagy fűtőértékű és kis kén tartalom, valamint kevés hamu jellemző. A termelés amely 1970-ben 113 millió t. volt, 1975-ig 135 millió tonnára emelkedik.

Kuznyeck azonban nemcsak széntermelő, hanem acéltermelésé révén is elsőrendű fontosságú. Emlékeztet, hogy a szovjet nehézipar fejlesztésének első fázisában, az első ötvenes terv során egy integrált program keretében megvalósult a kuznyercki szén vasúti szállításának lehetősége az Ural felé, ahonnan viszont vasércet szállítottak a visszatérő szerelvények. Így módon vált lehetségessé, hogy a kuznyercki-medence és Magnitogorszk a két vezető acélgyártó központ a Szovjetunióban.

További fontos színes fémkohászati övezet talán az Angara folyó mentén, a Bajkáltól északnyugatra. Egy második hatalmas duzzasztó- és vízerőmű ennek a területnek a súlypontjában Bratszk közelében épült és ez 5 millió kW-os kapacitásával a bratszki alumínium, azután egy ércelőkészítő üzem, számos fémkohászati üzem és fűrésztelap energiaellátását biztosítja.

A Bajkálon túli övezet főleg Csita körzetében, a Burját ASZSZK területén tarkaércben gazdag. A cink-, ón-, réz-, nikkel-, ólom- és más színesfémek kívül a Vitim folyó völgyében aranyat is felfedeztek.

A világ legnagyobb rézelőfordulásainak egyikét is ezen a területen, a Bajkál-tólól északra fekvő Udokan körzetében fedezték fel. A hatalmas település ércvagyona 10⁶ egynehány millió t. réz tartalmat képvisel, s végül kifejlesztésének

fordulások valószínűsíthető és Kamcsatkában porfirus rézelőfordulás is lehetséges.

Nagyon hiányos volna tájékozottságunk Szibéria ásványtelepeit és ipari potenciálját illetően, ha említés nélkül maradna a Jakut-ASZSZK. Kelet-Szibériának ez a területe nagyobb mint Nyugat-Európa, de lakosainak száma mindössze 600 000 fő. Valószínűleg ez a világ leggazdagabb, egyben azonban a legelérhetetlenebb ásványprovinciája. Szénvagyonát a Lena és az Aldan folyók völgyében 2500 milliárd tonnára becsülik, a köztársaság északkeleti részében gazdag színesfém-, elsősorban óntelepek vannak, sőt az Aldan mentén vasérc is található, azután különféle drágakövek, továbbá gyémánt és arany, s mindez nemcsak az Aldan, de az Inyik- és a Viljuz folyók körzeteiben is.

Szibéria fejlődésének gyorsítása érdekében a Szovjetunió nyugati cégekkel is tárgyal, különféle felszerelések beszerzése és közös vállalkozások létrehozása érdekében. A forrásként megjelölt Intermet Bulletin azt mondja, hogy Japán már 1970-ben 700 millió dollár értékben szállított gépeket és más ipari berendezéseket, beleértve komplett üzemeket tüzelőanyagok, ércet és fémek feldolgozására. A szállítványok értéke tovább emelkedhet, ha sikerül megegyezésre jutni kőolajvezetékek építését illetően nemcsak Japán, hanem Európa felé is. Angol, francia és amerikai cégek szívesen vennének részt réz- és más ércet közös kitermelésében és előkészítésében. E nemzetközi tárgyalások kimenetelétől függetlenül azonban Szibéria érc- és fémtermelésének erőteljes fejlődése előbb-utóbb a világ nyersanyag-kereskedelmének alapvető megváltozását eredményezheti.

Anna karrierje

A hatalmas és zimankós Szibériát nemcsak erős férfiak hősiességével megdölgötték meg. Anna Vasziljkovszkaja egyáltalán nem hasonlít a mérész fölfedezőkre: vékony, finom ujjaival éppen tésztát gyúr, kendője alól fekete tincs bendorodik elő, mosolyog — mindjárt kész az orosz pirog.

Kellemes, bájos háziasszony. Egyébként fizikus, tudományos kutató, no meg kéművés, aki saját kezével építette a novoszibirszki Akadémiai városrészt, amelyek ma 30 éves letére ismert és megbecsült lakója.

Életfelfogásait röviden foglalja össze:

— Barátnőimben és ismerőseimben, szomszédasszonyaimban — de általában a nőkben — én leginkább az örök értékre, a nőességre figyelek, s egy olyan vonásra, amely a szovjet időkben vált sajátjukká — az önállóságra...

Nyugat-Szibéria déli részéből, a kemeroovi-területől indult el a hatalmas Novoszibirszkbe.

— Olyan környezetben akartam élni, ahol nagyra becsülik a tudást, s ilyen légkör alakult ki az Akadémiai városrészen. Mihail Lavrentjev akadémikus (a Szovjet Tudományos Akadémia Szibériai tagozatának szervezője és elnöke) gyakran találkozott az ifjúsággal. Fantasztikus képet vázolt fel a szibériai tudomány jövőjéről. De egyelőre még csak erdő volt, amely fölé egy-egy daru magasorott...

Anna Vasziljkovszkaja ma a Tudományos Akadémia Szibériai tagozatának Természeti intézetében az alacsony hőfokú plazmakutató részleg tudományos munkatársa.

Férje, Vjacseszláv Vasziljkovszkij szintén fizikus, kolléga. Amikor összeházasodtak, az intézettől kaptak egy kis lakást, s amikor megszületett a kislányuk — nagyobb lakásba költöztek.

Vajon ma a „tekintélyen alapuló”, vagy a „demokratikus” család a korszerű? A szociológusoknak erre a kérdésre Vasziljkovszkijek gyakorlata a következő feleletet adja: az ötvenes Alloszkát rendszerint a papa kísérte az óvodába, a sütemény mellé talált finom jam Vjacseszláv specialitása, a Balti-országokban tett körút tervét közösen állították össze, de amikor Vjacseszláv a disszertációján dolgozott, akkor a feleség természetesen feloldotta a házi munka alól.

Az Akadémiai városrészt tünő tervezését dicséri, hogy az óvoda, a vegyíztató, a ruházalon mind 10—15 perc alatt elérhető. Az üzletből hazaszállítják a megrendelt élelmiszereket.

Anna nagy szeretettel beszél az Akadémiai városrészi: — Csodálatos hely... Most is tudnék nélküle élni...

Hánszor utasított volt az ajándatokat, hogy költözzék például Kijevbe.

Anna életkörülményei is hozzájárulnak ahhoz, hogy élvezgessen a kutató nehézség, de annyira kedvelt munkáját. Most a plazmával foglalkozik, az anyagot azzal — a negyedik — halmozott állapotával, amely megváltoztatja a viharos égboltot, s amely a városok neonreklámjait látunk.

A tudósok a plazmát más szintre fantasztikus plazmatronokban alkalmazzák. Ennek „leghidegebb” elektromos hőmérséklete 12—15 ezer fok, könnyűanyagból vágja a gránitot, fémeket olvaszt, mely furatokot készít... Anna ezeknek a gépeknek a tökéletesítésén dolgozik.

Kiderült például, hogy plazmatron elektromos iverk különböző frekvenciájú hangok bocsátanak át, az iv erősség megváltozik. E kutatások eredményeiről — az intézet megbeszéléséből Anna Vasziljkovszkaja tart majd beszámolót a plazmatronokkal foglalkozó legújabb nemzetközi konferencián. A két előadással, amelyek Anna most készült, tíze emelkedő közreadott tudományos munkáinak száma.

A toll hegyére merevedés az absztrakt elméletekéről, hogy milyen lehetőségek várnak a nőkre az egzaktdományokban, milyen társadalmi szerepet töltenek be, s hogy a társadalom szabadságának fokmérője az: milyen helyet biztosít a nőknek.

Az utolsó kérdés Annához: mik a tervei?

— A család nyári kaukázusi üdülése után nekifutottam a disszertáció disszertációjának. Ez a plazmatronok kialakításán dolgozom, amelyekre a szibériai vegykombinátoknak és az északkeleti sarkkörön túl dolgozó építőipari vállalatoknak is szükség van... Azonkívül, hogy Novoszibirszkben plazmatronokkal fűtjük a metró alagútait.

N. Jampolskaja

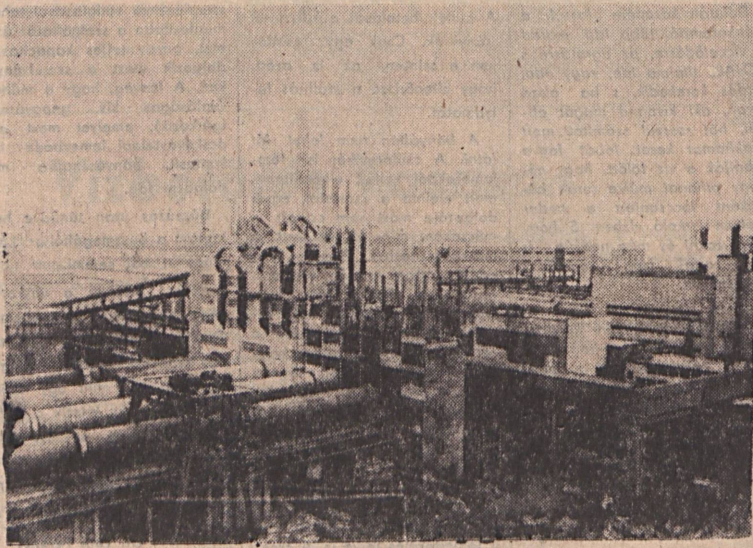
Dieselek helyett villanymozdonyok

1975 végéig több mint 500 kilométer vasúti fővonalat és elágazást villamosítanak Kelet-Szibériában. A Bajkálon túli vasutakon pedig villamos centralizációt és automatikus biztonsági rendszert hoznak létre, lehetővé téve a szerelvények ritmikusabb összeállítását és rakodását, valamint az állomások fogadóképességének növelését. Az elektromos kontaktorok tökéletesebb függesztése módot ad arra, hogy a villanyvonatok sebessége óránként 160 kilométerre növekedjen. A csitai állomáson nemrég központi villamos váltókezelő rendszert állították be, mely jelentős mértékben csökkenti az üzemi költségeket is.

Új elektrotechnika gyáregyüttes

Kelet-Szibériában épülő Szovjetunió legnagyobb elektrotechnikai gyárcsoportja. Ez az első eset, hogy egy adott területen gyárak helyeznek. Ezek dolgozóinak száma közelíti majd a hetvenezretet.

Az új ipari központ biztosítja a Szovjetunió keleti körzetében a folyó erőműözpontok közötti turbo- és hidrogenerátorokkal való ellátását. Az itt épített gépek között igen nagy jelentőségűek, egymillió kilowattal felültek is lesznek. A gazdaságos építkezéssel készülő komplexum a legteljesebb mértékű kooperáció alapján fog működni, ami nagy megtakarítást tesz lehetővé.

Novokuznyercki Acélhő

Ifjú Gárda tábora

Minden évben, ilyenkor augusztus végén vállalatunk KISZ-bizottsága tábort szervez. Az ifjúgárdisták részére. Ez alkalommal kapnak tájékoztatást a mozgalommal kapcsolatos kérdésekről, különböző kiképzéseken, versenyeken vesznek részt. Az általában több napos program sohasem olyan zsúfolt, hogy a szabad idő perceiben ne kerülne sor játékos vetélkedőre, szórakoztató kikapcsolódásra, ezzel is mintegy honorálva az ifjúgárda mozgalomban részt vevő fiatalok egész évi társadalmi munkáját.

Ebben az évben a tábort augusztus 25—26—27-én rendezik meg a festői környezetű, rendező Máré várnál. A programban sátorbontási verseny, fűzési verseny, sportvetélkedő szerepel. A továbbképzéseket, az előadásokat augusztus 26-án, szombaton tartják.

Tudomány az iparért

A közgazdászok kiszámították: minden rubel, amit tudományos kutatásokra fordítanak, három és félszer nagyobb hasznot hajt, mint a beruházásokra — pl. új üzemek építésére — fordított kiadás. Ezt a tényt felismerve, a Szovjetunióban új intézményeket — Tudományos-Ipari Egyesületeket — létesítettek, hogy meggyorsítsák a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazását. A Szovjetunióban már régóta sikeresen működnek üzemi egyesületek, az új intézmények létesítését azonban sajátos igények indokolták. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban készített interjú az APN tudósítója Sz. Tyihomirovval, a szovjet Tudományos és Műszaki Tanács elnökevel.

— Miben különböznek az új egyesületek a már meglévőktől? Mi indokolta ezt a különleges együttműködési formát?
 — Vitathatatlan, hogy az új anyagok, gépek, berendezések, technológiai folyamatok kidolgozásának ideje jelentősen csökkent és továbbra is csökken. Ez különösen jól megfigyelhető a rakéta- és rádiótechnika, a repülés és az elektronika területén.
 — Az alapvető kutatásokat végző intézmények műszeres ellátottsága lényegesen magasabb színvonalú, mint egy évtizeddel ezelőtt. A műszaki fejlődés meggyorsítása minden egyes iparág számára létfontosságú lett. Ez pedig csak úgy érhető el, ha a legújabb eredményeket folyamatosan alkalmazzák a termelésben.

Mindenképpen indokolt a törekvés, hogy a „kutatás-termelés” ciklus egyetlen tervidőszakban valósuljon meg.
 A tudományos-ipari egyesületek főként abban különböznek a már meglévő egyesületektől, hogy iparági jellegűek és nemcsak a saját, hanem az ágazat tudományos-műszaki fejlődéséért is felelnek. Az ilyen egyesületek vezető szerve — magától értetődően — a tudományos kutatóintézet, a közvetlenül alája tartozó tervező intézetekkel és kísérleti üzemekkel.

— Kötelező ez a szervezeti forma?
 Természetesen nem. Hiba lenne szabványosítani ezeket az intézményeket, mivel az egyes iparágak fejlettsége, igénye, feladata különböző. Van olyan TIE, ahol minden „hatalom” központosított máshol viszont a tevékenység továbbra is jogi személy maradtak és a termelés operatív jellegű kérdéseiben önállóan döntenek.

— Beszélhetünk-e már konkrét eredményekről, amelyet a Tudományos-Ipari Egyesületek biztosítanak?

A Tudományos-Ipari Egyesületekkel kapcsolatban korai lenne általános következtetéseket levonni, mivel a „legöregebb” is csak négy éves múltra tekinthet vissza. Bizonyos eredményekről azonban beszámolhatunk. A leningrádi Plasztopolimer fennállásának kilenc hónapja alatt megterveztek, felállították, és üzembe helyezték egy ipari-kísérleti berendezést, amelyhez hasonló korábban három-négy év alatt tudták volna létrehozni.

A Piszcepromavtomatika Egyesülés az új berendezések, technológiák kidolgozását egy-másfél évre csökkentette.

Az ilyen és ehhez hasonló példákat sorolhatnánk, ami arra utal, hogy ténylegesen meggyorsult, szinte folyamatosá vált a tudományos kutatások eredményeinek alkalmazása a termelésben.

A kutatók és a tervezők mindenkör világosan látják, hogy az általuk javasolandó megoldások miként valósíthatók meg a termelésben, ugyanakkor az üzemiek jó előre tudják, milyen újdonságra számíthatnak a területükön és felkészülhetnek a bevezetésre.

Az egyesületek keretében összehívott terv-, pénzügyi- és adminisztrációs osztályok létesülnek, ezzel lehetővé válik az inrodúk-ti munkaerők számának csökkentése, illetve feleslegessé váló dolgozók átcsoportosítása.

A Tudományos-Ipari Egyesületek tevékenységükkel és eredményeikkel bizonyították létjogosultságukat, kedvező hatást gyakoroltak egész iparágok fejlődésére.

„A mi brigádunkban nagyszerű emberek dolgoznak”

Orsós Imre életútja

A cigányok Észak-Indiából vándoroltak ki Ázsia és Európa országába. Közép-Európában a XV. században jelentek meg nagyobb számban. Magyarországon mintegy kétszáz ezer cigány él. Kezdetben Európa szívesen fogadta őket. Hazánkban a igény törzsek Zsigmond királytól kaptak letelepedési engedélyt 1438-ban. Nomádizáló életmódjuk miatt azonban hamarosan visszajára fordult fogadtatásuk. A Harthy-Istvánus túltart minden korábbi cigányellenességet. A felszabadulás után a cigányság társadalmi egyenjóságát nyert Magyarországon. A több évszázados hányt-vetett életmód, az elmaradottság akadályozza a cigányság társadalmi beilleszkedését. Gátló tényezők: a cigányság ragaszkodása a régi életmódhoz, bizalmatlansága az újjal szemben — és a lakosság előítélete a cigányokkal szemben.

A magyarországi beilleszkedett cigánylakosság száma hatvanezerre tehető. Sokan közülük az építőiparban és a bányászatban dolgoznak. Vajon hogyan találták meg a helyüket a Mecseki Szénbányáknál? Belegadták-e őket a szocialista brigádok?

Orsós Imre: „Ha sikerülne bontáshoz jutni, abban is segítenék...”

A tényényi szobában a legnagyobb helyet a heverő foglalja el. A sarokban a hűtőszekrényen a tv-készülék. A dohányszasztal mellett ülünk Orsós Imrével, Pécs-Bányaüzem vándorával. A zsúfoltságot leszámlítva a bútorok elhelyezése a legizléseesebb.

— Az elmúlt tizenkilenc év érdekli? — kezdte a beszélgetést.

— Tizennygy éves koromban ismerkedtem meg a bányamunkával. Akkor napszinti csilles voltam. Mikor megnősültem, lakásunk nem volt. A mátfai erdőszélén építettünk egy kunyhót. Hatvanháromban megkapunk szükségelakásnak a megüresedett Béke-aknai órházat, perze az üzem vezetőségének a közbenjárásával. Nagy szükségünk volt rá, már a második gyermek tipegett körülöttünk. Az órház csakhamar lebontásra került, akkor kaptuk ezt az egyszobás lakást itt György-aknán. A brigád költözöttett ben-

— Több mint tíz éve dolgozik Reichardt Sándor brigádjában. Ennek a csapatnak igen jó a teljesítménye.

— Bizony meg kell izadni a szocializációnak, főleg, ha a harmadik számjegy elkerülte a nullát. Jó érzés, ha 100 százalékon felüli a csapat teljesítménye. A mi brigádunkban nagyszerű emberek dolgoznak. Nem fordult még elő, hogy valamilyen problémával kapcsolatban közömbösebbek lettek volna. Mikor megtudták, hogy házat szeretnének építeni, elválták a földmunkát. Ha sikerülne bontáshoz jutni, abban is segítenének.

— Véleménye szerint mi az oka annak, hogy sok cigány-nagyszemű nem találja helyét társadalmunkban?

— En már el sem tudom képzelni az életemet a bányánélkül. Edesapám, az összes rokonom itt dolgozik. Orsós Józsa, aki a Komló Bányász-nál futballista, unokaöcsém. Ha egy cigánygyerek nem találja a helyét egy brigádban, annak egyik oka az, hogy a munkatársaitól nem kapja meg azt a megbecsülést, amit elvár. A mi brigádunkban valamennyi brigádosunk cigány-szármaúak. Még sohasem éreztezték velem, hogy kicsivel sötétebb a bőröm! De nem minden brigád ilyen. A másik okot az otthoni légkörben keresném. Ha például izsakos az egész család és fizetés napján a füstös kocsmban részegre isszák magukat... Aztár pár napig hasztalan keresi őket az aknász. Nevelni kellene ezeket az embereket, nem előadni. Ebből a szempontból nem tartom helyesnek, hogy ide, a György-telepre koncentrálták a cigányságot. Kialakult itt egy cigány-kolónia, teljesen elszigetelten a nem cigány lakos-ságtól. Kitől tanuljanak?

— Volt valahál üdülni?

— Beutaltó eddig nem vettem igénybe. Voltam a Sikondai Ejjeli Szanatóriumban. Most a harkányi kórházba megyek izületi fájdalmim miatt. Egy nagyon kellemes meglepetés ért: szeptemberben Romániába mehetek négy napra, és csak a költőpénzt kell befizetni...

— A beszélgetés alatt Rózsika, a felesége, vacsorát készített. Kívülről gyerekszívaj jelezte, hogy jönnek a fiúk. Nevető fekete szemekkel berobbant a szobába Imre, Józsika és Sanyika. Lelkendezve hozták egy vi-rágratort, ők készítették nekem műanyag üvegből.

— A tanácsolt kaptunk 179 négyyszögöl telket, a tá-sam, Kalányos István 177 négyyszögöl telket kapott...

(Barna Teréz)

A robot-titkárnő

A kalugai Vasúti Technikum rajz-tanárának — Borisz Grisinának — kidolgozott titkárnője van, egy elektronikus automata személyében. A fényes dur-aluminium kőntőt viselő robot ker-tendővel üdvözöl a vendégeket az előszobában, bekapcsolja a rádiót vagy lemeztárást, egy pohár itallal kínálja a vendéget és székét visz neki. Atvesszi a telefonüzeneteket, szükség esetén felhívhatja a tűzoltókat, be- és kikapcsolja a világítást, ellenőrzi a lakás hőmérsékletét, szel-letet — kinyitja az ablakot — bris-árat esetén kikapcsolja önmagát. Iggel — meghatározott időben — feltölti a géradat, bekapcsolja a reg-geli torna zenéjét és magnetofonról elősorolja a napi teendőket.

A camphai bányában

Csákánnyal és lapáttal vájták a szenet

Hidvégi Ferencsel, az azóta fiatalon elhunyt vietnami ügyvi-vőnkkel, néhány héttel azután jártunk a camphai Május 1. bányá-ban, hogy a vidék az addig legsúlyosabb amerikai légitámadást szenvedte el. A zuhogó esőben lerombolt falvakon át vezetett az út, üszkös falakat, kiégett autórönszokat mosott a víz. Bányavidék-n nőttem fel, hozzám tartozóknak érzem ma is a bányászok föld-olatti világát. Am hiába erősködtem, a Május 1. bányászom vezetői csak nem akartak leengedni a bányába, hiába mondogattam, hogy nem először járnék ilyen helyen. De addig makacskodtam, míg végül is munkaruhát, csizmát, védősisakot kaptam és elindul-tunk. *Vam Lam*, az igazgatóhelyettes ment elől, mögöttem én ha-ladtam, majd *Hidvégi Ferenc*, végül kísérőm és tolmácsom, *Duc Thuán*, aki ugyan még életében nem járt bányában és kellőképen idegenkedett tőle, de a vendégeket nem hagyhatta magukra.

Még az volt a legkisebb baj, hogy a szállítótárgat, a mi át-lagmagasságunkhoz képest alaca-csony volt. Behúzott nyakkal tacsogtunk *Vam Lam* után, ke-reggeltük a sínek talpfitát, mert semmi sem láttunk a lábunk alatt. A lejtaknán ugyanis majdnem térdmagasságig be-folyt a víz, és víz szivárgott a szikkalvóját repedéseiből is.

A szállítótárgat még nem bá-nya, csak folyósó. Néhány száz métert tettünk meg itt, azután *Vam Lam* megállt.

— Tovább menjünk? — kér-dezte.

Bólintottunk.

— Kevés lesz a levegő — fi-gyelmesztet, de azért tovább in-dult.

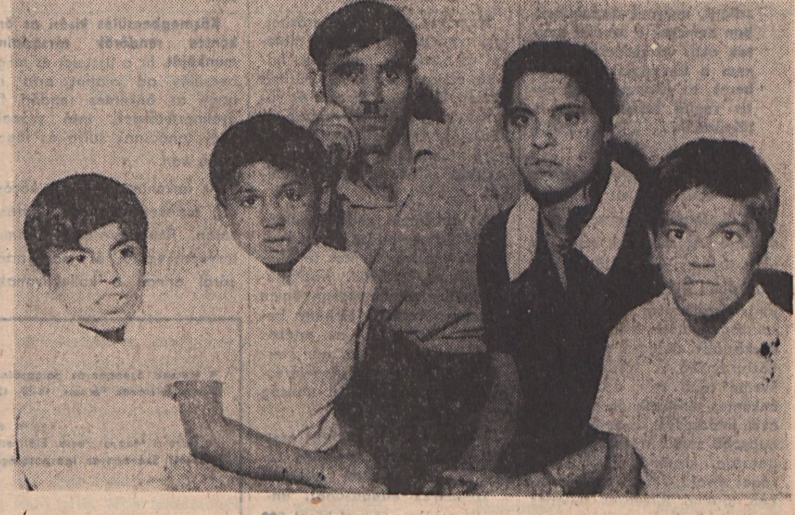
Fejünk felől elfogytak a só-pádú lámpák, egyre nehezebb lett a levegő. Mire elértek az első szénfalat, mintha mázsás súlyokat raktak volna a mel-lünkre. A villanytelepet lebom-bázták, a szellőzőmotorokhoz és a szivattyukhoz csak ideigle-nes, kis teljesítményű telep

kezdett el hajtani, hogy aznap négyük helyett termelt. Nem tett fogadalmat, nem szólt — elismerésbe várón — senkinek, csak dolgozott. Konokul, kiiktat-va minden felesleges mozdula-tot. De nemcsak aznap, hanem azóta is mindennap.

Amikor kiértünk a bányából, még mindig szűnni nem akaró-an zuhogott a zápor. Valaki odanyújtott egy esőköpenyt, hogy amíg az itrodába érünk, ne ázzak el. Visszatartam. Szé-gyelltem volna felvenni.

Hanoit gátak védik a Vörös-folyó áradásaitól. De nemcsak Hanoit, hanem nagyon sok kis-várost és falut a folyó völgyé-ben. A töltsé a legtöbb helyen kettős. Egy az ártéren húzódik, és egy védővonal távolabb. *Az a kis falut, ahol magyar segít-séggel épült újjá a tóvárostól ötven kilométerre egy régi kerá-miaüzem, tavaly elöntötte a víz.* A falu a két töltsé között van, hat méterrel mélyebben, mint áradáskor a Vörös folyó szint-je. Tavaly a nyári monszun ide-jén különösen magas volt a fo-lyó vízszintje, mégsem öntötte volna el a falut, ha a belső vé-dőgáton nem tátonganak ha-talmas rések, amelyeket az amerikai bombák szakítottak rajta. A házakat az eresz ma-gasságáig lepte el a víz, nagy kárt okozva a gépekben, üzem-épületekben, anyagokban...

Diósi László
 (Megjelent a Népszava augusztus 19-i számában)

Orsós Imre fejtési vándor és családja

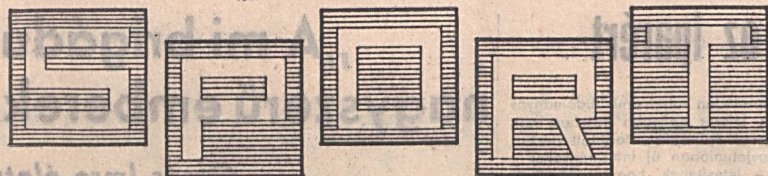
EREDMÉNYEK

KEZILABDA

NB. I. női: Pécsi Bányász—Goldberger SC 8:7.

LABDARUGAS

NB. I. B.: Doreg—Szőlök 3:1, Várpalota—Bp. Spartacus 0:0.

Labdarúgás

P. Bányász—Pápa 5:0 (2:0)

Pécsújhegy, 400 néző. Vezető: Molnár.

Pécsi Bányász: Bánk — Kelemen, Nagy, Györök, Mérei, Ficzkó, Zsolt, Palkovics, Bartal, Csordás, Peres. Edző: Kantha Károly.

„No, ezeknek sem fogják fölszörni a pápai utcát!” — mondták a mérkőzés kezdete előtt a mindenne elszánt pécsi szurkolók.

A Pécsi Bányász 3:0 (0:0) A Pécsért lezajlott találkozó az újcse vasasok sokáig állták a szurkot, ám a hajrában a nagyobb tapasztalattal rendelkező bányáriak keresték felül.

Nagymányoki Brikett—12-es Völgy 2:2 (0:1)

A Nagymányokon lefajtott mérkőzés a vendégek szerencsés megvezetését, amit a második félidőben a hazaiaknak sikerült kiegyenlíteni.

BARATSÁGOS MERKÖZÉS:

SZEOL—Kömői Bányász 1:1 (0:0)

Kömői Bányász: Buús (Erdős) — Gácsi (Keller), Kovács, Tihanyi, Találós, Mokray, Borács, Juhász, Selmási, Pál, Bencsik. Góllövő: Juhász.

TEKE, NB. III.

Kömői Bányász—Dombóvári Szövetkezet 4:2. Faardány: 2488:2367. L. d. Vincze 435, Takács 430, Tóth 425, Móttyás 420.

Pécsi Bányász—Pécsi BTC 4:2. L. d.: Berta 455, Németh 431, Mohai 430.

A LABDARUGÓ NB II. ÁLLASA

Table with 3 columns: Team, Score, and Goals. Rows include Pécsi Bányász, Tánács, N. kényszer, Győr Dózsa, S. Z. Dózsa, Szv. MAV, Bakony V., Füzű, Savaria, PVSZ, Kaposvár, Pécsi Érc, Gy. Elekt., Körmend, KOMER, Pápa.

Kézilabda

Pécsi Bányász—Goldberger SC 8:7 (4:4)

Nem a legjobb előjelleggel kezdődött a találkozó. A pécsiek ugyanis ismét két kezdő emberük nélkül voltak kénytelenek kiállni, így érthető volt, hogy idegességükben többször is eladták a labdát.

Nagy kiváncsiság előzte meg a találkozót. A Goldberger győzelem esetén a budapesti csapat ötpontra előnyre tett volna szert, így viszont a mérkőzés sikerült három pontra megkérdőjelezni őket.

moziműsor

Park: Augustus 22—23-ig: Viszontlátásra a pokolban. Amerikai film. Előadás 4, 7, 9 óra. 24—27-ig: Stan és Pan meg a hölgyek. Amerikai film. Előadás 15, 17, 9 óra. 28—29-ig: Harc a fellegrágyban. Lengyel film. Előadás 15 (első előadás). Martin 27-én, délelőtt 10 órakor: A titokzatos szökés.

tv műsor

MAGYAR TELEVIZIO. KEDD: 17:18: Hírek. 17:25: Zene, zenés zene... 18:10: Egy elnökjelölés története. 19:10: Mese. 19:30: Tv-híradó. 20:00: Nyúl kolléga házassága.

Közrend, közbiztonság — közös erővel

A rendőrség egyik fontos feladata olyan közrend- és közbiztonság megteremtése, amely messzemenően a lakosság érdekeit szolgálja.

Sok millióra tehető azoknak az óráknak a száma, amit az önkéntes rendőrök családjuktól, szórakozásuktól elvonva évente a közrend, közbiztonság fenntartására fordítanak.

Nagy kiváncsiság előzte meg a találkozót. A pécsiek ugyanis ismét két kezdő emberük nélkül voltak kénytelenek kiállni, így érthető volt, hogy idegességükben többször is eladták a labdát.

Hazánk egyes vidékeire súlyos természeti csapások zúdultak. Arvix pusztított a Szamosközben, a Körösök vidékén és jelentős erőfeszítéssel tudtuk csak megabiztosítani az árvízrel fenyegetett Tiszát.

Az önkéntes rendőrök jó munkáját visszatükrözi az is, hogy közülük minden negyedik az elmúlt évben kiüntetésben, dícséretben, vagy jutalamban részesült.

Az önkéntes rendőrök jó munkáját visszatükrözi az is, hogy közülük minden negyedik az elmúlt évben kiüntetésben, dícséretben, vagy jutalamban részesült.

A közrend, közbiztonság területén különösen az önkéntes rendőri szolgálat segítségével számottevő az önkéntes rendőrök több tízezres serege társadalmi munkában éjjel-nappal, az időjárás viszontagságaiól dacolva, sokszor átalat, testi épségát kockáztatva dolgozik a közrend, közbiztonság szilárdításáért.

Az önkéntes rendőri szolgálat 1966-ban történt megszervezését kezdve jelentős fejlődés ment keresztül. Közreműködésük eredményessége egyre jobban növekszik.

Az önkéntes rendőri szolgálat 1966-ban történt megszervezését kezdve jelentős fejlődés ment keresztül. Közreműködésük eredményessége egyre jobban növekszik.

JUGOSZLAV TELEVIZIO. KEDD: 17:15: Magyar nyelvű kulturális panoráma. 17:40: Táncok. 18:30: Tudományok stúdió. 19:15: Tartalékok. 19:45: Rajzfilm. 20:30: Válogatás külföldi tv-műsorból.

MECSEKI BANYASZ. A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: Csáka Magda. Szerkesztőség: Pécs, Dórmé 5. sz. 10. Telefon: 26-80 (nyolc számú).

MECSEKI BÁNYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYAG DOLGOZÓINK HETILAPJA

X. ÉVFOLYAM, 35. SZÁM

ARA: 40 FILLER

KEDD, 1972. AUGUSZTUS 29.

Köszöntő

Hagyományainkhoz híven vasárnap huszonkettő alkalommal ünnepeljük a bányásznapot, külső kifejezésékként annak a megbecsülésnek és elismerésnek, amelyet társadalmunk a bányászok iránt érez. E napon emlékezünk a mártírokra, akik mozgalmi munkájuk során életüket áldozták — mindannyiunkért. Fejet hajtunk az édesanyák, a feleségek előtt, akik áldozatosan veszik ki részüket a bányanemzedék nevelésében, segítik férjeiket a nehéz és férfias, de mégis nagyon szép bányász munka elvégzésében.

Ugy érzem az ünnep előtt kötelességemhez tartozik, hogy a vállalat politikai és gazdasági vezetése nevében köszönetet mondjak a Mecseki Szénbányák valamennyi dolgozójának azért a becsületes, odaadó és áldozatkész munkáért, amellyel nap mint nap hozzájárulnak hazánk fejlődésének előrehaladásához. Nem árt ismételtlen rögzíteni, hogy a mecseki szénmedence kiemelkedő szerepet tölt be az ország energiahordozó termelésében. Szükséges hangsúlyozni, hogy feladataink az év hátralévő részében sem lesznek kisebbek, mint az év elején voltak. Amikor ünnepelünk, amikor nyugtázzuk a munkánkat, akkor szükség van arra is, hogy megbeszéljük, mi a teendőnk az év hátralévő részében. Elsődleges feladatunk terveink teljesítése, mert enélkül nem tudunk eredményesen gazdálkodni, és biztosítani bányászaink életszínvonalának emelését. Fel kell hívni ismételtlen a figyelmet a jelenlegi jobb termelést-szervező munkára, a műszaki fejlesztés meggyorsítására, a nehéz fizikai munka

könnyítésére, mert különben nem tudunk helytállni a piac szabta versenyben, és nem tudjuk biztosítani a 16 ezer bányász dolgozónak azt, amit vállalati törvényünkben a kollektív szerződésben rögzítettünk.

Azt kérem bányászainktól, hogy csakúgy, mint eddig, hagyományainkhoz híven segítsék a politikai, gazdasági vezetés munkáját. Arra kérem a szocialista brigádokat, álljanak minden munkaterületen a kezdeményezések élére. Ezentúl pedig az kell, hogy a munka lendületét megadva, példával járjanak elől a feladatok végrehajtásában.

Bányászaink a felszabadulás óta számos esetben tanújelét adták a hősi helytállásnak. Ez volt jellemző a széncsoták idején, az ellenforradalmat követő időszakban és napjainkban is, amikor pártunk X. kongresszusa szellemében munkálkodunk a népgazdaság által ránk rótt feladatok teljesítéséért. Bányászainkra népünk és pártunk mindig számíthatott, mert mindig nagy fokú felelősséggel és fegyelmettséggel adták tanújelét áldozatkészgüjüknek. Ezt a helytállást várjuk tőlük napjaink feladatainak végrehajtásában is!

Kívánom a Mecseki Szénbányák minden dolgozójának, hogy a múlta emlékeztve emelt fővel ünnepelje iparágunk szakmai napját, és kívánok a 22. magyar bányásznap alkalmával erőt, egészséget és bányász-köszöntéssel

JOSZERENCSET!

Dr. Bánki Nándor,
a Mecseki Szénbányák
pártbizottságának
első titkára

Termelési jelentés:

Béta-bánya az élen

Vállalatunk mennyiségi szén-termelési tervét augusztus 25-ével bezárólag 89 százalékra teljesítette, az adósság 31 472 tonna. A listavezető Béta-bánya szép eredményéhez nagymértékben hozzájárult a Baranyai András fejtési szocialista brigád 106, a Böröcz József vezette 24-es elővő szocialista brigád 108, a Jeckel Henrik brigád 108, a Jeckel Henrik brigád 26-os feltáró szocialista brigád 105, és a Papp Lajos ifjúsági fejtési szocialista brigád 103 százalékos második dekádbeli kiváló teljesítménye.

Üzemeink rangsora a mennyiségi széntermelés alapján

1. Béta-bánya	109,9%
2. Zobák-bánya	92,5%
3. Kossuth-bánya	91,4%
4. Pécs-Bányaüzem	90,7%
5. Észak-Bányaüzem	90,6%
6. Vasas-bánya	66,8%

Tanbánya 99,4 százalékot ért el, a Nagymányoki Brikettüzem 45,3 százalékos teljesítményt produkált.

Az abszolút számok tekintetében üzemeink sorrendje a következő:

1. Béta-bánya	2 471 t
2. Tanbánya	— 9 t
3. Északi Bányaüzem	— 846 t
4. Zobák-bánya	— 3 588 t
5. Kossuth-bánya	— 6 270 t
6. Pécs-Bányaüzem	— 7 633 t
7. Nagym. Brikettüzem	— 11 034 t
8. Vasas-bánya	— 15 597 t

Üzemeink hamuszázaléka augusztus 20-ával bezárólag:

Szűchenyi-akna	41,4%
István-akna	35,9%
Vasas-bánya	41,5%
Kossuth-bánya	29,3%
Béta-bánya	38,1%
Zobák-bánya	33,6%
Tanbánya	36,7%
Szászvár	37,4%

Bányásznapon

PÉCSETT

A szénbányászok a bányásznap központi megemlékezést a Mecseki Érbányászati Vállalattal és az Akmányító Körzet mozgalmi és gazdasági vezetésével közösen szeptember 2-án, szombaton délután 19.30 órakor tartják a Csertetői Emlékműnél.

Gyülekezési hely: Pécssett, a Fehérhegy, Frankel Leó utca és a Szabolcsfalusi úton. A gyülekezést az üzemek dolgozói 19 órakor tejezik be. Rossz idő esetén a felvonulás elmarad. Ez esetben Pécs-Bányaüzem szervező bizottsága kosszorúzza meg az emlékművet.

Az üzemi ünnepségeken megemlékeznek a bányásznapról. Ez évben 12 „Kiváló Bányász”, nyolc „Bányászati Kiváló Dolgozója” kitüntetést adnak át az élenjáróknak, negyvenen pedig Igazgató dícsértben részesülnek.

Szeptember 3-án, vasárnap zenés-lakóterületen köszöntik a bányász lakóterületeken élőket.

KOMLÓN

Az idei bányásznap ünnepségei kétnapos program mellett zajlanak Komlón is. Szeptember 2-án, szombaton a bányászokat köszöntö és a műsort ismertető röpcédulákat repülőgépről szórják le. Délután 11 órakor képzőművészeti kiállítás nyílik a Zrínyi Művelődési Házban. Délután 1 órakor a bányászzenekar tisztelet ad a Lenin téren.

A délutáni esemény egyik kedves epizódja lesz a magyar öreglányok válogatottja és a Komlói Bányász öreglányok válogatottjának labdarúgó-mérkőzése.

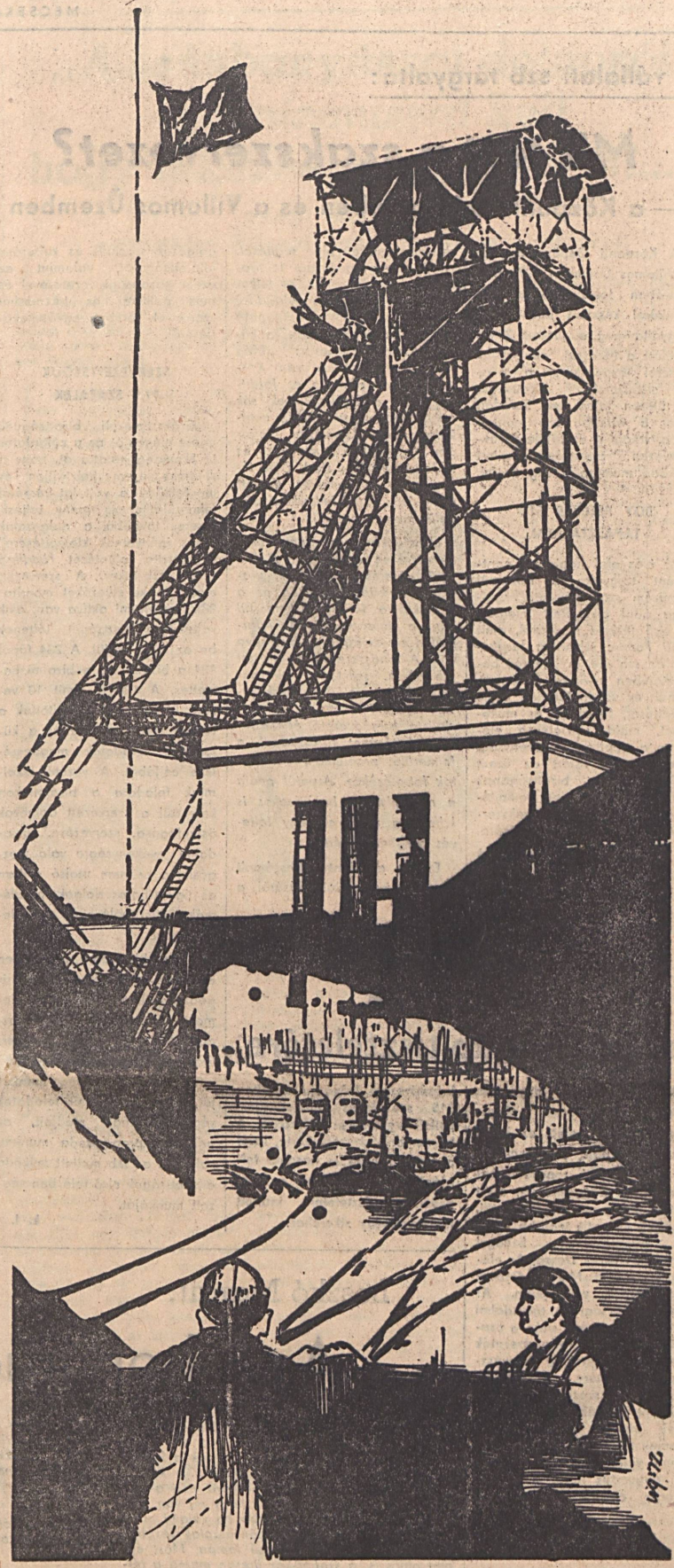
Az üzemi klubokban, kultúrterekben délután tartják a megemlékezéseket, s itt 18.45-kor gyülekeznek a fátylos felvonuláshoz. Ezúttal két helyről: a Petőfi térről és a Kossuth utca elejéről indul a menet. 19 órakor kosszorúzásra kerül sor a munkásmozgalmi emlékműnél.

Az esti műsor 19.15-kor kezdődik, majd a bolgár táncscsoport mutatkozik be. Ezt követően tánczenei blokk lesz, majd magyarnóta zárja a kultúrnapot. Kb. 21 órakor rendezik a nagyszabású tűzijátékot. Az első nap programja a Lenin téri utcabállal zárul, 24 órakor.

Szeptember 3-án, vasárnap 7 órakor zenés ébresztővel köszönti a város lakóit a bányászzenekar. Délután 10 órakor két esemény kezdődik. Az egyik a Május 1 filmszínházban, ahol óránkénti forgással ingyenes bemutatóval vetítik A fekete kincs városa című filmet. Ugyancsak délelőtt 10 órakor a sportpályán NB I. B-s férfi kézilabdázók mérkőznek. 11 órakor két női labdarúgó-válogatott találkozik a KBSK füves pályáján.

Délután a mecseki falu út mentén fúvós-zenei köztúli az érdeklődőket, majd repülő-bemutató, és lovasverseny várja a közönséget.

Nem tartozik a műsorhoz, de mégis sok embert érint: szeptember 2-án, szombaton 18 óráig lezárják a város belső forgalmát mindennemű járművel. A Komlóról Pécsre induló buszok az esti órákban a volt tröszt épület elől indulnak.

Bányásznap, 1972

Párt-vb

A Mecseki Szénbányák párt-vegrehajtó bizottsága augusztus 31-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor ülést tart Pécssett. Napirenden szerepel az a jelentés, amelyet Kékes Ferenc terjeszt a v. b. elé a föld alatti bányászterek alakulásának helyzetéről, a 3,5 százalékos bérfejlesztés és teljesítmények függvényében. Második napirendként Garamvölgyi László ad tájékoztatást a végrehajtó bizottságnak a vállalat 1972. első féléves gazdasági munkájának tapasztalatairól és a második félév főbb feladatairól.

Bányásznap ünnepségek programja

Üzem:	Hely:	Időpont:
Kossuth-bánya	Kultúrterem	szept. 2-a, 16,30
Pécs-Bányaüzem	Puskin Műv. Ház	szept. 2-a, 9,00
Zobák-bánya	Zobák-bánya	szept. 2-a, 15,00
Béta-bánya	Juhász Gy. Klub	szept. 2-a, 17,30
Vasas-bánya	Vasas-bánya	szept. 1-e, 14,30
Ujhegy-üzem	Üzemi klub	szept. 1-e, 14,15
Villamos-üzem	Üzemi klub	szept. 2-a, 9,00
Karantartó-üzem	Kultúrterem	szept. 2-a, 17,30
Anyagellátó üzem	Kultúrterem	szept. 2-a, 17,00
Szénosztályozó	Kultúrterem	szept. 2-a, 17,30
Központi Gépüzem	Kultúrterem	szept. 1-e, 19,00
Gépkocsi üzem	Ujh. üz. (kult.)	szept. 1-e, 14,15
Igazgatóság	Kultúrterem	szept. 1-e, 10,00

A vállalati szb tárgyalta:

Mit tett a szakszervezet?

— a Központi Gépüzemben és a Villamos Üzemben

A Központi Gépüzemben és a Villamos Üzemben 1972 első felében folyt szakszervezeti munkáról készített jelentéseket tárgyalta meg augusztus 25-én délelőtt a Mecseki Szénbányák mezési központjában a vállalat szakszervezeti bizottsága. Az ülésen jelen volt Suhajda Tibor a vállalati szb munkatársa, valamint a vállalati szakszervezeti bizottság mellett működő munkabizottság tagjai.

EGY FÉLÉVES SZB
TAPASZTALATAI

Az ülés első napirendi pontjaként tárgyalta a Központi Gépüzem szakszervezeti bizottsága által elkészített jelentést az első fél éves munkáról, amit Csóti Ferenc szb-titkár terjesztett az szb elé. A jelentés bevezetőjében röviden ismertetve a múlt év végén létrejött üzem felépítését, feladatát és működését, majd részletesen elemelte a gépüzem tevékenységi körét. Ezután rátért az üzem szakszervezeti bizottságának munkájára: szervezeti felépítéséről ismertetésére a szakszervezeti tevékenység tagolására.

„Szakszervezeti bizottságunk nagyon fontosnak tartja a szakszervezeti munka mellett a gaz-

dasági tevékenység segítségét. Az új üzem gazdasági feladatainak megoldásához jól felkészített 23 szocialista brigáddal kezdünk hozzá” — állapítja meg a beszámoló, majd a következőkkel folytatja: „Még több munkahelyünk van Kossuth-bánya területén és fordítva. Ezek a beekelődések sok nehézséget vetnek fel (a munkakategória, társadalmi tulajdon megővése, munka- és egészségvédelem stb.). Ezek le rendezése a termelés mellett folyik, úgy tűnik, belátható időn belül meg is oldódik.

Üzemünkben a demokrácia megfelelően érvényesül. A felsőbb vezetés elképzelése, utasítása a középvezetőkön és a demokrácia fórumain keresztül eljut a dolgozókhoz. Az információ visszajuttatás biztosított van. A rendszeresen megtartott szb-ülések, szakszervezeti taggyűlések, termelési tanácskozások, bizalmi értekezletek, szocialista brigádvezetői értekezletek lehetőséget biztosítanak a felmerülő problémák, javaslatok felvételéhez. Azon túl pedig a munkahelyek bejárásakor is lehetőség nyílik egy-egy feltéves megbeszélésére.”

Ezután a jelentés beszámolt az üzem bérigazgatásáról, a

dolgozók szociális és kulturális ellátottságáról, valamint az üzem gazdasági vezetésevel és más politikai és társadalmi szerveivel történt együttműködéséről.

SZERVEZETTSÉGÜK
97,9 SZÁZALEK

„Szakszervezeti bizottságunk egész munkáját az a céltudatos tevékenység hatotta át, hogy a villamos üzem helytálljon és megfeleljen a vállalat részéről felmerülő energiaigény teljesítésére, továbbá a dolgozók jogos igényeinek kielégítésére” — kezdte jelentését Niedling János szb-titkár. A szervezeti életéről a következőket mondta: 234 társadalmi aktív van, akik valamelyen tisztséget töltenek be az szb-n belül. A 234 főből 124 a bizalmi és a bizalmi helyettes. A 124 bizalmi 10 vezető bizalmi alá irányítottak a terület megközelítése és a különböző feladatok megbeszélése céljából. A vezető bizalmi feladata a bizalmiakon keresztül a szervezett dolgozók összefogása, szervezése, társadalmi tevékenységbe való mozgósítása és nem utolsósorban az ügyes-bajos dolgok, problémák kiküszöbölése és azok le rendezése.

A továbbiakban részletesen elemelte az üzennél folyó brigádmozgalmat, az üzemi demokrácia fejlődését, a bérigazgatást, az üzemi szakszervezeti bizottság-mellett működő újítási munkabizottság munkáját, a munkavédelmi feladatok végrehajtásának módjait, az agitációs propagandát, a munkát, valamint az szb mellett működő albizottságok első felében végzett munkáját.

k. l.

Leszkó Margit:

A szobor ürügyén

A d díg megy az autóbusz. Hősök-teréig. A harmincegyes. Reggelként ott állunk várakozva rá, miközben nézzük a folyton váltakozó eget, a nyárlasort, nézzük a kavicsos felszort teret, melynek sárgája vízi a szemre a szobor. Természetes, hogy ott van, olykor észre sem vesszük, inkább ha valami nincs rendben, például, hogy a bányászok kezében alszik az egyébként örökzöld lámpa. Most éppen nincs is, a szobor-kéz üresen mered a térbe.

— Valami huligán tépki ki nyilván, mint a telefonlínakéből a kagylót — véli a mellettem álló.

— Ki is ontom a béli, csak tudjam meg, ki volt. — Így egy fiatal cigány, de senki sem nevet rajta, ez a szobor köztünk van, hozzánk tartozik, tabu volt a hőzöngések idején, miért most?

De a vérontástól nem kell tartani, a lámpa némi húz-vona után a bánya villamosüzemébe került javítás végett.

Az itteniek a szobrot csak úgy emlegetik — a Borbála. Pedig nem az. Nem a bányászok védszentjeként tisztelt egykori szű —, az István király koronáját viselő páncélos, pajzsos nyalak a honunkat jelképező — Hungária. Őt védi a gránátot dobó katona s a munkának vetkezett bányász. 1938-ban, első szentnek nevezett István király halálának 900-ik évfordulóján állította a hadért elesett katonák s a föld mélyében veszett bányászok emlékezetére, a Duna Gázvezetési Társaság. Készítette a Zsolnay gyár műtermében — az egykori modell szerint — Szamor László szobrászművész.

A főalakhoz Dobszai Juliska állt modell, Angyal főmérnök úrék házi mindenesé. Szép, szőke lány volt, vastag hajjalokkal, mondják hogy a főmérnök úrék szerették. Mások szerint a Zsolnay gyár egy munkásnője állt be. Bár-hogy volt is, munkásszánya, kölcsönözte komoly szépségét a fenséges alaknak.

L ejjebb a katona — egykori bányász, kis-és stílizált orra ellenére felismerhető vonásokkal, de az öltözék miatt felvontatták katonák sorát is a műterembe.

A bányász modellje — Kovács Péter, a nyugodt járás hial mag. Markán vonások, fej-talpapácsból megismosodott váll, porolynek is beillő ökl, mely munkára, útesre egyformán kész.

Az első kéz volt, melyet ideköltözésünk után megszerítettam. Kékemény, aká szoborra mintázott mása. Eszre is vette elképzelésemet.

— Na ja, ilyen a munkánk — mondta egyszerűen.

Ilyen volt a többi is javarészt, a megharcolt sztrájkok s omlásokban bővelkedő esztendő után talpraállók a hitben, hogy eljött az új idő. Katonái voltak a hőskornak — még nem volt alap, nem volt gáz s alapanyag mely nélkülözhetetvé tette volna a szent —, hivó voltak saját képességüknek, hogy munkájukkal talpraállíthatták az országot.

M ég itt vannak köztünk, nagy részük nyugdíjban s eljón az idő, hogy látnuk törvénye szerint már csak szoborra magasztosulva a Tére, de tettenként feladni nem lehet annál kevésbé, mert utódaink folytatják az általunk végzett munkát.

A szakma időközben veszett fényébből, a ma bányászok kevesebb dicsőség ázei, halott nélkülözhetetlen ma is. Tény, hogy az előbbre látó tervezés s a korsterübb művelés segít a munkáshoz, de a követelményhez kisebb a létszám, melyekben van a szén s a föld erói éppúgy nincsenek tekintettel rá, ahogyan nem voltak tekintettel apánkra sem.

Mementő a szobor, emlékeztetőnk minden bányászra, akinek áldozatos munkája tette és teszi könnyebbé mindennapi életünket, tiszteljenki, mert vállalja a sorsot, melyet apai kezéből vett, vagy önként fogadott munkája terheléséért.

Tendenciák Japán széngazdálkodásában

Az igen nehéz geológiai viszonyokkal küszködő Japán feketészénbányászata 1965-ben 222 bányauzemben és 110 000 fős állományával még 30 millió tonna szenet termelt. Mivel a hatékony gépesítésnek a vékony telepek és a zavarosákkal összehasonlíthatatlanul szűk határokat szabott, kénytelenek voltak a rentabilitás javítása és a teljesítmény emelése érdekében a kevésbé produktív bányák leépítésének útjára térni.

Az intézkedések eredményeként 1970-ben 72 üzemben 32 000 fős létszámmal már csak 38,3 millió tonnát, s 1971-ben 40 000 fős létszámmal 31,6 millió tonnát termeltek. A földalatti teljesítmény a korábbi 35,1 t/mű/hó értékről 61, illetve 65,0 t/mű/hó szintre emelkedett. Az ún. negatív racionalizálásból további szomatív teljesítménynövekedés nem várható, s a termelés összevontan nem fogja az elkövetkezendő években az évi 30 millió tonnát meghaladni. A növekvő terhek némi ellensúlyozására, a vas- és acélipar fokozódó kocsizigénye-

nek biztosítására a szénbányászati 1971-ben 360 millió dollár segínyt kapott az államtól.

Japánban az acélipar folyamatos fellendülésének biztosítására évi 30 millió tonna kocsizszenet kell importálni a világ minden tájáról. A legfőbb szállítók: USA 23 millió t, Ausztrália 15 millió tonna, Kanada 3,2 millió t, Szovjetunió 3 millió t (a szibériai kocsizszenet helyettesítésére nyújtott 300 millió dolláros fejlesztési hitel realizálódása a közeljövőben többszörösére emelheti az eddigi szállítást). Lengyelország 2-3 millió t (itt Japán 100 millió dolláros fejlesztési hitelt nyújt), Dél-Afrika 2 millió tonna, de Japán további hitellel várja, hogy kocsizszeneszerzési forrásainak szűrésevel elérje az USA-tól és Ausztráliától való túlzott függését. A mindinkább fenyegető energikrisz előestéjén Japán óriási pénzeszközök bevetésével időben igyekszik a világpiacon még fellelhető szabad energiatorlaszt megvásárolni. G. A.

Augusztus 31-én
fizetik a hűségjutalmat

Az idei bányásznapon 65,852 millió forintot osztanak ki hűségjutalomra. Ezen kívül az egész évben jól dolgozó bányászoknak összesen 1,763 millió forintot adnak át. A jutalmakat augusztus 31-én a bérfizetés napján fizetik ki.

20 dolgozó részesül miniszteri kiutentetésben, 50 dolgozó pedig igazgatói dícséretben.

Kihelyezett KISZ-vb
Újhegyen

Az augusztus 22-i KISZ végrehajtó bizottsági ülésen megvizsgálták a Gépkecszi Üzem KISZ-szervezetének és Újhegy Üzem KISZ-csúcsvezetőségének a választások óta végzett tevékenységét, a kongresszus határozatainak végrehajtását.

A Gépkecszi Üzem a Mecseki Szénbányák szállítási feladatait látja el. Ezelőtt két évvel vált önálló üzemmé, ugyanennyi idősebb a KISZ-alapszervezet is. A két éves időszak alatt jelentős romlás volt tapasztalható az alapszervezet működésében. Nem voltak rendszeresen megtartva a taggyűlések, a párt- és a KISZ-tagépítés nagyon esetlegessé vált, nehezen indult be az oktatás, szóval egyáltalán nem lehetett az megállapítani, hogy itt egy ifjúsági szervezet működik. A bajok gyökere oda vezethető vissza, s ezt a KISZ V. B. is megállapítja, hogy Müller Lajos KISZ-titkár, aki

addig műhelyben dolgozott, át került napi 12 órás munkaidővel tehergépkecszi-vezetőnek. Külszíni fejlesznél dolgozott, természetesen ilyen körülmények között nem volt ideje KISZ-ügyekkel foglalkozni. Sajnos a vezetőség között sem volt olyan ember, aki ezt kézbe vette volna, így aztán sorra-rendre halmozódtak a bajok. A vb a vita lezárása után olyan megállapításra jutott, hogy sürgősen rendezni kell az alapszervezet zülöt ügyeit, felelőst jelölt ki, akinek feladata megvizsgálni a megoldás lehetőségét.

Újhegy Üzem KISZ-csúcsvezetősége sem működött valami fényesen. Ott viszont más természetű bajok jelentek. A társadalmi munkavégzésben nem alakult ki megfelelő összhang a gazdasági vezetőséggel, két éve nem léptek előre illő gáda-alakulat szervezésében, nehezen tudtak összhangot teremteni a Buzsáki Kupa sportrendezvényekben, nem működik rendszeresen a klub, pedig erre megfelelő helyiség áll rendelkezésükre.

Mindezen problémák megoldása nagyon lassú, sok benne a „labdatologatás”, az egymásra hárítgatás. Azt nem lehet elmondani, hogy segítséget sem kapnak, mert hiszen az újhegyi pártszervezet még külön felelőst is kijelölt a támogatásra, aki állandó figyelemmel kíséri tevékenységüket, de hát ő sem vehet el helyettük a munkát.

A hiányosságok ellenére — ezt a vb is megállapította — utódképesek az itt tevékenykedő alapszervezetek, ezt bizonyítják a különböző akciókban a résztvevők száma. Csak javítani kell a vezetés és a szervezés színvonalán és akkor a még jelenleg is meglévő hibák is kiküszöbölhetők.

A vb-ülés a továbbiakban jóváhagyta az 1973-as év költségvetési tervezetét, majd egyéb, idősebb, ifjúságot érintő kérdésekről kaptak tájékoztatást.

Békéssy

— KIVALÓ BRIGADEREDMÉNY. Az Északi Bánya es Brikettüzem Guth János vezette előző brigádjája féléves termelési eredményét 111,2 százalékkal teljesítette. A balesetmentes munkát végző csapat a Vállalat Kiváló Brigádjája cím elnyeréséért harcol.

— FELEVES TERVTELJESÍTÉS. Pécs-Bányauzemnél a Kereszturi György fúrás szocialista brigád féléves tervét 126,3 százalékkal teljesítette.

— ELETVESZÉLYES SERÖLÉS. A Mecseki Szénbányák Villamos üzemének Donovál József nevű villamos-technikusa augusztus 22-én villamos zárlatból keletkező égésből életveszélyes sérülést szenvedett. Donovál Józsefet a sérülés után a szállították. A baleset okának megállapítására a Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség vezetésével a vizsgálat folyamatban van.

— ANYAGMEGTAKARÍTÁS. A Villamos Üzem „Kossuth” földalatti brigádjája 146 945 forint, a pécsi üzemviteli brigád 84 557 forint anyagot takarított meg, a pécsi üzemviteli brigád ezen kívül még 95 ezer forint értékű hulladékanyagot is megtakarított.

— TÁRSADALMI MUNKA. Az Anyagellátó üzem központi rakvaragonak „Dobrovolstvi” brigádjája 120 óra társadalmi munkát végzett az első felében.

— VANDORZÁSZLO a legjobbnak. A Karbantartó Üzem Winecsér Konrad kömüves brigád féléves termelési tervét 115,9 százalékkal teljesítette. A brigád nyerte a legjobbnak járó vandorszást.

— KIVALÓ BRIGADEREDMÉNYEK. Az Építési üzem Radócsei János kömüves brigádjája féléves teljesítése 115 százalékos. Társadalmi munkaóra teljesítésük 22 óra/fő teljesítmény.

— HATÁRIDŐ ELŐTT. Az újhegyi „Bánki Dónát és dr. Münnich Ferenc lakatos brigádok a Rheuem program keretében a I, II. elevátorok átalkatását határidő előtt kifogástalan minőségben végezték el.

Csütörtöki tekeeredmények

A Komló Bányász-Kapostvári Vasutas, Összetartó megyei tekebírókón, küzdelmes mérkőzésen megérdemelt 3:3-as döntetlen eredményt alakult ki. Komarás megdöbbentette az eddigi fennmaradt 43 fős pályacsapatot. Az új pályacsapat 47 fa. További jó dobok: Papp Gyula 410, Vincze Sándor 406 fa.

— TERVTELJESÍTÉS. A Szénélkészítő üzem vagontöltő szocialista brigádjája közül a Kossuth ifjúsági szocialista brigád az első felében fájlagos árbevételi tervét tonnáként 17 forintra teljesítette túl.

— HIBASZÖKEMENTES. A Szénélkészítő Üzem Kandó Kálmán villamos műhelyi brigádjája az első felében a villamoshibákból eredő üzemzavar órák számát 10 százalékkal helyett 33 százalékkal csökkentette.

— EGY BRIGAD EGY BANYÁSZ. Az Északi bánya es brikettüzemben az „egy brigád egy bányász” mozgalom keretében belül a szocialista brigádok 15 főt szerveztek be. A vállalati felhíváshoz eddig hét brigád csatlakozott.

— VERADAS. Zobák-bányán az első felében az Illés István brigádjának 30 százaléka, a takarító brigád 20 százaléka, az anyagos brigád 16 százaléka, a Kollár Dénes brigád 14 százaléka adott vért.

Felajánlások
a bányásznap tiszteletére

Kossuth-bányán augusztus 21-én mind a három szakosztály lezárás előtt az üzem gazdasági párt, szakszervezeti és KISZ-vezetői röpgyűléseket tartottak. A röpgyűléseken részt vettek az üzem brigádvezetői, köztük az egyik legjobb fejtes két brigádvezetője Szilágyi Sándor és Nagy Dezső. Az előkészítők közül Molnár György brigádvezető volt jelen. Az üzem gazdasági és társadalmi vezetőinek beszéde után a csapatvezetők és brigádvezetők felajánlást tettek a bányásznap tiszteletére. A „Béke” Nagy Dezső szocialista brigád, valamint a Fábán Béla, Szilágyi Sándor vezette fejtesi szocialista brigád 2500—2500 tonna vállallást tett tervre felül, augusztus hóra. A Molnár György elővájtási szocialista

brigádvezető brigádjája nevében 115 százalékos tervteljesítést vállalt ugyanezen időszakra. A három brigádvezető kérte, hogy a többi brigád is hasonló felajánlásokkal járuljon a bányásznap tiszteletére indított munkaverseny sikeréhez.

Olvasásra
ajánljuk:Gvisianyai:
„Szervezés
és irányítás

Gvisianyai moszkvai professzor elsőnek vállalkozott arra, hogy a polgári irányításméletek összefoglaló, következetesen marxista elemzését elvégezze. Rendkívül gazdag tényanyag birtokában, a szervezés- illetve szervezésméletek legkiemelkedőbb képviselőinek munkásságát feldolgozva tulajdonképpen ennek a tudományágnak a történetét írja meg. A monográfiát mintegy keretbe foglalja az az áttekintés, amely az a bevezetőben az irányításnak a társadalmi termelési rendszerében betöltött szerepéről, illetve a zárszóban, az irányítás polgári elméleteinek ideológiai funkciójáról kap az olvasó.

Bányajárás István-aknán a 3-as, 7-es, 11-es fejtésekben Napról napra feljebb zárkóznak

Az új, vagy az idegen ágyat is nehezen szokja meg az ember, pedig az — leszámítva a még soha nem tapasztalt fekvési kényelmetlenségét — azért csak csak pihenésre szolgál. Hosszabb-rövidebb időnek kell eltelnie ahhoz, hogy kibéküljünk keménységével, esetleg az oldalunkat békő rugókkal. Valahogy így vagyunk az új munkahelyekkel is, és az ott lévő közösségekkel is. Mert jöhet egy esztendőnek sem mindegy, hogy ez is esztendő, és az is esztendő, már hogy is lehetne mindegy? Míg az egyik a kezéhez nő, addig a másik az istennek sem akar engedelmeskedni, és ugyanazt éri, ha a régi típusú, de jól megszokott mellől egy új, jobb tulajdonságokkal rendelkező mellé kerül. És még jobban így van ez a bányában.

Nézze, ez is bánya és a Széchenyi-akna is az, itt is éppúgy kell dolgozni, mint ott. Itt is szemet kell fejteni, mint ahogy ott is azért szállt le velünk a kas. Csak!... — mondta egy bányász a múlt héten.

És talán tényleg itt kellett volna kezdenie: Csak... Mert igaz, hogy Istvánon is szénét kell leszállni; hogy a bányának még István-aknán sincs ablaka; hogy a szén ott sem omlik le a bűvös „szézm tárulj!” felvonásra; hogy a szén itt is réselőgépek nyomán omlik, s nem Jerikó falait omlasztó harmonaszóra, de egy nagy különbség azért mégis van! Van, mégpedig az, hogy amíg István-aknán a fémtamos biztosítású fejtésnek egy évtizedre visszanyúló hagyománya, és az itt dolgozóknak egy évtizedes tapasztalata van, addig Széchenyi-aknán ezt a fejtési módot legfeljebb két csapat ismerete. Így, jöhet az átkerülteknek is megvan a tízhúsz évük a föld alatt, itt mégis csak tanulni voltak kénytelenek. Erre bizony vállalkozniok kellett, mintahogy vállalkoztak is. Ehhez, azonban még az üzem vezetőinek és az itt dolgozóknak a türelme is kellett. S mint ahogy nem lehet panasza a pécsbányaiak vállalkozó

készségére, úgy nem lehet türelmetlenséggel vádolni a szabolcsiakat sem. Mert ebben az esetben igaz, hogy a türelmem nem rózsát terem, ám napról napra bizonyosodik: szemet egyre többet.

A múlt év végén indult a 2. szintű keleti bányamező 7-es telepi fejtés, akkor még szabolcsi csapatokkal, július elejétől azonban már a Széchenyi-aknáról jöttek; Ortlieb Károlyék, Dani Pálék és Fischer Jánosék dolgoztak benne. S mint az, ilyenkor már lenni szokott: alaposan megvizsgálták minden lapát szénét. A közel százméteres, 25 fokos dőlésszögű, 220 centiméter szénréteg vastagságú telep alaposan próbára tette az itt dolgozó kilencven bányászt. Tudták ezt ők is, és érezték ezt az üzem vezetői is. Epp ezért először csak öt-öt „hazai” vajúrt adott egy-egy szakba, míg utána már tíz-tíz ember cseréjére került sor harmadonként. Az eredmény nem is maradt el, s ha még vannak is hiányosságok, az elmúlt héten már legtöbbször sikerült teljesíteniük a napi 600 tonnás tervet.

— Lassan bejövünk — fogad a fejtés Dani Pál csapatvezető. — És ebben nagy érdeme van a hozzánk került Szilágyi Sándornak, Máté Istvánnak, Bischoff Jánosnak, Kisander Istvánnak, Müller Ádámnak, Werb Jánosnak, Var-

ga Béla 3-nak és Varga József 20-nak. De sorolhatnám még a többi csapathoz kerütek nevét is. Kéthete még halszállkánt álltak a fémtamos, mert a telep aztán alaposan próbára tette bennünket, de most már megnehezít ezeket a sorokat. Csak hát a kaparó... mert bizony az néha le-le áll. No és nem utolsó sorban a kaparó átépítése okoz gondot, mert az még korántsem tökéletes.

— Nem tökéletes? — kérdez közbe egy vajúr. — No és az a múlt heti cikk a Bányászatban, az talán tökéletes volt?

— Mi tagadás, abban bizony volt egy kis hiba — vallom be töredelmesen.

— Kis hiba? Hm. Baki volt az a javából...

— Hát persze, hisz hidraulikus támat kettőt ha láthattam a fejtésben, a többi az mind könnyűfémtám volt.

— No, ugye?... És az a büvös szék a számokkal, a cimben? Már azt hittük, hogy Lottó-tanácsadás lesz...

— Hát arról aztán tényleg nem tehetek, hogy itt István-aknán csupa mesebeli számot viselő telepet fejtenek. Talán majd még rákerül a sor a 13-asra is.

— Ami késik az nem múlik, mert igaz, hogy késtünk a terv teljesítésével, legalábbis eddig, ám sportnyelven szólva napról napra feljebb zárkóznak.

Ez pedig igaz. Elég végig tekinteni a 7-es telepi fejtés egyéni munkaverseny tábláján, hogy igazat adjak neki, az elmúlt egyre magasabb százalékokat ér el, s Czipf János, Szabó János, Pinczés Miklós, Rendes György és Mikulaj Balázs egyre inkább húzza magával a többieket is. S ha ez továbbra is így megy, akkor nem fájhat hozzá kétség: a 37 százalékos hamutartalommal rendelkező telepet novemberig szerznék ők még kellemes meglepetéseket.

K.

„A szénbányászat dolgozói optimizmussal kell hogy tekintsenek a jövőbe!...”

Interjú Simon Antallal,
a Bányai Dolgozók Szakszervezetének titkárával

A 22. bányásznap előtt kerestük fel Simon Antalt a Bányai Dolgozók Szakszervezetének titkárárt, hogy lapunk a Mecseki Bányász ünnepi száma részére interjú keretében választ kapjunk azokra a kérdésekre, amelyek a bányászatban dolgozókat és nem utolsó sorban a mecseki szénmedencében dolgozókat napjainkban foglalkoztatják.

Az elmúlt három év során különböző szinteken több alkalommal is tárgyalásra került a magyar szénbányászat helyzete és jövője. Most a bányászok ünnepén milyen prognózis várható a szénbányászat részére az elkövetkezendő évekre?

— A kormány energiapolitikája egyértelmű és világos. Lényegéről, az ezzel kapcsolatos célkitűzésekről a bányász társadalom, de az egész magyar közvélemény a sajtó és a hírközlés egyéb eszközei útján, az elmúlt időszakban több ízben tájékoztatást kapott. E politika helyességéhez nem fér kétség. A korszerű energiaforrások felhasználásának növelése, ennek kapcsán az energiaszerkezet átalakítása megfelelő a népgazdaság érdekeinek. Kétségtelen azonban, hogy e politika megvalósítása során több ízben keletkeztek ellentmondások, feszültségek, amelyek elsősorban a szénbányászatban éreztették kedvezőtlen hatásukat. E körülmények tették szükségessé, hogy maga a kormány is több alkalommal foglalkozzon a kialakult helyzettel és intézkedéseket tegyen az ellentmondások feloldására. Az energiaszerkezet átalakítására kidolgozott koncepció a kőolaj- és földgázfelhasználás növelését irányozza elő és ezzel összefüggésben tartalmazza a széntermelés nagyságrendjének várható alakulását egy alsó és felső határ között. Az energiaszerkezet átalakításának megvalósítását szolgáló intézkedéseket tenni. Mi, a magunk részéről örövendésnek tartjuk, hogy a kormány minden időben nagy figyelmet fordít az energiatermelés alakulására, a tüzelőanyag-ellátás biztonságára és intézkedéseivel segíti a felmerülő akadályok és nehézségek elhárítását. Vonatkozó határozatainak jelentős része arra irányul, hogy a szénbányászatban dolgozókról való gondoskodás megfelelően a szocialista követelményeknek. Most a bányásznap alkalmából is csak azt

tudjuk hangsúlyozni, hogy az energiaforrásokat termelő iparágak, köztük a szénbányászat dolgozói optimizmussal kell, hogy tekintsenek a jövőbe. Persze ez nem jelenti azt, hogy már nincsenek nehézségeink, sőt az átalakulás folyamatában a jövőben is keletkezhetnek újabbak. De hangsúlyozni kell, hogy minden erőfeszítés arra irányul, hogy az előrelépés a lehető legkiegyensúlyozottabb legyen. Ezt a törekvést támogatja alá a Gazdasági Bizottság azon határozata is, amely szerint a Nehézipari Minisztérium az illetékes szervekkel együttesen október 31-i határidővel előterjesztést kell tennie a Gazdasági Bizottságnak. Olyan javaslatokat kell előterjesztetni, amelyek megvalósítását biztosítja, hogy hosszabb távra rendeződjék a szénbányászat termelési és gazdasági helyzete és a jövőben is kielégítően alakuljon a bányászok jólétele és szociális, kulturális ellátottsága. Mi úgy látjuk, hogy folytatni, sőt minden eszközt megragadva gyorsítani kell a műszaki, technikai fejlesztést. Ennek alapján, valamint a lehetőségek jobb kihasználásával permanens folyamatok tenni a munka- és üzemszervezés korszerűsítését. Ennek, gazdasági jelentőségén túl, nagy szerepe van a munkakörülmények javításában és ez nem lehet közömbös a bányászokról való gondoskodás szempontjából sem.

felhalmozódott. Ez ismételt új helyzetet teremtett. Csökkenteni kellett a széntermelést. Ezek a változó körülmények olyan gazdasági, pénzügyi, munkaügyi, bérügyi problémákat okoztak a szénbányászatban, amelyek a vállalatok saját erejükből nem tudták volna megoldani. Ezért több ízben legfelsőbb kormányzati szinten kellett intézkedéseket tenni. Mi, a magunk részéről örövendésnek tartjuk, hogy a kormány minden időben nagy figyelmet fordít az energiatermelés alakulására, a tüzelőanyag-ellátás biztonságára és intézkedéseivel segíti a felmerülő akadályok és nehézségek elhárítását. Vonatkozó határozatainak jelentős része arra irányul, hogy a szénbányászatban dolgozókról való gondoskodás megfelelően a szocialista követelményeknek. Most a bányásznap alkalmából is csak azt

tudjuk hangsúlyozni, hogy az energiaforrásokat termelő iparágak, köztük a szénbányászat dolgozói optimizmussal kell, hogy tekintsenek a jövőbe. Persze ez nem jelenti azt, hogy már nincsenek nehézségeink, sőt az átalakulás folyamatában a jövőben is keletkezhetnek újabbak. De hangsúlyozni kell, hogy minden erőfeszítés arra irányul, hogy az előrelépés a lehető legkiegyensúlyozottabb legyen. Ezt a törekvést támogatja alá a Gazdasági Bizottság azon határozata is, amely szerint a Nehézipari Minisztérium az illetékes szervekkel együttesen október 31-i határidővel előterjesztést kell tennie a Gazdasági Bizottságnak. Olyan javaslatokat kell előterjesztetni, amelyek megvalósítását biztosítja, hogy hosszabb távra rendeződjék a szénbányászat termelési és gazdasági helyzete és a jövőben is kielégítően alakuljon a bányászok jólétele és szociális, kulturális ellátottsága. Mi úgy látjuk, hogy folytatni, sőt minden eszközt megragadva gyorsítani kell a műszaki, technikai fejlesztést. Ennek alapján, valamint a lehetőségek jobb kihasználásával permanens folyamatok tenni a munka- és üzemszervezés korszerűsítését. Ennek, gazdasági jelentőségén túl, nagy szerepe van a munkakörülmények javításában és ez nem lehet közömbös a bányászokról való gondoskodás szempontjából sem.

A bányászokat, mint erős kohéziójú emberközösséget ismerik. Mennyiben mondható el rólok ez most? És mennyiben járul ez hozzá a szocialista embertípus formálásához?

— Valóban, mind a felszabadulás előtt, mind az után a bányászok erős kohéziójú emberközösséget képeztek. Megítélésünk szerint a nagy változások ellenére a bányászok megmaradtak azoknak, akik voltak. Híven követik apókat, apólják tradícióikat, meggyőződéses hívei pártunknak, a szocializmus ügyének. Soroljuk ugyan megcsappantak, de egyesük szilárd, szorgos munkára való törekvésük lankadatlan. Ennek számos nagyszerű példáját sorolhatjuk fel. Bár egyes intézkedéseket nem nyújtak kritikai megjegyzések nélkül, az utóbbi 7-8 esztendőben is helyt álltak, rájuk mindig lehetett számítani. Akkor is, amikor a termelés csökkentéséről volt szó és akkor is, amikor a szabadnapjaikat kellett feloldozni, hogy a lehető legzavaratlanabbul kielégíthessék a jelentkező többlet igényeket. Munkaszorgalmi tevékenységük továbbra is aktív. Részt vesznek az üzemi élet formálásában, a közéleti tevékenységben. A szénbányászat dolgozóinak 97%-a területen kívüli tagja szakszervezetünknek. Progresszív törekvéseiket, politikai helytállásukat fejezi ki az a tény, hogy 70 százalékos szocialista brigádokba tömörülve dolgozik.

— Mi az ön véleménye az iparág szocialista brigádmozgalmáról, milyen eredményeit tartja nagyra és melyek azok a területek, ahol megvannak a feltételei az előbbre lépésnek?

— Ez év elején összegeztük a bányai szocialista brigádmozgalmának a helyzetét. Er-

(Folytatás a 4. oldalon)

A legszebb bányásznap

Egy szocialista brigádvezetők tanácskozásán csodálkoztak el rajta, és kérdezték meg tőle: „Maga a Kossuth-bányai Nagy Dezső? Mi úgy gondoltuk, hogy az egy nagy erős ember...”. Ő pedig csak mosolygott a csodálkozóknak, hisz nem először fordult elő ez vele élete során. Mert ugye hiába a közmondás: kicsi a bors, de erős! Az emberekben úgy tudatosult; aki nagy dolgokat képes véghez vinni, annak övtenélül nagyon magának, széles vállának és nagyon-nagyon erősnek is kell lenni. S jöhet neki még a 170 centimétert is ágakadni kell, az alig-alig elképzelhető teljesítményeket, és az értük kijáró elismerést senki sem vitatja. Illetve van egy ember: ő.

Húsz éve dolgozik egy munkahelyen: Kossuth-bányán. E két évtized alatt annyi szemet fejtett, omlasztott, hogyha összeszámolnánk az összes munkáját, az összeszámolnánk is beleizzadna.

Am ha a munkája kerül szóba, azonnal közbeszól: „Egyáltalán nemcsak az én érdemem! Nagyon is benne van abban valamennyi mai és volt munkatársam, hisz nélkülük, segítségük nélkül semmire sem mentem volna. Talán még a szerencsét is hozzáadhatom, mert aligha lehet elhárítani, hogy többször is előfordulhat az ember életében az a nagyon ritka eset, mikor egyetlen embernek kerülnek egymás mellé, s úgy érzem nekem ez megadott.”

— Jó, jó, de a kitüntetések ön kapta!...

— próbálom bizonygatni. Legyint.

— Kaphatta volna más is... de talán mások is. Hogy rám esett a választás, természetesen nem utasítottam vissza. Mindenesetre egy pillanatra meglepődtem. Tudja velem együtt nagyon sokan úgy gondolkodtak és gondolkodnak most is: ha már ott vagyunk, akkor tegyük is valamit... Csak hogy ez nem mindig úgy sikerül, ahogy szeretnénk. Széttárja kezét.

— No, de ez már csak így szokott lenni.

— Siker? Nagyon kevesen mondhatják el, hogy egymást követő két évben olyan magas kitüntetésekert kapjanak mint ön. Hisz 1964-ben a Munka Erdemrend arany fokozatát, míg a következő évben 1965-ben pedig a legmagasabbat a Szocialista Munka Hőse kitüntetést kapta, idén pedig beválasztották a megyei párt-végrehajtóbizottságba.

— Ne tartson elégedetlennek, már ami az elismeréseket illeti. Az elégedetlenség csak magammal szemben van. Valahogy úgy érzem: mindennap tehettem volna még valamit, valami többet... Látni, inkább türelmetlen vagyok mintsem elégedetlen.

— Másokkal szemben is?

— Másokkal szemben elégedetlenséggel nem megyünk semmire. Mármit a csak elégedetlenség. Adni kell mindenkinek, hogy utána elvárjunk valamit, vagy hogy megköveteljük tőlük. En úgy érzem nagyon sokat kaptam ettől a társadalomtól, úgy anyagi, mint erköl-

csi elismerést. A magam módján megpróbálom valamit visszazoanni.

Húsz éve került Komlóra a Baranya megyei Szava községbe. Vagyis nap mint nap szemtanúja, alakítója volt a város első húsz évének. Keze nyomát nemcsak a bányák melyéből felkerült feketeszen tónak bejegyzései érzik, de ott vannak a város épületeiben, játszótereiben, parkjaiban is. Nemcsak együtt élt a várossal, de építette, s mikor arra sor került: 1956-ban odaállt védelmezőjének. Januárban kapta meg a 15 éves munkásöri Szolgálati Erdemrendet. Néha kinéz a Kossuth Lajos utcai kilencemeletes épület legfelső szintjén lévő lakása ablakán, s ilyenkor új erőre kap.

Szöke, hullámos hajában e húsz év alatt alaposan megzoporodtak az ezüsthéj hajszálak, ő azonban nem bánja. Húsz évvel ezelőtt elindult, hogy otthon keressen magának. Komlón otthonra lelt és családot alapított.

A rádióból ércesen szól a déli harangzó, s mintha csak

feleselni kívánna vele, megszólal a Kossuth téri templom harangja is. Készülődik. Ezen a héten délutános szakba jár. Indulnia kell, hisz ki mutasson jó példát a pontos munkakezdetből a közel másfél-száz fős csapatnak ha nem ő, a csapatvezető?

— Hát akkor menjünk együtt! Agyvétel farralóan túl a nap. S jöhet a régi fűtő földberaggyant házi közül már csak kevés szomorkodik, az új belváros és vele együtt a szélesebb autótű meg várta magát.

— Szereti a várost?

— Húsz éve élek itt. Mi építettük. Lehet nem szereti azt, amit minden idegszálával akart és épített?...

Szépítik, csinosítják a Lenin teret. Készülnek a közelgő bányásznapra.

— Arulja el, melyik volt a legszebb bányásznap az életében?

— Mindig a következő, vagyis most az idei...

— Még nagyon sok szebb bányásznapot Nagy Dezső.

Kapu László

Interjú Simon Antallal, a Bányai Dolgozók Szakszervezetének titkárával

(Folytatás a 3. oldalról)

tételünket széles körben közzétették. Néhány főbb tényezőt kiemelve hangsúlyoznom kell, hogy a brigádmozgalom az elmúlt években mind számszerűségében, mind tartalmában sokat fejlődött a hármajelző jegyében. A brigádok nagy szerepet vállaltak és töltöttek be a bányászok agyszervezésében, mint tartalékok megőrzésében. Elenjő tevékenységet folytattak a munka hatékonysága javításáért, a fejlett termelési módszerek bevezetéséért. Ők azok, akikre mindig lehet számítani, sőt tenniakarókkal magukkal ragadják az üzemek kolléktívait. Nagyszűrű emberi jellemvonásokkal bírnak. Mély kollektív érzés, őszinteség, szocialista humanizmus hatja át életüket és tevékenységüket. Állandóan többlet, jobbra törekednek. Mércéjük, úgyszólván az élet minden területén magasabb az átlagnál, de önmagukkal szemben is. Egyre többet akarnak tudni, politikai és gazdasági kérdésekben tájékozódni, látni a célt, aminek munkájukat alárendelik.

— A Bányai Dolgozók Szakszervezete milyen területeken kíván segíteni és milyen módon az iparág vállalatainál működő szocialista brigádok tevékenységét: hatékonyabbá tételében?

— A brigádmozgalom említett jellemzői arra is utalnak, hogy adottak a feltételei annak, hogy előbbre lépünk. Erre mind a tanácskozások is rámutattak, a brigádok részéről megvan a készség. Így látjuk, hogy amennyiben még magasabb színvonalra akarjuk emelni a szocialista brigádmozgalom — és ez külsőségünk — ügyeigyező két kérdésre kell összpontosítani figyelmünket és segítségnyújtásunkat. Mindenek előtt a vezetőirányító munka javítására. Arra kell törekedni, hogy a brigádok nap mint nap világosra lássák, hogy testületükön mi kell tenni és ennek elvégzését milyen kapcsolatban áll a vállalati célok elérésével. Természetesen itt nemcsak gazdasági, de politikai kérdésekre is gondolunk. Mindez feltételezi, hogy minden eddiginél jobban adjuk be a szocialista

brigádokat a vezetésbe, szélesítsük a demokráciát. Hiszen a brigádok felkészültek és érettek arra, hogy kis és nagy kérdéseket még döntés előtt megvitassunk velük. Ezzel elérhetjük felelősségük és aktivitásuk további növekedését, valamint azt, hogy még nagyobb szerepet tölthessenek be az üzemi élet formálásában. Ezzel függ össze a másik fő kérdés, a brigádmozgalom tartalmi színvonalának emelése.

Már az előbbieken utaltam azokra a központi kérdésekre, amelyek szerintünk a mozgalom további fejlődését eredményezhetik. Következésképpen tehát szakszervezetünk ezekben szorgalmazza az előrehaladást. Ebből utat mutat ad a mi számunkra is a párt Központi Bizottságának, valamint a koalíciónak és a SZOT-nak a szocialista munkaverseny további fejlesztéséről szóló határozata. E határozatok megvalósításában a gazdasági és a szakszervezeti szerveknek meg van külön-külön a maguk feladata. A verseny szervezése a gazdasági vezetők munkaköri kötelesege. Szakszervezeti szerveinknek és aktivistáinknak akiknek sok tapasztalatuk van, kell hogy segítsék a gazdasági vezetők ezen új funkciójának helyes betöltését. Ugyanakkor széleskörű politikai felvilágosító munka, az eddiginél módszeresebb végze-

sével kell, hogy részt vegyenek a szocialista munkaverseny további fejlesztésében.

— Hogyan ítéli meg a szénbánya vállalatoknál a gazdasági, politikai és társadalmi szervek együttműködését és melyek azok a területek, ahol nincsenek kihasználva az együttműködés lehetőségei?

— A mi tapasztalataink szerint a szénbánya vállalatoknál a vezetőségek együttműködése kielégítő és gyümölcsöző. Ennek kialakításában nagy segítségükre volt az MSZMP Politikai Bizottsága 1966. májusi határozata. Az elvárás a vezetés színvonalára iránt azonban egyre növekszik. Ebből minden vezető szervek le kell vonnia együttesen és külön-külön is a következtetéseket. Sok területen kell előbbre haladni. Ezek közül is kiemelném a gazdasági célkitűzések megvalósításában és ezzel egyetemben a dolgozók érdekeinek érvényre juttatásában való együttműködés fontosságát. Ehhez népgazdasági és nem utolsósorban társadalmi érdekek fűződnek. Ehhez a kérdéshez tartozónak tartom — és legalább olyan fontosnak mint a gazdasági politikai és társadalmi szervek együttműködését, — az üzemi vezetőségek és a dolgozók közötti viszony alakulását, azaz a ve-

zetés és a dolgozók együttműködését. Itt arra gondolok, amit közhasznólatu kifejezéssel üzemi demokráciának nevezünk. Úgy érzem, ez az a terület, ahol a lehetőségek még messze nincsenek kihasználva. Az üzemi demokrácia érvényre juttatásában még igen sok a formális vonás. Fórumain, a különböző tanácskozásokon, értekezleteken gyakori az eldöntött kérdések ismertetése, a „parancs kihirdetése” és nem általános még a véleménykérdés és a döntéseknél a vélemények figyelembevétele. Az üzemi demokrácia tényleges és nem formális alkalmazásának már vannak jó példái. Ezek követése azonban megítélésünk szerint elég lassan halad. Szélesíteni és gyorsítani kell a jó módszerek elterjesztését, mert ez az útja gazdasági és politikai fejlődésünknek. Végezetül megköszönöm a „Mecseki Bányász”-nak a lehetőséget, hogy nyilatkozhattam, és felhasználom ezt az alkalmat arra is, hogy a Bányásznap alkalmából Szakszervezetünk Elnöksége nevében szeretettel köszöntsem és üdvözöljem Baranya megye bányászait. Kívánok nekik további jó egészséget, eredményes munkát, — magánéletükben sok boldogságot, — és bányász köszöntéssel, jó szerencsét!

Kapu László

Takarékoskodjunk!

A takarékoság gondolata minden korban, minden társadalmi rendszerben élt és tovább fejlődött az emberekben. A szükség jövőtől, a nyomortól és a munkanélküliségtől való félelem éppen úgy takarékosra ösztönöz, mint a szép biztonságos jövőbe vetett hit, a szebb, gazdagabb élet kialakításának lehetősége.

A szocialista társadalomban a takarékoság célja és tartalma is megváltozott. A takarékoság nemcsak az egyén, hanem a közösség ügyévé is vált. Az állami jövedelem tervszerű beosztása és a termelési költségek csökkentése éppúgy hozzájárult az életszínvonal emelkedéséhez, mint az egyén, illetve a család takarékosága.

Nagyon sok körülmény indokolja dolgozó népünk körében a takarékoságot. Az egyének és családok életében egyaránt kimutatható, hogy gyarapodásukat beosztó életmóddal, takarékosággal alapozták meg. A megtakarítások takarékbetétkönyvbe való gyűjtése az alapja sok önálló otthon felépítésének, sok lakás berendezésének, gépkocsi vásárlásának, háztartási gépesítésnek, felejthetetlen külföldi utazásnak, gondtalan üdülésnek és még számos más hasznos beruházásnak.

Sahasem szabad elfelejteni, hogy az igények a lehetőségekkel együtt nőnek és a lehetőségek megtérüléséhez mindenki saját maga is hozzájárulhat beosztással, takarékosággal. Ma még sokan vannak olyanok, akik lakáshiánnyal küzdenek, gépkocsit szeretnének vásárolni, lakásokat új berendezéssel szeretnék felújítani. Bizonyos, hogy az ilyen és az ehhez hasonló sok hasznos beruházást hamarabb valósíthatják meg azok az emberek, akik jövedelmükkel takarékosan bánnak, minden félretehető pénzt takarékbetétben gyűjtik.

Ezeket a gondolatokat minden bányász dolgozónak a figyelmébe ajánljuk most, amikor rövidesen kifizetésre kerül becsületes munkájuk eredményeként a hűségjutalom. Ne aprózzák el megtakarított pénzüket, csináljanak családi költségvetést és a távolabbi célok megvalósítása érdekében félreteendő pénzt helyezték el kamatozó, nyeresémes, vagy gépkocsi-nyeresémbetétkönyvbe, ahol biztonságban van, kamatozik, sőt szerencsés esetben pénzt, vagy gépkocsit nyerhetnek vele. Pákos József

Hanoi pagodái egyelőre még a béke szigetei

Léptársunknak, a Dunántúli Naplónak, munkatársas Marafkó László kérelmében Hanoi-ban járt. Felvételeit Hanoi-ról az alábbiakban közöljük.

Hanoi szimbólumát, az „egylábú pagodát” és a szigetet eddig még megímélte a háború

A „Kőasszony pagoda” udvara

Nem lehet őket leszálláskor megelőzni!

A Kossuth-bányai felolvasóban a többi versenyeredmény mellett olvasható a következő hirdetés: „Az augusztus 21-én elhangzott bányásznap munkaversenyre való felhíváshoz csatlakozó brigádok augusztus 23-án 6190 csille szemet termeltek, ami 3714 tonnának felel meg. Hosszú hónapok óta először teljesítettük napi tervünket. Köszönet minden brigádnak és további eredményes versenyt a bányásznap tiszteletére.”

— A munkaversenyfelhívás óta szép eredmények születtek, tájékoztat Kossuth-bányán a délelőtti műszak kezdése előtt Weisz József üzemvezető. — A napi tervteljesítések kiolvasható szocialista brigádjaik tenniakarása. A versenyfelhíváshoz üzemünkben elsőként a Szilágyi Sándor vezette Fábian szocialista brigád csatlakozott, és hívta fel a többi kollektíva figyelmét is a követésre. Vállalták továbbá, hogy terv felül 2500 tonna szemet termelnek.

Az üzemvezető még azt is mondja: — „Az évek során a Szilágyi Sándor brigád jó, ösztönző példaként kollektíváink alakult. Van bennük lendület.” Az elmúlt hetekben a napi szenttermelési tervét a brigád általában 100 százalék felett teljesítette. Hol dolgoznak Szilágyiék a felajánlások sikeréért? Pár perces utazás a népes, néhány másodperces lif-

tegyen az omlasztás, pásztá jövésztés, átrakás, ami maga után vonja az eredmények javulását.

A Fábian-brigád kiváló termelési teljesítményeivel az üzem fejtsi szocialista brigádjai közül jelenleg a legjobb. Semmivel sem vagyunk különbek a többi brigádnál — jegyzi meg Szilágyi Sándor — a fejtsbe folyó robbantások ellenőrzése közben. — Igaz azonban az is, hogy a már 8 éve együtt lévő brigád most „érett” meg arra, hogy a maximumot produkálja. Ezenkívül munkahelyünk is jónak mondható.

A jó munkahelyre vonatkozólag mintegy magyarázatként Szabó János hozzát teszi, „A bányában, és a munkahelyen törődni kell.”

Ez a törődés mutatkozik meg többek között abban is, hogy a brigád betartja az előírt technológiai fegyelmet. Azonkívül ők végzik a szállító és a légvágat TH-ról tára történő kiváltását, s az itt felszabadított TH-vasok, valamint köpőelemek kiszállítását is. Amint korábban külván a szállítók és külön a légvágatoknál hat-hat ember végzett,

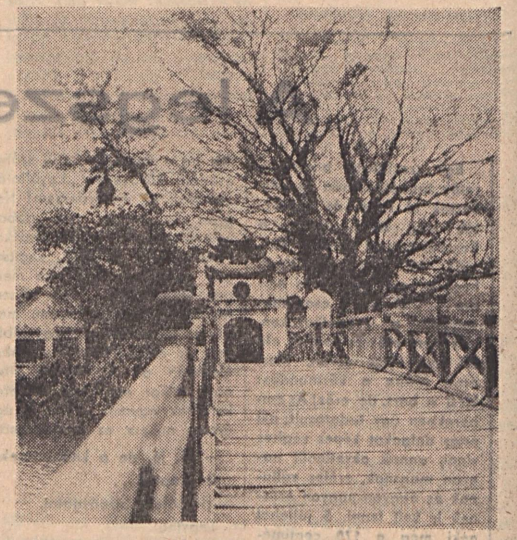
Eredményeik mottójaként lehet elmondani, nem lehet őket leszálláskor megelőzni. A munkahelyen folyik még az előző szak termelése, amikor már a következő szak megjelenik. Tagjai egyformán jólképzett szakemberek.

— Egy ilyen frontfejtsben egymásra vagyunk utalva. Így szép eredmények is csak akkor születhetnek, ha a kollektíva összetartó, — mondja Tóth József pártcsoportbizalmi,

— A brigád tagjaira az jellemző, — egészíti ki Szabó János — hogy nem azt nézik mit csinál a mellettük lévő, hanem azt, hogy a kiadott munkát mielőtt elvégzik!

Lent a fejtsben felajánlósokról, munkasikerekről nem esik szó. Mintha iratlan szabály tiltaná a dicsekvést, a Kossuth-bányai hangosíróadó azonban nem feledkezik meg róluk. Adásaiban naponta rendszeresen szereplnek. Így tudjuk meg kiszálláskor, hogy a Fábian Béla frontfejtsi brigád az előző nap a 9 tonna/nap műszak terével szemben 10,41 tonna/műszak eredményt ért el, amely 115,6 százalékos teljesítménynek felel meg.

Eről a hídról délutánonként sárkányokat ergetnek a vietnami gyerekek

Eről a hídról délutánonként sárkányokat ergetnek a vietnami gyerekek

„Aranykereső” készülék

Tajga néven eredeti megoldású műszer gyártásába kezdtek a Szovjetunió Tudományos Akadémiája novoszibirszki kísérleti üzemében. A már elkészült első sorozatot a Szibéria, a Távol-Kelet és a Távoli Észak nehezen megközelíthető vidékein arany, kőszénféle ércek és kőolaj után kutató geológusok hasznosítják.

Remenyik Ernő

A 21. éves szocialista bányaváros kétmilliárd forint értéket termel

Interjú Neubauer Józseffel, Komló város Pártbizottságának titkárával

Hagyományainkhoz tartozik, hogy a bányásznapi előtt felkeressük Komló város vezetőit is. Ezúttal Neubauer Józsefet, a Városi Pártbizottság titkárát kértük interjúra.

— Neubauer elvársát az utóbbi években mindtöbb-ször láthatjuk bányászati rendezvényen. Mint a Városi Pártbizottság titkára, hogyan ítéli meg a bányászok erkölcsi és anyagi megbecsülését?

— Komló bányavárosi Hosszú évek óta a bánya fejlesztése és vele párhuzamosan a város gyors ütemű építése volt a jellemző. A nehéz, de sikeres szencsátak idején sokat cikkeztek rólunk, foglalkozott velünk a rádió. A régiók körében felvették: mintha csökkent volna a város iránti érdeklődés. Ez bizonyos fokig objektív helyzet.

Több új város épült. S ami a lényeg: amiért a várost létrehozták, teljesítette és teljesíti történelmi hivatását. Ezért a korábbi évek dinamikus fejlődése lelassult, vagyis rendes kerékvágásba terelődött az élet. Egy másik dolog: a szocialista iparban és általában egész népgazdaságunkban strukturális változás ment és megy végbe. Sokan úgy ítéli meg, hogy a bányászok anyagi és erkölcsi megbecsülése hátréba szorult. Ezt így nem lehet elfogadnunk! A közelmúlt időben több országos, megyei és helyi szerv foglalkozott a bányászat helyzetével!

A bányászság életkörülményeinek javítása

— Csak az utóbbi évet nézve: számos kormány és miniszeri rendelet jelent meg a bányászság életkörülményeinek javítására. Az idei bányásznapi például 4,4 százalékos lesz. A pártbizottság bevezetése a pártbizottság megbecsülését célozza, csakúgy, mint a tavalyihoz viszonyított hat százalékkal magasabb összegű hűségjutalom kifizetése. A lakásépítésre fordított vállalati segítség is jelentős. Többben a jó munka elismeréseként kormány és miniszeri kitüntetésben részesültek. A fizikai munka elismerését jelzi a párt Központi Bizottságának decemberi határozata

nyomán megjelent kormányrendelet. A munkaverseny továbbfejlesztését szolgáló rendeletről gondolok, amely a kiemelkedően dolgozó munkások nagyobb anyagi és erkölcsi dicsőítésére hivatott. Az utóbbi időben nagyobb hangsúlyt kapott az anyagi ösztönzés, mint az erkölcsi megbecsülés. Ennek párosulni kell, együttesen kell alkalmazni. Helyileg is az eddigieknél több lehetőség van arra, hogy városi szinten, üzemekben és más területeken az élenjárókról több cikk jelenjen meg a sajtóban. Munkamódszereik hasznosítása is több figyelmet érdemel.

A szénbányákkal való együttműködésünk gyümölcsöző

— Milyennek ítéli Komló szocialista bányaváros és a 15 ezer fős Mecseki Szénbányák gazdasági és politikai kapcsolatát?

— Az elmúlt években a Mecseki Szénbányák párt- és gazdasági vezetével jó elvtársi kapcsolat alakítottunk ki. Ez sok dologban nyilvánul meg. Egyrészt a kölcsönös tájékoztatásban, másrészt több, várost érintő probléma megoldásában.

Kérjük és igényeljük segítségüket. A lehetőség határain belül ezeket teljesítik is. Nagyra értékeljük például azt a segítséget, amelyet a városfejlesztési gondok megoldása terén nyújtanak számunkra. A Karbantartó Üzem igen komoly részt vállal a városépítési program végrehajtásában. Hasonló jó véleményeket mondhatnánk a vállalati többi helyi üzeméről is.

— Milyen a város lakossági struktúrája? Milyen ebben az ipari munkásság aránya?

— Komló tipikus munkásváros. A foglalkoztatottak túlnyomó többsége ipari munkás. Egyik változás, hogy a foglal-

koztatottakon belül nőtt az egyéb ipari üzemi dolgozók aránya. Öröndetes, hogy jelentősen gyarapodott a női munkavállalók száma is. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy sikerült megoldanunk a nők elhelyezkedésének problémáját.

A bánya és a kisegítő üzemek szerepe

— Milyen termelési értéket realizál évente Komló, és milyen részarányt vállal ebből a bányák?

— A város lakossági struktúrájában végbement változással párhuzamosan a termelési érték képződése is módosult. Míg az ötvenes években a bánya adta a termelési érték zömét, addig ez az arány jelenleg közel 50—50 százalékos. Ma a Mecseki Szénbányák komlói üzeméi kb. 1,1 milliárd forintot realizálnak. A város többi ipari üzemének termelési értéke egymilliárd forintot tesz ki.

— A munkások, bányászok hogyan képviselik a várost a közéletben, a különböző vezetőtestületekben?

— Komló város munkásai, bányászai számuk és a terme-

lési frontján elfoglalt vezető pozíciójuk arányában vannak képviselve nemcsak a városi, hanem a megyei szervezetekben, szervekben is. A munkások megbecsülését mutatja az is, hogy az elmúlt hónapokban Nagy Dezső elvtársat, Kossuth-bánya szocialista brigádvezetőjét, a Szocialista Munka Hősét, a megyei párt-vegrehajtóbizottságába választották. A legutóbbi tanácsválasztások során megválasztott öt megyei tanács tag közül három fizikai munkások: Földes György, Vukicsévics Géza, Haász Klára. Örülünk annak, hogy Vukicsévics elvtársat a Megyei Tanács VB tagjának is megválasztották. A város vezetőtestületeiben is megfelelő számban vesznek részt a bányászok és a más területen dolgozó fizikai munkások.

A bányászok aktív tevékenysége

— A legutóbbi ciklusban megválasztott 80 városi tanács tag közül 30 fizikai munkás. E számban nincsenek benne a nyugdíjasok, akik korábban fizikai munkások voltak. Amellett, hogy a vezetőtestületekben a fizikai munkások becsülettel teljesítik küldetésüket, helyesen és jól tolmácsolják a választóik javaslatát, bátor, kritikai észrevételekkel segítik a vezetés munkáját. A munkások aktivitása abban is kifejezésre jut,

hogy szép számmal vettek és vesznek részt a különböző társadalmi munkák végzésében. Amikor február 28-án a Hazafias Népront városi bizottságának alakuló ülésén megírdetük a „Tíz óra társadalmi munkát Komlóért” című mozgalmat, a szocialista brigádok voltak a kezdeményezők. Azóta alig fél év telt el, de máris jól érzéssel beszélhetünk arról, hogy ez a mozgalom igen komoly eredményeket hozott.

A város iránti szeretet

— Az augusztus nyolcadiki tanácsai vb. értékelte a társadalmi munkaakciókat és örömmel nyugtázta azt, hogy 86 869 tár-

sadalmi munkaórát végeztek a város lakói. Ennek értéke közel 600 ezer forint. Kimagasló eredményt ért el a Mecseki Szén-

bányák Központi Gépüzemének kollektívája, amely 5065 órát teljesített. Ez azt jelenti, hogy az üzem minden dolgozója 13,1 társadalmi munkaórát végzett. A vb. úgy döntött, hogy a vándorlehetőséget a gépüzemeknek ítéli oda. A sok jó eredményt elérő szocialista brigádok közül a Kossuth-bányai Donovál József vezette November 7. szocialista brigádját kell megem-

líteni. Nem kevesebb, mint 765 órát teljesítettek. E szép eredmény nyomán elnyerték a Hazafias Népront és Komló város Tanács által alapított vándorzsírt. Ezek a példák is mutatják, hogy a város dolgozóira mindenkor lehet számítani. Örömmel és szívesen vesznek részt ilyen akciókban. Ezzel is kifejezésre juttatják városunk iránti szeretetüket.

A bányásznapi hagyományos ünnep

— Hogyan készül Komló az idei bányásznapi?

— Az idei bányásznapi ünnepségsorozat is kétnapos lesz. Az utóbbi években hagyományos népi ünneppé vált a bányásznapi. A mostani ünnepre is megfelelő kulturális, szórakozási programot állítottunk össze. Bár a mostani bányásznapi külsőségekben szerényebb lesz, mint a tavalyi volt, mégis méltó emléket állít majd a bányász tradíciónak.

— A közeli távlatokról szól.

va: milyen perspektíva vár Komlóra?

— A város öt éves tervének végrehajtásán dolgozunk. Célunk ennek alapján: komplett tenni a várost. Mászóval: pótolni akarjuk az elmaradt kommunális és járulékos beruházásokat. Ezek megvalósításával tovább akarjuk javítani a város lakosságának életkörülményeit, szebbé, csinosabbá kívánjuk fejleszteni Komlót. Aki az utóbbi években figyelemmel kísérte munkánkat, láthatja, hogy törekvésünk a gyakorlatban is érvényre jut.

Együttműködés a szocialista városokkal

— Milyen kapcsolata van Komlóval a többi szocialista várossal és más városokkal, illetve milyen a nemzetközi kapcsolata?

— Az elmúlt években több szocialista város, így Ózd, Kazincbarcika, Várpalota, vezetőtestületeivel jó munkakapcsolatot alakítottunk ki. A város szakemberei több esetben tapasztalatszeres látogatáson vettek részt. Ez hasznos, mert a városokban is hasonló problémák jelentkeznek. A megoldás terén szerzett tapasztalatokat felhasználjuk további munkánk-

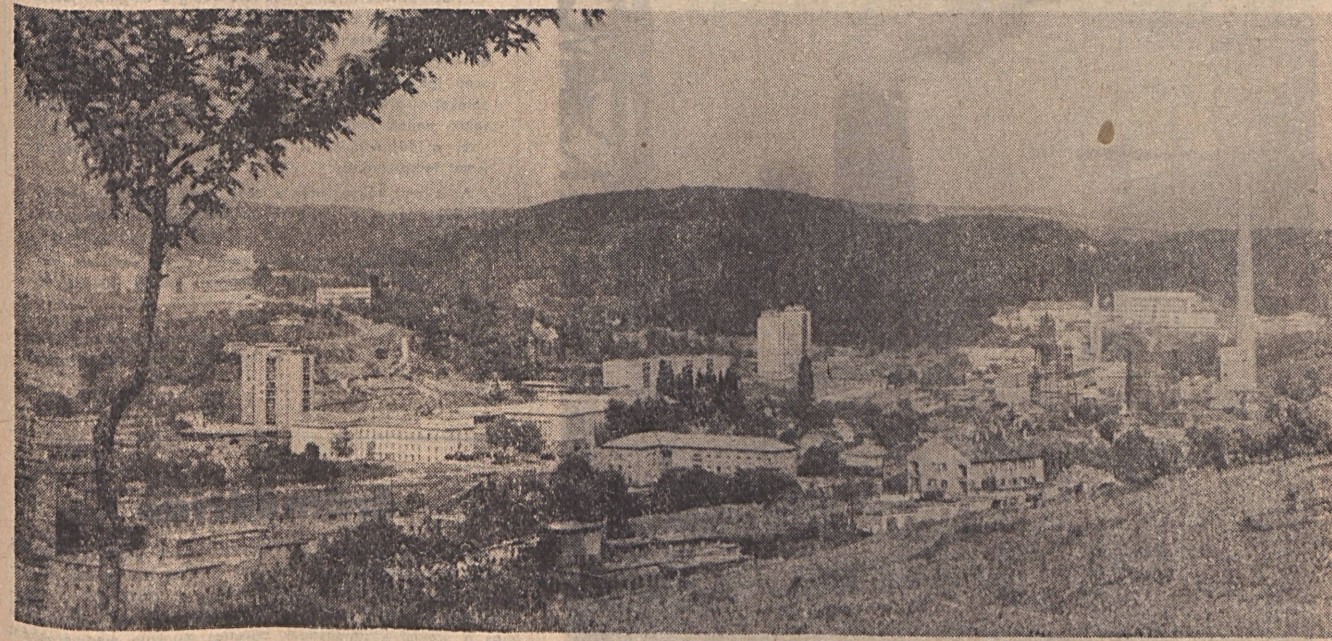
ban. Szervezett formában nincs kapcsolatunk más szocialista ország városával, de kulturális téren számos külföldi együttes szerepelt Komlón, illetve a mi csoportjaink utaztak számos országba. Itt említhetem a Komlói Bányász labdarúgó-csapatát, amely jó eredményekkel öregbítette a Mecseki Szénbányák és ezen túl városunk hírnevét. A jövő kulturális szempontból sokat ígér. A legközelebbi említem: a belvárosi általános iskola énekkara az ősz folyamán Milánóban képviseli hazánkat a gyermekkorúsok fesztiválján.

A tájékoztatás javítása

— Milyennek értékelni a tömegkommunikációs eszközök

tevékenységét a szocialista bányaváros életére nézve?

— Megítélésünk szerint az országos tömegkommunikációs eszközök: a sajtó, a rádió, a televízió megfelelően foglalkozik városunkkal, az itteni eseményekkel. A város lakóinak jobb tájékoztatását kívánjuk és akarjuk elősegíteni a Dunántúli Napló, komlói oldal-szerkesztésével. Május óta a csütörtöki napokon megjelenő számokban már két oldal terjedelemben adjuk közre a város életével kapcsolatos hírtanyagot. A Mecseki Bányász hatenként megjelenő száma is hasonlóképpen foglalkozik nemcsak a bányászok eredményeivel, hanem várospolitikával is. Ter-
vünk az, hogy a két lap ez irányú munkáját még terszerűbbé tegyük. Azon munkálkodunk, hogy még tartalmasabbá formáljuk újságjainkat. Befelejtésül engedjük meg, hogy a Mecseki Bányász hasábjain a Városi Pártbizottság nevében szeretettel köszöntsem bányászainkat és kívánjuk további eredményes munkát, jószere-
csét!

Az épülő bányaváros. Előtérben a Szénelőkészítő Üzem

Fotó: Nemesi

Várhányó látni

Választások után, új feladatok előtt

Lakásból kevés van! — Felfrissítettük a választott testületet
Mindenhol betartották a megállapodásokat

Az elmúlt évben és az idén is megnövekedett az érdeklődés a fiatalok iránt. A fokozott figyelem nemcsak a választások időszakában mutatkozott meg, hanem előtte és utána is, hiszen olyan fontos dokumentumok láttak napvilágot, mint az MSZMP KB ifjúságpolitikai határozata, vagy a fiatalok érdekében hozott törvény, s nem utolsósorban a KISZ VIII. kongresszusának határozata. A KISZ-nek, mint a fiatalok tömegszervezetének oroszlan-részt kell vállalnia a fiatal korosztály érdekvédelmében, a határozatok végrehajtásában. A választások óta eltelt időszakról, az ifjúságpolitikai munka végrehajtásáról folytattunk beszélgetést Klepák Ottmárral, a KISZ Mecseki Szénbányák Bizottságának titkárával.

— Sokan azt hiszik, hogy ezek a fontos dokumentumok az MSZMP KB határozata, az ifjúsági törvény gyökeres változást hozott a KISZ életében, — kezdte a beszélgetést a KISZ-bizottság titkára. — Ez nem így van. Addig is volt pártirányítás, a KISZ szervezetek addig is betöltötték szerepüket, végzetek a feladatokat. Azzal, hogy országos hatáskörű szervek foglalkoznak a fiatalok megoldatlan gondjaival, ráirányította a figyelmet a még megoldatlan problémákra, s legtöbbször intézkedést hozott ezeknek felszámolására. Persze nem megy minden máról holnapra, a végrehajtás sem mindig úgy sikerül, ahogy azt mi elképzeljük. Azt is szem előtt tartjuk, hogy ne csak a jogokat citáljuk állandóan, arra próbáljunk apellálni, hanem elsősorban végezzük el a kötelességeket, amely alapján lehet kérni is. Sokan még mindig azt képzik, hogy a KISZ játékoskodási intézmény, hogy minden apró-cseprő ügyet el kell intézni. És ha ez nem így történik, mindjárt kigyót-békát lehet kiáltani a KISZ-re, mert hogyan végzi érdekvédelmi tevékenységét. A jogos ügyekben természetesen eljárunk, megmozgatunk minden követ, hogy megfelelő elintézés nyerjen. És itt kell megemlítenem azt, hogy a vállalat párt és gazdasági vezetősége ilyen esetben mindig készséggel áll rendelkezésünkre, minden esetben megadják a segítséget. Vannak persze olyan dolgok, amiben tehetetlenek vagyunk. Ilyen például a lakáskérdés. Hiába kapják a fiatalok az elosztható lakásokból a legtöbbet, kicsi a mennyiség.

— Lassan egy év telt el a választások óta. Sok új vezető került be az alapszervezetekbe és a bizottságokba. Hogyan végzik munkájukat, jó volt-e a kérdékválasztás?

— A választásokon nem volt túl nagy a fluktuáció és azok, akik új emberként kerültek be az apparátusba, a szervezet életében egyáltalán nem voltak újak. Ez természetes is. A kérdékválasztásnál nagyon ügyeltünk arra, hogy olyan embereket jelöljünk, akik hosszabb idő óta részt vesznek a mozgalmi életben. Jól végzik feladatukat, hamar sikerült nekik az új helyzetbe beilleszkedniük. Legnagyobb változás a végrehajtó bizottságban volt, hogy úgy mondanám felfrissítettük ezt a testületet. A végrehajtó bizottsági ülések bizonyítanak: egészséges a vita, megfelelő az értékelés. Az elmúlt hónapokban az üléseken megvizsgáltuk például a Villamos Üzem, Kossuth-bánya, Pécs-Bányaüzem csúcsvezetőségének, bizottságának munkáját, az alapszervezetek tevékenységét. Bizony nem egy esetben a "vontak kérdéseikkel" megvizsgáltuk a titkárokat, vagy az ilyen esetben mindig jelen lévő üzemi párt-, gazdasági és alapszervezeti vezetőket.

— Az ifjúsági törvény amellett, hogy sok mindenre felhívta a figyelmet, kitéjtotta a lehetőségeket is. Hogyan élnek az alapszervezetek ezzel, van-e már konkrét eredménye a végrehajtásnak?

— Az ifjúsági törvény miniszteri utasítását még nem kaptuk meg, de annak tartalmát megoldatlan problémákra, s legtöbbször intézkedést hozott ezeknek felszámolására. Persze nem megy minden máról holnapra, a végrehajtás sem mindig úgy sikerül, ahogy azt mi elképzeljük. Azt is szem előtt tartjuk, hogy ne csak a jogokat citáljuk állandóan, arra próbáljunk apellálni, hanem elsősorban végezzük el a kötelességeket, amely alapján lehet kérni is. Sokan még mindig azt képzik, hogy a KISZ játékoskodási intézmény, hogy minden apró-cseprő ügyet el kell intézni. És ha ez nem így történik, mindjárt kigyót-békát lehet kiáltani a KISZ-re, mert hogyan végzi érdekvédelmi tevékenységét. A jogos ügyekben természetesen eljárunk, megmozgatunk minden követ, hogy megfelelő elintézés nyerjen. És itt kell megemlítenem azt, hogy a vállalat párt és gazdasági vezetősége ilyen esetben mindig készséggel áll rendelkezésünkre, minden esetben megadják a segítséget. Vannak persze olyan dolgok, amiben tehetetlenek vagyunk. Ilyen például a lakáskérdés. Hiába kapják a fiatalok az elosztható lakásokból a legtöbbet, kicsi a mennyiség.

— Sok szó esik mostanában a fiatalok munkahelyi beilleszkedéséről, az ifjúsági klubok alakításáról és a védnökségvállalásról. Ugyan

egyik sem új dolog, mégis az ifjúsági törvény megjelenése óta van-e ezekben valami lényeges előrehaladás?

— Közismerten kevés nálunk a felvételre jelentkezők száma és azok között is elenyésző a fiatal. De akik jönnek a vájártnulók és a fiatal munkások fokozott gonddal kell velük foglalkozni, hogy minél előbb megszeressék az üzemet, beilleszkedjenek a bányászkollektívákba. Ennek eládatnak az elvégzése elsősorban a KISZ-szervezetekre hárul. Nem mondom azt, hogy minden üzemben meg lehetünk elégedve a végrehajtással, de általában figyelemmel kísérjük ezeket a fiataloknak a ténykedését igyekeznek segítséget nyújtani, ha valami problémájuk van. Zobák-bányán például született egy olyan kezdeményezés, hogy védnökséget vállaltak a beilleszkedést segítő munka felé. A KISZ VIII. kongresszusa határozata valóban lökést adott a védnökségvállalásoknak. A KISZ-szervezetek egyre-másra jelentették be segítő szándékukat, hogy jobban menjen a rekonstrukció, gyorsabban elkészüljön a mélyszintes művelési feladatok munkái, vagy mihamarabb kispáncsokkal tudják ellátni a fejteket. Jelenleg nagyon kevés az olyan üzem száma, ahol ne lenne folyamatban védnökségvállalás. Hogy mi van a klubokkal? Az alakításra nagyon sok lehetőség kínálkozik. A vállalat minden területen rendelkezik művelődési házzal, de ahol ilyen nincs, ott is biztosítani tudnak helyiséget a fiatalok számára. Sajnos nem is

mindig ez a baj, hanem az érdeklődés hiánya, hogy nemigen van rá igény. Ebben sokat kell még tenni a KISZ-vezetőségnek, változatos programmal agítani, becsalogatni a fiatalokat a rendezvényekre. Minden kezdet nehéz, de foglalkozni kell vele, nem megengedhető az, hogy elkallódjanak az emberek, ne találják meg az nekik megfelelő szórakozási és művelődési lehetőségeket.

— Hogy haladt a KISZ-tagépítési és párttagépítési munka?

— A nagyarányú fluktuáció ellenére a tagság létszáma nem csökkent. Ez annak a következménye, hogy az alapszervezetekben jelentős számban vettek fel tagokat, évente átlag 300 főt. Természetesen folyik a párttagépítés is, a felvett 30 éven aluli párttagok 80 százaléka a KISZ-szervezetek ajánlásával került be.

— Mik lesznek az elkövetkező időszak főbb feladatai?

— Most a legfontosabb, hogy a vállalat gazdasági terveit teljesítsük, ennek érdekében kell többet tenni a fiataloknak! Rövidesen beindulnak a politikai oktatások, megkezdődnek a tagösszeírások, tagkönyvvényesítések, mindegyik körültekintő, hosszadalmas munkát igényel. Jövőre lesz a X. Világifjúsági Találkozó megtartva, az alapszervezetekben választásokra kerül sor, 10 éves fennállását ünnepli a vállalat — úgyhogy el vagyunk látva feladatokkal bőven!

Békessy Gábor

A föld visszahódítása

A népek emberemlékezet óta gondoskodnak a mindennapi kenyérről. Ahhoz, hogy a föld elég kenyeret adjon, acél is kell. Az ercbányászati fejlesztése viszont elragadja a földeket, s kevesebb lesz a kenyér.

Első látásra mindez ellentmondásos, de így van-e valójában?

A Szovjetunióban a szocialista társadalom a nép birtokába adta a föld kincseit, melyek védelmét állami feladatnak tekintik. Egy sor fontos határozatot hozott az ország földalapjának gazdaságos és ésszerű hasznosítására. Az OSZSZSZK 1970-es Földvédelmi Kódexe például előírja, hogy a külszíni fejtekek és a földalatti bányák kiművelése után a vállalatok kötelesek a földet művelésre, erdőtelepítésre, vagy halgazdálkodásra alkalmasan visszahódítani. Mindezek a törvények a kurszki mágneses anomália területére is vonatkoznak.

A XXIV. kongresszus irányelvei szerint egy ös-szövetségi jelentőségű új ipari komplexumot kell létesíteni a kurszki érclőhely ásványi kincseinek teljesebb kiaknázása érdekében. Egyidejűleg figyelemmel kell lenni arra is, hogy a természeti kincsek hasznosítása ne vezessen a földek kirablásához.

A kurszki jelző ma már képletes, mivel az érclőmedence 850 kilométer hosszban, Rosztovtól Szmalenszkig terjed, területe több mint 120 ezer négyzetkilométer.

Itt a 100—500 méter vastag üledékes, omladékos kőzet alatt fekvő ércek közül kiváló minőségű bauxitot, réz-nikkel, molibdén, arany és más fémlelőhelyek vannak.

A kurszki mágneses anomália földjének felszíne Oroszország szinte legruszebb lelakott területe, gazdag termőveléssel, kiváló éghajlattal, festői tájjal. Errefelől egy hektárról 25—30, sőt, megfelelő trágyázással 40—50 mázsa búzát takaríthatnak be.

A korszerű külszíni ercbányászati elkerülhetetlenül szűkessé teszi bizonyos mezőgazdasági területek feláldozását. A kurszki övezetben jelenleg mintegy húsz ezer hektárt — ennek fele szántóföld — foglalnak el a külszíni fejtekek és a bányai ipari létesítmények. Az ércitermelés fokozásával további hater ezer hektár szántóföld kisajátítása válik szükségessé.

Miként lehet újraterteni a kurszki vidék erdőinek, réteinek gazdagságát?

A termőföldek helyreállítása érdekében több módszert dolgoztak ki. A kiművelt területre 30—40 cm vastag humuszot terítenek, a visszamaradt meddőt trágyázással teszik termőképessé és megfelelő növényi kultúrákat választanak ki, humusszal terítik be a lemosott, homokos vagy az erózió által minden más módon csökkent értékű talajokra stb.

A 150—160 méter magas meddőhányókra — termőtalaj felvitele nélkül — erdőt telepítenek. Egyébként a kurszki területen a bányafeltárások során több mint 180 millió köbméter humusz talajt kell eltávolítani. Ez elegendő 30—35 ezer hektár szántóföld — a medence ös-szterületének 29—30 százaléka regenerálásához. A munkálatok teljes erővel folynak. Az ukrainai csigri járásban például a csernozjommal feljavított földeken hektáronként 8—12 mázsa gabonát takarítanak be. Megfelelő trágyázással pedig ennek kétszerese is elérhető. A csigri kolhoz 200 hektár ilyen feljavított földet kapott, innen látja el a bányászokat zöldséggel és gyümölcsevel.

Az ukrainai tapasztalatok alapján — ahol eddig 28 ezer hektárt állítottak helyre. — Kuznyeckben 2500 hektáron erdőt telepítettek, a Moszkva alatti szénmedencében 200 hektárt adtak vissza művelésre. A lebegyszki meddőhányókat fásítják. Mihajlovszkban parkosítanak, Gubkinban termőföldet visznek a meddő kőzetre.

A kitermelők és a kutatók módszert dolgoztak ki a feltárási munkálatok során eltávolított mennyiségű karsztvíz hasznosítására, amelynek fele eddig a tengerbe jutott. Az új eljárással a teljes vízmennyiség a kurszki mágneses anomália területén marad. Két hatalmas víztároló létesült a Mihajlovi Bánya- és Dúsítómű és a Sztoljeni Ercbányászati Igazgatóság területén. Ezzel egyidejűleg üdülőkörzeteket alakítanak ki a bányászok részére. A kisebb víztárolók mellett öntözéses kertgazdaságokat létesítenek. A vizet a dúsítóművek is hasznosítják, majd megtisztítva ismét felhasználják.

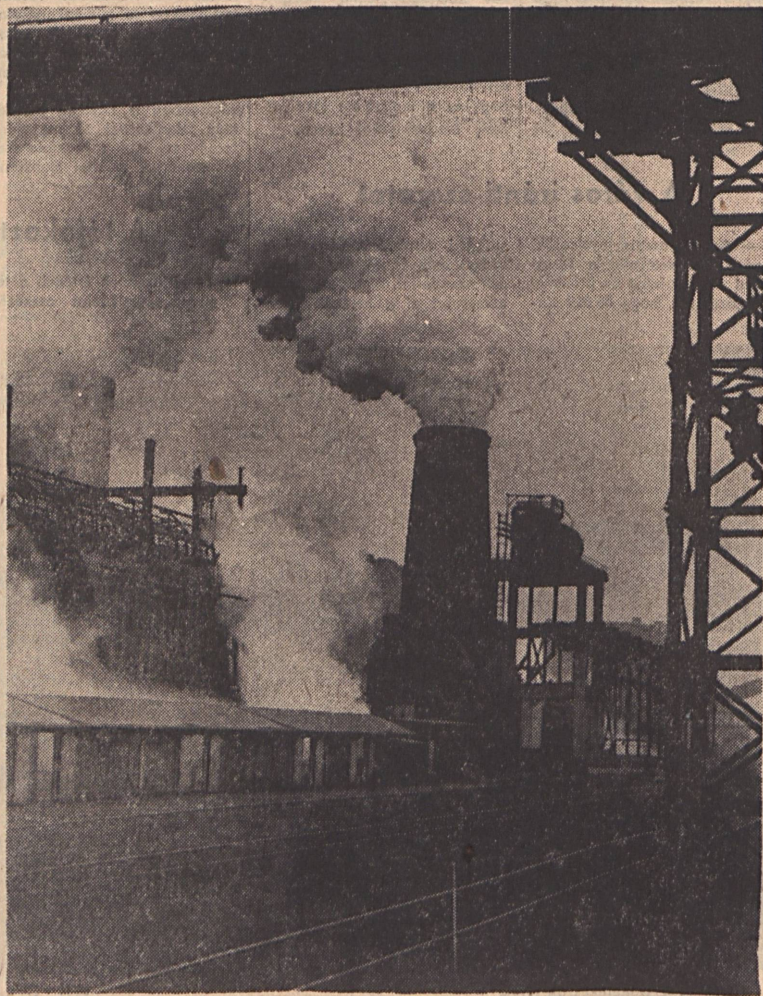
Az állami költségvetés a célra komoly összegeket fordít. Ugyanakkor a bánya és dúsítóművek, valamint vegyikombinátok is hozzájárulnak a földek helyreállításához.

A közzéadatok számítása szerint az egy hektárra fordított 2800—3200 rubeles felújítási költség 10—15 év alatt megtérül.

Alekszandr Burikin,
a mezőgazdasági tudományok
doktora

Erőműóriás

Uzbegisztán fővárosától, Taskenttől nem messze 4,4 millió kilowatt teljesítményű hőerőmű épül. A világ legnagyobb hőerőműve — a Szovjetunió kivül — jelenleg az NSZK-ban működik, amelynek teljesítménye 2,7 millió kilowatt. Az új energiatermelő óriás a szovjet köztársaságok együttes munkája eredményeként készült el: a berendezések nagy részét a fejlett gépiparral rendelkező Uzbegisztán maga állítja elő.

Nagyfogyasztónk: a Dunai Vasmű

A bányászok állnak hozzám a legközelebb

Beszélgetés Cserna Sándor képviselővel

Egyszerű két szoba összkomfortos lakás a negyedik emeleten Újmecekalján. Belül a szobában nincs semmi hivalkodó, mindenütt rend, tisztaság; a gondos háziasszony keze nyoma. A vörös kárpittal borított fotel nagyon kényelmes, a feleség báhozza a „kellékeket”, a kávé és a sör, majd hangtalanul kivonul. Az egyik függöny néha, a legvárhatóbb pillanatban bejön, leül, de nem sokáig bírja mozdulatlanul, meg azt sem, hogy most nem foglalkoznak vele, kimegy a konyhába, hogy az anyja mellett lábatlankodjon.

Cserna Sándor, a III. kerület egyik részének országgyűlési képviselője egyszerű és közvetlen ember, nincs benne hivatalnoki páz, úgy beszél, mintha már nagyon régóta ismernék egymást.

– Nem szeretem én a pápimunkát soha nem is foglalkoztam vele. Most hogy képviselő lettem, bizony megöngvedkedett az irtevényességem, tele vagyok jegyzetekkel, jegyzőkönyvekkel, hivatalos helyekről jött iratokkal. Vennem kellett egy irászatot is, hogy ezt a tömegtelen papírt valahova el tudjam helyezni, meg aztán ha fel kell készülni az országgyűlés valamelyik ülészkára, kell egy csendes hely a szoba sarkában.

A legutóbbi választáson a kettős jelölésből került ki győztesen. Amikor erről beszél, szavaiban kimondhatatlanul is benne van: győzelmet legfőképpen bányászársainak köszönheti, akik bízták benne, s voksaikon az ő nevét húzták alá. És ebben a kerületben nagyon sok bányász lakik, legtöbbször az ércbányából, de vannak jó páran, akik a szénbánya dolgozói.

– Vajár vagyok jelenleg is a Mecseki Ércbánya Vállalatnál, lenn dolgozok a föld alatt nehéz fizikai munkán. A kerületben nagyon sok embert ismerek, ami nem is baj, mert ha lemegek a piacra, vagy boltba vásárolni, vagy éppen kiruccanunk a feleségemmel valamelyik presszóba, az ismerősök oda jönnek, elmondják panaszait. Ebből a beszélgetésekből rengeteg információt szerzek, amelyet nagyszerűen tudok hasznosítani a parlamenti hozzászólásoknál, meg aztán nagyjából-egészében tisztában vagyok ilyen formán kerületem bajjaival. De nem csak ez a lehetőségem van meg az ismerkedésem. Eddig két fogadónapot tartottam a Ságvári Endre Művelődési Házban. Nem mondhatom el azt, hogy mindenki közügyekkel kerestett fel, sőt legtöbbször magánjellegű problémáikra kerestek nálam megoldást; intéztem el a telekkel kapcsolatos adózási ügyet, szerezték lakást, költsésem szét az elvált házaspárt, vagy éppen hozzám előbbre a panaszt a lakáselosztási listán. A fogadónapokon kívül itthon is gyakran felkeresnek, beszereltem a telefont is, hogy mindig kéznél legyek, ha valakinek orvoslásra szoruló gondja van és úgy gondolja én vagyok az az ember, aki elintézi. Persze a sok panasz között akad azért közügy is, ami valamennyi lakost érint. Miért nincs Újmecekalján modern filmszínház, miért nem épül a régen beharangozott fedett uszoda? Mit tudok erre válaszolni? Elmegegy a kerületi tanácsszervekhez, megkeresem az illetékest, aki aztán szétjárja a karját, nincs

pénz. Az ellátás sem a legideálisabb. A kerületben vannak olyan részek, ahol kilométeres körzetben nincs ABC áruház, az asszonyok vagy a városközpontból látják el a családot élelemmel, vagy hosszú gyaloglással keresik fel a legközelebbi élelmiszerüzletet. A szárazkocsis sem megoldott, akárki akármit mond az emberek erre is igényt tartanak, mert társaságra vágnak, beszélgetni akarnak egy-két üveg sör mellett, de hát itt az Olimpián kívül alig akad egy-két hely, ahol ezt megtehetik. Most már csak kínéz valahogy ez a városrész, emberek töltik meg esténként a Mecsek Aruház előtti teret, sétálgatnak, beszélgetnek a padokon. Előzőtt egy pár évvel alig-alig lehetett látni este járókat az utcán, mindenki behúzódott a házakba, vagy ha éppen sétálni, szárazkocni akart, felült a buszra, s elvegyült a régi városrész színes forgatagában. Örülök annak, hogy ez ma már nincs így, mert ez azt jelenti: szeretnek itt élni. S ha panaszkodnak, azért teszik, mert szebbé, kellemesebbé akarják tenni környezetüket, szeretnék minél inkább otthonosan érezni magukat.

– Felszálalt már a Parlamentben? Az első beszédénem volt lámpalázás?

A kérdésre rábólint, lerázza a cigareta hamuját a nagy, zöldszínű hamutartóba. A válasza késik, mert előhalásza az

írásztalról, a papírkötegek közül az országgyűlés legutóbbi ülészkájának jegyzőkönyvét, hogy abból mutassa meg a beszéde teljes szövegét.

– Az első ülészkán, amelyen részt vettem, kicsit meg voltam illetődve, hiszen hiába voltam én benne a vállalati pártbizottságban, meg a városi pártbizottságban, tehát megszoktam a közéleti szereplés légkörét, ez azért mégis csak más volt. Világéletemben kétféle munkásember voltam, le- és felmenőági rokonaim is azok, bizony nehezen mozgott ott, a nagy emberek, országirányítók között. Ez az erő azután hamar elszórt, az országgyűlési szünetében mindenki közvetlen természetességgel beszélgetett, így én is rögtön feloldódtam, rövid időn belül nem éreztem a gátlások szorítását. A „szűzbeszédem” a legutóbbi, július 23-i ülésen mondtam el, az áremelkedésekhez és az óvodai férőhelyek növelésének igényéhez szóltam hozzá. Ez utóbbi témának az volt az alapja, hogy felkeresett egy asszony, akinek az volt a problémája: hogyan vállaljon ő méggy gyereket, ha még ezt az egyet sem tudja elhelyezni az óvodában és semmilyen lehetőség sincs, hogy más foglalkozzon a gyerekkel. Ennek az asszonynak igaza volt, s ha nem foglalkozunk a probléma megoldásával, talán nem kell csodálkoznunk azon se, hogy

nem születik több gyerek, stagnál a népszaporulat. Beszédekben erre is utaltam.

Közben beesteledik, Cserna Sándor felgyújtja a villanyt, a sárga fény szétárad a szobában. A gyerekek ki-bezalodálnak a szobából, a kisebbik a fürdőszobából szökik meg, s úgy meztelenül, szappanosan, békaember szemüveggel a fején megáll előttünk, mutatván, hogy ő most búvárosdit játszik a fürdőkádban. Mosolygunk a jeleneten, kortyolgatjuk a sört, a kis lurkót elkapja az anyja, visszaparancsolja a kádba. Csend lesz megint, folytatjuk a beszélgetést, de nem ott, ahol abbahagytuk, új téma kerül napirendre, a bányászok helyzete.

– Valamikor István-akná dolgoztam az aknamélyítőknel, sok embert ismerek ott is, úgyhogy tisztában vagyok a szénbányászok sajátos gondjaival, problémáival. Jól érztem ott magam, de hát kevés volt a pénz, ezért változtattam munkahelyet. Most, hogy képviselő lettem ne vessen rám senki követ, ha azt mondom: funkciómban szívesebben foglalkozom a bányászok ügyével, mint minden más eggyébvel. Ezt meg lehet érteni, jelenleg is bányász vagyok, ők állnak hozzám legközelebb. Gond aztán van b-

BANYÁSZPORTRE (Fénykép az ipari és munkaszervező kiállítás anyagából)

venl itt van mindjárt a rehabilitációs kérdés, Bizony, ha valaki lehűz 10–15 évet a föld alatt jócskán megcsínyül a szervezet, az évek száma szerint fiatal ember egészségileg tönkrement, öreg embernek néz ki. Egy idő után nem engedik le a bányába, megjelennek a szilikózis okozta tünetek, egyre közelebb kerül a nap-színhöz, s jócskán csökken a keresete. Az igazság az, hogy ezek az emberek hozzászóltak

egy bizonyos magas jövedelemhez, nehezen viselik el a kevesebb pénz szűkös lehetőségeit. Ilyen esetben kellene beépíteni a rehabilitációt, hogy legalább valami kiegészítést kapjanak ezek az emberek. Tudom, hogy ebben az ügyben nehéz lesz elérni valamit, de ha egy lépéssel is előre tudunk haladni, s ehhez az egy lépés megtételéhez én is segítséget nyújtok, képviselősként legszívesebben fejtényéncétek tekintem.

Békéssy Gábor

Tatabányai beszélgetések

Gépek, csákányok, emberek

Tatabánya régi és új városrészei – két világ. Girbegurba füstös-kormos óvárosából nőtt ki az új modern városközpont és lakótelep meg a hegy oldalába felhúzózó kertes házak, hétvégi házak övezete. A helyenként „meredek” különállás csak látszólagos: a múlt és a közös jövő ezer szálával kötődnek egymáshoz. Meghatározó tény, hogy hatvanézer körüli lakosság kórháza ma is a szénbányászatból él.

TAJLATI TERVEK

A megye három szénbányászati trösztjét – mint a megyei tanács és a megyei pártbizottság illetékes vezetői elmondották – különbözőképpen érintik az energiatársulások, de mindegyiknél a problémák egész sorát vetették felszínre. Közös eredetűjük, hogy a szénbányászat fejlesztési irányzatai szűkülnek, és fokozatosan csökken a feltárt szénvagyon. Tény az is, hogy a struktúraváltás ütemére még nincs végleges döntés, tehát a legutóbbi kormányintézkedések csak átmeneti jellegűek voltak. A hosszú távra szóló döntések előkészítése során – valószínűleg még az idén – átfogó intézkedéseket dolgoznak ki, amelyek Komárom megyében is érvényre juttathatók majd a szénbányászat jövőjét.

Tatabánya és Oroslány térségében eddig kisebb létszámú csökkentések voltak. Korábban tervezték ugyan új bányák nyitását, de ez jelenleg csupán lehetőség: a feltárolt munkák

folytatására kormányzati szintű döntést várnak. Nehezebb a helyzet a dorogi üzemeknél (első sorban a karsztvíz-betörések miatt), ahol több bányában teljesen megszüntették a termelést. A dorogi bányászok 120 főnyi csoportját már a tatabányai üzemek foglalkoztatják, de az önkéntes vállalás alapján naponta ingázók szociális problémái részben még megoldatlanok. A tájékoztatás során külön hangsúlyozták: a bányászok jövője távlatban is biztos, hiszen az itteni szénkincs – a jó minőségű barna szén és brikettek – iránt változatlanul nagy a kereslet. Csakis lassú és tervszerű visszafejlesztésről lehet szó. A megye politikai, társadalmi és gazdasági irányító szervei messzeemenően gondoskodnak az energiaforrások szerkezeti változásai következtében felszabaduló munkaerő foglalkoztatásáról. A visszafejlesztéssel párhuzamosan olyan ipartelegeket hoznak létre, amelyek megjelölnek a helyi adottságoknak, s egyúttal sok munkásnak adnak kenyeret.

Máris számos olyan új, vagy kibővített ipari üzem működik a megyében, amely számításba jöhet a munkaerő átcsoportosításnál. Nyergesújfalun a Magyar Viscosa gyár jelenleg is munkaerőhiánnyal küzd, de különösen az új poliacril nitril üzemének decembebe tervezett indulása miatt kell majd felvennie sok munkást. Az érintett vállalatok vezetői már tárgyalnak, felmérték mindkét oldalon a lehetőségeket, sőt megkezdődött a dorogi bányászok önkéntes csoportjainak átáramlása is. Ugyancsak bőví-

tik a bányászok foglalkoztatási lehetőségeit a Kőbányai Gyógyszerüzem dorogi egységének fejlesztésével, valamint a (dorogi járásban) egy még tervezés alatt levő új cementgyár létesítésével. A Lábatalani Papírgyár egy részlege már tavaly megkezdte a termelést, s az év végére teljes kapacitással dolgozik majd. A megyei felmérések szerint sok felszabaduló munkaerőt vesznek fel az esztergomi, s általában a Duna menti ipari üzemek, ahol főleg szakmunkásokban van hiány. Amellett mindhárom bányavidéken tovább bővítik a nyeléküzemégi tevékenységek körét és szolgáltató jellegű üzemrészeket létesítenek.

LEKOSZONNEK A DINASZTIÁK?

A tatabányai trösztnél előljáróban elmondották, hogy az 1896-ban megnyitott bányák a felszabadulás utáni 26 év alatt adtak annyi szenet, mint az előző 50 esztendőben. A különbség elsősorban a korszerűsítésnek köszönhető, és hogy a bányászok megszerették, jól használták a gépeket. A bányászinasztiák utolsó tagjai többnyire háttal fordítanak az ősi foglalkozásnak. A megye egyetlen vajárképző szakiskolája pedig – az oroszlányi –, néhány éve teljesen megszűnt, s ma már csak az üzemekben képeznek utánpótlást a gyakran messze vidékekről verbuvált fiatalokból. A kilenczter főnyi bányászgárda átlagos életkora csaknem 38 év.

Az említett problémák el- lenére a bányavidéken nyugodt a hangulat, az emberek

bizalommal és várakozással tekintenek a fejlesztés irányát hosszabb távra megszabó intézkedések elé. Tudják, hogy a tatabányai szénre, s így a bányászokra is még sokáig szükség lesz az országának.

Tatabánya belterületén van a IV/a akna. Váltás után érvényesült: szénportól fekete. acélisakos vajárok, gépkezelők, csillések indulnak hazafelé. Elég volt reggel 6-tól délután 2-ig 160 méternyire a föld alatt. A zsebükben kétfelől egy-egy műanyag kulacs, vagy üveg: ivóvíz, gyümölcszörp. Az üzemi épületek udvarán szint-pompás rázószigeteket, zöld cser- tők és virágágyások. Salamán Hugó üzemezőtő főm- r- nök szerint talán nincs is olyan bányász, aki nem szereti a vi- nyágot. Nyugdíjas öreg vajárok a saját kis kertjeikből hordták össze a legszebb fajtaikat, s két rokkant vajár a gondozójuk. A leggyakoribb bányáshobby a kertészkedés, a horgászás, meg a természetjárás.

Dala Zoltán főmérnök ma 5 órát töltött lenn a bányákban. (Őt évi irányítja a tervezést, a műszaki fejlesztést, minden- napos feladata a termelés szakai ellenőrzése.) Célokát így summázza:

VAN MEG BOVEN SZEN

Az új rendszerű frontfejlesztéssel könnyebbé, kultúraltalábbá akarjuk tenni a bányamunkát, hogy a vajárok 55 éves korukig a szénfalán dolgozhassanak. A régi technológiával ugyanis általában csak 38–40 éves korig bírják viszonylag jól meg- terhelést, s éppen a nyugdíjba be- számító éveikben csökken a keresetük. A korábbi éveken

a munkaerőhiány volt a termelés bővítésének a legfőbb akadály, ezért is szorgalmaztuk a gépesítést. De még ma is 40–50 főnyi itt a munkáshíány. Pedig szén van még bőven, és jó szén...

Schwarz Gyula öreg vajár, a tömésdélés atyamestere, 1938-tól dolgozik itt, s 34 éve a föld alatt. Apja is itt volt vajár. Három gyermekét nevelt, az egyik fia ugyancsak bánya- zásznak tanult. 55 éves, de sokkal többnek látszik. A jövő távasszal megy nyugdíjba. „A bányászok jövője érdekel engem is – mondja –, hiszen az lesz a fiam sorsa. Olyan fiatalok kellenek ide, akik szívvel csinálják, szeretik a szakmát. 20–30 éve még szinte minden bányászcsaládból 3–4 fiatal bányász került ki, mostanában ritka, amelyik az apja nyomdokaiba lép.”

A munkásgárda legfiatalabb tagja Nemes Gyula 19 éves vajár. Budapestről került ide tanulónak, s ez év június 28-tól teljes jogú bányász. Az első havi keresete 3500 forint körül lesz. Szolgálati lakást kapott, június 8-án volt az esküvője. „Akiben van akarat és írtelmét látja a munkának – mondja meggyőződéssel –, az itt megtalálja a helyét mag a számítását is. Aldozat nélkül nincs semmi. Ha például szénfalán dolgozik, bizonyos korlátozásra van szükség a magánéletben is: nincs se ivászat, se reggelig tartó tánc, mulatózás, mert akkor nem bírom a csákányt...”

Bücszében mind úgy köszönnek el, s ugyanúgy felelünk rá: „Jó szerencsét!”

Csalló Jenő

„Vállalatunk alapvető feladatát a szénbányászat igényeinek a kielégítése képezi!”

Interjú Szikora Ferencel, az Országos Bányagépgyártó Vállalat termelési főmérnökével

Az Országos Bányagépgyártó Vállalatot a nehézipari miniszter 1964. július 1-i határozata hozta létre, a Bányagépgyártási Tröszt, a Budapesti Bányagépgyártó, a Mélyfűrő Berendezések Gyára, a Salgótarjáni Bányagépgyártó és a Tatabányai Bányagépgyártó összevonásával. A vállalat legnagyobb gyára, a Budapesti Bányagépgyártó — már az OBV keretében — 1969-ben ünnepelte fennállásának 50. évfordulóját, ugyanis a Budapesti Bányagépgyártó első jogelődje a Mechanikai Szállítóberendezések Gyára RT., 1918-ban alakult meg. A nagyvállalati átszervezés után az egyes gyárak nagyjából megtartották korábbi gyártási profiljukat, azonban elsősorban technikai megfontolásokból a gyárak között gyártmány és technológiai szakosítást hajtottak végre. A vállalat termelése az átszervezés évéhez viszonyítva körülbelül másfélszeresére emelkedett és jelentős mértékben járult hozzá a magyar bányászat gépi berendezésekkel való ellátásához. Az OBV-nél tett látogatásunkkor Szikora Ferenc termelési főmérnökkel bányagépgyártási eredményekről, a meglévő gondokról, és a Mecseki Szénbányákat — mint vásárló partnert — érintő kérdésekről beszélgettünk.

Mi az Országos Bányagépgyártó Vállalat célja, és feladata?

— Az OBV célja és feladata, hogy a hazai bányászat gépi igényét és tartalékkellátását korszerű színvonalon biztosítsa. Nem tekintjük tehát feladatunknak és nincs olyan célunk, hogy a magyar bányászat teljes gépi igényét kielégítsük, mivel ez a bányászat, s az OBV számára sem gazdaságos. A hazai bányászat volumene s az egyes szénbánya vállalatok egymástól eltérő adottságaiból következők, hogy a vállalatunkkal szemben támasztott igény rendkívül heterogén, nagy fejlesztő kapacitást igényel, gazdaságos sorozatgyártást azonban csak egyes esetekben jelent. A bányászat teljes gépi igényét kielégíteni megítélésünk szerint egyetlen vállalat nem tudja, erre vonatkozóan sem a szocialista, sem a tőkés országokban példát nem ismerünk, ezért ilyen célt korábban sem, az új gazdasági mechanizmus bevezetése után pedig még kevésbé tűzhetünk magunk elé.

Az OBV-nek véleményünk szerint szűk a gyártmányválasztéka. Mivel kívánják bővíteni?

— Megítélésünk szerint vállalatunk gyártmányválasztéka még jelenleg is túlságosan bő, annak ellenére, hogy az elmúlt években részben saját elhatározásból, részben pedig a növekvő bányászati import miatt gyártmányválaszték szűkítésére kényszerülünk. Vállalatunk jelenlegi gazdasági problémái között nagy súllyal jelenkezik az a tény, hogy lényegében egyedi gyártást végzünk, ezért a bányagépgyártási tevékenységünkön belül a gyártmányválaszték bővítését nem tervezük.

Hogyan oszlik meg vállalatunk termelési értéke az exportállítás és a hazai piac ellátása között. Ezen belül is mennyi a Mecseki Szénbányák igénye?

— 1971-ben a vállalat által előállított termelési érték 79,9 százaléka hazai piacokon, 21,1 százaléka pedig részben demokratikus, részben tőkés piacokon került értékesítésre. Az export 32,3 százaléka tőkés export volt. Tőkés exportra szállított berendezéseink közül legjelentősebb a Várpalotai Szénbánya Vállalat és a Bányászati Kutató Intézettel közös szabadalmaztatott képező és közösen előállított páncélpajzs, melyet NSZK-ba, valamint az az összesen 34 kilométer hosszú kötélpálya, melyet Indiába szállítottunk. Jelentős részt képvisel exportunkban a szintén magyar szabadalom alapján készített erőművi pernyeszállító berendezés is, melynek szerelését is vállalatunk végzi. A felsoroltakon kívül F6—H jövősebb gépeket szállítottunk Csehszlovákiába, s jelentős forgalmat bonyolítottunk le a svéd—magyar kooperációban készülő úgynevezett Flygt szivattyúkkal is. A Mecseki Szénbányák igénye az utóbbi években ingadozó, jelenleg körülbelül a vállalat termelési értékének egy százalékát teszi ki.

A Mecseki importból, Lengyelországból szerzi be a láncos vonzókat, annak ellenére, hogy ezeket az OBV is gyártja. Elképzelhető-e egy lengyel—magyar kooperáció létrehozása e berendezések gyártására?

— Lengyel—magyar kooperációt láncos vonzó gyártására nem tervezünk. Megítélésünk szerint a vállalatunk által kifejlesztett P 620 pc. kapacitású lengyel importból beszerezett pc. kapacitással azonos műszaki jellemzőkkel rendelkező, versenyképesek azonban mégsem lehetünk, — s feltehetően ez a magyarázata annak, hogy vevőink az utóbbi években importból szerzik be — mivel a gazdaságos sorozatban való gyártást a teljes magyar igény sem teszi lehetővé.

Vállalatunk mintegy 200—220 darab HRV—6-os támrabló vitálval rendelkezik. Gyakori meghibásodásuk sok gondot okoz, a közellövőben e téren várható-e javulás?

— A HRV—6 támrabló vitla korábban ténylegesen fennálló hibáinak megszüntetésére a gyártásfejlesztési tevékenységünk keretében intézkedünk, s a rendszeresen meghibásodó 4 fogú fogaskerék gyártás technológiáját módosítottuk. Méreésünk szerint a módosított technológiával készült vitla a vállalatunk által garantált műszaki feltételeket kielégíti. A viszonylag gyakori meghibásodás tapasztalatunk szerint a vitla rendszeres túlerheléséből adódik, ezért teljes értékű megoldást csak nagyobb teljesítményű vitla alkalmazása adhat. Feltehetően a Mecseki Szénbányák is ilyen megfontolásból szerzett be importból nagyobb teljesítményű támrabló vitlákat, s javasolta a vállalatunknak hasonló típus gyártását. A javaslatot megvizsgáltuk, a megvalósításra azonban gyártástechnológiai okokból jelenleg lehetőséget nem látunk.

Annak ellenére, hogy a gumihevederes szállítószalagok műszaki fejlesztésében jelentős eredmények születtek, az üzembiztonság szempontjából még mindig vannak kívánivalók.

— A gumihevederes szállítószalagok fejlesztését — mivel ezen termék vállalatunk egyik alapvető profilját képezi — fo-

lyamatosan végezzük. Tapasztalatunk szerint az általunk szállított gumihevederes szállítószalagok jók, üzembiztonságuk megfelelő, s vevőink igényét általában kielégíti. Van tudomásunk arról, hogy a Mecseki Szénbányánál az általunk szállított berendezéssel több üzemzavar fordult elő, melynek egy része a helytelen üzembehelyezésből, más része pedig a feszítés elégtelenségéből adódott. Miután a gumiheveder megcsúszása — a feszítés elégtelenségéből kifolyólag — más munkahelyen is előfordult, a szalaghoz súlyosító berendezést terveztünk. A súlyosító berendezés a problémára megoldást jelent, azonban mivel méreteinél fogva nem minden munkahelyen alkalmazható, más megoldás lehetőségét keressük. Az eszközölt módosításokról vevőinket a Piackutatási és vevőszolgálati osztályon keresztül természetesen tájékoztatni fogjuk.

Mennyi gépi berendezést, és mennyi alkatrészt gyárt az OBV?

— A bányászat részére szállított termékek között az alkatrészgyártás kiemelkedő helyet foglal el. Legnagyobb vevőnk az elmúlt években a Bányászati Ellátó és Szolgáltató Vállalat volt, megkötött szerződéseink értéke a vállalat befizetett termelési érték egyharmadát képezte. A BESZ-szel megkötött szerződések döntően normálítás és egyedi alkatrészekre vonatkoznak, azonban a korábbi években jelentős értéket képviselt a különböző bányabiztonsági berendezések (tám, süveggerenda) szállítása is. Mivel egyes termékeinket más iparágakban is használják, természetesen alkatrészgyártást nem kizárólag a BESZ részére végzünk. Az előzőek alapján tehát a feltett konkrét kérdésre a következő válasz adható: Gépgyártási termelési értékünk két-három részét berendezések, egyharmad részét pedig tartalékalkatrészek gyártása képezi. Ezen felül kb. 100 millió értékben elsősorban a bányászat és olajipar területén technológiai szerelési tevékenységet végzünk.

Az alkatrészrendeléseink mintegy 50 százalékát a megrendelés idejétől számítva másfél—kétéves távlatban igazolja vissza vállalatunk. Ez egyes alkatrészeknél nem elfogadható.

— A bányászati alkatrészek forgalmazásával a BESZ foglalkozik, tehát vállalatunk nem közvetlenül a bányákkal kötött szerződések alapján végzi a tartalékalkatrészek gyártását. Vállalatunk az elmúlt években, s jelenleg is rendkívüli erőfeszítéseket tett a növekvő alkatrész-igények kielégítésére, a teljes igényt azonban elsősorban egyedi alkatrészekből kielégíteni nem tudtuk. A viszonylag késői szállítási határidőkre történő igazolások magyarázatát az adja, hogy a BESZ egyedi alkatrészekből készletet nem vezet, erre vonatkozó rendeléseit a bányák megrendelése alapján esetenként esközi. Tehát a gyártás előkészítésére, az anyagbeszerzésre és a gyártásra vonatkozó intézkedések megtételére csak a vonatkozó rendelések beérkezése után kerülhet sor. A vállalatunk által adott szállítási határidőt majd minden esetben az anyagbeszerzési idő határozza meg, s ha alvállalkozóink hosszú szállítási határidőt adnak meg, mi is automatikusan hosszú szállítási határidőt meghatározásra kényszerülünk. A legnagyobb problémát az acélöntésből, s a nagyobb méretű kovacsolt acélból készülő egyedi alkatrészek szállítása okozta. Az előzőekkel az egyedi alkatrészállításban mutatózó hiányosságokat nem „megmagyarázni” kívántuk, s bár az acélöntés ellátásban jelentős javulásra nem számíthatunk, (egyedi darabok öntéseire az öntödék még jelentős felár mellett sem szívesen vállalkoznak), a bányászat részéről jelentkező igények jobb kielégítésére további erőfeszítéseket teszünk.

Mi az elképzelése a megrendelői és a gyár közötti kapcsolatokról javításáról?

— Megítélésünk szerint a megrendelőikkel fennálló kapcsolat jó. Piackutató és vevőszolgálati osztályunk dolgozó ve-

Kitüntetés

A Mecseki Szénbányák Egyesített Fűvőzenekarának a kor-nagyja, Gorrieri Ferenc kiemelkedő kulturális tevékenységéért megkapta a Szocialista Kulturáért kitüntetést.

Tizenkét évvel ezelőtt vette át a zenekar vezetését. A mindenki által tisztelt és szeretett Feri bácsi időt és energiát nem kímélve, próbáról próbára haladva fokozatosan alakított ki egy olyan zenekart, amely ma országos hírű, sőt, határainkon túl is ismert. Sokáig csak a könnyű fűvőzenét játszották, később Feri bácsi javaslatára próbáltak meg a komoly zenével. Eleinte bizony nehéz volt, de aztán minden ment, mint a karikacsapás. A legutóbbi Siklósi Fűvőzenekarok Fesztiválján ismét elnyerték a vándorszerleget.

A Mecseki Szénbányák pártbizottságán a kitüntetés alkalmából Schwarcz József titkár bensőséges kis ünnepségen gratulált a vállalatvezetőség nevében Gorrieri Ferencnek. További sikereket kívánt az általa vezetett zenekarnak, hiszen a kitüntetés egyben a zenekar elismerése is.

vőinket, így a Mecseki Szénbányákat is rendszeresen felkeresik, s igyekeznek megismerni mindazon kérdéseket, melyek mindkét vállalatot érintik. Több év óta vezetői szinten is rendszeres kapcsolatokat tartunk, ugyanis minden évben legalább egy alkalommal a két vállalat vezetői közösen beszélnek meg az OBV-vel szemben támasztott fejlesztési igényeket, a gyártmányokkal kapcsolatos hiányosságokat, s az egyéb, mindkét vállalatot érintő problémákat. Tervünk az, hogy ezeket a találkozásokat gyakoribbá tesszük, ha lehet még nagyobb súlyt fektetünk a megrendelőink igényeinek kielégítésére, mivel úgy véljük, hogy személyes kapcsolatunkon túl a jó kapcsolat záloga csak a megrendelői igények pontos és jó minőségben való kielégítése lehet.

Terveznek-e a jövőben a vállalatuk egészét, vagy a vásárlókat érintő nagyobb arányú átszervezést?

— A meglévő erők jobb kihasználása, a vezetési színvonal növelése s hatékonyságának javítása céljából kisebb belső átszervezések végrehajtását tervezük. Nagyobb mértékű, a vállalat egészét s vevőinket érintő átszervezés szükségességét semmi sem indokolja, ezért erre vonatkozóan szándékaink sincsenek.

Végezetül még egyszer szeretném hangsúlyozni, hogy vállalatunk alapvető feladatát a bányászat, ezen belül is elsősorban a szénbányászat igényeinek minél szélesebb körű kielégítése képezi, ezért a jövőben is arra törekszünk, hogy ezen elvárásnak minél maradéktalanabban megfeleljünk.

Remenyik Ernő

Nyereményjegyzék

a Tűzelőszóró- és Építőanyagkereskedelmi Egyesülés által meghirdetett „Nyári tűzelőszórás akció” során kiadott „sorsjegyek” között 1972. augusztus 15-én (Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky út 72.) megtartott tárgysorsolárol.

Sorsjegy száma	Nyeremény megnevezése	Ft
1 551	Vásárlási utalvány	500,-
3 982	Kemping kerékpár	2 020,-
8 009	Automata mosógép	8 800,-
012 883	Vaskályha sütővel	820,-
012 939	Vásárlási utalvány	500,-
012 945	Vaskályha sütővel	820,-
020 422	Vásárlási utalvány	500,-
022 564	Vásárlási utalvány	500,-
032 056	Kemping kerékpár	2 020,-
037 305	Vásárlási utalvány	500,-
039 398	Vásárlási utalvány	500,-
56 754	Vaskályha sütővel	820,-
073 052	Vaskályha sütővel	820,-
073 313	Horozható cserépkályha	2 090,-
073 750	Vásárlási utalvány	500,-
80 254	Vásárlási utalvány	500,-
81 406	Vásárlási utalvány	500,-
83 200	Horozható cserépkályha	2 090,-
83 800	Vásárlási utalvány	1 000,-
93 319	Horozható cserépkályha	2 090,-
114 900	Vásárlási utalvány	500,-
147 729	Vásárlási utalvány	1 000,-
169 422	Vásárlási utalvány	500,-
182 202	Horozható cserépkályha	2 090,-
182 203	Horozható cserépkályha	2 090,-
185 341	ZSIGULI személygépköci	80 000,-
197 368	Vásárlási utalvány	500,-

Sorsjegy száma	Nyeremény megnevezése	Ft
198 610	Horozható cserépkályha	2 090,-
218 268	Vásárlási utalvány	500,-
242 133	Vásárlási utalvány	500,-
249 135	Vásárlási utalvány	500,-
270 100	Vásárlási utalvány	500,-
271 000	Horozható cserépkályha	2 090,-
323 004	Vaskályha sütővel	820,-
336 291	Automata mosógép	8 800,-
452 028	Vásárlási utalvány	500,-
462 231	Horozható cserépkályha	2 090,-
477 101	Horozható cserépkályha	2 090,-
477 165	Vásárlási utalvány	1 000,-
477 398	Vaskályha sütővel	820,-
478 000	Vaskályha sütővel	820,-
478 626	Vásárlási utalvány	1 000,-
479 151	Vaskályha sütővel	820,-
482 998	Vaskályha sütővel	820,-
483 003	Horozható cserépkályha	2 090,-
483 371	Vásárlási utalvány	500,-
508 653	Vaskályha sütővel	820,-
528 752	Vásárlási utalvány	500,-
536 429	Vásárlási utalvány	1 000,-
597 134	Vásárlási utalvány	500,-

A nyertes sorsjegy bonyolítása ellenében a ZSIGULI személygépköci a TUZEP EGYESÜLES központjában (Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky út 72.) a további nyeremények a lakóhely szerinti legközelebbi Centrum Áruházban 1972. augusztus 25-től október 20-ig válthatók be.

Amennyiben a nyertes a nyereményt — a ZSIGULI személygépköci kivételével — igénybe venni nem kívánja, úgy annak értéke az áruházban található más tárgyakból is levásárolható.

TUZEP EGYESÜLES

Avatják a IV-es sz. bányáüzemet

A vállalat össztermelésének több mint felét adja

A mecseki lelőhelyen több éven át végzett kutatások az 1960-as évek elejére olyan eredményeket hoztak, amelyek megteremtették a reális feltételeit egy új termelő üzem létesítésének. Ezek alapján a IV. számú bányáüzem beruházási programja 1964 elejére készült el és a májusban történt jóváhagyással egyidőben megkezdődött az úrbányászati eddigi legjelentősebb beruházásának megvalósítása.

A program szerint az új üzem a vállalati össztermelésnek több mint felét biztosítja és ehhez mérten irányozza elő a termelést, a szállítást, a szellőztetést és egyéb kiszolgáló kapacitásokat. A terv szerint az üzemnek 1970-től kellett termelni és 1975-re a teljes kapacitást elérni. Ezzel összhangban a termeléshez nélkülözhetetlen létesítményeket – 1971-1972. évekre üzemképes állapotba kellett hozni. Röviden ezek voltak a feladatok. És a megoldás: az üzem már 1969-ben is termelt ércet és, ha nem is a hét évvel korábban rögzített menetrend szerint, de minden évben teljesítette tervét, ma pedig elérte a termelési kapacitást kb. 70 százalékkal. Létrehozták a tervezett szállítási és szellőztetési kapacitást, rendelkezésre állnak a fűtés, öltöző, kazánház, orvosi rendelő és igazgatási létesítmények, továbbá a konyha és étterem. Közvetlen befejezés előtt áll a javítóműhely és még néhány alarendeltbb külső létesítmény. A későbbi években megvalósuló földalatti beruházások a termelés folyamatosságát vannak hivatva biztosítani.

A következőkben a 7-8 éves beruházási tevékenység fontosabb állomásairól, csak a lényeges létesítményekre szorítkozva, igyekszem rövid összefoglalást adni. Mind a geológiai kutatásokat és ezek értékelését, mind a beruházási program kidolgozását, majd a teljes beruházás irányítását vállalatunk kollektívája végezte. Ez alapvető feltétele volt annak, hogy a beruházásokkal összefüggő előkészítési munkák a kutatásokkal párhuzamosan beinduljanak és ezek eredményeként a gyakorlati kivitelezést viszonylag rövid idő alatt elvégezzük. A feladatok végrehajtása során kezdetől fogva és ma is tartó segítséget kaptunk a szovjet partnertől. Segítségünkre sietett elméleti és gyakorlati tapasztalatával, rendelkezésünkre bocsátotta a gyors aknamélyítéshez szükséges technológiát és dokumentációkat, szállította a mélyítéshez szükséges összes gépészeti berendezést. Jelentős segítséget kaptunk a Bányászati Tervező Intézettől, aki mint altervezőnk programszinten majd kiviteli szinten is elkészítette a szállítóakna egész szállítási rendszerének technológiáját és tervdokumentációját. A kivitelezésben közreműködtek a Bányászati Aknamélyítő Vállalat, az Országos Bányagépgyártó Vállalat, a Bányászati Aknamélyítő Vállalat, a Villamos Erőműveket Tervező és Szerelő Vállalat, a GANZ Villamossági Művek, valamint IV. számú Bányáüzemünk és Szolgáltató Üzemünk.

A légakna mélyítésének felvonulási munkái 1964 márciusban kezdődtek és az 5,5 méter átmérőjű, 876 méter mély aknából 1967 januárban, – tehát 34 hónappal az indulást követően – megindulhattak a feltárási munkák. Az Aknamélyítő Vállalat mélyítés során elért átlagos havi tel-

jesítménye 47,6 méter akna volt. Egy esetben 1965. novemberében 102 m/hó rekordot ért el. Ezek a teljesítmények különösen hazai, de külföldi viszonylatban is elismerésre méltóak.

Közben megindultak a munkák a szállítóakna mélyítésénél is és a nem várt nehézségek miatt nyilvánvalóvá vált, hogy az akna üzembe helyezése legalább két évet késni fog.

Ennek ellensúlyozására hozta meg a vállalat vezetősége a légakna mélyítése közben egyik legfontosabb döntését, amely szerint a légaknából a lehető leggyorsabban meg kell kezdeni a feltárási és előkészítési munkákat. Csak ez biztosíthatja, hogy a szállítóakna késői üzembehelyezése ellenére, a termelés a tervezett időben és mennyiségben beindulhasson. Ennek érdekében a légaknát 200 méterrel kisebb mélységig építettük, véglegesítettük a mélyítésnél alkalmazott tornyot és szállító-gépet, végül tervező kollektívánk javaslata alapján az aknában kötelezetést alkalmaztunk. A légakna ma is ezekkel a berendezésekkel üzemel. Az intézkedés gyors végrehajtásával sikerült a feltárási és előkészítési munkákat úgy elvégezni, hogy amikor 1971. szeptemberében a szállítóakna elkészült, gyakorlatilag rendelkezünk a tömegtermelésre alkalmas munkahelyekkel.

A feltárási munka a légaknából 1967. januárban indult meg ázsal a fő feladattal, hogy a két fűszinten mintegy négy kilométer vágot építéssel, s két akna között az összeköttetést megteremtjük. A végrehajtással IV-es számú bányáüzemünk lett megbízva, amely ennek a feladatnak kimagasló eredményekkel eleget tett. A 4. szinti fűvágat építésénél Hadnagy József szocialista brigádjának havi átlagos teljesítménye 180 m vágot volt. A maximális teljesítményt 1967. júniusban érték el,

203,5 m Z3. szelvényű vágot építésével. Emeli a teljesítmény értékét, hogy az aknát is ideértve kb. 3 kilométer hosszú vágot kellett parcelláisan szellőztetni és ezt úgy oldottuk meg, hogy 37 C° közhőmérséklet mellett a munkahelyeken 22-24 C° közötti effektív hőmérsékletet tudunk biztosítani.

A szállítóakna mélyítéséhez a felvonulási munkák 1964. áprilisában kezdődtek és a 7 m átmérőjű 1146 méter mély aknán a termelés 1971. szeptemberben indult meg. A létesítményeket vizsgálva a légaknai eredményekhez viszonyítva itt szerényebb sikerekről számolhatunk be, de tudni kell ehhez, hogy az aknából 343 méteres szakaszt a nagy vízhozófolyás miatt, – amely elérte a 2000 liter/perc mennyiséget vízelzárásos technológiával kellett mélyíteni. Az Aknamélyítő havi átlagos teljesítménye 28,8 méter akna volt. A mérsékelt eredmény oka mindennek előtt a nagymennyiségű vízhozófolyás, amit az is igazol, hogy 1967. szeptemberében normál technológia mellett 72 méter/hó volt a maximális teljesítmény.

Az akna korszerű, nagy teljesítményű és ennek megfelelően nagy sebességű szállítóberendezésekkel lett felszerelve. A két darab egy-egy 8 csillás kassal és ellensúlyok felszerelt, négyköteles Koperendszerű szállítóberendezés aknában történő vezetését is. Az aknát ezért acélvezetékkel szereltük fel, amelyeken a kassok és ellensúlyok vezetése elasztikus gumigörgős rendszerrel történik. További praktikus megoldás a szállítóberendezésen, hogy a kassok és ellensúlyok hidraulikus kiegyenlítővel ellátott felfüggesztő berendezést kaptak.

Aknarakodóink berendezését is a modern szállítóberendezéshez történő alkalmazkodás jegyében igyekeztünk a

célserűség határáig korszerűen megválasztani. A terveket vállalatunk tervező kollektívája dolgozta ki és az elektrohidraulikus elven működő berendezések az egyéves üzemi tapasztalatok alapján megfelelnek az előzetes várakozásoknak.

Az aknatorony építésénél a gyors siker reményében csúszszaluzs építési technológiát alkalmaztunk. Ez a technológia korszerűségét, a fő teherhordó és határoló falak építésénél igazolta, az itt nyert időt azonban többszörösén elvesztettük a földemelés építésénél és egyéb részletek kialakításánál.

A csúszszaluzs technológia mellett alkalmazott hagyományos építési módszer kirívó ellentmondásokat takar és elsősorban ennek volt következménye a külszíni építési és szerelési munkáknál bekövetkező további késés.

A többköteles szállítóberendezések alkalmazásával egy további, előtűnt ismeretlen feladat jelentkezett, mégpedig a felső szállítókötelek, az alsó ellenkötelek, valamint a kassok és ellensúlyok aknába engedése. A megfelelő technológia kidolgozása, a gépek és kiegészítő berendezések célserű megválasztása, egészen speciális feladatot jelentett. A megoldásban résztvevő összes vállalat a technológia minden részletét többször is megvizsgáltuk és a feladatot végül is hiba nélkül megoldottuk.

Összefoglalva: a beruházás gyakorlati kivitelezése 1964. márciusban indult és a termelés a szállítóaknán keresztül 1971. szeptemberben kezdődött meg. A 89 hónapos megvalósulási időszak, milliárdos nagyságrendű beruházásoknál általában hosszúnak tűnhet. A bányászaton azonban különös tekintettel a két közel ezer, illetve ezer méter feletti aknára és a vízbetörések miatt előállt speciális helyzetre, hazai viszonylatban mindenképpen egyedülálló eredmény.

Kovári Antal

Mecseki Ércbányászati Vállalat

Hosszú évek óta derekasan dolgozik az MHSZ

Az MSZMP KB Politikai Bizottsága határozata alapján 1967 júniusában szerveződött át a Komló városi Magyar Honvédelmi Szövetség. Aktívülések sorozata után 1968. február 1-től a mai szervezeti felépítésben dolgoznak az MHSZ aktívok. A városi vezetőség irányítása mellett, a pécsi szénbányász területtel együtt összesen 29 klub működik. Tipusukat tekintve ezek lövész, tartalékos, ejtőernyős, rádiós és könnyűbúvár klubok.

A klubok munkájáról Farkas Károly városi MHSZ-titkárral beszélgettünk.

– A lövészkluboknak tulajdonképpen mi a feladatuk?

– Elsősorban a honvédelmi sportversenyek szervezése valamint az ifjúság hazafias nevelése.

– Milyen eredménnyel oldják meg ezt a feladatot, s mely MHSZ kollektívákat lehetne kiemelni?

– Bátoran mondhatom: a klubok a rájuk háruló nehézségeket mindig áthidalják és remélem ezután is áthidalják. Részt vállalnak az általános iskolai, iparitanulói intézeti és gimnáziumi tanulók honvédelmi oktatásában. Ezek közül kiemelkedik az 501-es Iparitanulói Intézet Nagy János által vezetett klubja, a béta klub, ahol Molnár Sándor a titkár, és a zobáki Sára Károly irányításával működő MHSZ szocialista brigád, mely nem csak a honvédelmi nevelés munkában, hanem a termelésben is élénjár.

– Úgy tudjuk, a Gépüzemben is igen aktív MHSZ tevékenység folyik.

– Igen, itt a „B” típusú lövészklub képviseli a minőségi lövészverseny szintet. Ők szintén nagy figyelmet szentelnek a fiatalok bevonására. Közülük feltétlenül említésre méltó Széll Anna 1970-es úttörő olimpiai bajnoksága és Menyhárt Teréz 1971-es országos egyéni győzelme. 1972-ben Szabó Agnes 25 köreységgel megjavította az előbb említett csúcscsot. A Radóczy László klubtitkár és Kovács Ferenc vezetőedző irányításával működő gépezeti kollektíva az 1971-es versenyeken való sikeres szereplés után az MNK II. osztályú I. csoportjának résztvevője lett.

– Egyéb eredményekről be tudna számolni nekünk?

– A Honvédelmi Kupa lövészverseny hatfordulós bajnokságában 20 000 főt vett részt, s ennek mintegy 40 szá-

záléka minden egyes alkalommal rajthoz állt. Az összetett honvédelmi versenyen két fordulója és a döntőn 6000 főt indult el, az elmúlt kikapcsolt évben. Eredményként kell említeni, hogy a pécsi területen is aktív MHSZ munka folyik. Az egyik legjobb gárda a Szénmósi üzembei Tarzók Lajos vezette lövészklub. Folytatva a sort, ki kell említeni az ejtőernyős klub munkáját (titkár: Beszteri József), amely minden évben 200 százalék felett teljesíti tervét. Szintén szép eredményekkel dicsekedhet a Városi Tanács és Zobák Bányáüzem rádiós klubja.

Szándékosan nem hoztuk szóba Farkas Károlyval a Kosuth-bányai MHSZ klubok életét. Erről a témáról Almási László üzemi csúcstíkárral tájékoztattunk.

– Kossuth Bányán található a legnagyobb létszámú és a legjobban dolgozó MHSZ kollektíva. Hogyan folytatná a gondolatot a csúcstíkárral?

– 4 lövészklub és 1 tartalékos klub működik nálunk, az üzemi klubtanács irányításával. Az összlétszám 330 fő, ennek 25 százaléka párttag, 23 százaléka KISZ-tag. Kiemelkedő eredményt produkált a Dr. Münnich Ferenc lövészklub, Piványi Miklós vezetésével, és Oleg Kosevoj lövészklub, melynek titkára Trembeczki István. Piványi jó gazdasági tevékenységükkel tüntek ki (pl. önálló lövészpavilonokat üzemeltetnek, saját erőből szervezik kirándulásait stb.), míg Trembeczki a klub létszámának állandó bővítésével hívták fel magukra a figyelmet. Ezenkívül kiváló MHSZ propagandát folytattak: gondolkodnak a filmvetéseken, eszmecsereken és klubjelöléseken való állandó részvételre.

– Mik az elkövetkező időszak feladatai?

– Legfontosabb, hogy a társadalmi tevékenységben elvállalt löter alapvető munkálatait szeptember 29-re befejezzük. A későbbiek folyamán szeretnénk a löteret teljesen felépíteni. Magköszönve a beszélgetést, két dolgot feltétlenül meg kell még említenünk. Az egyik az, hogy a városi MHSZ feladatai maradéktalanul végrehajtásához hathatós segítséget nyújtott Komló város vezetői, a Mecseki Szénbányák párt- és gazdasági vezetői, valamint a bányáüzemek dolgozói. Köszönet érte. A másik gondolat: az ember, az emberi akarat és lelkesedés. Igen figyelemreméltó, hogy a nehéz bányamunka ellenére hazafias önzéssel és szeretettel vesznek részt a földalatti dolgozók ezrei az MHSZ munkában.

Végül Farkas Károly, városi MHSZ-titkár arra kéri, hogy tájékoztasson minket az MHSZ ünnepi bányásznap programjáról.

– A műsor szeptember 3-án délelőtt kezdődik a kökönyösi sporttelepen. A női labdarúgó-mérkőzés szünetében Mohai István-Európa bajnok modelléző tart rádió-irányítású műrepülő modell-bemutatót. A délutáni program 14-18 óráig lesz. A hagyományokhoz híven műrepülést, egyéni és csoportos ejtőernyős ugrással kombinálva láthatnak az érdeklődők. Ezenkívül műsort szolgáltat még a budapesti MHSZ Haditorna Klub.

Vass Tamás tudósító

Munka közben

Foto: Barna

HÁJER

Hájer! Kérlek nézd el nekem, hogy nem tudlak szebb szavakkal köszönteni, mint amelyekkel teszem. Hisz nagyon jól tudod: nem a szép szavakért kaptuk a szocialista címet. De minek is bizonygatom, ha valaki ezt megértheti, hát akkor épp Te vagy az. És talán ezért is nehezebben a szavak fűzése. Közel negyven évig voltál itt a bányában, pontosabban 1934. április 24-től. No, ne gondold, hogy ezt mi tartottuk számon, de úgy éreztük, illik ennek utána nézni. Mert e közel két emberöltőből másféltizedig közvetlenül egymás mellett, azaz a kezdet alól dolgoztunk.

Hájer! Te most nyugdíjba mész, mi meg itt maradunk lenni a bányában. Amelynek minden zugát, minden hajlatát úgy ismersem, mint a tenyered ujjait. Oly sokat meséltél nekünk idegen, távoli tájakról, amelyek soha nem sikerült eddig meglátnod, hát most nagyon kíváncsi, legyen szerencséd. Hisz mivel dicsekedhetsz? Azaz, hogy a háború alatt is, míg más összejárta a világot, téged csak Mátranovikig vitt a vonat, hogy ott egy másik, egy ismeretlen bányában tedd azt, amit itthon is tetél? Látod, ez a Te formád. De talán a szerencséd is, hisz abban az aligha IBUSZ által szervezett világlátásban nagyon sokan eltévtek. Jó, tudjuk voltál Moszkvában is, elég sokat hallottunk róla, de talán van még más is amit megnézhetesz.

Hájer. Igazán megérdemelt mindent. A felügyelet alatt eltelt huszonhárom év alatt nem volt haláleset. Bizony, nekünk élőknek ennél aligha tudnak szebbet mondani. Te ugyancsak megverekedtél mindenért. Néha velünk szemben, saját magunkért.

Hájer! Búcsúzzon tőled az ördög. Gyere el hozzánk minél többször, ahhoz a sokszor-sokat szidott Vigh Sanyi brigádhoz, hogy minél többen ismerjék meg az újonnan Vasasbányára kerülő előkészítő vajúrok közül: ki is az a Szalksi Jenő. Most a bányásznap övvetkezik, ünnepeljük ezt együtt, mint ahogy tettük ezt oly sok éven át. S reméljük, tesszük még nagyon sokszor. Fiúk, fogjuk meg a poharat! Hájer! Egészségedre! — kapu —

Az iskolapadig jutnak a tankönyvek!

Az egységesített vidéki könyvterjesztés gondolán készült fel a „tankönyvszörny” lebonyolítására. Az átvezetés eredményeként az idén először sikerült az egyes iskolafajták tankönyvellátását egy-egy bálthoz koncentrálni, az ellátást az eddigieknél egységesebben, szervezettebben megoldani. Minőségileg javult jelenthet az is, hogy a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat 12 könyvesboltot növelte a tankönyvet foglalkozó boltok számát. Így az idén 71 könyvesbolt foglalkozik tankönyvvel. 51 bolt városi, 6 bolt járási, 14 bolt városi és járási iskolákat lát el. E területeken 1766 általános, 591 kőzet- és 17 egyetem illetve főiskola tankönyvellátását kell biztosítani. Ez általában szeptember végéig befejeződik, de a vállalat 26 könyvesboltot kijelölt a később jelentkező igények kielégítésére is. Ezek a boltok egész évben árszállították tankönyveket.

A kijelölt könyvesboltok összegyűjtötték az iskolák tankönyvigényeit, és az összes igénylés alapján rendelték meg a Könyvterjesztő Vállalattól kerestül a szükséges mennyiséget. 1972-ben közel 50 millió forint értékű általános-, közép-, egyetemi és főiskolai tankönyv került forgalomba, a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat könyvesboltjaiban, ebből most 42 millió forint értékű tankönyvet kell eljuttatni az oktatási intézményekbe. Ez 5 millió példányt jelent, ami egy közepes méretű könyvesboltban egymás mellé állítva Budapesttől Balatonaligdig érne.

Az idén kiszállításra kerülő tankönyvekből 170-180 féle az általános iskolák, 600-700 féle pedig a középiskolák részére készült. A KÖNYVERT a szállítást már június végén elkezdte és az általános iskolai tankönyvek 90-95 százaléka, a középiskolai tankönyveknek pedig több mint 50 százaléka már a helyszínen található.

Az igényekhez képest kisebb mennyiségben áll az iskolák rendelkezésére, kb. 35 féle tankönyv. Ez azonban nem okoz lényeges problémát, hiszen a sokéves tapasztalat azt bizonyítja, hogy az iskolai tankönyvvel ellátás — biztonsgálg megfontoltságból — általában a szükséges mennyiségben felül igényelnek. Amennyiben egyes iskolákban mégis hiányok mutatkoznak, az idejében jelzett igényléseket könyvesboltjaink általában átirányítással, gyors intézkedésekkel azonnal meg tudják — és meg is fogják — oldani.

Néhány tankönyv a felvételek szerint nem jelenik meg szeptember 1-ig, de a vállalat felkészült a később megjelölt tankönyvek fogadására és gyors elosztására is: a szeptember folyamán a boltokba érkező tankönyvek 24 óra belül a tanulókhöz juthatnak.

A szűföltárgy elküldése és az ellátás gyorsítása érdekében a könyvkereskedő a tanulókat az iskolákban, a tankönyvfelelős pedagógusoktól vehetik át.

A Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat — a pedagógusokkal előzetesen egyeztetve — nem felelősködött meg a kötelező, illetve az ajánlott iradalmi biztosításáról sem. Az olcsó sorozatokban megjelent kötelező olvasmányokért sem kell a szülőknél, tanulóknál külön a könyvesboltba járniuk, mert ezek a tanév kezdetén ugyancsak megvásárolhatók az iskolákban, a tankönyvfelelősöknél.

Magadáni bányászok

A kilencedik ötvenes terv előírásai szerint gyorsítani kell Szibéria és Távol-Kelet termelőerőinek fejlesztését, mivel e területeken kolosszális ásványkincseket rejt a Föld méhe. A célkitűzés megvalósítása elképzelhetetlen lenne gazdag szénlelőhelyek biztosította energetikai bázis nélkül.

Sokáig élt egy legenda: az a hajós, akinek sikerül az örök jég birodalmát áthatolva elérni az Északi Sarkot, jutalmul csodás, meleghajlatú országban talál. A magadáni terület, amely a Jeges-tenger és a Csendes-óceán között terül el, még hidegebb éghajlatú mint a sarkvidék. Az itteni Uszty-Nyera helység világhírnevet szerzett, mint az északi félteké leghidegebb pontja. Telente itt -70° C hőmérsékletet is mérnek. Az emberek már rég nem tudják, hogy a föld melyik ere felé gyémántot, aranyat, higanyt, ónt, volframt rejtget. De sokáig kérdés maradt, hogy a fehér némaság hordán felszínre lehet-e hozni azokat?

Az aranykutató geológusok egy csoportja az emberem-

lájton, ahol a fejteseken ember közvetlen jelenléte nélkül csak gépek dolgoznak. A fejtesről a szén szállítószalagokon keresztül a tárolókerekbe kerül, amelyekből 12 és 27 tonnás billenőplátós telerhégpcokkai szállítják el.

A kilencedik ötvenes tervben a Magadáni területen még egy bánya épül, amelynek első szakasza 1973-ban 300 ezer tonna szén szét fog adni. A kitermelés fokozását a már üzemelő bányák rekonstrukciója is elősegíti, ezek majd egyenként 1 millió tonna szén szállítanak évente. A Tal-Jurah-i lelőhely készlete ilyen nagyarányú kitermelés mellett is száz évre elegendő.

E vidék a jövőben még nagyobbarányú fejlődést ér el. Országszerte folytak az olaj és a földgáz kutatás. A legnagyobb olajlelőhelyek Nyugat-Szibériában vannak, de a fúrások egyre közelednek Magadáni felé. Már Jakutföldön is találtak olajat, jelentős földgázkészleteket. A kutatók prognózisai szerint a Szovjetunió területének felén lehet szántani olajra, vagy földgázra. Ki tudja, milyen váratlan hírtel lepnek meg bennünket a geológusok, akik a néptelen tájgát járják napjainkban.

Alekszandr Birjujev

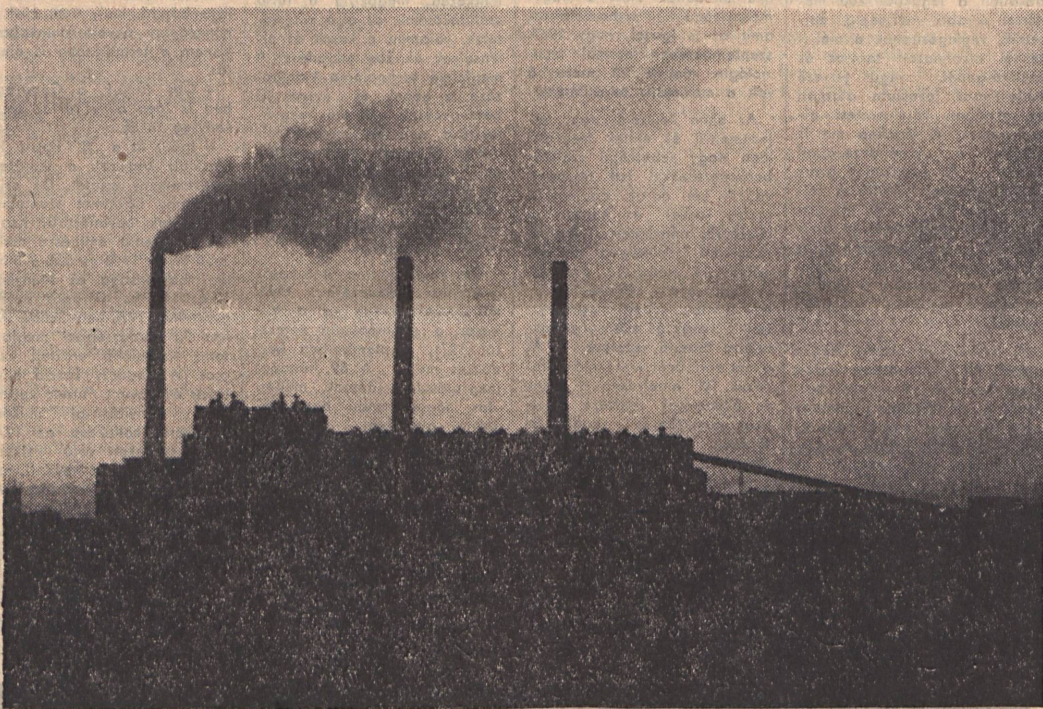
Földrajztudomány

TERKEP

A leningrádi geológusok összeállították a Szovjetunió európai részén a rangúak gyakorisága, ami különböző földrajzi körzetben megjelenő magadáni részletes térképét. Pontos mérésekkel megállapították, hogy a hegyek és a síkságok mozgása a tenger felszínmozgására emlékeztet. A Kárpátok egy év alatt két, a Krim négy, az ukrán félföld nyolc centiméterrel emelkedik. A legnagyobb mértékben Kaukázus legmagasabb hegyei emelkednek, évente tízcentiméterrel. Ugyancsak a Szovjetunió északi területei, a Pecsora medencéje, az Ural, Délkelet-Karajia állandóan süllyednek.

KATALÓGUS

Szovjet tudósok összeállították a Balkán és a Kárpátok sziszemológiai katalógusát, amely Bulgáriára, Jugoszláviára, Csehszlovákiára, Albániára, Romániára, Törökországot európai részére, az Égei-tenger szigetelére, valamint a Moldvai Szovjet Köztársaságra terjed ki. Az egyedülálló katalógus-térkép a Kárpátok és a Balkán hegység vonalában lezajlott földrendések egységes összesítésének első részét képezi. A térkép alapján a zóna bármely pontján határozható az adott erősségű földrengések gyakorisága, ami különösen az új építkezési munkálatok során fontos.

Nagyfogyasztók: a Pécsi Hőerőmű

A legmerészebb tantáza sem tud olyan dolgokat produkálni, mint az élet. A képzelt síkján megjelenő képek halomra dültél maga a valóság; a küzdelem; a látért való harc fantasztikumokra képes.

Az elsőrgült, fakerebbe zárt tényképen 11 ember van. A Dévai család. Valamikor az ötvenes évek közepén készült a fotó. A nyolc fiú közül a nagyobbak felnött elszántságú tekintete ötvöződik a lencse előtti megilletődéssel, az ünnepélyes alkalom létszeregével. A kisebbek arcán gyermekes optimizmus keveredik a megajogított mozdulattal; a göröcs kéztartással és a combközépig érő rövidnadrag esztelenségével. Dévai Ádám olyan tartásban, amely az első világháború katonafényképeire emlékeztet, szigorú pillantással, szesz tartással. Mellette felesége, egyéniségéből nyugalom árad, itt van a család, a küzdelemes évek nagy alkotása.

Eletutak

Dévai néni két botra támaszkodva, erőlködve lépetet tel azon a pár lépcsőn, amely a háza vezet. Tavaly ilyenkor megcsúszott a lépcsőn, eltört a combcsontja és csak hosszú kórházi kezelés után kezdett el ismét járni. A bot azonban elmaradhatatlan társává szegődött, sőt, ha rossz az időjárás, mindkét oldalon támaszkodnia kell, mert még a derek is szaggat. Magyogó utam én rendesen, magyarára, de amikor szállítottak be mentővel kezelésre, a hosszú, zátykölődés út nagyon megviselte a csontjaimat. Hát azóta kell a két bot, néha, amikor nyírakössz, hideggé válik a levegő.

— Tíz gyermeket születt, kilenc fiút és egy lányt. Ebből az elsőszülött fiú és a lány pár hónapos korában meghalt. A többi nyolc fiú-világéletében olyan egészséges volt mint a makk, most is itt élnek a környékemben, Szászváron. Mindegyik jelenleg is bányász, hét itt Szászváron, egy pedig Komlón, az Anna-aknában szakított. Pedig hát egyik élete sem úgy alakult kezdetben, hogy föld alatt fog dolgozni. A legidősebb István molnárnak tanult, dolgozott is a szakmájában egy darabig, de aztán beállt

Dévai néni

bányásznak. Lajos szakmája kőműves, kevés volt a pénz, két évig munkát vállalt Mázon a fűrésztelepen. Itt se bírt sokáig, az apja csalta le szeszre. Ádám az asztalos szakmát tanulta, látnos a lakatoságot, Gyula szintén az asztalos szakmában kezdett. Egyiknek sem kellett sok rábeszélés, mentek le a bányába az apjuk és a testvéreik után. A legkisebbik Tibor elkezdte ugyan a villanyerrelődséget, de már az inasévek alatt otthagya, ment le ő is vajúrkodni. Hogy mennyi volt ebben a nagy vándorlásban az apjuk példája, azt nem tudom, mert erről sohasem szóltak. Kevés beszédrel mentek dolgozni, csak néha morogtak, amikor nem úgy ment minden, ahogy azt elképzelték.

Összeszámoljuk a neveket: István, Lajos, Antal, Ádám, János, Gyula, Tibor ez bizony csak hét, valaki hiányzik a sorból. Dévai néni elgondolkodik, kétszer is elmormolja: István, Lajos... bűtyök ujjain ellenőrzé, tényleg tévedett-e, nem akarja elhinni, hogy valakit kihagyott. Hát persze, a Nándi! — dobbant botjával a következő — hogyan is maradhatott ki a Nándi gyerek!

— Látja, hát az öregasszonyok kihagy az emlékezete, nem is tudom mindig megmondani azt, mikor mi történt. Pedig ez a fiú volt az egyedüli, akinek tanult szakmája a bányászat, ahogy felcserepedett, szállt le a többiekkel...

Biciklin Franciaországból

Bizony nem volt könnyű felnevelni nyolc fiúgyermeket, gondoskodni napról-napra az éleletről. Ránézehedett a család minden gondja, neki kellett beosztani a filléreket, hogy még ruhára is jusson. Mert Dévai Ádám sokfelé dolgozott, és amikor távol volt, az erősebb asszony fogta össze az eleven gyereksereget.

— Altalában volt munkája a férjemnek, de nem mindig itt,

Szászváron. Sokáig dolgozott a pécsi Széchenyi-aknában, hetenként egyszer járt haza, nyáron kerékpáron, télen pedig gyalog. Kül-földre is kivittek dolgozni, Franciaországba, meg Belgiumba, a meglévő gyerekekkel mi is követték, de aztán hamarosan hazá kellett jönnünk, mert felmondták a munkát. Akkor azt mondta az uram, ti csak menjetek, mert most még haszálkálnak, majd én is követek benneteket, ha rendeződik a helyzet. Próbálkoztam még egy darabig, nem sikerült semmi, ő is fogta a batuját. Veit egy kerékpárt, azon karikázott Szászvári ügy, hogy az úton tanult meg biciklizni. Aztán volt olyan is, hogy nem volt munkája, mert az akkori vezetők nem nézték jó szemmel a Franciaországból hazatérteket, azt mondták róluk, hogy átítódottak a kommunista eszmékkel.

— És akkor miből ez a nagy család?

— Mentünk fát vágni az erdőbe, amit ott kerestünk, az adta a mindennapi kenyérre valót. A nagyobb gyerekek pedig nyáron dolgoztak a cséplésnél, onnan is jött valami. Megpróbálkoztunk mi mindennel, csakogy fenn tudjuk tartani magunkat.

Az életkörülmények akkor változtak meg gyökeresen, amikor a nagyobb gyerekek önálló keresethez jutottak. Ami pénz ke-restek, befolyt a családi kasszába, mert még mindig tanítást kellett a kisebbeket. Persze nagyot könnyített a terheken, de még mindig nem lehetett gyűjteni semmire, mindent felemészített a háztartás. Az ötvenes évek közepén lehetőség nyílt arra, hogy vegyünk egy házat. A banya építette tel kölcsönre, hosszú lejáratú hitelle. Dévai néni ma is abban lakik, Szászvár felső végében, a faluszélen. Vele lakik Lajos fia a feleségével, meg az agg-legény János. Ma már nincs anyagi gond, csendesen telnek az napok. Mindig is örökműgő volt, nem szokta meg a téllenséget, most sem tud megúlni egy helyben. Rossz lábával elcsúszog a ház körül, tesz-vesz, amit tud megcsinál. „Nem szeretek üldögélni, mondja, mert berozsdásodnak a csontjaim”. A legnagyobb öröme az számára, ha nagy ritkán összegyűl a család, és öreg szemével látja, mivé lettek a fiai.

Békéssy Gábor

A Mecseki Szénbányák hagyománya kötelez!

A gazdaságpolitikai elveket mindenki a maga területén hajtsa végre

Kerekasztal-beszélgetés 1972. első félévének tapasztalatairól

A Mecseki Szénbányák éves programjának elkészítésekor már köztudomású volt, hogy 1972-ben a szén iránti kereslet nem lesz annyira élénk mint az 1969-1971-es években. Jobb olaj-, gázellátás, a nagyobb import szeménnyiség állt országosan rendelkezésre és ehhez járult még egy igen enyhé tél is. Amíg korábban az értékesítés szerkezetét alapvetően a termelési lehetőségek határozták meg, addig napjainkban a piaci igények és értékesítési lehetőségek strukturálják a termelést. Már elmúlt ez évből 8 hónap, már lehet némi következtetéseket levonni a vállalatok gazdasági helyzetéről. Miként ítéli meg a Mecseki Szénbányák jelenlegi helyzetét? — tettük fel a kérdést Bachman Mátyás gazdasági igazgatóhelyettesnek, Schwarcz Józsefnek, a pártbizottság titkárnak, Fábian Bélának, a szakszerveleti bizottság munkatársának, Nagy Károlynak, az anyaggazdálkodási osztály vezetőjének és Jakab Istvánnak, a munkügyi osztály képviselőjének.

BACHMAN MÁTYÁS: — A felmérésnél én a Nehézipari Minisztérium 1971-es évnévi értékelő jegyzékéből indulnék ki. Mit is rögzítettek felénk szeptemberig? Idézem: „A vállalat termelése csökkenő irányú és 1970-hez mérten a társadalmi termék értéke 6 százalékkal, a nettó árbevétel 7,3 százalékkal volt kevesebb”. Azt megállapították, hogy a vállalatnál 24,8 Mft eredményromlás következett be a széntermelés csökkenése, a szénminőség romlása, az önköltség emelkedése — a korszerű biztosítás fokozása, a bérélemelés — miatt. Ezentúl fel kell hívnom a figyelmet arra a megállapításra is, hogy a termelés részvevő állásokról bruttó értéke 1971-ben az előző évhez hasonlóan alakult. Mégis az állásokról hatékonyabb mutatója romlott, mert csökkent a termelés és a nyereség. A készletgazdálkodást tükröző mutatók így a készletek átlagos értéke, a készletek forgási sebessége kedvezőtlenül alakultak. De fontos megállapítás volt a minisztériumi felmérésnek az is, hogy a munkaerőhiány, a termelés visszaesése zavarta a vállalatot a munkaadó gazdálkodásban és mindaz megmutatkozott a teljesítménymutatók romlásában. Mindezen negatív észrevételek mellett a vállalati bér-gazdálkodást, a mérsékelt bér- és jövedelememlést megfelelően tartották. Ennek tükrében vizsgálva az évi munkánkat azzal kezdeném, hogy

az EMSZ vállalata közül a Mecseki Szénbányák volt abban a helyzetben, hogy az értékesítés korlátját, a termelés mennyiségét szabta meg, nem pedig a fogyasztói visszamondók.

Ez alól kizárólag a nagyműnyoki brikett-termelés volt kivétel. Az évet kisebb szervezési változtatással kezdtük, a szászvári bányáuzem és a Nagyműnyoki Brikettgyár egyesítésével. Vállalati érdekből január 1-ével létrehoztuk a Központi Gépuzem, amelynek munkaprofilja a cserépes javítás megvalósítása, a koncentrált gépjávitás, gépkezelés, alkatrészgyártás és idegenek részére végzett szolgáltatás. Ami a széntermelő alaptevékenységünket illeti, Zóbak-bányáuzem kivételével valamennyi üzemünk munkahelyi hiánnyal küzdött. Az előkészítés és a feltárási ütemét sikerült ugyan fokozni, és a várható eredményeink is meghaladták az elmúlt három év első félévének méterét, azonban az előkészítő munkák teljesítése és sebessége már nem mutatott hasonlóan kedvező képet. Néhány adatot a teljesítmények tonna/műszak alakulására, 1971. I. félévéhez viszonyítva az összes frontjelelési teljesítményünket 101,1 százalékra, a kamrafajtéseket 101,3 százalékra, az elővájást 108,5 százalékra, a produktív teljesítményeket 100,8 százalékra eredményezték, földalattiaknál 97,0 százalékos tonna/műszak eredményről tudunk számot adni. A méteremlést erősen váltakozó üzemeknél erősben váltakozó munkahelyi kapacitás ismételt

termelés-átcsoportosítást tett szükségessé. A tervszerintnél azonban lényegesen nagyobb volt a tényleges termelés-előadás üzemünk között. A pécsi másodra szállító üzemek nagyobb lemaradása, valamint a Kosuth-bánya márciusi termelés-kiélesése miatt a komlóli osztályozón jelentősebb zóbak szén kedvező árnyalattal hozott szénösszetételünkben.

Egyes üzemek nyersszénminősége nem javult, a viszonylag magasabb hánnyadú zóbak szén mégis lehetővé tette, hogy összesítésben lemaradás mellett is biztosítottuk Dunajváros kokszszén ellátását szerződés szerint.

Brikettgyártásunk 230 ezer tonnás éves programmal indult. A TUZEP-visszamondás éves vonatkozásában 184 ezer tonnára mérsékelt az igényeket. A 46 ezer tonnás csökkenésből 16 ezer tonna I. félévre esett, ezért márciusban termelési kényszer-szünetelt kellett tartanunk. A megszünt és felszámolt hidasi brikettüzem leszerelt gépparkjának egy részét Nagyműnyokra építettük be megfelelő átalakítás és felújítás után. A május-június-július hónapban tehát nemcsak a szokásos évi generálkarbantartásra került sor ebben az évben, hanem a bővítés jellegű rekonstrukciót is végrehajtottuk. Termelési tevékenységünk számokban a 3,9 millió tonnás éves tervvel szemben a 3,713 ezer tonnás csökkent termelési feladatok teljesítésében 131 180 tonnás lemaradást produkáltunk. Ideje lenne lemaradást mielőbb bepótolni, mert az értékesítés korlátja jelenleg a termelés mennyisége! A vállalat értékesítési mutatójának alakulásáról a következőket tudom elmondani. A tervezett 37,94 százalékos határmutató 37,52 százalékos tartalommal teljesítettük. A tervezett 4058 kcal/kg tervünket 4058-ra teljesítettük. A legsürgősebben meg kell kezdeni a munka- és termelés-szervezést, mert az mindnyájunk előtt közismert, hogy vállalati gazdálkodásban elosztani csak azt lehet amit megtermeltünk. A jelentős mennyiségű lemaradás egész első félévben szigorúbb gazdálkodást, és gyakoribb vállalati beavatkozást tett szükségessé pénzügyi vonatkozásban. A termelési számokból megállapítható, hogy a csökkentett termelési előirányzat, vagyis az eredeti 3,9 millió tonnás programkülönbséget szénél az első félévre esik. A második félévben gyakorlatilag azt a mennyiséget kell értékesíteni, ami a januárban készült feladat-tervben szerepel. Milyen lényeges feladataink vannak a II. félévben?

Fontos a fogyasztói folyamatos ellátása, mert az elmaradt szállítások utólagos pótlására egyre kevesebb lehetőség van. Az értékesítési és termelési feladataink tehát a II. félévben sem csökkennek. Az előkészítési és feltárási munkák volumenének az I. félévhez viszonyítva növekedni kell. A több méteremlést azonban, az előmunka többlettel nem számolhatunk, ezért a

jobb gépellátás, a munkahelyek jobb szervezése, az anyagellátás és munkaeszköz-ellátás kap nagyobb súlyt a teljesítmények növelése és az előhaladás sebesség fokozása érdekében. A szocialista brigádmozgalm adottságait még jobban ki kell használni már a telepítéseknek. Az improduktív munkarfordítás felülvizsgálata a központ irányításával befejeződött. A szabad kapacitások, a meg nem felelő leterheltség (földalatti szállítás, egyéb földalatti, külszíni műhelyek) és a többi feltárt „szervezetlenség” tényezők felszámolása nem egyszerű intézkedést követel az üzemektől, hanem folyamatos törődést az előmunkaerővel. A II. félévi feladatunk hasonlóan fontos, talán a legnehezebb követelmény a költségek csökkentése. Mert az éves keretszámok és a II. félév egybevetésekor kitűnik, hogy az első félév túlköltekezését törlesztőnk kell, ha a 74 milliós nyereségprogramot teljesíteni akarjuk. Befejezésül hangsúlyozom, csak a hatékonyabb termeléssel és gazdálkodással teremthetjük meg a következő évek szilárd bázisát, a különféle alapokat!

SCHWARCZ JÓZSEF: — Valószínűleg érvényben vannak a vállalati pártirányításkörön meghatározott és határozatra rögzített, a vállalatunkra vonatkozó gazdaságpolitikai elveket, feladatokat. Ennek megfelelően fontos feladatunk, hogy törekedjünk a fogyasztók igényeinek maximális kielégítésére. Fokozni kell erőfeszítéseinket a bányaművelés korszerűsítésére, a termelő tevékenység terjesztésére és szervezeteink fejlesztésére. A gazdasági hatékonyabb és jövedelmezőbb fokozására. Az elmúlt években tapasztalt létszám eláramlási tendenciák mérsékelni kell. Az értékesített termékek minőségét és választékát tovább kell javítanunk. Növelni a kokszszén kitermelését és a darabos szénfelesleg értékesítési arányát. A tervszerű és ütemes széntermelési feltételeinek biztosítására fokozni kell a geológiai kutatás hatékonyságát.

Olyan műszaki fejlesztési tevékenységet, olyan munkát és üzemszervezést, olyan kiegészítési programot kell megvalósítanunk, amely alapvetően segíti a munka-termelékenységének további növelését.

A napi tervfeladatok mennyiségi és minőségi mutatóinak teljesítését a jövedelmezőbb gazdálkodást, valamint a nehéz fizikai bányamunka további csökkentését. Gazdaságpolitikai elveink kimondják azt is, hogy nagyobb követelményeket kell támasztanunk a vezetőkkel szemben minden szinten. Erősíteni kell és fejleszteni a párt- és tömegszervek gazdaság-szervező tevékenységét. Megállapíthatjuk, hogy ezen gazdaságpolitikai elvek és célkitűzések vállalati vonatkozásában csak részben valósultak meg. Figyelembe kell venni azt is, hogy a megyei párt végrehajtó bizottság határozata is kötelez bennünket arra, hogy maximálisan törekedjünk a fogyasztók igényeinek kielégítésére. A Mecseki Szénbányák Baranya megye legnagyobb ipari vállalata és jelentős helyet foglal el a magyar népgazdaságban is. Miután 1972. I. félévében a célkitűzéseket csak részben teljesítettük, ez alapvetően negatív hatással volt a megye ipari tevékenységére is és mintegy mérsékelt a megye gazdasági, ipari tevékenysége fejlődésének ütemét. Munkánk eredményesebb tétele érdekében mindenekelőtt további szemléletbeli változásra van szükség. Becsü-

letesebb, következetesebb, tudatosabb, felelősségteljesebb munkát kell végeznie mindenkinek a maga területén! Egyetemes és egyértelmű feladatmeghatározásra, egységes és egyértelmű feladat-végrehajtásra, egységes és egyértelmű ellenőrzésre, számonkérésre van szükség! Tervünket huzamosabb ideje nem teljesítjük sem mennyiségileg, sem minőségileg vonatkozásban. A szállítási szerződéseinkben foglalt kötelezettségeinket csak részben teljesítjük. A mennyiségi tervtől való elmaradás árbevétel-kiélesést is eredményez, termelési költségeink növekednek, amely az eddig elért nyereséget csökkent. Vállalatunknál komoly pénzügyi problémák is jelentkeznek. Gyakori a pénzügyi sorbanállás. Figyelembe kell venni azt is, hogy a bányászati egy olyan sajátos iparág, ahol a költségek jelentős része állandó jellegű költség, amely közömbösen viselkedik a termelési mennyisége és minősége iránt.

Miután értékesítési gondjaink nincsenek, ezért alapvető feladatunk jelentkezik minden szinten a napi tervfeladatok teljesítése, a mennyiségi és minőségi mutatók teljesítése.

A közgazdasági kategóriákat is helyesen kell értelmezni. Néhány azt halljuk, hogy nincs műszaki fejlesztés mert nincs pénzünk, s ezért vannak a termelési nehézségeink. Mi azt valljuk, hogy először termelni kell mennyiségben és minőségben, s miután értékesítési gondjaink nincsenek, megfelelő árbevételhez juthatunk! Megfelelő árbevétel és költségek birtokában nyereséggel gazdálkodhatunk, a nyereség birtokában lehetőségünk van különböző alapokat képeznünk, és a különböző alapok birtokában pedig megvalósíthatjuk műszaki fejlesztési és egyéb gazdasági célkitűzéseinket. Változtatnunk kell azon a szemléleten is, hogy a nehézségek alapvetően létszámhiány-nak tudjuk be. Tények bizonyítják, hogy 1972. július hónapban a tervezetthez képest több műszakot használtunk fel és mégsem teljesítettük termelési tervünket. A műszaki és gazdasági vezetőknek alapvető feladatai, hogy olyan műszaki fejlesztési tevékenységet, olyan munkát és üzemszervezési programot valósítsunk meg, amely biztosítja a jelenlegi létszám mellett a tervfeladatok teljesítését. Meggyőződéssel valljuk, hogy bányászaink nem felejtették el dolgozni, a műszaki és gazdasági vezetés a különböző szinteken összességében becsüléssel teljesít feladatát. De minden területen a feladatok elvégzését növelni indokolt. Indokolja ezt az a körülmény is, hogy fejtevéseink nagy részében gyakorlati a gépi meghibásodások, üresállási problémák jelentkeznek, amelyek mind gátolják a fejtési tevékenység eredményességét. E problémák megoldása alapvetően az üzemi körletszinten tevékenykedő műszaki és gazdasági vezetés feladata. Az üzemi politikai szervek is adják meg a kellő segítséget a műszaki és gazdaságvezetés részére a célkitűzések eredményes megoldásához.

A soron következő pártvezetési üléseken és párttaggyűléseken a vállalati elveket figyelembe véve azt a saját üzemükre konkrétizálva, elemézzék tevékenységüket és határozzák meg az elkövetkező időszak fontosabb feladatait.

A munka végzésében még fokozottabb mértékben számíthatunk a kommuniszták helytállására, a szocialista brigádok aktív tevékenységére, példamutatására,

Meggyőződéssel valljuk, van kiút a jelenlegi gazdasági, műszaki nehézségekből. Mindazok érdekében végső fokon az szükséges, hogy a helyesen meghatározott gazdaságpolitikai elveket mindenki a maga területén maradéktalanul teljesítse és hajtsa végre. Becsültebb és szorgalmasabb, felelősségteljes munkára van szükség minden szinten. Következő ellenőrzésre, számonkérésre, szükség szerint felelősségrevonásra és dicsőretnre van szükség. Jobb munka- és üzemszervezés nélkülözhetetlen a munkához, hatékonyabb együttműködés szükséges a vállalat különböző osztályai részéről.

Mag kell valóítani a műszaki gazdasági munkában, a gazdaságpolitikai célok gyakorlati megvalósításában az egy nyelven való beszélést! Biztosítani kell a célok megvalósítását, a hibák kijavítása érdekében a tárgyi és személyi feltételeket is. A Mecseki Szénbányák hagyománya kötelez bennünket. Véleményem szerint a tervezett 74 milliós nyereség ezen esztendőben elérhető, csak összehangoltabb és tudatosabb gazdasági, műszaki, gazdaságpolitikai, és politikai munkára van szükség. Optimizmussal tekintünk az elkövetkezendő időszak elé és bizunk abban, hogy 1972. év végére mindazon tervfeladatok megvalósulnak, amelyek a vállalat vezetése célul tűzött ki. Ehhez a pártbizottság, a végrehajtó bizottság a politikai munka eszközeivel és módszereivel minden segítséget megad.

FÁBIÁN BELA: — A gazdasági év indításakor már szólnunk arról, hogy a munkahelyi szervezett a munkaverseny szervező részévé kell tenni. A cél az volt, hogy a munkaverseny célkitűzések ne csak a termelés teljesítésére, hanem azon belül a problémák enyhítésére is szolgáljanak, gondolok itt a létszám pótlása mellett a szervezettebb műszakgazdálkodásra, az eddignél jobb és ösztönzőbb anyaggazdálkodásra.

A tapasztalatok az azt bizonyítják, hogy nem sikerült megtalálni a munkahelyi szervezésben az ott dolgozók és irányítók összhangját.

Például ha történt is műszaki fejlesztés, kevés az olyan munka- és üzemszervezési programot valósítsunk meg, amely biztosítja a jelenlegi létszám mellett a tervfeladatok teljesítését. Meggyőződéssel valljuk, hogy bányászaink nem felejtették el dolgozni, a műszaki és gazdasági vezetés a különböző szinteken összességében becsüléssel teljesít feladatát. De minden területen a feladatok elvégzését növelni indokolt. Indokolja ezt az a körülmény is, hogy fejtevéseink nagy részében gyakorlati a gépi meghibásodások, üresállási problémák jelentkeznek, amelyek mind gátolják a fejtési tevékenység eredményességét. E problémák megoldása alapvetően az üzemi körletszinten tevékenykedő műszaki és gazdasági vezetés feladata. Az üzemi politikai szervek is adják meg a kellő segítséget a műszaki és gazdaságvezetés részére a célkitűzések eredményes megoldásához.

Helyenként azt tapasztalhatjuk, hogy nem ösztönöz a jövője munkára, s több helyen eltérnek a differenciált bérézés gyakorlatától.

Szólnék még a szociális és kulturális alapok alakulásáról. Ábóll a megmondásból térek vissza erre a kérdésre, mert az alapok létrehozása mindig a nyereségtermelés függvénye! Összegezve a Központi Bizottság decemberi határozatának értelmében hangsúlyozom, hogy a munkaversenyünk munkahelyi mozgalommá kell válnia, a rea-

lis feltételek megvalósításában azonban a politikai gazdasági vezető feladata! A jövőben nagyobb gondot kell fordítani a dolgozók kezdeményezésének felkutatására, az ösztönző differenciált bérézés kimunkálására, a vállalati szintű tervfeladatok maradéktalan teljesítésére!

NAGY KÁROLY: — Ezekhez a témához kapcsolódik a készletgazdálkodás, az anyagellátás, és az anyagfelhasználás is. Mindhárom mutató óriási mértékben kiható a termelési helyzetre. Mert a termelési függvényben meghatározó a készletbeszerzés, -felhasználás, készletgazdálkodás. Az anyagfelhasználás tervszerűsége hangsúlyozott, a termelési függvényben további kihatással van az önköltségre és a készletre egyaránt.

Azért hangsúlyozzuk a tervszerűségeket, és a termelési egyenletességének szükségességét, mert az anyagellátás kérdésében a rendelkezéseket mindenkor a 100 százalékos termeléshez igazodva bonyolítják a beszerzéssel megbízott dolgozók.

Ha a tervszerűségben nehézségek állnak elő, akkor ez úgy realizálódik, hogy az esetleges többtermelés alakulásánál ellátási zavarok keletkezhetnek a termelési folyamatban. Termelés-csökkenés esetén pedig a megrendelt és szállításra került anyagok készleten maradnak, aminek kihatásai pénzügyi gondokat, zavarokat okozhat. Ezért nagyon fontos, hogy a termelésirányító műszaki dolgozók az anyagigényléseknél állandóan figyelemmel legyenek arra, hogy kizárólag csak a termeléshez okvetlenül szükséges anyag kerüljön megrendelésre.

Vállalat igazgatók termelés alapján a vállalati készletekben mutatkoznak olyan jelenségek például, hogy egyes termékeknél hiány keletkezik, míg más termékeknél igen magas készlet halmozódik fel, s ennek következményeképpen vállalati szinten is.

A fenti tények arra figyelmeztetnek minden műszaki és gazdasági vezetőt, hogy még nagyobb gondossággal kezeljék a rájuk bízott anyagok felhasználását, készletezését, és a jövőre vonatkozó igényeik megadását. Szükséges, hogy az a szemlélet, amely jelen pillanatban az anyaggazdálkodással szemben fennáll — hogy kizárólag új anyaggal és kész termékekkel lehet a feladatok megoldani — nagyon gyorsan fel kell szórnálni.

Elsősorban, véleményem szerint a műszaki középvezetők körében van szükség szemléletváltozásra, és ró kell térni arra, hogy a vállalat készleten lévő termékek is felhasználást nyerjenek, még abban az esetben is, ha a termék eredeti alakján változtatni kell.

Vagyis tovább kell vinni azt a mozgalom, amely az év elején indult vállalatunknál, a lassan mozgó anyagok felhasználása tekintetében, amelynek alapján az első félévben 11 millió forint realizálódott. Fontos, hogy a lassan mozgó készletek mielőbb felhasználást nyerjenek. Végül szükségesnek tartom megjegyezni, hogy az utóbbi hónapokban a Mecseki Bányászban több cikk ad hirt arról, hogy egyes üzemeknél anyagkarékosági eredmények születtek. A tájékoztatást egyoldalúnak tartom, mert nem beszélnek arról az üzemek, igaz, hogy egyes cikkéknél anyagkarékoságot érnek el, de más vonalon 15 százalékkal vagy

(Folytatás a 12. oldalon.)

Egy sportköri elnökhelyettes

Szokola Ferenc

Húsz év nagyon hosszú idő egy ember életében, hátha meg az elvált a húsz év alatt valaki mindennapi munkája mellett, mint társadalmi sportvezető is tevékenykedik. Szokola Ferenc Pécs-Bányász vezetője pedig nem kevesebbet, mint két utazást látta el, ezt az utamatmanak és halásnak éppenséggel nem mondható tisztviselő a Pécsi Bányász sportkörnél. Igaz, hogy a sportkör csak 1959. januárjától viselte a Pécsi Bányász nevet, de 8 már az előző: a Pécsbányásztelepi Bányász-nál is tagja volt a sportbizottságnak. Az elmúlt húsz év folyamán számtalan sportoló, edző és vezető vállalta egymást, 6 azonban kitartott, még akkor is, mikor Pécs-Bányász vezetője lett, és ugyancsak megszaporodtak gondjai. Bizony napjainkban lámpással kell keresni azt a sportvezetőt, aki számtalan gondja mellett hajlandó vállalni a világhírű szerepet egy ilyen nagy tömegekért érzékenyen érintő szervezetben.

— A sportvezetőt, mint oly sok most is, nem lehet tanulni és aki szereti, nem is tud elszákadni tőle. Az elmúlt húsz év alatt számtalan olyan sértett emberrel volt dolgom, akiket a jóakarutól, a szívvel-lélekkel végzett munkájukat sértettek meg. De akik igazán szerették a sportot mindig túltették magukat a sértésen, és állnak most is a sport mellett. Egy-egy sportvezetőnek jó pedagógusnak és még jobb emberismerőnek kell lenni.

— Honnan a megingathatatlan sportszeretet?

— Most mondjam azt, hogy én is sportoltam valamikor? Igaz, nem valami magas színvonalon, de 1923-ban mi alapítottuk Somogyban a csapatot, mi készítettük a pályát, vettük a felszerelést, s legtöbbször a saját pénzünkön fogadtunk lovaskocsi, hogy Pécsváradra, vagy Komlára mehessünk játszani. Aztán, innen látván-olván Pécsbányásztelepre kerültem, bizony ott sem milliómunka volt a csapat menedzseri...

— Mint gazdasági és sportvezető, mi a véleménye a mai sportokról?

— Két nagy csoportba lehet őket sorolni. Az első: a régiek, akik itt indultak nálunk, és itt is dolgoztak, míg a másik csoport az azok a fiatalok, akik már mint sportolók kerültek hozzánk. Az utóbbiak már mint tény fogják fel azt, amit a régiek még mint alkotás eredményét felfogtak, és ezt nem szabad elfelejtenünk.

— Mi a véleménye a bányász sportokról?

— Ha valaki a maga területén nyagot tesz, legyen az a munkahely, vagy a sportkör, én mindig elismerem. Csak ne higgyük el, hogy ez a kettő olyan nagyon mezzre áll egymással. Olyan sokan bebizonyították, hogy még példát sem említek. És bizony bannu, hogy mindig ők lesznek többen! — K —

SZÓRAT

Arcok a sportéletből

A szakosztályvezető

Orbán Lajos foglalkozása: műhelyszámoló. De a sportot szeretőik töbörében általában nem erről ismerik. Ugyanis 1962 óta ő a nagymányoki labdarúgó szakosztály vezetője. Az edzővel ketten irányítják a 44 fős keretet, nevezetesen az I., II. és az ifjúsági csapatot. Orbán Lajos keze alól már majdnem egy NB I-es gárdára való tehetséges játékos került ki. Csak hogy néhányat említsünk: Gerencsér, a két Csordás, Pataki, Tresch, Becze, Komáromi.

Rövid beszélgetésünk a szakosztályvezetővel valahogy így hangzott:

- Legkedvesebb időtöltése?
- A labdarúgás, a fiúkkal való foglalkozás, törődés.
- Legtehetségesebb tanítványa?
- Pataki Miklós.
- Legeredményesebb éve?
- 1968. Fiatal, jóképességű csapattal sikerült megnyernünk a megyebajnokságot.
- Legnagyobb álma, terve?
- Talán nem is olyan nagy álom. Szeretném, ha a Nagymányoki Bányász jó NB III-as középcsapattá maradna. Felkerülési vágyaim nincsenek; az itteni körülményeknek, a bányászlatkosságunk tökéletesen megfelel az NB III-as kategória.
- Köszönjük az interjút.

A szertáros

„1967. óta dolgozom a KBSK szertárában. Rengeteg felszerelést tárolok itt; hozzám tartoznak a labdarúgók, atléták, teniszjátékosok, kosárlabdások, és a sportiskolások. Sportöltözketben számtalan, ez mintegy 4—5000 ruhadarabot jelent. Van itt a polcon mez, nadrág, melegítő, sportzár, zokni, tornacipő, törölköző, labda és táska. Ezeknek meccsre és edzésre rendben kell lenni. Feladataim közé tartozik a hiánytalan megőrzés, a labdák megtisztítása és a szakadt halmk megvarrása is.

Nagyon szeretem a munkát, hiszen sok emberrel találkozom és eddig senki sem haragudott meg rám.

Hogy ezenkívül mi a nő szerepe egy sportkörnél az én esetemben? Talán a gondoskodás. Különösen az atlétáknál gyakori, hogy otthon felejtik a katonra vezetett szerelésüket, s ilyenkor hozzám jönnek. Vagy „esős meccsre” a bírót segíteni ki például melegítővel. Aztán üzemi mértékzések alkalmával is többször adok a csapatoknak mezt és nadrágot: mégis rendes sportöltözketben játszzák le rangadóikat. Egyébként, ha szükség van rá, előbb bejövök dolgozni, vagy később megyek haza.

Úgy érzem szeretnek megbecsülni, ezért nehezen tudnék megválni a Komlói Bányásztól.”

A Mecseki Szénbányák hagyománya kötelezi!

(Folytatás a 11. oldalról.)

ennél többszörösen is magasabb az anyagköltség!

JAKAB ISTVAN: — Létszám-gondjainkról az előbbi időben sok szó esett és arról is, hogy a munkaerőforrás elapadása miképpen befolyásolja vállalatunk munkáját. Létszámproblémáink megoldására több intézkedést tettünk ez évben, de ezek sem hozták meg azt az eredményt, vagyis vállalati gondjaink olyan mértékű megoldást, amely miatt az intézkedéseket tettük. Megemlítenem itt, hogy műszaki dolgozóink bevonásával falujárásokat, úgynevezett házi agitációkat is folytattunk az új munkaerők felkutatására és eltávozott dolgozóinktól is véleményért kértünk az eltávozás okairól. A dolgozók eltávozásuk okát egyrészt azzal indokolták, hogy relatív könnyebb munkára és közel azonos bérrrel helyezkednek el, és így kérésünkre sem jöttek vissza elhagyott üzemüköz.

A munkaügyi osztály 1969-től kísérő figyelemmel, illetve elemzési anyagot, hogy a dolgozók miért távoznak el. Százalékos arányban is felmérték az eltávozások okait. Ezerint a beosztásokban nem volt megfelelő 7,99 százaléknak, egészségügyi állapota miatt mondott fel 7,23 százalék, a munkahely távolsága miatt 6,59 százalék, a lakáshiány miatt 2,54 százalék, családi ok miatt 16,49 százalék, nem válaszolt 5,72 százalék és egyéb ok miatt 22,8 százalék, személyi okként okot 9,78 százalék jelölt meg, a jövedelem alacsonyága miatt távozt 21,58 százalék. Ha tehát az okokat elemmezzük kitűnik, hogy az egyéb okok közé soroltuk a műszakmunkásokat, a nyugdíj miatt eltávozókat. Érdekes, hogy ameddig

Elmenetlük igazolására három fő okot jelöltek meg: több teret, családi ok, nyugdíjazás.

Megkérdeztük, hol kívánunk elhelyezkedni, 47 százalék nem tudta! A munkaerőforgalom a tavalyi 7,93 százalékkal szemben 8,78 százalékkal volt. Ennek kialakulásában szerepet játszott az, hogy január elsejével 128 dolgozót Hidasról a Budapesti Vegyiművekhez helyeztünk. Figyelembe véve azt a tényt, hogy a műszakmunkások miatt eltávozott dolgozók 22 százalékát tesznek ki, szükségessé tartom, hogy az üzemek a műszakmunkásokkal elsődlegesen foglalkozzanak. Ha az üzemek a műszakmunkások számát csökkenteni tudják, ez megfelelő hatással lenne a műszakgazdálkodásunkra és a létszámunk megfelelő kihatására is.

Az elmúlt év első félévében az egy munkára eső kiesett műszakok száma 24,23 nap volt, ez év első felében ez a szám 25,1 napra emelkedett. Mindezek ellenére a tény az, hogy a szakmai tervezés viszonyait az üzemek megfelelő és szükséges műszakmunkákkal rendelkeznek, mert 1972 első felében az összes munkásműszak 100,03 százalékkal lett kiteljesítve. Az összes földalatti munkásműszak térszámára 101,63 százalék. Pótműszakoknál a múlt évhez viszonyítva az idei első félévében javulás mutatkozik, a térszám 77,98 százalék volt. Ha azonban ezek megosztást nézzük, az derül ki, hogy az összes pótműszakokból a földalatti munkahelyeken 60,58 százalékot teljesítettek. Ebből fejtesben 26,80 százalékot használtak fel, produktív munkahelyen 36,31 százalékot.

Itt némi lemaradás van, mert előző évben a produktív munkahelyen 40,73 százalékot használtak fel a pótműszakokból. Végeredményben megállapítható, hogy a létszámiány az összes műszakok számát nem befolyásolta!

Csöke

A rendező

Róth Antal neve minden sportrajongó előtt ismert. Annál is inkább, mert hármán vannak: apa, fiú, unoka. Tóni bácsival való beszélgetésünknek a következő címet is adhattuk volna: „50 év a pályán — társadalmi munkában”. Mert idős Róth Antal már 1922-ben, mint labdaszedőgyerek szaladgált Sóstóban. Aztán a mai betongyári helyén, majd Mecsekjányosiban futballozott. 1936-ban pedig ő volt annak a munkásbrigádának a vezetője, amely a mai tanács és posta előtti terület felépítését az akkori legújabb focipályát. Az elkészülés után pályavezetőként, majd gazdasági vezetőként tevékenykedett. 1950-ben végzte el az edzői tanfolyamot és 2 évig dolgozott az ifjúsági csapatnál. Aztán elsőként tag lett, majd egy kis időre — pihenésképpen — visszavonult. Jelenleg — már vagy 15 éve — a KBSK-nál rendező.

— **Ma a dolga Tóni bácsinak a pályán?**

- Távol kell tartani az idegeneket, meg kell akadályozni mindenfajta rendbontást. Tehát mi felelünk a biztonságot
- Volt már valamilyen „zűr”?
- Hát kérem, hangos druk-

kerék mindig akadnak, de tettelegességre még nem került sor.

— Szereti csinálni?

— Nagyon szeretem a sportot, a labdarúgást egyenesen imádom. El sem tudnám képzelni, hogy ennyi idő után ott hagyjam a pályát.

Ezt mi sem tudnánk elképzelni. Róth Antal bácsinak csillog a szeme, ha fociról van szó. Nem véletlen, hogy az egész család labdarúgó lett. Fia, a népszerű „Kuki” 3 évig rúgta a bőrt az NB I-es Komlóban, majd Kaposvárra, Pécsre és 6 évig Mára-Szászváron. Most az ifjúsági csapat edzője Komlón. A legifjabb Róth Antal, az unoka pedig a Bányász tartalékcapatának balösszekötője.

Igy a végére érve mindennek és elgondolkodva a hallottakon, talán címnek ez a két szó még jobb lett volna:

„A három nemzedék”.

A gyűrő

— Ha sérülés, rosszullét, vagy görcs adódik, a játékezőnek engedély után rögtön megadni az elsősegélyt. Azt hiszem a nézők leginkább erről ismerik a gyűrői munkát.

— **Merre járt már a csapat-tal, Józsi bácsi?**

— Magyarországon mindenütt. Külföldön voltam a Szovjetunióban, Jugoszláviában; legnagyobb élményem közé tartozik az olasz és a dél-amerikai turné.

— **Mióta is gyűrő?**

— 1943-tól dolgozom ebben a szép szakmában; a Komlói Bányásznál 3 éve vagyok. Szeretek itt lenni, jó kapcsolat van az edzővel, orvossal, a vezetőkkel és a fiúkkal. Ahol ilyen kitűnő a légkör, öröm dolgozni.

Reméljük, még hosszú ideig így lesz!

Vass Tamás

Labdarúgó és kézilabda rangadó Pécsújhegyen

Az idei bányásznap is gazdag sportműsort ígér a pécsi szurkolóknak. Több sportágban rangadóra kerül sor és elképzelhető, hogy a női labdarúgók is pályára lépnek. A részletes programot Méri László ügyvezető elnök ismertette:

— A bányásznapú sportrendezvények sorát a női kézilabdamérkőzés nyitja meg. NB I-es csapatunk szeptember 2-án szombaton a bajnokságban kitűnően szereplő többszörös magyar bajnok Ferencvárost fogadja. Tavasszal a fővárosban egygólós vereséget szenvedtünk balszerencsés körülmények között. Most itt a lehetőség a javításra. Vasárnap délelőtt újabb két bajnoki mérkőzésre kerül sor kézilabda stadionunkban, ifjúsági fiú és lány csapatunk lép pályára. Szeptember 3-án lesz a labdarúgó NB II. Nyugati csoportjának rangadója. Az elmúlt évben jól szereplő Fűzfő győtesét fogadjuk. A mérkőzés szünetében az Európa-szerte ismert Győrvárosi Utótró Zenekar szórakoztatja szurkolóinkat. Sajnos tavasszal megcsappant a nézőszám labdarúgó-mérkőzéseinken a csapat gyengébb szereplése miatt. Reméljük a bányásznapon ismét több ezren buzdíják majd a piros-feketeket.

Évek óta jó a kapcsolata egyesületünknek a Petőfi-laktanya sportoláival. Nem egyszer a mi sportlelkűnk rendezték meg versenyüket. A bányásznap alkalmából ismét megszerveztük a bányász és katona sportolók találkozóit. Szó van arról, hogy női labdarúgó mérkőzést is rendezünk. Csapatunk mérkőzésre kész, egy probléma van csupán, egyelőre nincs még ellenfél. A megnyílni sikerül valakit találni, úgy létrejön a mérkőzés.

Sporteseményekben a bányásznapon nem lesz hiány, lehet válogatni.

tv műsor

MAGYAR TELEVIZIO

KEDD

16.13: Hírek. 16.30: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Okévilvas, rop-labda, női. Magyarországi-Kései Köztársaság. Gyepeloda, vízilabda, kérekrp, úszás. Labdarúgás: Magyarország-Brazília. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.55: Hét tenger. V. rész. 20.40: Hello, Dopy! Román rajzfilm. 20.55: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Torna, férfi csapat szabadon választott gyakorlatok. Sülyemelés. Áttusa, lövészet, sakk-mat. Beszámoló a Fischer-Szpasszki világbajnoki döntőről. 23.15: Tv-híradó. 2. kiadás.

SZERDA

9.30: ABC szerint. 10.00: West-terplate. Lengyel film. 13.25: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Áttusa, 2. kiadás. 16.15: Hírek. 16.20: Tanfolyam az iskolateleviszióban. 17.20: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Úszás. 19.00: Napilapok, hetilapok. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.55: A négy pácós és a kutya. A metróállomás. 20.55: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Torna, női egyéni szabadon választott gyakorlatok. Sülyemelés. Kézilabda. Magyarország-Egyesült Államok. Ottusa, úszás. 23.00: Tv-híradó. 2. kiadás.

CSÜTÖRTÖK

11.58: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Ottusa, futás. 14.43: Hírek. 14.55: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Atlétika, rop-labda: Magyarország-Szovjetunió, női, úszás. 18.45: Téka. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.55: Osztróvszkij: Hello! a hallóknak. Tv-játék. 20.55: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Vívás, kard, egyéni döntő. Torna, női egyéni, szerenkénti döntő. Sülyemelés, kérekrp, 1000 m döntő. Csélgáncs. 93 kg-ot.

PÉNTEK

13.43: Hírek. 14.00: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Atlétika, Úszás. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.55: A Vietnami Demokratikus Köztársaság nemzeti ünnepe. 20.15: Varga Erzsébet. Az Állami Népi Együttes tagja. 20.55: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Torna, férfi egyéni, szerenkénti döntő. Kérekrp, egyéni illőzverseny döntő. Csélgáncs. 93 kg-ig. Kézilabda: Magyarország-Japán. Sakk-mat. Döntő a világbajnoki mérkőzésről. 23.15: Tv-híradó. 2. kiadás.

SZOMBAT

9.23: Téka. (ism). 9.55: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Evezés, döntő. Atlétika, úszás. 13.43: Hírek. 13.50: Tizen Tűlök Társasága. 14.30: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Atlétika, úszás. 19.30: Cleavizió. 19.35: Tv-híradó. 20.05: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Okévilvas, vívás, férfi páros, döntő. Vízilabda, sülyemelés, evezés, döntők. 23.00: Tv-híradó. 2. kiadás. 23.11: Platon: Szokráteszt vádbeszéde. A 25. Színház előadása.

VASÁRNAP

8.00: Alapfokú angol nyelvtanfolyam. 8.15: Német nyelvtanfolyam. 8.40: Utazás. Sundevitba. NDK. 1160. sági film. 9.55: Tévé ovi... 10.25: Világjárót. IX. rész. Hangkany: 10.50: Múzeumokat ajánljuk. 11.15: Harcoló bányász. Dokumentumfilm. 14.00: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Atlétika, lovasság, labdarúgás, kérekrp. Kézilabda: Magyarország-Jugoszlávia férfi. Úszás. 19.15: Esti mese. 19.25: A Hét... 20.10: Hírek. 20.15: Az én csatornám. Komlós János műsora. 20.55: XX. Nyári Olimpiai Játékok. Vívás, női tőr, egyéni döntő. Vízilabda. Toronyúrás. Csélgáncs. Sülyemelés. 23.00: Jézuszták felöltöttek. Casanova kontra Kékszakáll.

MECSEKI BANYASZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: Csöke Magda Szerkesztőség: Pécs, Dányiné a. 9. sz. 10. Telefon 26-00 (városi szám) Ozmi telefonok Pécs: 11-09, 12-96. Komlói: 72-52. Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat, Pécs, Hunyadi út 11. Felelős kiadó: Braun Károly. — A Lapkiadó Vállalat telefonja: 15-32, 15-33, 60-11. Készíti a Pécsi Szikra Nyomda Pécs. Munkácsy Mihály utca 10. szám. — Feltétlenül vezetendő: Melles Rezső. Terjesztő a Magyar Posta Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozóinak részére az üzemek bérszámlájánál Nyugdíjok és Intézményi előfizethetők Pécs: 10-11, 10-12, 10-13, 10-14, 10-15, 10-16, 10-17, 10-18, 10-19, 10-20, 10-21, 10-22, 10-23, 10-24, 10-25, 10-26, 10-27, 10-28, 10-29, 10-30, 10-31, 10-32, 10-33, 10-34, 10-35, 10-36, 10-37, 10-38, 10-39, 10-40, 10-41, 10-42, 10-43, 10-44, 10-45, 10-46, 10-47, 10-48, 10-49, 10-50, 10-51, 10-52, 10-53, 10-54, 10-55, 10-56, 10-57, 10-58, 10-59, 10-60, 10-61, 10-62, 10-63, 10-64, 10-65, 10-66, 10-67, 10-68, 10-69, 10-70, 10-71, 10-72, 10-73, 10-74, 10-75, 10-76, 10-77, 10-78, 10-79, 10-80, 10-81, 10-82, 10-83, 10-84, 10-85, 10-86, 10-87, 10-88, 10-89, 10-90, 10-91, 10-92, 10-93, 10-94, 10-95, 10-96, 10-97, 10-98, 10-99, 10-100.

INDEX: 25 912